د نیشاپور شاهین

Ketabton.com

لیکوال:

قریب الرحمن سعید

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیشاپور شاهین

لیکوال :
قریب الرحمن سعید

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: د نیشاپور شاهین

لیکوال: قریب الرحمن سعید

کمپوز: خپله لیکوال

د برېښنايي طرحه او انلاین چاري: مختار احمد احسان - د لراوبر ډاټ کام برېښنايي کتابتون

www.Larawbar.com

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

بسم الله الرحمن الرحیم

دنیشاپور د شاهین دلیکلو نه مخته مې د تاریخ دهغو پاڼو داړولو اراده کړې وه چې په کې په شلمه پیړۍ کې یو چنګیزخان داسلامي فرهنګ مرکزی هیوادونه لکه سمرقند ، بخارا ، صفایان ، ترمز ، تاشقند ، او نور ښارونه په خپله ولکه کې راوستلي و. خو د څو علتونو له مخې مې چې په کې په دې اړه دموادو د لاسته راوړو ستونزې هم شاملې وې ، په دې موضوع د لیکنې جرئت و نه شو کولې. خو بیا هم په ګجرات کې د الحدید د اونیزې خپرونې دمدیر ښاغلي مسعودالرحمن نه ممنون یم چې هغه زه په دې موضوع باندی د لیکلو له پاره په پرلپسې توګه هڅولم. په هرصورت ما دهغه سره ژمنه کړې چې یوه ورځ به هرو مرو امو او سیهون ددریابونو په دغه کانال شکله لیکي باندیې دقلم د راپورته کولو جرئت کوم.

دصلیب او حرم په اړه د لیکلو نه وروسته مې د کومې نوې موضوع دپیدا کیدو له پاره په تذبذب کې شپې او ورځې سبا کولې. کله کله به مې د پوره ته موضوع په اړه زړه غوښتل خو همت مې نه شو کولې. اخر مې خپله موضوع بدله کړه او دهغو حالاتو په څیړلو مې پیل وکړ چې د محمد غزنوي نه وروسته دیوې خلا په څیر په هندوستان کې راپیدا شوي وو . هر څومره مې چې په دې موضوع فکر کاوه همغومره مې یې په اړه دلچسپې زیاتیده . ډیر وخت به مې په خوب کې د سرسوتي ددریاب په غاړه د تراوړې په میدان کې د تیروشوو جنګونو منظر کوت.خو کله به مې چې سترګې پرانیستې نو همغه کوټه به وه چې د څو خپرو ورو تاریخي کتابونو څخه په کې اخوا نورڅه نه تر سترګو کیدل.

دا هغه وخت چې په هندوستان کې د محمود غزنوي د پرلپسې حملو له مخې د هند مسلمانانو د شودرانو یا (دهندوانود هغه قوم څخه چې هلته ډیر ذلیل اوپست ګڼل کیږي) څخه هم خراب ژوند درلود . دهغوې حال د اوښانو دهغو ګلو په څیر و چې څرونکې یې نه وي ،هغوې دهغو وزو د ګلې په څیر دهرې لورې څخه ترګواښ لاندې و چې چوپان او شپون یې نه وي ، په داسې حال کې چې د نهروالا څخه ترنګرکوټ او د بټهنډا څخه تربنارس پورې دهندوستان راجه ګانو پتهورا او کهانډې راې ، ددوو وینه زبیښونکو لیوانو په څیر هرې لورې ته ځغاستل.... دهیڅ مسلمان عزت

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

تري خوندي نه وو ....هيڅا مذهبي ازادي نه درلوده .... په همدې حالاتو کې په داسې وخت کې چې د کرشن مراري پر بُت د هند د خوشحالۍ په خاطر د انسانيت قرباني ورکول کيده ، د شعوره ډک قدرت او ځواک په حرکت راغې او د غزني هغه کلي يو ځل بيا په لړزيدا شو او ترې داسې يو ستر او وياړلې شخصيت او بُت ماتوونکې را ووت چې د کابل نه تر سومنات او د سيستان نه تر کشميره پورې يې لړزه او خپله قهرماني خپره کړه.

دا ځل د هندوستان د حالت د ښه کولو له پاره چې قدرت د کوم شخصيت انتخاب کړې و ، هغه شهاب الدين غوری و ، او دا هغه لمړنی مسلمان حکمران و چې په برخه يې په هندوستان کې د يوه مضبوط او مستحکم حکومت قيام ليکل شوې و.

نن يو ځل بيا اسلامي امت د همغسې حالاتو سره مخ دې ، که له يوه اړخه مونږ د رنګ ، نسل ،ژبې او وطن په ترکيبي برخو باندی ويشل شوي او تنګ لمني شوی يو ، خو د بله اړخه زمونږ د همدې کمزورتيا څخه د ګټې اخستلو سره سم يو شمير غرني ليوان د افغانستان د خلکو ويني زبيښي ، هلته د سرو لمبو نڅا روانه ده. د تباهۍ اور او د ناهيليو تياري هرې لورې ته خپرې شوې دي او دښمن زمونږ د سترګو تر مخه زمونږ د قسمت ډيرې بدې کرښې ليکي.

اخر د افغانستان د ازادۍ د غورځنګ ننګيالي به تر څه وخته پورې په غارونو او تيارو سمڅو کې پټ او د بې نومه مجاهدينو په څير به د خپلې ازادۍ او ځان ځارۍ تاريخ ليکي... تر څو به د چنګيز خان د روح پيروان د خپل ليونتوب له مخې د جهان سوزولو او تباهيو لوبه لوبوي..... ترڅو به د اسلام په سرکښنه ځپو سکوت حاکم وی.... تر څو به د يوه ستر قوم ملا کړه شوې وي او تر څو به يو خالي خول د خپلې ملغلرې په لټه کې تيندکونه خوري.....دا داسې يوه پوښتنه ده چې د فنا د غږ او تريخ دود په څير هرې لورې ته خپريږي... خو د اسلامي امت سره يې هيڅ ځواب نه شته ؟!!

درنو لوستونکو !مونږ خو د لمر د ډوبيدو منظر کتلې شو خو عبرت ترې نه شو اخستلې. مونږ (د وجد او سماع) د ذکر په يوه ډير بې مفهومه دور کې ور پريوتي يو ، مونږ په ډيرو ښايسته خوبونو کې خپل ځانونه ډوب کړي دي خو د غه ژوند بخښونکې رنګين خوبونه به مونږ تر ډيره وخته پورې و نه شي ساتلې ، راتلونکې ځوان نسلونه به يوه ورځ هرو مرو زمونږ څخه پوښتنه کوي چې مونږ ولې د شاهينانو تر منځ د توتکيو او کارغانو په څير ژوند تيراوه. ولې مو د ليوانو په ډله کې د

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټېدونکي اوبې وسه هوسۍ په خیر کړچار تر سره کړي.... اخر به مونږ په کومه هیله ، د کوم طلایي سهار په امید خپل ځوان نسل ته ددې ویلو څخه تیښته کوو چې د ښمن ولې زمونږ د کوپړیو څخه د خپل ځان له پاره ګلدانونه جوړوي!

ځرګندنه ده چې هغه به څوک وي ، چیرې به وي چې د اسلامي امت د غه ډوبېدونکې کشتۍ ساحل ته را وکاږي ، خو زه ایمان لرم چې هغه وخت به هرو مرو راځي چې زمونږ د مقدریو ساتونکې به را پورته کیږي ،په هغه ورځ به ملي ریښې یو د بل سره ټینګښت مومي. خو ماته ډاګیزه نه ده چې د ملت هغه مهمه دفاعي کلا به څوک وي. خو بیا هم د ژوندانه د لوټ کړل شوو کاروانونو د لارښوونو له پاره به قدرت هرو مرو وی څوک ټاکي ، هغه ورځ به انسانیت د نوي ژوند خاوند شي. او وینه زبیښونکي لیوان به بیرته خپلو تیارو غارونو ته په تیښته شي.

په اخرکې زه د میرپور د ښارګوټي د کالګړې د سیمي د خپل هغه مربي ډیر زیات ممنون یم چې په خپلې مادي او اخلاقي مرستې یې زما له پاره د اسې چاپیریال تیار کړ چې زه په کې د نیشاپور د شاهین کتاب د خپل ټاکل شوي وخت نه مخته په پوره بریالیتوب سره پاي ته ورسوم ، زما دا محسن او مربي محمد رفیق العصري نومیږي.

اسلم راهي – ایم ، اې.
۴۲ /حیدر بلډنګ ،موهني روډ ، لاهور ، پاکستان

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی برخه

د سختي یخنۍ اوږدي شپې دتیارو د یخو دیوالونو د ټټر سره په ټکر کې خپل ټول اعضاء او غړي له لاسه ورکړي و. په هره شپه به دنیشاپور په لور تلونکې ، په غرونو کې کنل شوې شاهراه د وخت په وخت د خپرې شوې زمانې په چُپُو او د اسرارو نه د ډکو لمحو په ژورو نالو کې ډوبېده.هرې لورې ته خاموشي خپره وه. سکوت و. ددې غرنۍ شاهراه دواړو خواو ته ښکلې بوټي ولاړ وو چې په ځینو ځینو ځایو کې به د اوښانو کتارې او اغزن بوټي هم تر سترګو کیدل. یو ناڅاپه د کوهستان دغه ورانه ویجاړه لمن د آسونو د تیزو قدمونو د خرپار نه ډکه شوه. لږه شیبه وروسته په دې لاره درې کسان را ښکاره شول چې خپل آسونه یې په وهلو وهلو د هرات نه د نیشاپور په لور په ځغاسته کړي وو.

د زړه وړونکې دغه بیابان هره زره چې د خاموشۍ تر څادر لاندې یې ځان را نغاړلې و ددې آسونو د قدمونو د خرپار سره سم را پورته شوه. ټوله وادي د تیږو د یخو اهونو څخه ډکه شوه. د شپې هیبت نور له منځه تلونکې او خپل اخر ته رسېدونکې و. درې واړو سپرو یو ځای خپل آسونه د کوهستان د یوې ویالې ترڅنګ تم کړل. بیا دهغوی څخه یوه یې د شرق لورې ته وکتل او خپلو دواړو ملګرو ته یې وویل:

»ملګرو ! د سهار د لمانځه وخت شوې دې ، راځئ چې لمړی خپل لمونځ اداً کړو او بیا خپل سفر ته دوام ورکړو .» درې واړه سپاره د آسونو څخه را ښکته شول ، خپل آسونه یې د تیږو سره وتړل او بیا د ویالې تر څنګ کیناستل او دلمانځه له پاره یې اودسونه کول پیل کړل.

دشرق له لورې د یلدا دشپې د سهار په څیر تباشیرشکله رڼا را ښکاره شوې وه. دالبرز د کوهستان په لور دشمال غرب څخه را الوتونکې توپانې سیلیو دلیونتوب بڼه خپله کړې وه. په همدې خاطر دهوا یخوالې زیات شوې و. درې واړو سپرو د اودسونو کولو وروسته خپل آسونه پرانستل او د یوه غره سر ته وختل. هلته یې دخپلو آسونو څخه قیضې وویستلې او هغوې یې دخوراک او څرلو له پاره ازاد پریښوول. بیا ددوې د ډلې څخه همغه چې خپلو نورو ملګرو ته یې دسهار د لمانځه له پاره ویلې وو په یوه تیږه و درید او اذان یې وکړ ، لهجه یې خالصه عربې وه او ددې څخه دا ډاګیزېده چې اذان ورکوونکې کوم عرب دې. د اذان د اواز د اوریدو سره سم د ځنګل مرغان هم را پورته شول او په فضا کې یې د نوې سهار د پیلیدو الهام ورکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دري وارو یو ځای د سهار لمونځ ادا کړ ، بیا یې خپلو آسونو ته قیضې وا چولې ، د شرق څخه د تیارو د له منځه تلو سره سم د سهار بادبان هم را څرګند شوې و .بیا لمر را وخوت ، چې شعلو یې یو په بل پسې پر ځمکه د راپریوتو سره سم د ویلي شوو سرو زرو د نڅاکونکو شعاعو ستر قرمزي جال خپور کړی و . اوس نو په دې نوي سهار کې توتکیو هم خپلې ځالې پریښې او د هوا په څپو کې یې الوت کاوه . د اوږدې شپې وروو مرغانو د درود او سلام نغمې په ډیرو ښکلو او زړه وړونکو اوازو سره زمزمه کولې او د خپلې روزۍ په لټه کې د نا معلومو زمکو په لور په الوت کې ډوبې وې.
خپلو آسونو ته د قیضې د وراچولو په وخت کې دغو دریوارو ټکان وخوړ او په ډیره حیرانتیا او تعجب سره لاندې د ویالې په لور په ځیر شول ، هغوې کتل چې څو کسه آسپ سواره د هغوې په لور په ډیره بیړه ور روان دي. د ویالي په دا بله خوا کې د شمال غرب له لورې د البرز د کوهستان تر ټولو ستر ، د واورو ډک ، غرونه را څرګند شوي و. هغه شاهراه چې لږه شیبه مخکې یې پرې خپل آسونه را ځغلول، اوس بلکل په څرګنده توګه تر سترګو کیده ، د هغې دواړو خواو ته د صنوبر ډیرې پخوانۍ ونې داسې ولاړې وې لکه پهره داران چې تر لرې لرې پورې خپاره شوي او د دې ګونګې لارې د ورانو ویجاړو د واټن څارنه کوي .
ورځې ته د سهار د رڼا وړانګې ور رسیدلې وې. د رڼا شعاعګانې تر ډیره لرې پورې خپرې شوې وې ، ونې د تیزو هواګانو په واسطه د زانګو په څیر زنګیدې ،اوپاڼو یې شرارې کولې ، هغوې دریواړه دغره په څوکه و دریدل او ددې راتلونکو آس سپورو د را رسیدو انتظار یې پیل کړ. د کومې ناڅاپې پیښې سره د مقابلې له پاره دریواړو خپلې تورې له تیکو را ویستلې وې، لږه شیبه وروسته دغه آسپ سپاره د ځنګلي ګلونو او بوټو د هغې ورانو ویجاړو څخه را بیرون شول کومې چې د ویالې له لورې دې غرنیزې څوکې ته را تلې. د هغوې شمیره دولس کسان و ، او په ډیرو ښو جنګي وسایلو سنبال شوي و ، هغوې د را رسیدو سره سم ددې دریوارو تر مخ د خپلو آسونو څخه پیاده شول ، بیا د هغوې د ډلې څخه یوه یې ، چې د هغوې سرخیل او لارښود معلومیده ، دې دریوارو ته مخ کړ او ورته یې وویل:
»تاسې څوک یاست او کومې لورې ته ځئ ؟«
هغه عرب چې ددې غره په سر یې په یوه تیږه د سهار اذان ویلي و ، څو قدمه ورمختنه شو او ورته یې وویل: « مسافر یو او د نیشاپور په لور روان یو .» هغه ترې یو ځل بیا وپوښتل چې: « د کومه ځآیه راغلي یاست ؟«
هغه عرب په داسې حال کې چې قدم په قدم بدلیدونکي حالات او خپل احساسات یې تر کنترول لاندې نیولي ود خپلې مضبوطې او مستحکمي لهجې له مخې وویل: « مونږ د نیشاپور د یوې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

تجارتي قافلې سره یو ځای دهغوی د ساتونکو په خیر دهند په لور تللي وو. هغه تجارتي کاروان دخپلې ګټې او راکړې ورکړې وروسته بیرته راستون وې دې. اوس هغه تجاران ټول هلته د هرات په ښار کې اوسیږي. هغوی به هلته یو څو ورځ تم کیږي ، څرنګه چې هغوی مونږ ته خپل مزدوري راکړې ،په دې خاطر مونږ اوس په نیشاپور کې دخپلو کورو په لور روان یو«.

د راغلیو وسلوالو کسانو مشر ترې یو ځل بیا وپوښتل:« ایا تاسو د نیشاپور اوسیدونکي یاست ؟

» عرب ورته د ا ځل په ډیره ستومانه او بیزاره لهجې وویل: « د نیشاپور څخه څلور فرلانګه جنوب کې یو کلي دي چې د سمراباد (دا د نیشاپور یوه ښایسته غرنې کلې دې چې اوس هم همغسې په خپل ځای پاته او اباد دې) نومیږي ، مونږ دریواړه دهمغه کلي اوسیدونکي یو«.

د څو لمحو د خاموشۍ نه وروسته د راغلی ډلې مشر یو ځل بیا وویل: « تاسو دریواړه زمونږ سره یو ځآی د ناصرالدین ځای ته ولاړشئ ، هغه تاسو دریواړه بللي یاست» (ناصرالدین د سلطان شهاب الدین غوری خورین او د هرات والي و (

دا ځل عرب لږ څه ناخوالې شو او ورته یی وویل: « ناصرالدین څوک دې او زمونږ سره څه کار لري ، مونږ یی ولې ور بللي یو ؟«

هغه مقابل لوري ورته په ډیره مینه وویل:« ناصرالدین د شهاب الدین غوري دخور زوي او د هرات والي دې ، په دې ورځو کې هغه هلته د لک (د هرات سره نژدې یو ډیر ښایسته ښار ګوتې و ، دشهاب الدین غوري د مړینې وروسته ، کله چې پرې جنګیز خان یرغل راوستنو دا ښاری په کنډوالو بدل کړ ، اوس ددې ښار نښې نښانې هم نه تر سترګو کیږي)په ښار کې اوسیږي. دا ښار ددې ځایه دوه مایله لرې واټن کې پروت دې ، د کومه ځآیه چې تاسو همدا اوس راغلي یاست. هغه د یوه داسې ځوان په لټه کې دې چې بهادر، جرئتمنده ، میړنې او د سترې حوصلې خاوند وي ، هغه غواړې دغه ځوان ته دسلطان له اړخه په هندوستان کې داسې یو کاروسپارې چې د اسلامي امت خیر او ښیګڼه په کې را نغښتي وي«.

دا ځل ورته هغه عرب په ماته لهجه او نښتي اواز سره وویل: « ایا دا کار د اسلام د خپرولو او ترویج سره هم اړیکي لري ؟«

د هغه ډلې مشر ورته پرته له ځنډه وویل: « هو ! ستاسې خبره او اټکل سهي دی«

د عرب لهجه نوره هم خوږه او خوشحالوونکي شوه « که چیرې همداسې وي نو د لک ښار خو پریږده چې مونږ د دنیا هغې سر ته هم دتللو لپاره تیار یو . ددې خبرې سره سم په خپل آس سپور شو ، دهغه ملګرو هم دهغه په پیروی سره په خپلو آسونو پښې را واړولې ، بیا دغه دریواړه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسافر دهغو دولسو کسانو سره یو ځای دهرات دښار په لور بیرته ستانه او په لویه راغلي لار یې خپل آسونه ځغلول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

د تولک د ښاره بیرون په کوهستاني لړۍ کې د ننه په یوه پخوانی شکل د جوړه شوي حویلۍ تر مخې دغه ټول آسپ سپاره و دریدل. بیا د دوې څخه یو یې د خپله اسه را ښکته شو او په منډه دغه حویلۍ ته ور ننوت. لږه شیبه وروسته د ساتونکو تر منځ یو کس په ډیره ښه بڼه د حویلۍ څخه را بیرون شو ، دا د هرات والي ناصرالدین و . دهغه په کتلو سره ټول آسپ سپاره دخپلو آسونو څخه را ښکته شول او نیغ ودریدل ، هغه عرب هم دخپلو دوو ملګرو سره یو ځاې پیاده شوي و او ولاړ و.
ناصر الدین نیغ په نیغه دهغه عرب په لور ورغي او دهغه سره یې روغبړ وکړ او ورته یې وویل: «زه دهرات والي ناصر الدین یم. که چیرې ستا د جسم او قواري څخه مې غلط اټکل نه وي کړې نو ته همغه ځوان یې چې زه یې په لټه کې یم. کیدې شي چې همته زما شرط پوره کړاې شي. نوم دې څه دي ؟»
دې عرب ترې د روغبړ لاس را ښکود او ورته یې وویل: «حسن نومیږم ، حسن بن خلدون ، ایا راته ویلې شي چې څه شرط لري ؟ او څه ډول کار راته سپارل غواړې ؟»
ناصرالدین دهغه ښیي لورې ته ور نژدې شو او ورته یې وویل: زما سره را ځه ، زه به هر څه درته ووایم.
هغوې ټولو د آسونو واګې و نیولې او دهغه پسې روان شول. ناصرالدین هم په ویلو پیل وکړ.«
واوره ! زه د یوه داسې بهادر او میړني ځوان په لټه کې یم چې هندوستان ته ولاړ شي او هلته د سلطان شهاب الدین له پاره جاسوسی وکړاې شي . سلطان غواړی ډیر ژر په هندوستان باندی حمله وکړي خو د حملې نه مخته هغه غواړي دخپلو جاسوسانو په واسطه دهند د مختلفو راجاګانو د عسکرو او ځواک د څرنګوالي په اړه معلومات تر لاسه کړي. په دې وخت کې هلته په هند کې زمونږ یو شمیر جاسوسان په کار کولو بوخت دي ، خو میاشتې مخته مو د دې ځایه یو ځوان د هند د ټولو جاسوسانو دامیر په څیر ور استولې و چې په میړانه او بهادری کې یې نمونه نه وه . هغه ایلک خان نومیده او د کوهستان دالبرز دیوه کلي او سیدونکې ترک نژاده و. تر شپږو میاشتو یې په ډیره ښه توګه خپله دنده تر سره کړه او ډیر مهم اطلاعات یې برابر او دلته را ولیږل خو بیا یو ناڅاپه غایب شو او زمونږ سره یې اړیکې و شلیدل. داسې څرګندیږي چې هغه به نیول شوي وي. اوس مونږ ته دهمغسې یو ځوان پیدا کول اړین دي چې هندوستان ته ولاړ شی او هلته د مسلمانو جاسوسانو امارت په غاړه واخلي او تر څنګ یې دایلک خان د ځاې ځیرې د پیدا کیدو

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لټون هم وکړي ، همدا راز د هند د راجاګانو د ځواک او عسکرو په اړه هم بنه معلومات برابر او را ولیږي ترڅو سلطان د همغې اطلاعات له مخې په هندوستان باندی د حملې کولو له پاره ځآن تیار کړي«.

ناصرالدین په تلو تلو کې په غرونو کې د را چاپیر کوچنې میدان تر منځ و درید . په دې میدان کې د هغه تر مخه د صنوبر یوه ستره او اوږده ونه ولاړه وه. ددې ونې په ډډ باندې د سنډو یوه مضبوطه رسۍ تړل شوې وه. ناصرالدین ددغې ونې په ډډ باندې د را چاپیره تړل شوې رسۍ په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»د هندوستان د جاسوسانو د امیر د ټاکلو له پاره د ایلک خان انتخاب هم ما پخپله کړې و . د هغه له پاره هم همدا سې یوه رسۍ د ونې څخه را تاوه کړل شوې وه ، هغه د زمري په څیر ترک نژاده ځوان دا رسۍ رابنکوده او دوه ځایه یې کړه . اوس هم زه د همدا سې یوه ځوان په لټه کې یم چې د ایلک خان په څیر دا رسۍ را کاږي او ویې شلوي. حسن بن خلدونه ، واوره ! ستا دا دوه نور ملګري کمزوري او نري وچ کلک دي ، خو ته ځواکمن ، غښتلې او زړه ور ښکارې ، مخته ورشه او خپل قسمت و ازمایه«.

حسن بن خلدون تر لږې شیبې پورې د ناصرالدین په لور په حیرانتیا سره وکتل ، بیا یې خپلو ملګرو ته هم په سرسري توګه وکتل او د لږ څه فکر کولو نه وروسته د صنوبر د هغې تنومندې ونې د ډډ په لور ور روان شو چې د سنډو یو مضبوطه رسۍ ترې را تاوه شوې وه. د رسۍ یو سر په تیږلوړه زمکه پروت و خو بل سر یې د ونې د ډډ سره تړل شوې و.

حسن مخته ورغې او د غه درنده رسۍ یې را واخسته ، څو ثانیې یې هغې ته وکتل ، بیا یې خپل لستوڼې راپورته کړ او زور یې پیل کړ. حسن تر ډیره پورې زور واهه خو د رسۍ په شلولو کې ناکامه شو ، رسۍ یې پرینښوده او خپل ځای ته راستون شو او سرښکته و درید ، د ناصرالدین حالت هم د ناهیلیو ګواهې ویله. هغه په ژور فکر کې ډوب و ، کله چې حسن بیرته راغې او د هغه تر څنګ و درید نو هغه ورته په غمژنه لهجه وویل:

»زه افسوس کوم چې ما ستا د قوت او ځواک په اړه غلطه انګیرنه کړې وه، اې ځوانه ! تا زه په ستونزو کې لتاړ کړم ،زړه مې وایې چې اجازه درکړم چې ولاړ شې ، تر څو ستا څخه د بل کوم بنه ځوان په لټه کې شم ، خو د بله اړخه مې زړه وایې چې نه ، تا باید همد لته له ځانه سره وساتم ، شونې ده چې ستا په څیر بل داسې ځوان به راته تر لاسه نه شي چې دا رسۍ و شلوي. په هغه وخت کې به ته ما ته ډیر مناسب شخصیت اوسې. په دې خاطر چې«.....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حسن یو عرب ملګري ناصر الدین ته مخ کړ او ورته یې وویل: «دا ځوان پرېږده چې ولاړ شي او که نه دده مشر ورور که خبر شي نو توپان به جوړ کړي او په زوره به خپل ورور ددې ځایه بوځي ، هغه داسې یو ځوان دې چې په خپل ژوند کې یې د هیڅچا نه ماتې نه ده خوړلې».
ناصرالدین دهغه عرب په لور متوجه شو او سمدلاسه یې په حیرانوونکې لهجې سره وویل: «ایا دده مشر ورور په ځواک کې دده نه پورته او ارفع دې ؟»
هغه عرب ورته سینه تانده کړه او ویې ویل: «هغه له ده څخه لس هومره ځواکمن او قوي دي ، هغه د تیرې او فولادو په څیر دروند ، د بلوط د ونې په څیر دقد خاوند ، او زړه ورتیا او میړانه یې بې انتها او استقامت یې لا محدود دې. هغه د تقدیر جوړ کړل شوې موحد انسان دې ، هغه د اسمان د هسکوالې او دزمکې د ښکته والې په څیر مضبوط او د نه تسخیریدو وړ شخصیت لرې» .
ناصرالدین په خپل مخ باندی د راخپریدونکې خوشحالۍ دکنترولو وروسته وویل: «ایا راته د ولس ددغه زمري انسان نوم ښوولې شې ، چې تا یې دومره ستاینه وکړه ؟»
دغه عرب یو ځل بیا د پخوا په څیر په همغه لهجه وویل: «دهغه نوم حماد بن خلدون دې ، او هغه داسې یو ځوان دې چې د سراب نا تالاب جوړوې او سمندر په څاڅکو کې ډوبوې».
د ناصرالدین حالات بدلیدل ، حسن ته را وړاندې شو او په ډیره حیرانوونکې توګه یې ورته وویل: «ایا هغه څه دې چې ملګري وویل هغه سهي دې ؟ او یا داچې ما به سهي نه وي اوریدلي ؟»
حسن ورته په خندا وویل: «هو ! هغه څه چې زما ملګري وویل هغه سهي دې. زما ورور همداسې او سینه ماتوونکې دې ، په ځواک او قوت کې یې هیڅوک د مقابلې نه شته. هغه زمونږه غر او زمونږ ځواکمن برج دې. دهغه پیژندونکې هغه ته د نیشاپور شاهین وایی ، کله چې هغه په خپل دښمن باندی حمله کوي نو دهغه په زړه او ذهن باندی را پریوځي او د ګلال د لوښو په څیر یې ټوټې ټوټې کوي، تر اوسه چې چا ورسره ټکر کړې نو دهغه ښایست او عزت یې د هغه دماتې غاړې غاړه کې ګرځولې».
حسن څو لمحې تم شو او یو ځل بیا یې په خپل دروند اواز سره وویل: «ناصرالدینه ، واوره چې ! لکه څنګه چې د جهاز لاره په سمندر کې ، د مار لاره په غرونو کې ، او دشاهین لاره په فضا کې نه شي موندل کیدې ، په همدې توګه زما دمشر ورور مقابل هم څوک نه شي پیدا کیدې ، هغه دخپلو دوستانو او خپلوانو له پاره د چراغ او امصا په څیر دې خو ددښمنانو له پاره دبرق ، او هلاکت نه هم زیات تیز دې»... .
ناصرالدین دحسن دواړو ملګرو ته وکتل او بیا یې په خپل غټ غږ په تحکمانه بڼې سره وویل: «ورشئ ، تاسو دواړه نیشاپور ته ولاړ شئ او ددې ورور حماد بن خلدون ته ووایاست چې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدین یې ورور نیولې ، نو که همت لري نو د توري په زور دې یې له ما څخه خلاص کړي ، هغه ته دا هم ووایاست چې په دې وخت کې ناصر الدین د هراته لرې د لک په بنار کوټي کې مقیم دې».
د حسن دغو دواړو ملګرو په ډیره قهرجنه توګه د ناصرالدین په لور وکتل ، د حسرت نه په ډکو سترګو یې تر نظره تیر کړ،بیا په خپلو آسونو سپاره شول او لږه شیبه وروسته د هرات څخه د نیشاپور په لور په لویه لاره یې خپل آسونه په ځغاسته کړي وو.
ناصر الدین د حسن په لور وکتل او ورته یې وویل: « لما سره راځه ،»....
حسن خپل ښتړرا تاو کړ او د آس په لور یې لاس ور اوږود کړ او د هغې واګې یې و نیولې ، د هغه په آس یوې لورې ته یو لوې تبر او بلې لورې ته قران پاک را ځوړند و. هغه کرار کرار د ناصرالدین او دهغه د ساتونکو سره یو ځاې د هغه پخوانۍ حویلې لورې ته روان وو.
لږه شیبه وروسته هغوې ټول حویلۍ ته ور ننوتل ، ساتونکو د ناصرالدین او حسن آسونه د آسونو د اصطبل په لور یوړل ، ناصرالدین حسن له ځانه سره یوې خونې ته یوړ او په یوه ناستځاې کې یې خپل ځان ته مخامخ کیناوه . او ورته یې وویل:
»که ماته د خپل ورور حماد بن خلدون په اړه لږ څه ووایې. زه غواړم په پوره تفصیل سره د هغه په اړه معلومات تر لاسه کړم. ایا هغه د هند دزمکو سره بلدتیا او اشنایې لري ؟«
حسن ورته لږ څه په اندیښنې سره وویل: « لمړی خو ماته زما د یوې پوښتنې ځواب راکړه »
ناصرالدین ورته په خندا وویل: « وو ایه څه پوښتنه لري ؟»...
حسن ورته وویل: « ایا زه ریښتیا هم له تا سره بندي یم ؟ او زما ورور به راځي او ما به د توري په زور له تا خلاصوي ؟«
ناصرالدین ورته په خندانه ژبه وویل: « ته بندي نه یې ، زما میلمه یې ، او کله چې هم وغواړې هیڅوک ستا مخه نه شي نیولې ، که چیرې ما ستا ملګرو ته داسې نه وو ویلې ، نو کیدې شي چې ورور دې دلته نه وو راغلې ، اوس چې ستا دبندې کیدو په اړه خبر واوري نو هرو مرو به دلته را ځي . نو که چیرې هغه زما د شرایطو په مطابق وخوت نو د هغه څخه به د مذهب او ملت له پاره هغه کار واخلم چې د هغې په واسطه به یوا ځې د هغه د نیوې ژوند نه بلکه عاقبت هم ښایسته شي ، اوس نو چې ما د هغه په اړه له تا څخه څه پوښتلې ، ماته یې ځواب راکړه »
اوس نو حسن په ډاډه زړه سره خبرې پیل کړې « مونږ درې ورونه یو ، زه یې تر ټولو کشر یم ، دوه نور زما نه ستر دي ، تر ټولو مشر حماد او دویم یې حارث نومیږي ، زما پلار خلدون نومیږي او د مور نوم مې زبیب دې. مور مې شله شوې ده . له آسپه لویدلې وه او س یې یو پښه بیکاره شوې ده خو دامصا په مرسته تللې شي. حماد او حارث د نیشاپور د ښاره بیرون د چونې په تنورونو کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ مزدوري کوي ، پخوا هغه دواړه ورونه هم زما په خیر ، هند ته د تجارتي کاروانو د ساتونکو په خیر تلل. هغوې دواړه د هند د زمکې په اړه پوره معلومات لري.

زما مور تر ټولو زیاته مینه دخپل مشر زوې حماد سره کوي ، لمړی خو هغه دهغې مشر زوې دې او دویم داچې هغه زمونږ څخه زیات دخپلې مور خدمت کوي ، هره ورځ مور سره د اوداسه په کولو کې مرسته کوي، دهغې پښې پریمنځي. څرنګه چې زمونږ کور د یوې غونډۍ په سر پروت دې او ددې غونډۍ لاندې یوه چینه بهیږي ، نو حماد ورور هره ورځ مور را په شا کوي او دغونډۍ نه لاندې یې تر چینې پورې راوړي. هغه ددې چینې تر څنګ یو کوچنۍ شانته دځان پریمنځلو ځاې او یو بې دیوالو جومات هم اباد کړې دې، مور مو د اوداسه کولو وروسته د حماد سره یو ځاې همدلته لمونځ ادا کوي. دحماد ورور سره دمور دعا ګانې هم شاملې دي ،په دې خاطر هر کار ته چې هغه لاس وروړی هغې کې ورته بریا په برخه کیږي.

یو ځل مې پلار ، په داسې حال کې چې ځوان و د یوې تجارتي قافلې سره هندوستان ته تللې و ، هغه وخت زه او حارث کوچنیان و خو حماد ورور مو د پوره پوهې خاوند و . بد قسمتۍ سره مو مور ډیره سخته ناروغه شوه ، ما او حارث به دمور د ناروغتیا حالت کوت او ژړل به مو . خو ورور مو مونږ ته دتسلۍ راکولو تر څنګ دمور خدمت هم کاوه . او د نیشاپور څخه به یې طبیب راغوښت او دهغې علاج به یې کاوه.

په همغو ورځو کې چې مور مې سخته ناروغه وه یوه ورځ د نیمې شپې په وخت کې ، په داسې حال کې چې زه او حارث په خواړه خوب ویده شوي و ،او ورور مو د مور د کټ تر څنګ ویښ ناست و ، مور مو د خوبه را بیداره شوه او اوبه یې وغوښتې ، زما ورور چې کله منډه کړه تر څو اوبه راوړي نو ویې کتل چې صراحي خالي ده ، صراخي یې را واخسته او د غره لاندې چینې ته یې منډه کړه ، صراخي یې را ډکه او سمدلاسه بیرته را ستون شو ، کله یې چې اوبه په پیاله کې واچولې او مور ته یې ورنژدې کړې نو ویې کتل چې مور بیرته ویده شوې ده.

هغه و نه غوښتل چې مور بیرته دخوبه رابیداره کړي ، په دې فکر کې و چې هسې نه چې دمور خوب مې خراب نه شي. بیا یې د اوبو هغه پیاله په لاس کې ونیوله او هملته د مور د کټ تر څنګ و درید . مور تر سهاره پورې په خواږه خوب ویده وه او ورور مو د اوبو ډکه پیاله په لاس تر سهاره پورې دهغه د کټ څنګ ته ولاړ و . سهار چې دمور سترګې پرانستل شوې نو ویې کتل چې ورور مې ورته د اوبو نه ډکه پیاله په لاس ولاړ دې او سترګې یې دخوبه ډکې وې ، مور مې د ورور ددې دخدمت نه ډیره اغیزمنه شوه ، او دخپل رب په دربار کې یې په ډیره عاجزۍ سره د ورور حماد په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق کې دعا وکړه. زه داسې ګنم چې دا به د مور د دعاو پایلې وي چې وروړ مو په هر میدان کې بریالي او کامران دی».

حسن د لږ څه دمې وروسته یو ځل بیا وویل: «ورور مې د ټاټ لباس اغوندي»

ناصرالدین یې خبرې ور پرې کړې او ترې ویې پوښتل: «ولې د ټاټ لباس اغوندي ؟»

حسن ورته په خندا کې وویل: «په پیل کې مې د مور او پلار اولاد نه پیدا کیده ، حماد وروړ مې ورته الله تعالې دډېرو دعاګانو وروسته ورکړی دی ، مور مې ورته په کوچنیوالي کې په دې خاطر د ټاټ کالي اغوستل چې د خلکو د بد نظر نه خوندي پاته وي. خو د ټاټ دغو کالیو د هغه ذهن دومره مانوس کړ او په هغه کې یې دومره عاجزي او نکسار را پیدا کړ چې اوس د ځوانۍ په وخت کې هم د ټاټ د کالیو پرته نور څه نه اغوندي. مور مې ورته په خپلو لاسو ډېر ښه او ښایسته کالي جوړوي خو هغه په یوې نه یوې بهانې سره د مور خبره شا ته غورځوي او د رخت د کالیو د اغوستن څخه ډډه کوي. کله چې د کوره د کوم کار د انجامولو په خاطر بیرون ځي نو زمونږ پلار ، په دې خاطر چې زوی یې د خلکو د بدو سترګو نه خوندي پاته وي د هغه خوله چوف کوي.

حسن خاموشه شو ، ناصرالدین تر څو لمحو پورې په ژور فکر کې ډوب ناست و ،بیا د خپله ځایه را پورته شو او ویې ویل: «زه درته ډوډۍ را لیږم ، دهغې نه وروسته ته ارام وکړه ، ستا د وروړ حماد بن خلدون تر راتلو پورې ته زما د ډېر معزز او درونډ میلمه په څیر همدلته اوسه»

ناصرالدین پورته شو او بیرون ولاړ ، او حسن په نا لیدلي سوچونو کې ډوب پاته شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه برخه

دنیشاپور دښاره نژدې دوه فرلانګه لرې په یوه کوهستانې سیمه کې دننه تر لرې لرې پورې پراته د چونې تنورونو سرونه را پورته کړي و. په دوې کې د یو څو څخه دود خوت خو څو نور خاموشه وو ،خو په دوې کې هم تیرې اېښوول کیدې ، د یوې ډیرې پخوانۍ زمانې د تنور تر څنګ یو زوړ سړې په تیږه ناست و او په ډیر غور او دقت سره یې دې تنور ته کتل. دا د حسن پلار خلدون و. دهغه ږیره او د سر ویښتان سپین شوي وو. دهغه ښې لورې ته دغره په لمن کې دوو ځوانانو کدالونه را خیستې و او د چونې له پاره یې سترې سترې ګټې را پورته کولې او دغره نه به یې لاندې را رغړولې ، لاندې ولاړو دوه نورو ځوانانو به دا تیږې را اخستې او بټۍ ته به یې راوړې ، کله به هم چې دغو دواړو ځوانانو کومه تیږه دپورته نه ښکته لورې ته را ورغړوله نو په لوړ اواز به یې د خبردار غږ کاوه ، دهغوې دغږ سره سم به د تیږو پورته کونکي دواړه ځوانان متوجه کیدل او ځانونه به یې خوندي کول.

دغره نه د تیږو را رغړوونکو دواړو ځوانانو یو ځل د تیږې د را رغړولو په وخت کې په پوره زور سره دخبردار غږ وکړ ، ځکه چې دا ځل هغوې یو ډیر ستر ګټ را رغړاوه ، په تیږه ناست خلدون دخپله ځایه پورته شو ، کله چې دغه دروند ګټ لاندې را ورغښت او تم شو نو یو ځوان یې د پورته کولو له پاره ور نژدې شو ، دا د حسن مشر ورور او د خلدون تکړه ځواکمن زوې حارث و. حارث د ډیر ښه قد و خال خاوند او ځواکمن انسان و ، ورښکته شو او غوښتل یې تیږه را پورته کړ ي ، خو ناهیلې شو ، ځکه ګټ یې له ځایه پورته نه شو کړاې. ګټ ډیر ستر او دروند و .خلدون د حارث په لور وکتل او ورته یې په ډیره شفقت سره وویل:

»زویه ! په پلک یې دوه ځآیه کړه ، بیا به یې په اسانۍ سره یو وړاې شې«

حارث د پلک د را خستو او ددې ګټ ددوه ځآیه کولو په ځآې په خپل څنګ کې ولاړ د بل ځوان په لور وکتل ، کیدې شې چې هغه به اشاره کوله چې را ځه چې دغه درنده تیږه دواړه یو ځاې پورته کړو. هغه بل ځوان چې دحارث څخه لږ څه لوړ او د قوي غړو خاوند و ، دحارث په لور وکتل او په خندا شو ، هغه د ټاټ زوړ او رژیدلې لباس اغوستې و اوهغه حماد بن خلدون و. دحسن تر ټولو مشر ورور او د خلدون ستر زوې. دهغه سترګې د اور د سکروټو په څیر تیزې او د لمبو ډکې وې ، ویښتان یې تور او سترګې یې غټې او شریانونه یې د وینې څخه ډک و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

متې یې د ونو د مضبوطو تنو په څیر وې او څېره او تانده سینه یې د تیږلوړې غره په څیر پراخه وه. څهره یې د راختونکې لمر په څیر ښایسته او سره ښښنه وه. لاسونه یې د څیرونکو ځناورو په څیر مضبوط او ګوتې یې د ونو د کلکو جرړو په څیر سختې وې. په لاسو کې یې د اوسپنې یوه ستره او درنده امصا وه چې کیدې شي د تیږو دماتولو له پاره به یې ترې کار اخست.
کله چې حارث دغه درونده کاڼې پورته نه کړای شو ، او د ډیرې بې وسۍ په حال کې یې دحماد په لور وکتل نو د حماد په مخ بې شمیره جذبې او احساسات خپاره شول ، مخ یې لکه د ویني په څیر را روښانه شو ، په لاس کې نیولې اوسپنیزه درنده امصا یې و غورځوله ، په دې وخت کې یې په جسم کې د برق په څیر تیز والې راپیدا شو ، د خوله اچونکې شغلې په څیر مخته ورغې ، ورښکته شو او هغه درنده تیږه یې په خپلو دواړو لاسو کې و نیوله ، بیا پښې کلکې کړې او د تیږې د پورته کولو هڅه یې پیل کړه ، په دې وخت کې یې په خپل پوره ځواک سره غږ کړ چې: «الله». د غږ سره سم یې د خپل یوه ټکان سره هغه تیږه را پورته کړه او اوږې ته یې ورسوله ، د زوړ خلدون په مخ د خوشحالۍ څپې تلې راتلې ، په منډه ورغې او د حماد په خوله یې چوف وکړ ، تر څو د نظره نه شي.
حماد دا تیږه را پورته کړه او د تنور په لور یې یوړه ، خلدون او حارث دواړو هغه په ستا یونکو ستر ګو کوت.
حماد او حارث دواړو ورونو تیږې پورته کولې او د چونې تنورونو ته ور رسولې ، خو پلار یې په یوې تیږه ناست او دخپلو دواړو زامنو دغه درونه کار ته یې په شفقت او محبت سره کتل. تر غرمې پورې هغوې دواړه هغه تنورونه ډک کړل او خپل کار یې پاې ته ورساوه ، دواړه ورونه دخپل پلار خواته راغلل ، دپلار کالي یې هم شلیدلي او رژیدلی و. زوړ خلدون راپورته شو او د خپلې اوږې دستمال یې را واخست او دخپلو دواړو زامنو دکالیو څخه یې د ګرد په څنډولو یې پیل وکړ. بیا دوې هر یو هلته پراته خپل خپل پوستینونه را واخستل او وایې غوستل. دحارث پوستین د اوښ د پوستکي څخه جوړ شوې و ، خو د حماد پوستین هم د ټاټ څخه جوړ و. هغه د ټاټ په دواړو اړخونو کې وړې ابینودې وې او ورته یې د پوستین بڼه ورکړې وه. حماد خپله د اوسپنې امصا راواخسته او دواړه دخپل پلار سره یو ځاې دکور په لور روان شول. د هغوې سره یو ځاې هغه دواړه ځوانان چې د غره څخه یې دکدالونو په مرسته تیږې را ویستلې او لاندې یې را رغړولې هم خپلو کورنو ته ولاړل.
درې واړه پلار او زامن خپل کلي سمر اباد ته راغلل. دا کلي د نیشاپور څخه جنوب لورې ته څلور فرلانګه لرې په یوې ښایسته کوهستاني سیمه کې پروت و. ددې د اوسیدونکو کورونه د غره په تیږو کې اویا هم د غره په لمن کې خواره واره پراته و. هغوې درې واړه دغره په لوړه یو کوچنې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته کور ته ورننوتل ، هلته یوې ښځې ډوډۍ پخوله. دا د خلدون ښځه او د حماد او حارث مور زبیب وه. ددوې کورته د ورننوتلو سره سم زبیب د یوه لرګي په مرسته دخپله ځایه راپورته شوه مخته ورغله او دحماد او حارث مخونه یې ښکل کړل. دهغه یوه پښه بیکاره وه ، ګوډه ګوډه تله ، درې واړه یې په خپله کوټه کې کینول او بیا یې ورته غذا ورووړه.
دخوراک څښاک وروسته دوې تولو د لرې شیبې لپاره ارام وکړ. بیا راپورته شول ، د ماسپښین د لمانځه وخت شوې و ، حارث او پلار یې خلدون دواړو هملته په کور کې د لمانځه له پاره ځانونه تیار کړل او هملته یې لمونځونه اداکړل ، حماد دخپلې مور خواته راغې ، مور یې همله په انګړ کې منتظره ناسته وه. هغه د خپلې مور زبیب خواته راغې او هملته ورسره په زمکه کیناست. زبیب خپل لاسونه دهغه په څټ کې را واچول او دهغه په ملا باندی سپره شوه، حماد دهغه امصا هم له ځانه سره واخسته ، بیا دکوره ووتل او دغره لاندې برخې ته روان شول او دغره په لمن کې دبیېدونکي چیني خواته ورغلل.
دواړه مور او زوې لاندې راغلل ، دواړو اودسونه وکړل، بیا حماد یوه تیږه راپورته کړه ، اودخپلې مور پښې یې پرې و مښودې او پاکې یې کړې ، بیا دواړه مور او زوې راپورته شول او د چینې تر څنګ په یې دیوالو اودروازو جومات کې یې دماسپښین لمونځونه ادا کړل.
خلدون او حارث هم خپل لمونځونه اداکړل او بیرون را ووتل او دخپل کور چار چاپیر شنو غنمو او اوربشو کې د ګوډاې کار پیل کړ. دهغوې دکور څلورو خواو کې ان د غره تر لمنې پورې په تدریجي نشیب او ناستې سره نژدې لس ستر کرنځایونه وه چې دهمدوې خپل ملکیت و . په دې کرنځایو کې غنم ، جیوار ، اوربشې ، وریجې او .... کرل کیدل. ددې کرنځایو په غاړو میوه لرونکي بوټي ، دګلاب ګلونه ، او نور ډول ډول بوټي او ونې ولاړ وو ، د نرې باد په لګیدو سره به ددوې څخه ډیر خوږ غږ را پورته کیده. دا ونې او بوټي هم ددوې خپل ملکیت و. په میوه لرونکو ونو کې یې ګنې د مڼو ، انځرو ، بادامو ، الوچو ، زیتون او لوکاټو شاملې وې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمه برخه

دواړه پلار او زوي د اسونو د قدمونو په غبرګ پورته شول ، دوي دواړو هلته په خپله زمکه کې کار کاوه .هغوي وکتل چې دوه آسپ سپاره په دغه نری غاړه باندی خپل آسونه را څغلوي ، دا لاره د هرات څخه د نیشاپور په لور د تللې لارې څخه را جدا شوې او ددوي دکور په لور راغلې وه.

دهغوي تر سترګو لاندې دغه دواړه آس سپاره په غره راپورته شول اودهغوي زمکو ته را ورسیدل اوهلته دخپلو آسونو څخه را کیوتل. خلدون او حارث دواړه ورمخته شو او دهغوي سره یی ډیر ښه روغبړ وکړ. داسې څرګندیده چې دغو پلار او زوي دا دواړه اس سپاره دپخوا څخه پیژندل. دا همغه اس سپاره وو چې دحسن د نیولو خبر یی له ځانه سره راوړې و. پخوا له دې چې دا دواړه خپله خبره وکړي ، خلدون پرې را مخته شو او ورڅخه یی وپوښتل:

»زوي مې حسن چیرې دي ؟... ولې له تاسو سره یو ځاي نه دي راغلی ؟«

دهغوي دواړو څخه یوه یی په ډیر ادب سره وویل: « حماد چیرې دي ؟»

خلدون یو ځل بیا په خپل نیولي اواز سره وویل: « هغه خپله مور لاندې چینې ته وړې ده ، هغوي دواړه هملته هره ورځ لمونځونه کوي ، اوس به بیرته راستانه شوي وي»

سپور ورته په زړه نیونکې اواز سره وویل:« مونږ تاسو ته یو خراب خبر له ځانه سره راوړې دې. دهرات حاکم ناصرالدین حسن له ځانه سره بندي کړې دې.» خلدون یی خبره پرې کړه او ورڅخه یی وپوښتل:

»ولې یی زما زوي نیولي او بندي کړې ؟«

سپور په ناهیلی سره ځواب ورکړ او ورته یی وویل: « مونږ ته یی علت نه دې ویلې ، داسې څرګندیږي چې هغه یوه زړه ور ، میړني او ځواکمن ځوان ته اړتیا لري. اوغواړي هغه ته کوم ډیر مهم کار وسپاري ، حسن یی دهمدې مقصد له پاره له ځانه سره بندي کړې دې ، مونږ ته یی ویلي دي چې: دهغه مشر ورور حماد بن خلدون ته ووایاست چې که چیرې همت لری نو دلته دې راشی اوخپل ورور دې له ما خلاص کړي»

دا ځل ترې خلدون په ډیر مدهم اواز سره وپوښتل: « ناصرالدین اوس چیرې قیام کړې ، او زما زوي یی په کوم ځاي کې محبوس کړې دې»

هغه سپور ورته یو ځل بیا وویل: « هغه په دې ورځو کې د تولک د ښاره بیرون دشمال په لور په غرنی حویلی کې مقیم دې او حسن یی هم همدلته له ځانه سره بندي کړې دې».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل خلدون ورته په ډیره مینه وویل: « راځئ ، دلته کېنئ ، زه به ستاسو د خوراک څښاک غم وکړم. خو حماد ته دا خبره مه کوئ چې حسن بندي کړل شوی دی. که نه هغه به د اور لمبه شي او د ناصرالدین څخه به د بدلې په لور منډه کړي. او دا به زمونږ له پاره ډیره بده ثابته شي».

دغه سپور په خپل اس د سپریدو په وخت کې وویل: « مونږ ستاسو مننه کوو ، مونږ به هرو مرو دلته تم شوي واي ، خو مونږ غواړو سمدلاسه خپلو کورونو ته ستانه شو. په دې خاطر دلته نه شو تم کیدي»

دواړو سپرو د خپلو آسونو مخونه را وګرځول او غوښتل یې چې د هغه ځایه یې په ځغاسته کړي چې په همدې وخت کې حماد را ځرګند شو. د هغه مور د هغه په شا باندی سپره وه ، داسې معلومیده چې هغه د دیوال تر څنګ ولاړ و او ټولې خبرې یې اوریدلې وي. او کله چې هغه دواړه سپاره بیرته روان شول نو هغه د دیوال د اړخ څخه را ښکاره شو او په خپل درونډ اواز یې وویل:

»تم شئ ،زما د یوې پوښتنې ځواب را کړئ بیا درځئ» ، دواړه سپاره و دریدل ، حماد ترې وپوښتل:

»ناصر الدین په کومه سیمه کې زما ورور بندي کړی دی ؟«

هغه سپور ورته یو ځل بیا ځواب ورکړ: « مونږ دریواړه د خپلو کورو په لور را روان وو چې د تولک د ښار نه بیرون په څو میله واټن کې مو د غره د پاسه د سهار لمونځ ادا کړ او بیا مو غوښتل بیرته د خپلو کورونو په لور ولاړ شو چې د ناصرالدین دولس کسان سپاره په منډه منډه را غلل او مونږ دریواړه یې و نیولو او د تولک ښار ته یې بوتلو . هلته یې هغه حویلۍ ته یوړو چیرې چې ناصرالدین اوسیږي ، د حویلۍ نه بیرون د صنوبر د یوې تنومندی ونې د ډډ څخه یوه رسۍ تړلې وه ، ناصرالدین حسن ته وویل چې که چیرې دا رسۍ دې را کش کړه او و دې شکوله نو زه به درته داسې یو کار وسپارم چې د مذهب او ملت دواړو له پاره به ګټور وي، خو حسن هغه رسۍ و نه شوه شکولې ، په دې خاطر ناصرالدین هغه له ځانه سره تم کړ او مونږ ته یې هغه پیغام را کړ چې تاسو ته مې وو ایه« .

ددې خبرې د کولو څخه وروسته هغه دواړه سپاره روان شول ، دغره څخه کیوتل او په هغه لاره یې خپل آسونه په ځغاسته کړل چې د نیشاپور او هرات د لوی لارې په منځ کې د ستري شاهراه سره یو ځای کیږي.

حماد ډیر اندیښمن شوی و ، هغه داسې حال ته را غلی و لکه دیو ډیر شنیع او بد کار پیلونکی چې وي. د هغه د مخ څخه داسې ډاګیزیده لکه چا یې چې په زړه کې د اور لمبې بلې کړې وي ، هغه خپله مور پورته کړه او په پټه خوله کور ته ننوت. خلدون او حارث هم خپل کارونه پریښول اود

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد تر شا کور ته ننوتل. حماد خپله مور د کور په انګړ کې کیوسته. کله چې هغه د خپلې امصا په مرسته و دریده نو حماد ورته په ډیر ادب سره وویل:

»اې زما مورجانې! اجازه راکړه چې د خپل ورور د خلاصون پسې ولاړ شم. هغه به د بندیتوب په حال کې ما غواړي، که زه ورنه شم نو څوک به د هغه مرسته وکړي، هغه زما ورور او زما د وجود یوه برخه ده.« زبیب خپله امصا په زمکه وهله او مخته ورغله، او په ډیره مینه یې د حماد په ملا لاس کش کړ او ورته یې وویل:

»هرو مرو ولاړ شه، زویه. خو حسن د سولې او امن له مخې خلاص کړه. د چاسره جنګ جګړه و نه کړې، که چیرې حسن کوم جرم نه وي کړې نو د هرات والي به یې هرو مرو را پریږدي، اې زما زویه! ته زما د کور چراغ یې، ژر بیرته راستون شه، زه به ستا انتظار کوم. زویه! زما نصیحت له یاده و نه کاږې، تا تل د خپلې مور د خوشحالولو هڅې کړې دي، الله تعالي به دې په هر میدان کې بریالي لري، او هیلې به دې تل د ښېګڼو ډکې وي«

حماد لا د هغه ځایه خوزیدلي نه وچې پلار یې خلدون او ورور یې حارث هم انګړ ته را ننوتل او تر څنګ یې و دریدل. بیا زاړه خلدون ورته په ډیره ښه لهجه او میني سره وویل:

»اې زما زوګیه! زه پوهیږم چې تا څه اراده کړې ده. ما خو ویل چې زه به پخپله حسن پسې ځم او راوړم به یې. خو اوس دې زه نه منعه کوم. ځکه زه پوهیږم چې زما د اقدام څخه به ته ناهیلي شې، خو ځانته دې نه پریږدم. حارث به درسره یو ځاي لیږم. بچیانو! تاسو ددې کور چراغ او روښنایي یاست. په کور کې زما او دزبیب سره نور هیڅ نه شته، یواځي همتاسو زمونږ د سترګو رڼا او زمونږ د زړونو راحت یاست. اوس ته او حارث دواړه د خپل منزل په لور وخوځیږئ، زه به په ډیره نا کرارۍ ستاسو ددریواړو ورونو د بیرته راستنیدو انتظار کوم«.

حماد او حارث دواړه ورونه د کور د ښیې برخې په لور ورغلل، هلته د آسونو په اخور درې آسونه ولاړ و، دواړو ورونو په خپلو خپلو آسونو باندې زینونه و تړل، یو ځل دواړه ورونه کوټې ته ورغلل، وسله یې را واخسته او بیرته بیرون را ووتل. حماد د خپل تاتې کالیو د پاسه زره اغوستې وه د زرې د پاسه د هغه د تاټ نه جوړشوې پوستین و او بیا یې د دې ټولو د پاسه د عربو روایتي چپنه واغوسته، چپنه هم د تاټ څخه جوړه شوې وه. په سر یې د اوسپنې خولۍ، په متویې د اوسپنو درانه بازو بندونه او په ملا یې توره را ځوړنده شوې وه. په یوه لاس کې یې یو ستر ناقوس او په بل لاس کې یې جنګي تبر و او په آس یې خورجین را ځړول شوې و.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه خپل جنګي وسایل په خپل آس باندی په ترتیب سره کیښول ، هملته په آخوریی خپل کمانونه او د غشو څخه ډکې خلطې د آسونو د زینونو سره وتړل، بیا یی آسونه را پرانستل او د کوره بیرون راوو تل.
هلته په دروازه کې یی مور زبیب د خپلې امصا سره ولاړه وه. په یوه لاس کې یی قران کریم پورته کړی و ، ترڅنګ یی زوړ خلدون هم ولاړ و ، چې په یوه لاس کې یی د نقدي پیسو کڅوړه او په بل کې یی دواړو ورونو ته د لارې توخه وه. کله چې دا دواړه ورته را نژدې شول نو هغه د غه دواړه شیان د حماد د آس په خورجین کې ور واچول ، مخته ورغې او د دواړو زامنو مخونه یی ښکل کړل او د سوبې او خیر دعا یی ورته وکړه. دواړه ورونه ور مخته شول او بیا بیا یی د خپلې مور زبیب لاسونه او په لاسو کې نیولې قران کریم ښکل کړ. بیا زبیب ورته په ډیره مینه او شفقت سره وویل:
ورشئ زامنو ! زه تاسو ته خدای پامانی وایم. دواړه ورونه په خپلو آسونو سپاره شول او د خپلې تنګې لارې څخه په وتلو د هرات په لورې په تللې لوې شاهراه کې ور ننوتل ، هره لمحه یی د خپلو آسونو ځغاسته زیاتوله او یی په پوره تیزې سره ځغلول ، هغوی اوس د تولک د ښار په لور روان وو ، چیرې یی چې کوچنې ورور حسن منتظر ناست و.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځمه برخه

یوه ورځ په داسې حال کې چې حسن د سهار د لمانځه د ادأ کولو وروسته دعا کوله ، چې په همدې وخت کې څو کسه سپاره په تیزۍ سره د خپلو اسونو سره یو ځاې د هغه حویلۍ ته ور ننوتل. حسن په دغه حویلۍ کې د بندي په څیر شپې سباکولې ، هغه ته شک پیدا شو چې کیدې شي د هغه ورور حماد بن خلدون راغلي وي، دعا یې ژر ژر خلاصه کړه اوبیرون راووت. ویې کتل چې د حویلۍ په انګړ کې څو کسه سپاره د ناصرالدین تر څنګ ولاړ دي او د هغه سره خبرې کوي ، حسن ډیر ناهیلي شو ، ځکه هغه سپاره اجنبي خلک و او د هغه ورور حماد په کې نه تر سترګو کیده. هغه سپاره څو لحظې د ناصرالدین سره ولاړ وو او خبرې یې کولې بیا بیرته په خپلو آسونو سپاره شول او په کومه چې راغلي وو په همغې لاره بیرته ستانه شول. حسن وکتل چې د هغې سپرو د بیرته ستنیدو نه وروسته ناصر الدین لږ څه اندیښمن شوي غوندې ښکاري. کرار کرار راغې او د ناصرالدین تر څنګ و درید. او په ډیره مینه یې ترې وپوښتل:

»ایا دې خلکو تاسو ته کوم بد خبر له ځانه سره درلود .ځکه ته ډیر اندیښمن او غمګین ښکارې ؟«

ناصرالدین ورته په ښښتي اواز وویل: « ستا اندازه سهي ده ، دا سپاره د جیحون د دریاب د غاړو څخه راغلي و ، هلته په دې ورځو کې زمونږ د سلطان شهاب الدین او د خوارزم د حکمران سلطان شاه تر منځ د نه پاې ته رسیدونکې جنګونو یوه لړۍ روانه ده، دې خلکو ماته د سلطان شهاب الدین له اړخه یو پیغام راوړې و . سلطان د یوه ډیربد خبر سره یو ځاې د خوراکي او عسکري توکو مرسته هم غوښتې ده«.....

حسن ترې په مینځ کې یو ځل بیا وپوښتل: « هغه بد خبر څه ډول دې ؟«

ناصرالدین ورته وویل: « چې په یوه جنګ کې د خوارزم حکمران سلطان شاه زمونږ یو جرنیل قطب الدین ایبک نیولې او هغه یې د وسپنې په یوې پنجرې کې بندي کړې دې(۱ دا هغه قطب الدین ایبک دې چې قبر یې د لاهور په یوه سړک پروت دې. په هغو ورځو کې چې د سلطان شهاب الدین او د خوارزم د حکمران سلطان شاه تر منځ سرحدي نښتې رواني وې نو قطب الدین د سلطان شهاب الدین د آسونو د اصطبل ملازم و. د جنګ په ورځو کې یوه ورځ هغه د خپلو لښکرو د یوې ډلې سره د لښکرو د آسونو د خوراک له پاره د شنو وښو د راوستلو په خاطر ځنګل ته ولاړ. نو د خوارزم شاه د لښکرو ډلې پرې حمله وکړه ، قطب الدین په ډیر جرئت سره د هغوې مقابله وکړه خو څرنګه چې د ملګرو شمیره یې ډیره لږه وه نو ماتې یې وخوړه او د هغوې په لاسو کې بندي

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو ،هغه يې د خوارزم حکمران ته يوړ ، خوارزم ورته د اوسپنې يوه پنجره جوړه کړه او قطب الدين يې په دې پنجره کې بندي کړ(.

اوس هغه نوموتي جنريل چې د خوارزم په بند کې دې د پوره ميړانې او بهادرۍ ثرګندونه يې کړې او ويلي يې و چې: « ايا دا به زمونږ له پاره شرم نه وي چې دوه مسلمان حکمرانان يو د بل په مقابل کې د جنګ په ليکو کې ولاړ وي.» ريښتيا هم د غزني سلطان شهاب الدين او د خوارزم حکمران سلطان شاه په خپلو منځو کې جنګ کول همدا سې دې لکه يو ورور چې د بل په خلاف توره ويستلې وي»

ناصرالدين د خبرې د ختمولو په وخت کې وويل: « دا يوه معمولي سرحدي شخړه ده چې ډيره ژر به د دواړو مسلمانو حکمرانانو تر منځ هواره کړل شي ، د دې وروسته به سلطان شهاب الدين خپل ټول ځواک د هندوستان په لور متوجه کوي ، زه به نن تر ناوخته پورې ستا د ورور انتظار وکړم که چيرې هغه را ورسيد نو زما او ستا د دواړه د خوښې ځاې به وي او که چيرې هغه را نه غې نو زه به سبا سهار وختي د هرات په لور کوچ کوم او د هغه ځايه به د ډيرې زياتې مرستې سره يو ځاې د جيحون د درياب په لور ورځم ، هملته سلطان شهاب الدين په جنګ کې ښکيل دي ، او ته به هم زما سره په دې جنګ کې د برخې د اخستو له پاره ورځې».

حسن لږ څه فکر وکړ او بيا يې وويل: « ايا نن يو ځل بيا زه د هغې رسۍ د راښکودو او ستا د شرط د پوره کولو موقع تر لاسه کولې شم .؟ شوني ده چې زه به نن هغه رسۍ و شلوم. او ستا شرط به پوره کړم» .

ناصر الدين ورته په خوشحالۍ سره وويل: « ته همدلته تم شه ، زه به د دې کار له پاره تياري و نيسم . »

ناصرالدين حويلۍ ته ورننوت ، لږه شيبه وروسته بيرته راووت. دا ځل يې خپله ساتونکې ډله هم له ځانه سره راوړې وه ، ټولو د اصطبل څخه خپل آسونه را وويستل او سپاره شول او د حويلۍ شمال لورې تيرلوړې غرنۍ سيمې ته چيرې چې د صنوبر هغه پخوانۍ او تنومنده ونه ولاړه وه روان شول ، د همدې ونې سره د شرط هغه رسۍ هم تړلې وه.

د صنوبر د غې ونې ته د رارسيدو سره سم ټول د خپلو آسونو څخه راښکته شول ، ناصرالدين د همدې رسۍ تر څنګ و دريد او ويې ويل:« د خلدون زويه ! که نن دې دا رسۍ و شلوله نو دا سې و ګڼه چې د يوه ډير ستر کار له پاره ستا ټاکنه پوره شوه».

حسن ورمخته شو او څنګه يې چې رسۍ و نيوله او د هغې د راښکلو اراده يې وکړه ،چې ټکان يې وخوړ ، ناڅاپه يې رسۍ پريښوده او ديوه اواز د اوريدو څخه يې پيل کړه. د کوهستانو تر منځ

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دناقوس (ښکر چې په پوه کولو یې اواز تر لرې لرې پورې رسیږي) یو زهرناکه او تیز راغبرګیدونکې اواز یې تر غوږو شو . په داسې لهجې سره لکه یو څوک چې بل څوک په ډیره مینه او محبت رابولي. حسن ټکان وخوړ او د ناصرالدین په لور یې وکتل او ویې ویل چې:
»د ناقوس اواز په غور سره واوره ، داسې وګڼه چې زما ورور حماد بن خلدون را رسیدونکې دې .په خداې سوګند چې دا دهمغه د ناقوس اواز دې او ماته بلنه راکوي«.
حسن خپله ساه و نیوله او یو څل بیا یې وویل: «ناصرالدینه واوره ! په غور سره دناقوس اواز واوره. زما ورور رارسیدلې دې او هغه همدلته دکوم غر په سر ولاړ دې. د خپل ناقوس په غږولو سره ماته اواز کوي ، پوهیږې چې هغه په ناقوس کې څه وایې ؟ هغه ماته اواز کوي او وایې چې: اې زما وروره ! ته چیرې یې ؟ ناصرالدین او دهغه ساتونکې ډلې هم دغه اواز اوریده ، د ناقوس دغه اغیزکونکې اواز په دې وادي کې راغبرګیده.
حسن دخپل آس په لور منډه کړه او ویې ویل: صبر وکړئ ، زه هم دخپل ناقوس دغږولو په واسطه خپل ورور ته خبر ورکوم ترڅو هغه خبر شي چې زه دغلته یم. حسن دخپل آس څنګ ته ورغې ، د آس د زین سره را ځړول شوې ناقوس یې را خلاص کړ او هغه یې پوه کړ ، کله یې چې ناقوس دخپلې خولې څخه لرې کړ نو ټوله وادي په پوره خاموشۍ کې ډوبه شوه څکه چې دهغه بلې لورې هم ناقوس بند کړل شوې و. لږه شیبه وروسته د آسونو د قدمونو توپانې اواز تر غوږو کیده ، اوبیا د لږ څنډ وروسته د دغه کوچنې میدان په هغه برخه کې چې دصنوبر ونه ولاړه او د تنې څخه یې رسۍ تاوه شوې وه ، حماد او حارث دواړه را ځرګند شول.
دهغوې په کتلو سره دحسن مخ د خوشحالۍ نه وغوړید ، حماد چې کله دمیدان منځته را ورسید نو دخپل آس واګې یې را ښکودې ،آس یې هم دخپل ځواک په غرور په دوو پښو و درید او و شنړید.حماد سمدلاسه دآسه را ښکته شو او د حسن په لور یې ور منډه کړه او هغه یې کلک په غیږ کې ونیوه. دهغه وروسته حارث هم دخپل ورور حسن په لور راغې او هغه یې په غیږه کې کلک کړ .کله چې د روغبړ څخه خلاص شول نو حماد د ناصر الدین په لور اشاره وکړه او ویې ویل چې: «که زه غلط شوي نه وم نو دا به د هرات والي ناصرالدین وي چې ته یې له ځانه سره بندي کړې یې« .
حسن ورته په ډیر لطافت سره وویل: «اې وروره ! هغه زه نه بندي کړې اونه محبوس کړې یم. هغه داسې یوه ځوان ته اړتیا لري چې هندوستان ته ولاړ شي او د خپل مذهب او ملت خدمت وکړي ، خو دهغه ځوان د انتخاب له پاره شرط دادې چې هغه به دصنوبر دونې د ډډ نه را تاوشوې پړې شلوي. اې زما وورجانه ! ددې ډول ځوان څخه چې ناصرالدین کوم ډول کار اخستل غواړي په هغې کې د اسلام خپرول او ترویجول هم شامل دي. ما یو څل مخته په دې رسۍ باندی خپل زور

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ازمايلې دې ، خو په شلولو يې نه يم توانيدلې. نن يو ځل بيا د خپل زور د ازمينبت په خاطر راغلې يم ، ما رسۍ په لاس کې نيولې وه چې ستا د ناقوس غږ مې واوريد ، اوس يو ځل بيا په دې رسۍ باندی خپل زور ازمايم ، کيدې شي په کې بريالې شم« .

حسن د رسۍ په لور ورغې ، ناصرالدين مخته راغې او د حماد او حارث سره يې روغبړ وکړ او ويې ويل: « چې زه که غلط شوې نه وم نو تاسو دواړه به حماد او حارث ياست ،زه په دغه وادي کې تاسو دواړو ورونو ته ښه راغلاست وايم« .

ناصرالدين خاموشه شو ، ځکه چې حسن د رسۍ سره خپل زور ازمايي کوله. حسن تر ډيره پورې خپل زور و ازمايه ، خو د رسۍ په شلولو بريالې نه شو ،په دې خاطر يې رسۍ پريښوده او بيرته تيټ سر را وګرځيد. شاته شو او د خپلو ورونو تر څنګ و دريد او په ډير رحم غوښتونکو سترګو يې هغوې ته وکتل.

دا ځل حارث ورمخته شو ، او په رسۍ يې خپل زور و ازمايه. هغه هم تر ډيره پورې د رسۍ د شلولو هڅې وکړې خو بريالې نه شو . بيرته راستون شو او د حماد په لور يې په کتلو پيل وکړ. په دې وخت کې د حماد حالت د کتلو وړ و. د هغه مخ په ښايسته توګه ځليده ، مخته راغې ، رسۍ ته ور نژدې شو ، خپله د تاټ چپنه يې وويستله او په ځمکه يې کيښوده ، بيا يې د سر نه خول لرې کړ ، د تاټ پوستين يې هم له ځانه لرې کړ او په ځمکه يې کيښود. اوس نو د هغه د تاټ په کاليو باندی د هغه زره ځليده .بيا يې د ناصرالدين په لور وکتل او ورته يې وويل:

»اې د خداې بنده ! په دغه رسۍ خو زما دواړو ورونو خپل زور ازمايلې دې ، په دې خاطر دا کمزورې شوې ده. زما په لاسو به ډيره ژر و شليږي. ايا بله نوې رسۍ نه لرې ، چې زه پرې زور و ازمايم او ته هم زما توان او طاقت ووينې«.

ناصرالدين ورته په ډيرې مينې او محبت وويل چې: « دا رسۍ کمزورې شوې نه ده ، همداسې ده ، که تا وشلوله نو زما شرط به دې پوره کړې وي«.

حماد ورته يو ځل بيا وويل: « نو بيا دا رسۍ دوه هومره کړه او بيا يې د صنوبر د ونې د ډډ څخه را تاوه کړه او بيا يې ووينه. چې زه يې څه ډول شلوم.» د ناصرالدين په حکم د هغه سپاهيان ورمخته شول ، او رسۍ يې دوه هومره کړه او بيا يې د صنوبر د ونې د ډډ څخه را تاوه کړه او ويې تړله.

حماد ورمخته شو ، دوه هومره شوې رسۍ يې په خپل مټ کې را ونغاړله او خپل دواړه لاسونه يې د اسمان په لور په دعاييه شکل پورته کړل ، بيا په دواړه زنګونو په ځمکه کيناست او په ډيرې عاجزۍ سره يې په دعاو پيل وکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې زما پالونکيه ! هر صفت او صمدیت همتا لره دي ، ته د سهوې او خطا نه لاریب یې. ستا په حکمت کې د شکایت کولو مجال نه شته. اې جلیل ذاته ! ته همغه ذات یې چې د تاج خاوندان په خاورو کینوې ، اې زما ربه ! زما دعا واوره ، او دخپل نوم په برکت دې ما په دغه ازمیښت کې بریالي کړه. اې الله ! ته زما محکم برج او زما مضبوط تکیه ګاه یې. په ما نظر وکړه او له ما سره مرسته. ماته همت را ، ترڅو په دې امتحان کې بریالي را ووځم» د دعا د پای ته د رسیدو سره سم حماد نیغ و درید . د هغه د مخ شغلې لمحه په لمحه په یوه توپان بدلیدې. د اسې انګیرل کیده چې دغه زړه ور انسان د زمکې درزونه پرانیځي. هغه دومره قهریدلی و لکه چې د غرونو د ټوټه ټوټه کیدو او زمکه د هلاکت په کندو کې د ورغورځولو له پاره پیدا شوي وي. بیا یې د تیږو په څیر د ځواکمن هوډ سره رسۍ په دواړو لاسو و نیوله د هغه د اوسپنې په څیر متې ښه را پړسیدلې وې او د سترګو څخه یې د اور د سکورټو په څیر لمبې را ختلې ، بیا یې په خپل ټول توان سره غږ کړ چې : (الله). د هغه دغه په غرونو باندې لړزه راوړونکې اواز هرې لورې ته خپور شوې و ، ددې سره سم یې یو ځل زور وکړ او د خپل لمړني ټکان سره سم یې دوه هومره شوې رسۍ یې په منځ کې دوه ټوټې کړه .

ناصرالدین ورمخته شو او هغه یې کلک په غیږ کې ونیوه او ورته یې وویل: « په خدای سوګند چې ته همغه یې چې ما یې لټه کوله. هغه بې عیبه ذات د ملت د یوه ډیر مهم کار د تر سره کولو په خاطر همته انتخاب کړې یې. لمړی مې اراده کړې وه چې سبا سهار به له دې ځایه کوچ کوم ، اوس چې ته راغلې نو ما خپله اراده بدله کړه ، زه به همدا نن شپه د هرات په لور روانیږم. او د هغه ځایه به له ځانه سره کومکې شیان اخلم او د جیحون د دریاب څنډو ته به ځان رسوم چیرې چې سلطان شهاب الدین خیمه وهلې. ته به هم له ما سره ولاړ شې ، او په دې جنګ کې به برخه اخلې ، دا دوه ګټې لري ، لمړی دا چې زه به ستا د جنګ کولو څارنه وکړم ، او دویم دا چې تا به د سلطان سره معرفي کړم. په دې جنګ کې د برخې د اخستلو وروسته به ته هندوستان ته ځې.

څه موده کیږي چې همستا په څیر یو ځوان مو هندوستان ته د کار کولو او هلته د مسلمانو جاسوسانو د مشر په څیر لیږلې و . هغه هم د همدې ځایه هندوستان ته روان شوې و. هغه هلته یو اځې څو میاشتې کار وکړ خو یو ناڅاپه ترې تم شو . زه ویریږم چې هغه نیول شوې نه وي. هلته کارکوونکې مسلمان جاسوسان د هغه په لټه کې دي. هندوستان ته به د تللو سره سم ته د ایلک خان لټه کوې ، که چیرې هغه درته په لاس درشي اوژوندې وی نو ته به یې امیر یې ، او هغه به ستا تر لاس لاندې کار کوي ، خو که چیرې هغه شهید کړل شوې وي نو بیا به په هندوستان کې کار کونکې ټولو مسلمان جاسوسان ستا تر لاس لاندې وي او ته به یې امیر یې. ته به هلته د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هندوستان د راجه ګانو د فوځي ځواک اندازه معلوموي ،د هغوي د عسکرو د نقل و حرکت څارنه به کوي او مونږ ته به يې په اړه خبر راکوي ،ځکه سلطان هوډ لري چې ډير ژر په هندوستان باندی حمله وکړي ، هلته به ستا د قومندي لاندې څو تیز تلونکې اسپ سپاره وي چې زما او ستا تر منځ به د پیغام رسولو کارونه تر سره کوي. هغه لوري ته د تللو نه مخته به دې زه د ټولو تفصیلاتو نه خبر کړم. او درته به ډاګیزه کړم چې هندوستان ته د ورسیدو وروسته به ته د چا چا سره وینې ، څوک څوک زمونږ باوري جاسوسان دي ، او د هغوي د اوسيدو ځایونه چیرې دي».

کله چې ناصرالدين خاموشه شو نو حماد ورته وويل: «زما پلار زوړ او مور مې فلج شوې ده ، زما خور نه شته چې د هغوې خدمت وکړي ، همدا زه د هغوي څارنه او خدمت کوم. لمړی به زه کور ته ولاړ شم که چیرې زما پلار او مور ماته د دې کار کولو اجازه راکړي نو زه به هرو مرو ستا په خدمت کې حاضر شم. او که نه ، زما مجبوریت ته به ګورې«

ناصرالدين ورته وويل چې زه لږه شیبه وروسته له دې ځایه د هرات په لور خوځیږم. د هغه ځآیه مرستندویه مواد له ځانه سره اخلم او د جیحون په لور ورځم ، په دې توګه نیشاپور زمونږ تر مخه دې ، زه به ستا د مور او پلار نه ستا له پاره اجازه واخلم ، زه هڅه کوم چې ستا په څیر حارث او حسن هم په خپلو لښکرو کې شامل کړم«.

کله چې ناصرالدين خاموشه شو ،نو د هغه د وینا سره سم ټول خلک حویلۍ ته ولاړل ، لږه شیبه وروسته ناصرالدين ،حماد ، حارث او حسن د خپلې ساتونکې ډلې سره یو ځای واخستل او د هرات په لور روان شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږمه برخه

شپه شوې وه ....د شپې ناوې څلورو خواو ته د خپلې سپوږمکۍ وړانګې شیندلې وې ، د اسمان په ځینو برخو کې سپینې وریځې خوزیدې ، په کوهستانو کې دننه کرېږې وړې او نه تم کیدونکې لارې ورانې ویجاړې پرتې وې ، سپوږمۍ اودهغې تر څنګ نژدې ستورې دواړه د خپلو هستوې مرکزونو سره نښتې کرار کرار د غرب په لورې په سفر بوخت و ، داسې بریښیده چې دوه محبوبان یو دبل نه خوابدې او په جدا جدا لارو روان وې.

خلدون او زبیب د ماخوستن د لمانځه څخه فارغه شوی و او ناست و ، په دې وخت خلدون متوجه شو او خپلې ښځې ته یې وویل:

»زبیب.... اورې ! دا اواز په غور سره واوره«..... !

د زبیب په مخ دخوشحالیو څپې خورې شوې وې او په خندا یې وویل:

»زه د آسونو د قدمونو اواز اورم ، دا اواز لمحه په لمحه زمونږ د حویلۍ په لور را نیژدې کیږې ، زړه مې وایی چې حماد او حارث به حسن هم له ځانه سره را وړستې وې«.

خلدون و درید او ویی ویل: « لږصبر وکړه ، زه یې ګورم چې څوک دې. که جیرې هغوې زما زامن وې نو زه به مخته ورشم او ښه راغلاست به ورته ووایم.» خلدون دخپله ځایه راپورته شو او په ډیره بیړه دکوره ووت.

لږه شیبه وروسته ویی کتل چې درې اسپ سپاره د غره دپاسه را خیژې ، بیا هغوې د حویلۍ نه بیرون دخلدون تر مخه دخپلو اسونو څخه راښکته او پیاده شول ، هغوې حماد ، حارث اوحسن درې واړه و.خلدون ورمخته شو اوبیا بیا یې درې واړه ته غاړه ورکړه. اوبیا یې له ځانه سره دننه کور ته بوتلل. خپل آسونه یې هملته دانګړ په منځ کې و تړل او بیا ټول د زبیب په لور ورغلل.د زبیب مخ دخوشحالیو نه غوړیدلې و. پورته شوه او درېواړه یې دمورنې محبت په غیږ کې ونیول اوبیا یې دخپله ځانه سره کینول. خلدون دخپله ځایه را پورته شو او ویی ویل:

»تاسو درېواړه دخپلې مور تر څنګ کښینۍ او خبرې کوئ زه به مو آسونه په اخور و تړم.اوبیرته به راشم«.

حماد سمدلاسه راپورته شو او خپل پلار یې له لاسه و نیوه او اوپه خپل ځاې یې کینوو. ورته یې وویل: « ته دلته کینه زه له تاسو څخه درخصت داختسو په خاطر راغلې یم« .

زبیب ترې په حیرانتیا سره وپوښتل: « د رخصت اجازه ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلدون ترې هم وپوښتل: «تاسو خو حسن له ځانه سره راوست، اوس تاسو چیرې تلل غواړئ ؟»
حماد لمړی په ډیر غور اود قت سره د حارث او حسن په لور وکتل اوبیا یې وویل: ناصرالدین غواړي ما د سلطان شهاب الدین په لښکرو کې شامل کړي اوهندوستان ته مې و استوي ،شهاب الدین ډیر ژر په هندوستان حمله کوي اوزما کار به دا وي چې زه به هغه ته دهغه ځاي د راجا ګانو دعسکرې ځواک اودهغوي د عسکرو د نقل و حرکت په اړه معلومات را لیږم. هغوي غواړي حارث اوحسن هم په خپلو لښکرو کې شامل کړي».
زوړ خلدون یې په خبرو کې ور پریوت او ترې ویې پوښتل: «ایا دکوم کار له پاره چې ته هندوستان ته استول کیږې په هغې کې د اسلام خپراوي او رواجول هم شامل دي ؟»
حماد ورته په خوشحالۍ سره وویل: «اې زما پلارجانه ! شهاب الدین خو د اسلام د خپرولو له پاره په هندوستان حمله کوي ،»
خلدون ورته دخپلې پریکړې د اعلانولو په وخت کې وویل: «که چیرې همداسې وي ،نو بیا واورئ چې: ته او حارث په لښکر کې د شمول په خاطر ور تلاې شئ خو حسن به زمونږ سره دلته اوسي. ستا په نشتوالي کې به دخپلې مور خدمت کوي اوزما سره به په زمکو او کیله او کرهڼه کې مرسته کوي».
حماد د زبیب په لور وکتل او ترې ویې پوښتل: «مورجانې ته په دې اړه څه وایی ؟»
زبیب د حماد په سر لاس راښکو د او ورته یې وویل: «زه مو د پلار پریکړه تائیدوم».
حماد دخپل پلار خلدون په لور وکتل او بیای وویل: «یا مهربانه پلاره ! څه نصیحت راته وکړه»
خلدون د څو لمحو له پاره خاموشه وو ،په ناستځاي کې هم هرې لورې ته چپه چپتیا وه.بیا خلدون کرار کرار خپل ټیټ سر را پورته کړ اوپه ډیره فقیرانه توګه یې دحماد په لور وکتل او ورته یې وویل:
»اې زوې جانه ! کله چې د اسلام ددښمنانو په مقابل کې د جنګ موقع او فرصت درته تر لاسه شي نو په خپل ټول توان او ځواک سره دهغوي په خلاف و جنګیږه. ددښمن په مقابل کې د یوې لمحې له پاره هم د پټ سترګی او یا کمزورتیا څرګندونه و نه کړې ، که چیرې د لښکرو دکومې برخې قوماندانې درته وسپارل شي نو د خپلو ملګرو له پاره د دوستۍ د سهار په څیر رڼا اودهغې ونې په څیر خوشګواره اوسه چې د ویالې په غاړه ولاړه وي او پانې یې هیڅکله هم نه مړژواندې کیږي
.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلدون خو لمحې تم شو او بیا یې وویل: « زویه !شپې د خوب په واسطه نه را لنډیږي او نه ورځ یو اځي د غلطو کارونو په کولو سر ته رسیږي. په جنګ کې د (لايموت فيها ولا يحيي) په څير ، او د خپلو ګرمو نارو په زور او ځواک سره د کفارو په خلاف جهاد وکړه.

اې زما زویه ! په یاد ساته ، چیرې چې د نمرود د اور کړۍ شتون ولري هلته زمونږ الله تعالي د خلیل ګلزار هم جوړ کړي وي ، که چیرې ته د اسلام په ترویج او خپراوي کې د کفارو په خلاف د اور د سکروټو او د اسماني تندر په څیر ور وغورزیږې نو زما دې په هغه کور ، چې خلک یې په چار چاپیر کې طوافونه کوي ، زما رب به ستا په پښو او قدمو کې کهکشان هم په ګرد او غبار بدل کړي
.

د څو لمحو د خاموشۍ وروسته خلدون یو ځل بیا وویل: یابُنَيّ (اې زما زویه !)، ډاډه زړه ،د جسم قوت او روح وي ، خو حسد او کینه انساني هڅوکې وراسته کوي. خپل ضمير او احساس بیداره ساته ،او خپلې دندې په پوره دقت سره سرته رسوه. ته دې کور چراغ او رڼا یې ، زه او زبیب به د ورځې په رڼا کې او د وروستۍ شپې په ستورو کې ستاسو د دواړو ورونو د بریې له پاره دعاګانې کوو . ایا تاسو دواړه ورونه به ځانته د خوارزم د زمکو په لور روانیږئ ؟«

حماد خپل ټیټ سر را پورته کړ او ورته یې وویل: «د هرات والي ناصرالدین ، د سلطان د مرستې له پاره ددې ځایه د یوه لښکر سره روان دې مونږ دواړه ورونه به د همغه سره ځو ، هغه د خپل لښکر سره یو ځاې د غره په لاندې برخه کې ولاړ دې او په ډیره بې صبرۍ سره زمونږ انتظار کاږي. هغه مونږ ته ویلي و چې د خپل مور او پلار نه اجازه واخلئ او ژر بیرته را ستانه شئ ، که چیرې هغوې تاسو ته په جنګ کې د ګډون د کولو اجازه درنه کړه نو زه به پخپله هغوې ته ورځم او ستاسو له پاره به ترې اجازه اخلم.

خلدون په حیرانتیا سره ورته وویل: « نو بیا ژر ورشئ او د هغه په لښکرو کې ورګډ شئ ، ستاسو د ځنډیدو څخه هغه ته داسې څرګنده نه شي چې وو ایې یو عرب خپل زوې د اسلام د خدمت د نیکبختیو څخه بې برخې کول غواړي«.

د حماد د ځواب د ورکولو څخه مخته زبیب را پورته شوه او حماد ته یې وویل: « لږ څه تم شه زویه .زه همدا اوس بیرته راځم» هغې خپله امصا را واخسته او د یوې کوټې په لور روانه شو ه.

حماد د حارث په لور وکتل او ورته یې وویل: « ولاړ شه زما او خپل آس دې را وکاږه .زه همدا اوس درځم«

خلدون ، حارث او حسن درې واړه بیرون راووتل. حماد هغه کوټې ته راغې چې د خوب له پاره یې استعمالوله. لمړۍ یې د دیوال څخه خپل دروند ګرز را واخست او په زمکه یې کیښود . بیا یې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوسپني څخه جوړه شوي پنجه راواخسته ، ددې اوسپنيزې پنجې ګوتې ډېرې کلکې ، مضبوطې او د شاهين د پنجو په څير جوړې کړل شوي وې. بيا يې دديوال څخه د مضبوطو رسيو يوه کړۍ هم را واخسته ، داټول شيان يې را واخستل او بيرون په حويلۍ کې يې دخپل آس د زين سره وتړل.
لږه شيبه وروسته زبيب هم خپله امصا په زمکه وهله او د کوټې څخه را ووتله ، دهغه په لاسو کې يوه ټوکرۍ وه چې دحماد او حارث له پاره په کې غذا ايښوول شوې وه ، هغې هغه ټوکرۍ د حماد د آس د زين سره و تړله ، بيا يې خپله کړوپه ملا سمه کړه او دحماد په لور دکتلو وروسته يې وويل:
»زويه ! که په جنګ کې يو ځآی واستنو د حارث خيال به ساتې ، د خداې نه وروسته يې همته محافظ او ځارونکې يې. او زما زامنو غوږ شئ چې !دخپل پلار نصيحت مو د زړه په ديوالو وليکئ او عمل پرې وکړئ«
زبيب د لږ څه وخت له پاره خاموشه شوه ، بيا يې دبنديخانې دبندي په څير د سندريز اواز په ويستلو په غمناکه توګه وويل: « اې زما زامنو ! تاسو زما دکور روښانه چراغ ياست. هسې خو به زه په ډيره ناکراری سره ستاسو د بيرته راستنيدو انتظار کوم. خو ددې سره سره بيا هم زه له تاسو دا هيله لرم چې د اسلام د دښمنانو سره د جنګ کولو په وخت کې به هغوې ته شا نه ورګرځوئ ، زما بچيانو ! په جنګ کې په دښمن باندې داسې ګذار کوئ..داسې ګذار لکه د ګردونو لاندې زمکه چې د چا څخه پوښتنه کوي. تاسو دواړه دخپلې سوبې په نعرو باندی ددښمن په پنځو واړو حواسو باندی دغم وريځې را ماتې کړئ ، که چيرې تاسو په خپل مقصد کې مخلص واستنو فطرت به پر تاسو باندې ټول رازونو الم نشرح کړې ، اوس تاسو روان شئ ، زه تاسو دواړو ته د الله پاماني وايم »
حماد او حارث دواړه په خپلو آسونو باندې کيناستل ،اود لاندې ولاړ ناصرالدين لښکرو ته يې ځان ورساوه. خلدون ، زبيب ، او حسن درانه درانه او خراب طبيعت سره بيرته دحويلۍ په لور ستانه شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوومه برخه

سلطان شهاب الدين د جيحون ددرياب په غاړه خپله خيمه وهلې وه ، او نژدې پنځه مايله واټن کې ورته د جيحون هغه غاړه او د (ارا) د بحيرې په غاړو دخوارزم شاه توپانې لښکرې پرتې وې. دوې د جنګ دپيلولو انتظار کاوه. خو داوړو حکمرانانو يو په بل د جنګ دپيلامې ځخه ډه ډه کوله.اما اوس د شهاب الدين له پاره دا جنګ ضروري ګرځيدلې و. ځکه چې خوارزم شاه يې جرنيل قطب الدين ايبک نيولې و او هغه يې د اوسپنې په پنجره کې بندي کړې و . قطب الدين ايبک داسې يو جرنيل وچې شهاب الدين ته ډير ګران او دهغه د زوې حيثيت يې درلود (دا بايد ياده وې چې سلطان شهاب الدين کوم زوې نه درلود ، يوازې يوه لور يې وه چې هغه ته يې هم په خپل ژوند کې قبر تيار کړې و ، خو د قدرت کارونه داسې وو چې سلطان د شهادت وروسته په خپله په همغې قبر کې ښخ کړل شو . د زوې د نه درلودلو له مخې سلطان شهاب الدين ، قطب الدين خپل زوې ګرځولې و (

دشهاب الدين خيمه دلښکرو په مينځ کې پرته وه . دا د ځرمنې ځخه جوړه شوې ډيره ښايسته اوپراخه خيمه وه ، ددې په منځ کې دپردې په واسطه دوه کوچنۍ کوچنۍ کوټې جدا کيدې ، دخيمې په دروازې د اطلس پردې را ځوړول شوې وې او دځرمنې داخلي رنګ يې په وريښمي ټوټې باندې پوښلې و .دکمرې فرش د غبرګ ټاټ نه جوړ شوې و او په همدې ټآت د سلطان بستره هم غوځيدلې وه..

يوه ورځ په داسې حال کې چې د يخنۍ لمر نور دغرب په لمنو کې ډوبيده دهرات حکمران ناصرالدين دحماد سره يو ځآې د شهاب الدين دخيمې تر مخه دخپلو آسونو ځخه را ښکته شول. ناصر الدين حماد ته هملته د تم کيدو اشاره وکړه اوپخپله نيغ د سلطان شهاب الدين خيمې ته ورغې ، دناصرالدين دکتلو سره سم د خيمې ساتونکو خپل سرونه ټيټ کړل اويوې لورې ته شول ، ناصرالدين خيمې ته ورننوت...... سلطان د سختو يخو بادونو ځخه د خوندي پاته کيدو په خاطر په خپله بستره ناست و .دناصرالدين دکتلو سره سم راپورته شو ، برسټن يې يوې لورې ته کړه او مخته راغې او دناصر الدين سره يې کلک روغبړ وکړ.

»ته په ډير ښه وخت کې راغلې يې ، ما نن شپه اويا سبا سهار د قطب الدين د راخلاصولو له پاره جنګ پيلاوه«.

بيا شهاب الدين خپل خورين له لاسه و نيوه او په خپله بستره يې کيناوه. سمدلاسه يې ترې وپوښتل چې «د هراته دې څومره ځواک له ځانه سره راوړې دې ؟»

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدین په خپلو پښو باندې د برستنې د را اچولو وروسته وویل: «ما له ځانه سره پنځه زره کسیز فوځ راوستې ، چې همدا اوس یې ستا د مقدمة الجیش په اړخ کې پړاو کړې دې».
سلطان ترې یو ځل بیا وپوښتل چې: «ایا د هندوستان څخه دې د ایلک خان په اړه کوم خبر تر لاسه کړې ؟»
ناصرالدین لږ څخه اندېښمن شو او په داسې حال کې چې څټ یې ټیټ کړې و وویل: «زه د ایلک خان په اړه ډیر اندېښمن یم. د هغه ورک کېدل ماته ډیر ستونزمن ګرزېدلي دي او زه یې په عذاب کړې یم».
شهاب الدین په داسې حال کې چې خلا ته یې کتل ، په اندېښمنه توګه وویل: «د ایلک خان په خیر میړني ځوان د ښه بختورو میندو په کورو کې پیدا کیږي. که چیرې هغه ته زیان ورسیږي نو دا به زمونږ له پاره ډیر دروند تمام شي ، د ایلک خان په خیر ځوان باید د یوه لښکر قوماندان او او سالار په خیر کار وکړي ، هغه ډیر میړني او زړه ور انسان و»....
ناصرالدین یې خبره ور پرې کړه او ورته یې وویل: «ما ددې زیان تلافي کړې ده»...
شهاب الدین ترې په حیرانوونکې توګه وپوښتل چې: «دداسې زیان تلافي به څه ډول او څنګ وکولې شې»...
دا ځل ناصر الدین خپل سر راپورته کړ او سینه یې تانده کړه او ویې ویل: «ما داسې یو ځوان پیدا کړې چې د ایلک خان څخه هم زړه ور ، ځواکمن او میړنې دې»...
سلطان ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل «هغه اوس چیرې دې او څه نومیږي ؟»
ناصرالدین د سلطان د ناکرارۍ نه خوند واخست او ورته یې وویل: «هغه د نیشاپور اوسیدونکې دې،نوم یې حماد بن خلدون دې او خلک ورته د نیشاپور شاهین وایي... د هغه پنځه زره لښکر مې چې له ځانه سره راوړې په هغې لښکر کې هغه او د هغه کوچنې ورور هم شامل دې»..
»تاته لازم وچې هغه دې هم له ځانه سره دلته ماته راوړې و».
دا ځل ورته ناصرالدین په خندا کې وویل: «ته ناکراره کیږه مه ، هغه همدا اوس ستا د خیمې نه بیرون ولاړ دې ، زه غواړم هغه له تاسره د پیژند ګلوۍ وروسته هندوستان ته ولیږم ، هغه زما درسې د پریکولو شرط هم پوره کړې دې»...
سلطان برستنه یوې لورې ته کړه او د بستري څخه راپورته شو او ویې ویل: «تا خو په هغه ظلم کړې چې د خیمې څخه بیرون دې حیران او پریشانه منتظر درولې دې. په خداې سوګند چې په ملت کې داسې ځوانان هره ورځ نه تر لاسه کیږي ، زه به د خپلې خیمې څخه بیرون ورشم او د هغه ښه راغلاست به وکړم» .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناصرالدین سمدلاسه راپورته شواو دخیمي ددروازې په لور ورغې او ویې ویل:« ته کینه ، زه یې له ځانه سره راورم«
لږه شیبه وروسته ، کله چې ناصرالدین بیرته راستون شو نو حماد یې هم له لاسه نیولې و . دخیمې ددروازې تر څنګ ورته سلطان خپل د روغبړ لاس ورو اوږود کړ ، په ډیره خوشحالۍ او رون تندي یې ورته وویل:
»زه په خپله خیمه کې دنیشاپور شاهین ته ښه راغلاست وایم«
حماد لږ څه خپل څټ ښکته کړ او په خپلو دواړو لاسو یې د سلطان د روغبړ لاس و نیوه په ډیر درنښت او احترام یې ورته وویل: « دا زما له پاره ډیر ستر سعادت دې چې زه ستا په خیمه کې ولاړ یم او له تاسره روغبړ کوم« .
سلطان دوې دواړه دخیمې هغه بلې خونې ته له ځانه سره یوړل ، او درې واړه په هغې بسترې کیناستل چې په فرش باندې خپره شوې وه . بیا سلطان حماد ته وویل:
»ماته ستا په اړه ناصرالدین ډیر څه ویلي دي ، ایا د هندوستان دزمکو سره اشنایی لرې ؟«
حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل:« زه زیات وخت د تجارتي قافلو سره هندوستان ته ځم راځم ، تاسو چې کوم کار ماته راسپارۍ ، زه به هغه ستاسو د خوښې او هدایت په مطابق تر سره کوم ، هیڅکله به تاسو ناهیلي نه کړم«.
سلطان ورته په اوږه لاس کیښود او ورته یې وویل: « ته همدا نن شپه دخپل منزل په لور روان شه ، ستا لمړی کار به هلته دایلک خان لټون وي ، که چیرې هغه دې وموند ،نو په راتلونکې کې به هغه ستا تر لاس لاندې کار کوي . په دې اړه به ناصر الدین درته لیکلي لیک هم درکړي ، ناصرالدین به درته دا هم ووایي چې هلته څوک ستا دوست او دمصیبت په وخت کې د چا سره کتلې او مرسته ترې اخستلې شې ، که چیرې ایلک خان ژوندې وې نو هغه په هر کار کې ستا مرسته کولې شي. هغه ډیر مخلص او نفیس انسان دې او ستا تر لاس لاندې په کار کولو به خوشحالي احساس کړي ، خو که چیرې هغه دکومې حادثې ښکار شوې وي نو بیا هلته په رسیدو سره به ته خپله لار په خپله پیدا کوې«... .
شهاب الدین د څو لمحو دخاموشۍ وروسته بیا وویل: « هلته به د رسیدو سره سم د تجارت کارو بار پیلوې ،دهمدې دندې تر سیورې لاندې ته هر چیرې تللې شې او هر چیرې خپل کار پیلولې شې ، هندوستان ته د ورننوتلو سره سم دابوالفتح سره ووینه ، هغه د (سرسوتې) ددریاب په غاړه د (بهیم سین) په کلي کې اوسیږي ، هغه هسې هندو ښکاري ، (بدري ناتهـ) نومیږي ، خو هغه دهغه ظاهري بڼه ده. هغه څه موده مخته د یوه مسلمان مبلغ په لاسو مسلمان شوې خو هیڅچا ته یې دا نه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي ويلي چې مسلمان دي ، هغه د خپل لمړني مذهب په لباس کې اسلام او مسلمانانو ته جاسوسي کوي ، هغه دې په هر مصيبت کې په کار راتلې شي. ابوالفتح به پخپله هم د ايلک خان لټون کوي ، شوني ده چې ستاتر ورسيدو پورې به هغه د ايلک خان کوم درک خرک هم لږولې وي«.
کله چې شهاب الدين خاموشه شو نو حماد ورته وويل: «ايا زه په دې جنګ کې چې همدا اوس ورته تاسو پړاو کړې دې د شريکيدو اعزاز نه شم تر لاسه کولې ؟ زه له تاسو سره ژمنه کوم چې په دې جنګ کې د ګډون نه وروسته به زه خپل کور ته د تللو په ځای نيغ د هندوستان په لور مخه کړم«
شهاب الدين ورته پرته له ځنډه وويل: « بلکل تاته اجازه ده«
ناصرالدين او حماد دواړه د سلطان د خيمې څخه بيرون ووتل او هغه ځاې ته راغلل چې د هراته راغلي لښکر په کې پړاو کړې و. ناصرالدين داسه ښکته شو او خپلې خيمې ته ولاړ ، د هغې دخيمې خواو ته وسله وال ساتونکې ولاړ وو. حماد د ناصرالدين دخيمې په ښي اړخ کې د خيمې د تنابونو سره خپل آس و تړه. او په خپله همغې خيمې ته ورننوت. هلته يې وروور حارث منتظر ناست و. دحماد په کتلو سره سم حارث ورمخته شو او ترې وپې وپوښتل: « وروره ! د سلطان سره د ي وليدل ؟«
حماد يې تر مخه کيناست او ورته يې وويل: « هو ! د سلطان سره مې وکتل ، زه به په دې جنګ کې دبرخې اخستو وروسته دهندوستان په لور روانيږم«.
حارث ترې په حيرانتيا سره وپوښتل: « او زه ؟«
حماد ورته په خندا شو او وېې ويل: « ته به همدلته د سلطان په لښکرو کې اوسې ، که چيرې ته په خلوص او ځان ځارنې سره کار وکړې نو نوم به پيدا کړې«..
حارث خاموشه شو ، بيا يې دخيمې په يوه ځاې کې خپله غذا را وويستله اودواړه ورونه کيناستل او په مينه يې هغه وخوړه..

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتمه برخه

بله ورځ ما سپښين ناوخته د سلطان شهاب الدين او خوارزم شاه لښکرې يو بل ته مخ په مخ ولاړې وې ، ددوې دواړو ترمنځ يوه ډېره کوچنۍ سرحدی شخړه پيدا شوې وه خو د قطب الدين ايبک د نيولو نه وروسته يې د يوه خطرناک جنګ بڼه خپله کړه. اوس نو په يوه ازاد ميدان کې ددواړو پادشاهانو لښکرې يو بل ته د جنګ او وينو تويولو له پاره ولاړې وې. شهاب الدين د خپلو لښکرو په ميمنه کې خپل کاکازوې ضياء الدين دلښکرو سالار و ټاکه. او د ميسره قومنده يې خپل وراره محمود ته او په مينځ کې يې پخپله سلطان د خپلو لښکرو سره و دريد. هغه لښکرې چې د هرات ښخه د مرستې له پاره راغلې وې هغوې ته يې د مقدمة الجيش بڼه ورکړه او قوماندان يې پخپله د سلطان خورين او د هرات والي ناصرالدين وټاکل شو. حماد وحارث هم د لمړۍ ليکو په عسکرو کې ولاړ وول.

د سلطان او ناصرالدين ترمنځ دا ويل شوي و چې کله چې جنګ په قوت سره روان وي نو ناصرالدين دې په هغه ځآې حمله وکړي چيرې چې خوارزم شاه خپل پړاو کړې دې او بيا دې د همغه ځايه قطب الدين ايبک ازاد کړي او يوه خوندي ځآې ته دې يې ورسوي ،

د جنګ د پيلامې نه مخته ناصرالدين درې زره تکړه ځوانان د حماد په قومنده کې ورکړل او هغوې ته يې دنده وسپارله چې په همغه ځآې دې حمله وکړي چيرې چې قطب الدين ايبک بندي دې ، هغه به ازادوي او له ځانه سره به يې راوړي. کله چې ددواړو حکمرانانو ترمنځ جنګ پيل شو ،

ناصرالدين سمدلاسه په پړاو کې په پرتو عسکرو حمله وکړه او دهغوې توجه يې په خپلې لورې راواړوله. ددې سره سم حماد دخپلو درې زرو ملګرو سره يو ځآې په هغه ځاې يرغل ور وست چيرې چې قطب الدين ايبک بندي و.

قطب الدين ايبک د خوراکې موادو دخيمو ترمنځ په ډير سخت تکليف او ستونزو کې په پنجره کې بند ژوند تيراوه. حماد دخپلو ملګرو سره هلته ورورسيد اوغوښتل يې قطب الدين دهغې شکنجې نه ازاد کړي خو هره هڅه يې ناکامه شوه ځکه چې پنجره د اوسپنې دداسې مستحکومو سيخانو ښخه جوړه شوې وه چې ماتول يې اسانه کار نه و. د پنجرې وره او کوچنۍ دروازه هم په داسې اوسپنيز کلف باندې بنده شوې وه چې هلته يې ماتول شوني نه و.

حماد هغه د پنجرې سره يو ځآې د هغه ځايه راپورته کړ ، په خپل آس يې له ځانه سره کيناوه شاو خوا يې ساتونکې و ټاکل او په داسې حال کې چې ساتونکې يې په جنګ کې اخته و ، قطب الدين

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

یی دهغه ځآیه وویست. کله چې ناصرالدین ته خبر ورسید چې قطب الدین ازاد کړل شوې دې نو په پړاو یی خپله حمله بنده کړه او د حماد سره یو ځآي شو .بیا یی یوه اوږده پټې ووهله او دخپلو عسکرو شاته را ستون شو ، هملته یی کلف مات کړ او قطب الدین یی د دې ازاره راویست. د پنجرې څخه د راوتلو او دحماد سره دپیژندګلوی وروسته قطب الدین د حماد سره غاړه غړی شو او دهغه ممنونیت یی ادا کړ.

»تا ماته نوې ژوند راکړ. که کله وخت راغې نو ددې احسان بدله به دې هرو مرو اداء کړم.» ددې خبرې وروسته قطب الدین دخپلو پیژندګلو خلکو لیکو ته ورغي.

کله چې سلطان شهاب الدین ته د قطب الدین د ازادیدو خبر ورسید ، سمدلاسه یی جنګ بند کړ او خپل پړاو یی دهغه ځآیه پورته کړ او دشپې په تیاره کې دخپلو لښکرو سره یو ځآي دغزنی په لور روان شو .خو حماد د سلطان او ناصرالدین د ویناو سره سم هندوستان په لور وخوځید.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهمه برخه

سلطان شهاب الدين دخپلو لښکرو سره يو ځاي د اموددرياب (دجيحون ددرياب)غاړه پريښوده لمړۍ دمشهد په لور ولاړ ، بيا دهغه ځايه دهرات په لور وخوځيد ، ناصرالدين يې دخپلو لښکرو سره همدلته دهرات په ښار کې پريښود او هلته د يوې شپې دتم کيدو نه وروسته خپله برخه لښکر يې له ځانه سره راواخست او د جنوب شرق په لور روان شو ، لمړۍ دهلمند ددرياب څخه تير شو (دهلمند درياب دکابل دغرنيو سيمو څخه پيليږي او دجنوب په لور بهيږي ، دا درياب د خش ددشتې تر څنګ تيريږي او د ايران د سيستان ولايت خړوبه کوي).
بيا د ارغنداب ددرياب څخه تيرشو (دا درياب دغزني د شاوخوا سيمو څخه پيليږي او دقندهار څخه څو مايله ټيټ دهلمند ددرياب سره يو ځاي کيږي.) او په دې توګه خپل سلطنت غزني ته را ننوت.
حماد د امو ددرياب په غاړه غاړه دشرق په لور سفر کوو ، د يخنۍ د واورو او بارانونو د پروا کولو پرته يې خپل سفر جاري ساته.دترمز څخه را تير شو او د کندوز سيمې ته را ورسيد ، دلته د امو ددرياب يو معاون خپل مخ د جنوب لورې ته بدلوي په دې خاطر هغه د درياب په غاړه غاړه د جنوب په لور روان شو او دبغلان کوهستانی ښار ته راننوت (بغلان ، په شمالي افغانستان کې يو مشهور ښار دي ، ددې ښار چار چاپير اوږده غرنۍ لړۍ دامو ددرياب د يوه معاون درياب سرچينه ګڼل کيږي). دلته يې يوه شپه او يوه ورځ ارام وکړ او دخپل ځان له پاره يې د خوراک څښاک شيان وپيرل اوبيرته د شرق په لوريې خپل منزل ته دوام ورکړ.
د دير اوسيدو دسيمو تر منځ هغه د هندوکش دکوهستاني سيمې ستره څوکه ووهله او د باجوړ سيمې ته راورسيد (دا سيمه د سوات او دکابل ددرياب تر منځ منځنۍ سيمه ده). اوس نو دهغه تر مخه د کوهستاني لړيو لوړه سيمه پرته وه ، تر څنګ يې په ځينو ځايو کې په مايلو مايلو پراخه دشتې او ميدانونه تر سترګو کيدل. په دې خاطر هغه په ډيره چټکتيا سره خپله مخه ووهله ، خو د نيلاب ددرياب غاړې ته د را رسيدو سره سم تم شو (د سند درياب پخواني نوم دي.)
ديخني دموسمي بارانونو په واسطه د نيلاب درياب سيلابونو توپاني کړې و . هلته تر لرې لرې واټن پورې کوم پُل هم نه تر سترګو کيده،ترڅو پرې ددرياب څخه بلې لورې ته تير شي ، ددې نه علاوه ددرياب په غاړه ، کوم ځاي چې هغه تم شوې و کږ ځنګلونه وو ، او ډير زيات تم کيدل ورته د خطر او ګواښ نه خالي نه و . په دې خاطر يې ددې توپاني درياب څخه د تيريدو پريکړه وکړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د آس د زین سره تړلې رسۍ راپرانسته ،او غوټې غوټې یې کړه. د رسۍ یو سر یې د دریاب د غاړې د یوې تیرې سره وتړه او بل سر یې د خپله ځانه پورې و تړه. بیرته خپل آس ته راغې او د خورجین څخه یې خپله او سپنیزه پنجه را وویستله او د آس د زین څخه یې یوه رسۍ راپرانسته او د پنجې دلاندې برخې د یوې ګوټې سره یې وتړله ،بیا د دریاب غاړې ته راغې او ودرید. او خپله او سپنیزه پنجه یې په پوره قوت سره و څرخوله او د دریاب منځته یې ور واچوله او بیا یې کرار کرار د خپل ځان لورې ته راښکوده ، او سپنیزه پنجه د دریاب په منځ کې د تیږو تر منځ کلکه و ننښته.

حماد رسۍ په پوره قوت سره راښکوده او د پنجې ننښتل یې په خپل ځواک سره و ازمایل. بیا د نیلاب د دریاب څپو ته ورننوت او د او سپنیزې پنجې سره د تړلې رسۍ په مرسته هغې تیږې ته ورسید چې د او سپنې پنجه په کې ننښتې وه. د هغې تیږې څخه یې د خپلې او سپنیزې پنجې د خلاصون وروسته یې دا پنجه یو ځل بیا د پخوا په څیر په پوره قوت سره و څرخوله او د دریاب په منځ کې یې ور ویشته. دوه درې ځلې یې رسۍ د مختلفو خوا و څخه کش را کش کړه او په یوې بلې تیږه کې د پنجې په ورننښلولو بریالې شو. په دې توګه د خپلې او سپنیزې پنجې په مرسته هغه کرار کرار د دریاب د توپانې څپو څخه د هغې بلې غاړې ته ور نژدې شو.

هلته یې یو ځل بیا همغسې خپله او سپنیزه پنجه استعمال کړه، حماد د رسۍ په مرسته د دریاب څخه ووت او دریاب غاړې ته ور وخوت. تر ټولو لمړۍ یې خپله پنجه له رسۍ پرانیسته ، او هغه یې د ملا پورې و تړله ، بیا یې د ملا پورې تړلې رسۍ د یوې ونې سره و تړله. او س د دې د اوږدې رسۍ یو سر د دریاب د هغې غاړې د تیږې سره تړل شوې و او د دې غاړې ته هم د یوې مضبوطې ونې د ډډ سره تړل شوې و او په دې توګه رسۍ د دریاب د دې غاړې څخه تر بلې غاړې پورې په پوره توګه غوځیدلې وه.

حماد د پنجې رسۍ راپرانسته او د خپلې ملا پورې یې و تړله ، او د تړل شوې رسۍ په مرسته هغه د دریاب هغه بلې غاړې ته بیرته را ستون شو . هلته یې آس تړلې و. د تیږې سره تړلې رسۍ یې راپرانسته او د خپل آس د زین سره یې و تړله او بیا په آس سپور شو او آس یې دریاب ته ور و غورځاوه. څرنګه چې آس د رسۍ سره تړلې و ، په دې اساس په اسانۍ سره د دریاب په تیزو څپو کې په چټکۍ سره د دریاب بلې غاړې ته ورسید. او د دریاب په غاړه را پورته شو . هلته د ور رسیدو سره سم هغه د رسۍ هغه بله خوا هم د ونې څخه راپرانسته او بیرته یې د زین سره و تړله.

د پنجې په ګډون یې د هغې رسۍ او نور شیان ټول بیرته د زین سره و تړل او په خپل اوږود سفر روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ټانګاپربت د غرونو (ددې غره څوکه ۲۶۶۲۰ فټه لوړه ده) سترې او اوږدې کوهستاني لړۍ يې يو په بل پسې شاته پرېښودې او په لاره کې د ډېر کم تم کيدو وروسته مخته ولاړ او د ولرد جهيل (دا جهيل د ټانګاپربت او سرينګر په منځ کې پروت دې ،) څخه د تيريدو وروسته يې خپل مخ د جنوب شرق لورې ته واړاوو . او پيرپنجال (د سرينګر په شمال غرب کې پروت دې)او جهيل دل (د سرينګر په شمال شرق کې پروت دې) څخه په تيريدو سره په توپاني شکل مخته روان و. په لاره کې يې د پهټ او چناب دريابونه دخپلې او سپنيزې پنجې په مرسته همغسې ووهل لکه څنګه يې چې دنيلاب درياب وهلې و . اوس نو هغه د چمپا له لارې مدهيا پرديش ته ورننوتې و. بيا يې ددې ځايه د جنوب په لور حرکت وکړ او د کوهستانو څخه په تيريدو سره د سرسوتي ددرياب په لور ور وغوځيد. هلته يې د سلطان شهاب الدين د لارښوونو سره سم لمړۍ د بهيم سين کلي ته ولاړ تر څو بدري ناتهـ سره ووينې ، ددې سړي نوم ابوالفتح و او د سلطان له پاره يې جاسوسی کوله.
يوه ورځ د ماسپښين نه لږ څه مخته په داسې حال کې چې د سرسوتي ددرياب په لور د کوهستاني لړۍ تر منځ د بهيم سين دکلي په لور په ګړندۍ توګه ور روان و ،يو ناڅاپه د خپل آس په درولو مجبور کړل شو . دلته کوهستاني لړيو په لوړو ژورو کې د يوه انسان چيغې واوريدل شوې. داسې چغې لکه يو انسان چې د ګاډۍ د غوايي په څير حلالوي.
حماد هلته تم شو او په فکر کې ډوب. دغه د انديښنو او عواقبو نه ډک ، ويرورنکې او غمژنونکې اواز يې يو ځل بيا په غوږو شو . حماد خپل آس همغې لورې ته ور و ګرځاوه او دهغې په ځغاسته يې پيل وکړ. خو آس همهلته ودريد او خپلې پښې يې هوا ته پورته کولې خو هغه لورې ته د تللو نه يې معذرت غوښت. په دې وخت کې يو ځل بيا هغه زړه داغونکې اواز واوريدل شو او بيا کرار کرار داسې ډوب شو لکه په چا چې ستومانتيا او او خوب غلبه کړې وي. اويا دهغه مرغه په څير چې دخپلې جالې په لټون کې سرګردانه او ستومانه شوې او چيرې پريوتې وي.
حماد دخپل آس څټ و ټپاوه او په محبت يې ورته وويل: بې زړه کيږه مه ، حوصله وساته. مضبوط اوسه او ويره مه کوه. کيدې شې په دغه اجنبي زمکه باندی دا زما او ستا لمړنۍ ازميښت وي.
حماد د همغه اواز په لور خپل آس ور وځغلاوه ،لږه شيبه وروسته يې يو ځل بيا خپل آس و دراوه. او سمدلاسه يې د آسه را ټوپ کړ. په دې وادي کې دهغه تر مخه د يوه ځوان په وينو ککړ لاش پروت و . حماد ورمخته شو او ويې کتل ، هغه يو ډېر توانمند او د ښه شکل هندوځوان و ، حماس يې ساه وکتله ، هغه لا ژوندې و . کيدې شي چې هغه به بې هوشه شوې و ، په ډيره ستونزمنه توګه يې ساه اخستله.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل آس ته راغي د زين څخه يې د ابو پتک پرانست او لړې لړې او به يې د هغه څوان په وجود ور وشيندلې. اوبيا هملته و درېد تر څو د خپل کار عکس العمل ووينې. څو ساعته وروسته هغه ځوان سترګې پرانيستې او د حماد په لور د کتلو سره سم يې وويل:

)اې منش «انسانه» ته څوک يې ؟.... د څهرې او کاليو څخه مسلمان معلومېږې«....

حماد يې خبره ور پرې کړه او ورته يې وويل: «لمړۍ ته ووايه چې څوک يې ، او ولې په داسې حالت کې ککړ شوې يې ؟«..

هغه په چغو سره وويل چې: «نوم مې پشپال دې... د خپلې خور سره مې د نګر کوټ په لور تللم ، خو زمونږ د ښمنانو زمونږ لاره ځارله او پرمونږ يې حمله وکړه. هغوې زما خور له مانه يوړه.... هغوې زه مړ و ګڼلم او را څخه ولاړل....ته زما له پاره ديوتا وګرځيدلې، زه تا ته ستا د خداې او ستا د رسول صلې الله عليه وسلم واسطه کوم او هيله در څخه لرم چې زما د خور عزت را ته وساته«...

پشپال خاموشه شو. کيدې شي يو ځل بيا بې هوشه شوې وې ، حماد وکتل چې په کوم ځاې کې چې پشپال پروت و هلته د آسونو د پښو نښې نښانې هم موجودې وې ، حماد ور ټيټ شو او په ډير غور سره يې د هغې قدمونو جايزه واخسته. په دې وخت کې يو ځل بيا د پشپال اواز د هغه غوږو سره ټکر وکړ.

»ته خو ماته د قواري او وجود څخه ډير توانمند او تنومند انسان ښکارې ، په ډاډمنه توګه به ته د هغوې څخه زما خور را خلاصه کړې. کيدې شي چې زه تر ډيره ژوندې پاته نه شم. خو زه درته د خپلې خور نښې نښانې وايم. هغه د لوړ قد خاونده او ښايسته پيغله ده. د همغې ښايستوالې د هغې اوزما دواړو له پاره مصيبت ګرځيدلې دې، ګوره ديوتا ! د هغې په تندې ټيکه ، په لاسو کې يې بنګړې ، په غاړه يې غاړه کۍ ، په غوږو کې يې غوږوالۍ ، او.....

حماد يې خبره پرې کړه او ورته يې وويل: «زه به لمړۍ ستا ژوند خوندی کړم بيا به دې د خور د راخلاصون هڅې کوم. ته انديښنه مه کوه ، ما د هغوې د آسونو د قدمونو ځارنه کړې اوس که هغوې د زمکې منځ ته ورکوز هم شي بيا به يې هم زه د لټون څخه لاس و انخلم« .

پشپال په لړزيدلې اواز وويل: «زما فکر مه کوه ، زه اوس ډير د پاتې نه يم. ولاړ شه او زما خور د هغوې څخه خوندې کړه ، او که نه هغه خلک به يې......«

پشپال يو ځل بيا خاموشه شو ، ځکه يو ځل بيا هغه بې هوشه شوې و. حماد سمدلاسه حرکت وکړ ......د خپلې خرجين څخه يې د ملهمو او پټيو سامان را وويست ، لمړۍ يې د هغه په ټولو زخمونو دوا ولګوله ، او پټې يې پرې وتړلې ،بيايې پشپان را پورته کړ او په خپل آس يې کيناوه ، پخپله هم سپور شو او هغې لورې ته ولاړ چيرې چې د آسونو د قدمونو نښې نښانې معلوميدې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه مایله واټن به یې وهلې و چې پشپال بیا په هوش کې راغې ، او دحماد څخه یې اوبه وغوښتې
.دحماد مشکیزه (پتک) خالي شوې و ، د اوبو د لټون له پاره یې دخپل آس په تلو کې نوره هم
چټکتیا راوسته. نژدې یونیم میل واټن وهلو وروسته یې د یوه مندر طلایي مناره وکتله ، په دې
خاطر یې خپل آس همغې لورې ته ور وګرځاوه.
لږه شیبه وروسته هغه د یوه ستر مندر تر مخه ولاړ و . د غرونو په لمن کې جوړ شوې دا مندر ډېر
پراخه او ډېره عمارت خاوند و. تر مخه یې د اوبو یو ستر ډنډ و ، په غاړو کې یې کوچنۍ لارې وې ،
دمندر سره څنګ کې یو بل عمارت ولاړ و چې کیدې شی هغه د پنډتانو د اوسیدو ځای و . دتالاب
په غاړه یو پنډت ناست و ، حماد دهغه سره نژدې دخپله آسه را کیوت ، کله یې چې خپل پتک
واخست او د حوض په لور ور روان شو نو پشپال ورته په زګیروي شکله اواز وویل:
»دیوتا !زه ستومانه شوې یم ، ماهم له آسه ښکته کړه ، تر څو لږ څه ارام وکړم«..
حماد هغه په دواړو لاسو ونیو اولاندې یې راښکته کړ . اودیوې تیږې دپاسه یې کیناوه. هغه دوباره
خپل پتک راواخست او د حوض غاړې ته راغې او هڅه یې وکړه تر څو یې د اوبو ډک کړي، یو
ناڅاپه پرې د حوض په غاړه دناست پنډت سترګې ونښتې او پرې ناري یې کړې چې:
»اې ځناوره !صبر وکړه ، ولي ټول ډنډ مرداروې ، « حماد یې په لور هیڅ توجه و نه کړه او دخپل
پتک ډکولو ته یې دوام ورکړ . پنډت د غصې او قهر نه خوټیدلې راپورته شو او نژدې راغې او
حماد یې دپښې په زنګون باندې په سختۍ سره وواهه او ورته یې وویل:
»ته څوک یې مرداره !ته نه پوهیږې چې دا حوض یوازې او یوازې د پنډتانو له پاره دې«
پخوا ددې چې حماد څه ووایی ، پشپال پرې دقهر او غصې نه ډک اواز کې وویل: « مهاراجه !ولی
دلارې د ډنډ له پاره جګړه کوې«...
حماد خپل پتک داوبو ډک کړ او راپورته شو او هغه پنډت ته یې په قهرجنو سترګو وکتل. پنډت
هم په قهرجن او لړزیدلي اواز وویل:
)اې ذلیله انسانه !ماته مسلمان ښکارې ، تا څه فکر کړې ؟زه به درته ددې ګناه په مقابل کې
سخته سزا درکړم«
پشپال په داسې حال کې چې د پنډت د کنترولو هلې ځلې یې کولې وویل: « ستاکار خو امن ته وده
ورکول دي. مهاراجه !دهر انسان روح او فکر یو شان اوسي ، توپیر یوازې په عبادت او یوګ کې
راپیدا کیږی. همدغه شیان دي چې یو انسان دبل څخه جدا کوي ، ددې نه اخوا هر انساني بیلتون
هسې دوکه اوفریب دي«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنډت د غوايي په خير تاو راتاو شو او پشپال ته يې وويل: «نجسه ! ته خو هندو يې، تا هم خپل هندويت له لاسه ورکړې، ايا ته هم دمندر د اصولو په خلاف روان يې ؟»
اوس نو دحماد غصه اخر ته رسيدلي وه، په يوه درز سره يې خپله ځليدلي توره راويستله، او په ډير قهر سره يې وويل:
»ته څه ځنګه پنډت يې، چې دانسانيت بوي هم نه لري. ايا ستا مذهب تاته همدا درښيي چې دکوم اړمند اړتياوې مه پوره کوه. يو تيږي پريږده چې ومري، خو اوبه مه ورکوه. زه به دې اوس دا هر څه دخاورو سره خاورې کړم. ايا نه پوهيږې چې الله تعالي دغه ټول شيان دانسانانو د ګټو له پاره پيدا کړي او ټول انسانان ترې يو شان ګټه اخستلې شي. اې ګنهګاره انسانه ! ته نه ويني چې داوبود نم، داور دځليدا، د لمر دګرمۍ، اودهوا دلمسولو څخه هر انسان دخپلې خوښې په مطابق ګټه اخلي .بيا تاسو پنډتانو دا حق چا ورکړې چې ښکته او پورته طبقات پيدا کړئ، حماد په خپلو شونډو باندې ژبه راښکوده او ويې ويل:
»دا ګنګا، جمنا، دجله، سرسوتي، سرجو .....راوي، نيلاب ...دريابونه دانسانانو له پاره د عظيم او ستر خداې له اړخه تحفې دي. تاسو پنډتانو هسې په هسې خپل هندو قوم په څلور ډلو ويشلي، (پنډت منو په خپل کتاب هرم شاستر کې هندوان په څلورو طبقو ويشلي: براهمن، کشتري، ويش او شودر. دهغه د وينا له مخې برهمني زوې جنتي وي، درياضت له پاره کشترانيا جنتي دي ځکه چې هغوې د جنګ په ميدان کې تر مرګه پورې جنګيږي. ويشاني جنتيان دي ځکه چې هغوې حيوانات څروي او ساتي يې. او د شودرو بچيان به ددې پورته درې ډلو خدمت کوي.» ايا ته اچهوتان مردار او کثيف ګڼې، هغوې انسانان نه دي، ....ان تر دې چې تاسو يې د ګنګا درياب ته هم نژدې نه ور پريږدئ. ګنګا خو دچا ملکيت نه دې، هغه يو درياب دې چې هر انسان ترې دخپل ضرورت په اندازه ګټه اخستلې شي«...
حماد خپله توره په هوا کې خوځوله او مخته راغې او په ډيره غصه يې پنډت ته وويل: «خپل کوم ديوتا يا بګوان را ياد کړه ځکه چې زما توره به دې اوس دوه نيمه کړي«
پنډت د سرنه تر پښنو پورې په لړزان و. د يخنۍ سره سره دهغه وجود دخولو نه ډک شو. په دې وخت کې پشپال حماد ته راغبرګ کړ چې: «ديوتا ! ګناه د انسان څخه کيږي، .... ددې څخه هم خطا شوې ده، غصه د ګناه جرړه ده. لرې يې وغورځوه ،تو يې کړه او دې بيچاره ته ښښنه وکړه«...
هغه پنډت ناڅاپه رامخته شو او دحماد په پښنو کې ور وغورځيد. راجن (راجه) ته په ريښتيا هم ديوتا يې....ماته ښښنه وکړه، ....اوس به کله هم داسې خطا نه کوم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحماد په شونډو خندا راغله ، کیدې شي چې هغه به هغه پنډت هسې ویراوه. هغه یې په ورانه وواهه او ورته یې وویل: « پورته شه او زما دخبرې ځواب راکړه. یاد ساته که دروا غ دې وویل نو ښځ به دې همدلته پرې کړم».
پنډت ورته په لړزانده اواز وویل:« ووایه مهاراجه» !
حماد ورته په سختې لهجې وویل: « ایا ددې ځایه دې داسې تلونکې څلور کسه سپاره کتلې چې یوه پیغله یې هم له ځانه سره وړې وې»
پنډت ورته سمدلاسه وویل: « ستاسو د راتلو نه څو لحظې مخته هغوې ددې ځایه ولاړل. خو هغوې چې په کوم رفتار سره تلل که په همغه رفتار سره روان وې نو هغوې به ډېر تر ډیره یو میل واټن وهلې وې».
حماد سمدلاسه پشپال ته ورغې ، او به یې ورکړې ، پنډت هم دهغوې څنګ ته راغې او د پشپال په لور یې اشاره کولو سره وویل: « شاید چې دا ډیر زخمې شوې وې ، دا ستا څه کیږی ؟»
حماد په غور سره د پنډت په لور وکتل او ورته یې وویل: « همغسې لکه یو انسان یې چې د بل سره لري»
پنډت په اندیښمنې لهجې یو ځل بیا وپوښتل: « ته مسلمان یې ، دا هندو دې ، ستاسې ددواړو عقیده او فکر یو دبل سره نه لګي ، بیا تاسو دواړه څه ډول ملګري شوي یاست».
حماد په خفګان سره ورته وویل: « ایا د انسان د ذات په نسبت دهر انسان د بل انسان سره څه اړیکې نه شته» بیا حماد پشپال پورته کړ او په خپل آس یې کیناوه او پنډت ته یې وویل:
»ته زمونږ وخت ضایع کوې ، ...ورځه او په مندر کې دې عبادت کوه. زه دوخت د ضایع کیدو پرته د یو چا په تعقیب پسې روان یم»...
حماد په آس سپور شو او هغه بیچاره پنډت ورته په حیرانه سترګو کتل.
حماد خپل آس مخته ځغلاوه ، په دې وخت کې د هغه مخته ناست پشپال ترې وپوښتل:
»دیوتا ! تر اوسه دې را ته خپل نوم و نه ښوده ؟«
حماد یې په اوږو لاس کیښود او ورته یې وویل: « زما نوم حماد دې ، حماد ابن خلدون«
»ایا عرب یې ؟«
»هو«!
»دکومه ځایه راغلې یې ؟«
»دنیشاپور ښځه«
»د څه له پاره ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»تجارت کوم«
دلږ وخت د چپتیا وروسته پشپال وویل: « د حوض په غاړه د هغه پنډت سره ستا خبرو زما روح ته ارام ورکړ«.
حماد ورته په خندا وویل: « زه داسې وپوهیدم چې ته خفه او ناراضه شوې یې«
پشپال ورته په ډاډ او اطمینان سره وویل چې »که څه هم زه کشتري یم ، خو ماته د مسلمانانو تر منځ د اوسیدو لو پوره وخت تر لاسه شوې ، ماته ستاسو نظریه او عقیده ډیره محبوبه ده ، دا چې خداې هرځاې موجود دې او زوال نه لري«
حماد یې تائید وکړ او ویې ویل: « هو ! الله تعالي هر ځاې موجود دې ، او هغه د ازل څخه تر ابده پورې دې ، هغه ته فنا او زوال نه شته«
حماد یو ناڅاپه متوجه شو او په حیرانتیا سره یې وویل:« پشپاله ، مخته وګوره ،څلور کسه آس سپاره روان دي ، هغه پیژني ، ایا هغوې خو همغه نه دی چې ته یې زخمي کړې یې او خور یې در څخه وړې ده«
د پشپال په مخ د خوشحالۍ نښې را څرګندې شوې او په ډیره خوشحالۍ یې وویل: « هو ! دوې همغه مجرمین دي ، هغه ګوره ، تر ټولو مخکې یې زما خور له ځانه سره کینولې ده« .
حماد خپل آس نور هم تیز کړ او هغوې ته په ورنژدې کیدو سره یې په خپل لوړ غږ وویل: « و دریږئ ! «
هغوې څلور واړه و دریدل او په ډیره بده یې حماد او د هغه سره سپور پشپال ته وکتل ، بیا د هغوې څخه یې یوه ، چا چې د پشپال خور له ځانه سره کینولې وه د پشپال په لور په حیرانتیا سره وکتل او ویې ویل:
»ته تر اوسه ژوندې یې ؟«...
پشپال ورته په ډیر قهر او غضب وویل: « هو ! زه د بګوان په مرسته او ددې دیوتا د په وخت د رارسیدو سره ژوندې یم. تاسو خو زه مړ وشمیرلم او راڅخه ولاړئ ، خو مرګ او ژوند د بګوان په لاسو کې دي«...
حماد د اسه راکیوت ، پشپال یې هم د آسه راکیوست او په یوه تیږه یې کیناوه . بیرته په خپل آس سپور شو او خپله توره او ډال یې واخستل او د هغوې مخې کې و درید او ورته یې وویل:
»د کوهستاني لړۍ په دې ځاې کې تاسو څلور واړه د خپل مرګ له پاره تیار شئ«
په ځواب کې هغوې هم خپلې تورې را وویستلې ،د پشپال خور ته موقع تر لاسه شوه او د آسه را کیوته ، ځکه هغه چا چې هغه له ځانه سره سپره کړې وه هغه خپله توره او ډال راخیستي و او د غه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغله یې د پنجو څخه ازاده شوې وه. هغه نیغه را غله او د خپل ورور پشپال تر څنګ کیناسته .دهغه سر یې په خپله غیږ کې کیښود او پوښتنه ایګنه یې ترې وکړه.
کوم ځوان چې د پشپال خور له ځانه سره کینولې وه ، هغه خپل آس څو قدمه د حماد په لور ور نژدې کړ او په خپل لوړ غږ یې ورته وویل:
»بې عقله ! زمونږ په کار کې خنډونه را پیدا کوې ، زه به دې روح او جسم دواړه ټوټې ټوټې کړم او لاش به دې همدلته په دې وادي کې ښخ کړم. بدبخته ! تاته زمونږ د لارې دبندیدو هیڅ اختیار نه شته. زمونږ د لارې څخه لرې شه او که نه زه به په ځانته ځان ستا مقابله وکړم او ژوند به دې نشت سره مخ کړم.دلته به ستا څوک مرستندویه هم پیدا نه شي. یاد ساته. مونږ کشتریان یو او په جنګ کې د مرګ نه وروسته کشتري ته جنت ور کول کیږي«
کله چې هغه خاموشه شو نو حماد خپله درنه توره په لاس کې اړوله را اړوله، او ورته یې وویل: « رامخته شه او پر ما حمله وکړه ، زه تاسو ځلورو واړو ته په یوه ځل د جنګ بلنه درکوم. خو یاد ساتئ چې ددې کوهستاني سیمې په داخل کې له تاسو سره زما مقابله به زما دټول عمر د ریاضت ازمیښت وي ،یاد ساتئ: لکه څنګه چې اسپ د خپل مالک او غوایی خپل خرونکې پیژني په دې توګه زه هم د جنګ په فن پوهیږم. زه به ستاسو ټوله بدې پریمینځم او ستاسې موجونه به سر نیغ کړم. زما تر مخه به ستاسو هیڅ فریاد اوریدونکې نه وی ، زه تاسو ته ډاډ درکوم چې ستاسو هیڅ وار به پر ما اغیز ونه وکړي ، او زه به دې د تورې په زور د خاورو په څیر خپل مطیع او فرمانبرداره وګرځوم او د تیارو په څیر به دې ړوند کړم. کله چې زما توره په تاسو را پریوځي نو بیا به تاسو د خرونکې د سپې په څیر احمق او ګونګیان وګرځئ ، راشئ ، اوس پر ما باندې یرغل وکړئ تر څو زه پر تاسو باندې خپلې ټولې بدۍ پریمینځم« .
هغه یو اځې ورمخته شوې ورته یو ځل بیا وویل: « ته ځانته مسلمان یې ، زمونږ د ځلورو سره یو ځآې مقابله کول ، زمونږ د کشتریانو سپکاوې دې. ځان ټینګ کړه ، زه در باندې حمله کوم ، او بیا وینم چې ته د څومره توان او طاقت خاوند یې« .
حماد هم خپل آس ورمخته کړ تر دې وخته پورې هغه مقابل کس خپل اس رامخته کړې و او په حماد یې حمله کړې وه. خو حماد یې ګذار په خپل ډال باندې واخیست او خپل ځان یې ترې خوندي کړ. په ځواب کې یې چې کله حماد خپل ګذار وکړ نو هغه و نه توانید د حماد د ګذار په مقابل کې تم شي ، د حماد توره د هغه د څټ تر څنګ ولګیده او د هغه ټول جسم یې څیرې کړ او د آس د ملا پورې ورسیده.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فضا کې یوه هولناکه چیغه پورته شوه. اوس نو دهغو لار وهونکو یو ملګرې دخپل آس سره یو ځآی ددې نړۍ څخه تللې و. پاته درې کسان هم دحماد تر مخې ټینګ نه شول ، حماد پرې د توپان په څیر حمله وکړه ، څرنګه چې هغوې وار د مخه دخپل ملګري دمرګ پیښنه کتلې وه نو په دې اساس حماد یې دهمدې کمزورتیا څخه ګټه واخسته او په څو لمحو کې یې هغوې هم د تیغه تیر کړل.
خپله توره یې وچه کړه او په نیام کې یې کیښوده او د پشپال څنګ ته راغې ، پشپال ور ته په خندا وویل: « دیوتا ! ستا توان او طاقت په ریښتیا هم لامحدود دې» بیا یې دخپلې خور په لور اشاره وکړه او ویې ویل:
»دا رتنا زما خور ده» په همدې وخت کې یې خپلې خور ته وویل:
»دا حماد بن خلدون دې ، زما له پاره دیوتا ثابت شو. که دا نه و راغلې نو تر اوسه به زما روح له ماسره خداې پاماني کړې وه. اوس ما محسوس کړې ده چې زه به ژوندې پاته شم« .
رتنا راپورته شوه او دحماد تر مخه یې احترام په ځاې کړ ، بیا یوې خواته شوا و خاموشه و دریده.
حماد د لمرې ځل له پاره هغې ته په غور سره وکتل. هغه د تازه شودو په څیر زړه وړونکې ، او په کوم بهار کې د یو اځنې ګل په څیر مړژواندې ولاړه وه. هغه دحماد تر مخه داسې ولاړه وه لکه په تیاره شپه کې چې سپوږمۍ را ختلې وي ، حماد دهغې په دغې معجزه شکله څهره کې ور ننوتې شانته و. خو سمدلاسه یې ځان سنبال کړ او د پشپال په لور د کتلو سره سم یې څه ویل غوښتل خو رتنا پرې را دمخه شوه او ورته یې وویل:
»تا چې زما د ورور سره کومه مرسته کړې ده دهغې په بدل کې خداې تا سربلنده وساتې. ستا کشتۍ دې لازواله اوسې ، او ارمانونه دې پوره شه. زه درته ډاډ درکوم چې که کله هم کوم تکلیف درته پیدا شې نو مونږ خپل مرستندویه اودوستان وګڼه ،د بګوان په مرسته به ستا هر کار پوره کړل شې« .
د رتنا اواز داسې خوږ و لکه دیخې شپې په دریمه اخري برخه کې چې د مرغابیو د افسوس ساز او اواز اوریدل کیږي. هغې دحماد په لور په کتلو سره د شرم احساس کاوه ، دهغې رنګ د کُندن په څیر ځلانده و. او دګلاب په څیر ښایسته او غټې غټې سترګې یې تر لرې لرې پورې د شرم څخه ډکې اوښتې را اوښتې.
حماد د څو لمحو پورې رتنا ته کتل بیا یې خپلې سترګې داسمان په لور واړولې او پشپال ته یې مخ کړ او ویې ویل:
»پشپاله ، پشپاله: داسمان په لور ووینه ، وریځې څومره ګڼې او خوځنده دي ، مونږ باید ددې ځایه کوم خوندي ځاې ته ولاړ شو او که نه دیخنۍ دا باران به زمونږ له پاره مصیبت وګرځي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال د هغې د خبرې سره خبره يوه کړه او ويې ويل: « ستا خبره سهي ده ، خو د تللو مخکې يوه کار کوو . ته ګورې چې هغه څلور کسان چې تا ووژل د هغوې سره شپږ آسونه و. څلور د هغوې خپل و او دوه يې زمونږ د خور او ورور و . زمونږ د آسونو په خورجينو کې د ډيرزيات شمير نقدي رقم نه علاوه قيمتي زيورات ، د خوراک څښاک شيان او د سرو زرو او سپين زروڅو لوښې پراته و«.
حماد يې خبره پرې کړه او ورته يې وويل: «ستا مقصد دا دې چې لمړۍ هغه آسونه را ونيسو ، «
پشپال چې د خپلو زخمونو درد په مشکله توګه هضماوه ، ويې ويل: « ستا خبره سهي ده«
حماد کرار کرار مخته ورغې ، کرار کرار يې ټول آسونه راونيول ، او پشپال او رتنا خواته يې راوستل. لمړۍ يې د پشپال او رتنا د آسونو تر څنګ دوه نور آسونه هم د هغوې سره و تړل. اوس نو دوه آسونه پاته و ، چې په يوه يې رتنا سپره کړه او په بل يې پشپال د خپل ځان سره سپور کړ او د هغه ځايه روان شول.
لږ څه مخکې تلو سره سم هغوې د پشپال نه پوښتنه وکړه: « په دې کې څه حکمت دې چې تا څلور آسونه د خپل آس پورې و تړل او پخپله د هغو لټيرانو په اس سپور شوې«
حماد ورته په خندا کې وويل: «څرګنده ده چې زمونږ او ستا سو اسونه زمونږ سره اموخته دي ، هغوې به هرو مرو زمونږ سره را روان وي ، په دې توګه هغه دوه آسونه چې د هغوې سره تړل شوي دي هغه به د تيښتې نه ووځي ،او د غه دوه آسونه چې مونږ پرې سپاره يو د دوې د تيښتې خو پوښتنه هم نه را پيدا کيږي« .
پشپال د اطمينان ساه واخسته او ويې ويل: « ته ډير زيات زړه ور او نيک انسان يې«
حماد د څو ساعتو د ځنډ نه وروسته ترې وپوښتل: «پشپاله: تا خو ماته و نه ويل چې کومو خلکو چې تا ته زيان در رسولې و د هغوې سره دې څه ډول دښمني درلوده«
پشپال يوه سړه ساه واخسته او ويې ويل: « ما هم همدا فکر کاوه چې ته به را څخه دا پوښتنه هرو مرو کوې ، مونږ د اجمير او سيدونکي يو . زما د خور ښايست زما له پاره د مصيبتونو سبب ګرځيدلې دې. د نن څخه څه موده مخته د اجمير راجه (راې پتهورا) د خپلې مشرې لور سوئمبر لمانځه. په بد قسمتۍ سره هلته زما مور و پلار ، زه او زما خور رتنا هم شريک وو. هلته د کرم پهوتين د راجه سترګې زما په خور ورسمې شوې او سمد ستې پرې عاشق شو .د سوئمبر نه سمدلاسه وروسته هغه زما د مور و پلار سره اړيکي ونيول او د رتنا سره يې د واده کولو غوښتنه وکړه. زما مور و پلار بانه جوړه کړه اودا خبره يې شاته و غورځوله او ورته يې وويل چې رتنا يې نه مني. هغوې پوهيدل چې راجه راې يو ذليل او اوباش انسان دې ،کومه ښايسته پيغله چې خوښه کړې د هغې سره واده کوې اوکله يې چې زړه سوړ شی نو وژني يې. د هغه هوس تر دې ځايه زيات

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوې دې چې د اجمير په راجمندر کې چې کومې منجاورانې او عبادتکونکې ښځې دي د هغوې عزت ترې هم خوندي نه دې پاته شوې. هغه د ډير لالچ له مخې زما په مور او پلار فشار راوست تر څو د رتنا سره دواده کولو هوکړه وکړي ،خو هغوې ترې په څرګندو ټکو انکار وکړ. په دې وخت کې هغه زه او رتنا د يوه دوست کورته واستولو ، هلته مونږ په يوې تاخانې کې اوسيدو. زما مور او پلار راجه راي ته وويل چې پشپال او رتنا چيرې تښتيدلي دي.

راجه په دې خبره ډيره قهريدلې شو اوزما مورو پلار يې دواړه ووژل او په ډيره بيړه يې زمونږ د دواړو د پيدا کيدو هڅې پيل کړې. لږه موده مخته زه اورتنا د اچهوتانو په کاليو کې دښار نه را ووتلو اودې لورې ته را وتيښتيدو. خو د راجه خلکو مونږ د سپيو په څير بوې کولو او زمونږ تر شا شا را روان وو. مونږ دخپلو ځانو دخلاصون له پاره ډيره هڅه وکړه خو بريالي نه شو ، هغوې زه زخمي کړم او رتنا يې راځخه و تښتوله. مخته چې څه وشول هغه ټول تا پخپله وکتل« .

حماد ترې يو ځل بيا وپوښتل: « هغوې دکومه ځايه ستاسو تعاقب پيل کړې و ؟«

پشپال په ستونې کې نښتې خبره را وويسته او ويې ويل: «هغوې د جمنا او سرسوتې ددريابونو تر منځ ديوه کوهستانې کلې نه بيرون زمونږ تعقيب پيل کړې و ، او دا تعقيب دومره اوږود شو چې مونږ يې پوره ستومانه کړو. اخر هغوې پر مونږ باندې راوختل. ددې تعقيب په جريان کې مونږ خپل اصلي منزل پريښود ،ځکه مونږ غوښتل چې بهيم سين کلې ته ولاړ شو ، خو د تعقيب نه مجبور شو لاره بدله کړو« .

حماد ترې يو دم بيا وپوښتل « دبهيم سين په کلي کې د چا خوا ته تللئ ؟«

پشپال په زږيروني غږ وويل: « هلته زما دوه ماماګان اوسيږي ، د يوه نوم بدري نات اود بل نوم ليکهراج دې«

حماد په فکرونو کې ډوب شو ځکه چې هغه هم دسلطان شهاب الدين د هدايت له مخې دبدري نات سره کتل. پشپال يو ځل بيا دخپلو خبرو له مخې هغه په فکر کې ډوب کړ.

»ليکهراج زما مشر ماما دې ، دهغه دزوې ارجن اورتنا تر منځ نکاح هم شوې ده. ارجن د هستناپور د راجه کهانډا راي په لښکرو کې جرنيل دې ، په بهيم سيم کې هم مونږ دواړه ورور او خور په احتياط سره غواړو واوسو. ځکه دا ټوله سيمه د هستناپور (ددهلې دښار پخوانې نوم دې) د راجه کهانډاراې په حکومت کې شامل دې. او دې د اجمير د راجه پتهوراې سکه ورور دې. په دې خاطر مونږ ته دلته هم خطره شته. خو محبور يو ، ددې نه اخوا بل کوم ځاې هم نه لرو.

پشپال خاموشه شو ، په فضا کې نرې نرې باران هم پيل شوې و ، دوې د سرسوتې ددرياب څخه تير شول اوس ددوې تر مخه د خامو کورونو او جونپړيو اباد يو کلې پروت و. ددې څخه بيرون په

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

لښتيو او ويالو کې د سرسوتي د درياب او به بهيدې. حماد ددې ويالو څنګ ته را ورسيد او هلته يې د يوې نجلۍ څخه وپوښتل:

»خورې ! مونږ مسافر يو ، زما دا ملګرې ډېر سخت زخمې دې ، باران وريږي. او شپه هم را غله. ايا ستاسو په دې کلی کې به مونږ ته د سرد پټولو کوم ځاې پيدا شی ؟ کله چې باران تم شي نو مونږ به دوباره روانيږو«.

دغې نجلۍ ورته په غمژنه لهجه وويل: » زه د رزيل او ټيټ قوم لور يم ، شايد تا را ته هسې په هسې د خور غږ کړې وي ، زه شودره يم اود دې کلي او سيدونکې ټول شودر دي. په داسې حال کې چې ستا ملګرى او دغه نجلۍ د کاليو څخه کهشتريان معلوميږي ،خو ته راته مسلمان ښکارې ، زمونږ په مسلک کې مونږ ته نجس او پليت ويل کيږي. حال دا چې تا ماته د خور غږ وکړ« .

حماد دهغې حوصله ور زياته کړه او ورته يې وويل: » زه خو هغه دهرم او مسلک نه منم چې د انسانيت عظمت او وقار و نه پيژني. زه چې په کوم مذهب ايمان لرم په هغې کې د عزت خاوند هغه څوک دې چې پر الله تعالي ايمان راوړي ، او نيک کارونه وکړي ، ددې نه علاوه زما مذهب د نورو ګروهو او عقيدو خاوندانو ته هم د عزت او درنښت په سترګو د کتلو درس ورکوي«

پخوا له دې چې هغه پيغله ځواب ورکړي ،رتنا دغصي نه تاوه راتاوه شوه او په حماد يې ورغږ کړ او په ډيره کرکه او نفرت سره يې ورته وويل:

»تا ته چا دا واک درکړې چې زمونږ د عقيدې او ګروهې په خلاف خوله خلاصه کړې ،ته پخپله نجس ، ناولې ، ګنهګار او پليت يې. هغه څه دې چې زمونږ د عقيدې او ګروهې په خلاف وويل دهغې سزا به هرو مرو ويني. دهر چا عقيده دهغې خپله ده ،يو انسان عبادت کوي ، بل انسان معبد او مندر ته ځي ، يو کليسا ته ځي بل جومات ته. څوک د ښو خلکو په خير نيک کارونه کوي او څوک د شيطان له ويرې د بګوان په لور پناه وړي.« رتنا تر ډيره پورې په غصې او قهر کې اوخته را اوخته.

»ته پخپله بې شرمه يې ، د کومه وخته چې برهما دغه پيدا کړې نو دهمغه وخته زمونږ دهرم د وطن په هره برخه کې خپور شوې دې ، که چيرې ستا په خپل ځان کې کوم کمي نه وي نو زمونږ د عقيدې په غاړه چاړه مه را کاږه. خو ګوره يوه خبره ياده ساته. څوک چې پاک دي همغوې زمونږ دهرم ښه پيژني ، زه تا ته څه نه وايم ، خو داسې خبره چې زمونږ ددهرم په خلاف وي د بل چا سره يې که وکړې نو ګردن به دې پرې کړل شی«.

حماد په ډيره سړه سينه رتنا ته وويل: » ته نه يې پوه شوې ، ما ستاسو ددهرم په خلاف هيڅ نه دي ويلي ، ما دهغو رسمونو اورواجونو په خلاف خبره کړې چې خلک يې په زوره په خپل دهرم کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

رانبا سي. اوکه نه زما مذهب هر بل مذهب ته په احترام او درنښت سره ګوري او د همدې درس راکوي« .
رتنا یو ځل بیا په قهرجنه لهجې سره وویل: «ستا مقصد څه دې ، ایا زمونږ په دهرم کې خلکو په خپله غلطې خبرې را ننویستې ؟ واوره«....
رتنا مجبوره شوه چې خوله بنده کړي ، ځکه پشپال چې تر اوسه یې په پوره صبر سره هر څه اوریدل په غصې او قهر کې رتنا ته مخ کړ او ورته یې وویل:
»ذلیلې ، کمینې ! خوله ونیسه ، پوهیږې ته د چا په خلاف چا پیره یې. حماد زما محسن دې ، نوموړې ډیر نیک او نیک خویه انسان دې ، زما له پاره دیوتا دې ،هغه دیوتا چې خلک یې عبادت کوي ، ته د مذهب په تعصب کې ړنده شوې یې. که چیرې داسې کومه خبره دې چې د حماد په خلاف وې د ژبې څخه را ووته نو زه به دې د بیتې په څیر د غهس تیزه ژبه په بیخ کې پرې کړم. بیا پشپال خپل دواړه لاسونه جوړه کړل او د حماد په لور یې وکتل او ورته یې وویل:
»مهاراجه ! ستا په مقابل کې د خپلې خور د ناروا سلوک په خاطر ستا نه بښنه غواړم« .
حماد د پشپال جوړه شوې لاسونه په خپلو لاسو کې ونیول او ورته یې وویل: « ته په دې مه غمژن کیږه ،ستا د خور خبرې ماته د زخم او ذلت سبب نه ګرځي ، که چیرې ماته په بدو سپکو ویلو د هغې زړه ته سکون پیدا کیږي نو دا زما له پاره د ثواب او نیکبختۍ سبب ګرځي .» بیا حماد هغې بلې پیغلې ته وویل:
»خورې ! تا زما د خبرې ځواب را نه کړ. په داسې حال کې چې ته وینې چې باران هره شیبه زیاتیږې او زما د غه ملګرې زخمي هم دې«
هغې نجلۍ ورته په ژړغوني اواز وویل: «مهاراجه ! تاسو اکاش یاست ، او زه دهرتي یم. ماته دوباره د خور د ویلو په خاطر ته دا خبره هیروې ،چې زه شودر یم او شودریان د خدمت له پاره پیدا کیږي« .
حماد ورته د خوږې نغمې په څیر وویل: « خپل ځان دومره ښکته مه ګڼه ، دا اسمان زما د خداې جلال او زمکه او فضا د هغه صنعت ډاګیزوي ، ټول انسانان د ادم اولاد دې او د ادم ضمیر د حق او تعجیل څخه خلط جوړ شوې دې. د خاورو څخه په د غه جوړ شوې کالبد کې لغزش او سهو اخکل شوې ده. زه یو ځل بیا تا ته د خور په نامه غږ کوم» هغه پیغله په ژړا شوه ، د سترګو څخه یې د اوښکو سیلاب را روان و ، حماد ترې په ډیره غمژنه لهجه وپوښتل:
»خورې ، ته خو ژاړې. که چیرې ته مونږ ته په خپل کور کې پناه نه شې راکولې نو خیر دې ، زما د خداې زمکه ډیره پراخه ده ، همغه به زمونږ له پاره هرو مرو یو نه یو پناهځاې راکړي ، «

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خبرې سره سم حماد خپل اس ته لغته ورکړه او مخته ولاړ ، ویې ویل : « که چیرې زما په خبرو تا ته کوم تکلیف در رسیدلې وي نو زه درڅخه بښنه غواړم «
هغه پیغله په بیړه ور مخته شوه ، په یوه لاس یې په سر ایښودې منګې و نیوه ، او په بل لاس یې دحماد د آس واګې و نیولې او ورته یې وویل :
»صبر وکړه وروره ! زه به دې هرو مرو خپل کور ته یوسم ، زما دا اوښکې دخوشحالۍ دي ، په دې دنیا او په دې ځای کې هیڅوک دهیچا نه دي ، هر سړې دخپل ځان په غم کې دې ، زه ورور نه لرم ، تر ننه پورې ما ته چا د خور غږ نه دې کړې ، ته لمړی انسان یې چې ما ته دې دا عزت را وبښه.
وروره واوره ! زه وینا نومیږم. زما مور او پلار دواړه مړه شوي دي. زه په کور کې دخپل نیکه سره اوسیږم. هغه ته زه بابو وایم. هغه به ستا په کتلو ډیر خوشحاله شي. لږه شیبه صبر وکړه زه دا منګې را ډک کړم بیا له تاسو سره یو ځآی کور ته ځم. نورو شودریانو نجونو دا خبرې په ډیر غور او حیرانتیا سره اوریدلې خو هیچا څه و نه ویل.
کله چې وینا دریاب ته ولاړه تر څو منګې را ډک کړي ، نو رتنا د مار په څیر په را تاوه تېه پشپال ته وویل : « ستا دې دیوتا خو یوې ذلیلې نجلۍ ته خور وویله ، زمونږ له نظره اوس دا هم ذلیله دې.
ددې دلاسو هر شې پر مونږ حرام دي. زه به ددې شودرانو په کلي کې و نه اوسیږم. وروره ! ته د برهمنو په څیر زړه سواندې کیږه مه. کهشتریان تل بې رحمه وي ، که د برهمنو دهرم زړه سواندې دې نو دکهشتریانو دهرم قهرجن دي ، وروره ! راځه چې دواړه ورور او خور دغه ذلیله او سپک مسلمان پریږدو . او که نه هرې لورې ته به زمونږ د ذلت او سپکاوي خبرې خپرې شی. او په دې توګه به زمونږ دهرم دمرګ سره مخ شي« .
پشپال رتنا ته په خوړونکې لهجې وویل : « ذلیلې ، کمبختې ، ستا زړه د تیږې او کلیجې دې د اوسپنې جوړې دې.زه درته وایم چې د تفریق اوبې اتفاقۍ خبرې مه کوئ ، زه به دحماد سره یو ځآی ددې شودرانو کلي ته هرو مرو ورځم. که چیرې ته بلې لورې ته تلل غواړې نو ورځه ، ورکه شه ددې ځایه. دا ټول مصیبتونه او غمونه چې پر مونږ بار شوي همستا په خاطر دي ، خپله ژبه دې بنده کړه او که نه ستا په څیر سخت زړې به زه هیڅکله هم ونه بښم. ته دکوم دهرم خبرې کوې ، دهغې دهرم چې د ټیکدارانو په کورونو کې یې هم ستا عزت خوندي نه و. او زه دې کوڅه په کوڅه او ځآی ځای د عزت د خوندي ساتلو په خاطر ستومانه کړې یم«.... .
پشپال خاموشه کړل شو ، څکه چې وینا خپل منګې را ډک کړې و او بیرته راستنه شوې وه. هغې دحماد په لور وکتل او ورته یې وویل : « را ځه وروره چې ځو«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل آس ته لغته ورکړه اورتنا هم ورسره شوه. خالي آسونه چې یو دبل سره تړل شوي وو دهغوي تر شاشا روان و.

لږه شیبه وروسته دوې د شودرانو هغه کلی ته ورننوتل چې درې خواوته یې د سرسوتې ددریاب ترخنګ ډیر زیات ځنګلونه خپاره پراته و. ددې ځنګل ترمخه د کلي نه دوه مایله لرې واټن کې د یوه ستر غر په سر یو مندر و چې د خپل عمارت او جوړښت له مخې ډیر زیات پخواني ښکاریده.
د شودرانو دا کلي چې سدانیر نومیده ډیر ستر و ، تر لرې لرې ځایو پورې د لرګیو کورونه خپاره پراته وو. په دې کورونو کې څه یې دوه منزله هم وو. په ځینو ځآیو کې یې د لرګیو ستر ستر دیوالونه تاو کړي و او دکورونو انګړونه یې پرې خپل کړي و. په دې انګړونوکې به وزې ، میږې او نور حیوانات اوسیدل.
ځآیی اوسیدونکو به د هغه ځآې دحکومت په معاش ددې ځنګلونو څخه لرګي پریکول او خپل ژوند به یې پرې تیراوه.
حماد ،پشپال اورتنا درې واړه د وینا سره یو ځاې د لرګیو یو ډیر ښکلي کور ته ورننوتل. کور ډیر ستر انګړ هم درلود. په یوې خواکې یې یوه غوا تړلې وه، حماد د رتنا اوپشپال سره یو ځآې د کوره بیرون تم شو ، وینا دننه ولاړه ، دسرد پاسه یې داوبو ډک منګې د لرګیو په ګړونجې باندې کیښود ،او د دروازې په لوریې مخ کړ او حماد ته یې وویل:
»وروره ! بیرون ولې تم شوئ ، دننه راشئ دا ستاسو خپل کور دې.» حماد دخپلو ملګرو سره یو ځآې دننه ورننوت. څرنګه چې باران نور هم تیز شوې و په دې اساس وینا دهغوي آسونه او خپله غوا او خوسکې ټول یوې خونې ته ورننویستل او هملته یې وتړل. بیا یې دوې یوې پاکې کوټې ته یوړل. حماد پشپال په خپلو لاسو را پورته کړ ، وینا د یوه کټ په لور اشاره وکړه تر څو حماد پشپال هملته څملوي.
د کوټې په منځ کې یو بل کټ هم و. پر هغې باندی رتنا کیناسته. حماد وینا ته وویل:« زه به د آسونو څخه زینونه او خورجینونه را کیباسم. ستا بابو چیرې دې«
وینا ډیره زیاته خوشحاله شوه او ورته یې وویل: « مونږ څلور وزې هم لرو ، وروره ، باپو هغه غرلو ته بوتلې دي.څرنګه چې باران اوري په دې اساس به ډیر ژر را ستون شي« .
حماد هغه کوټې ته راغې چیرې یې چې آسونه تړلي و. د ټولو آسونو څخه زینونه او قیضې لرې کړې او لاندې یې کیښودې ، په همدې وخت کې رتنا هم دغې کوټې ته راننوتله. اودخپل او پشپال دآسونو څخه یې خپلې تړلې بسترې را پرانیستې او خورجینونه یې هم له ځانه سره

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

واخستل ، په دې وخت کې هغې ته دا احساس شوه چې د وینا باپو هم را ورسید. څکه په انګړ کې د کوم نارینه دروند اواز اوریدل کیده چې د وینا سره یې خبرې کولې.
بیرون په انګړ کې وینا تر لږې شیبې پورې د خپل باپو سره خبرې کولې ، هغې ورته د حماد سره د مخکیدو ټول حالات وویل. کله چې هغوې دواړه خاموشه شول نو حماد را پورته شو او بیرون را ووت څکه هغه اوس د خپل کاره فارغ شوې و. خو د کوټې څخه د راوتلو په وخت کې هغه یو ځل بیا و پېښه نیولې شو. څکه چې د وینا د باپو اواز اوریدل کیده ، هغه د خپلې لمسۍ وینا څخه وپوښتل: « په کور کې د خوراک څښاک څه شته او که نه ؟» وینا په ډیره بې وسۍ سره په ډوب شوي اواز کې وویل:« په مټکې کې لږ څه اوړه شته ، او په ډبلې کې لږ څه غوړي هم شته«
هغه زوړ د هغې د حوصلې په خاطر وویل: ته همدلته او سه زه به له چا څخه لږ څه قرض راوړم. که چیرې چا راکړل خو ښه به وي او که نه د وزو څخه به یوه وپلورم. ته مه ویریږه لورجانې. که هغه ستا ورور دې نو زه به د هغه په خدمت کولو کې هیڅ کمې و نه کړم. کله چې هغه زوړ بیرون وتلو ته چمتو شو حماد په منډه راغې او دوینا په نیکه باپو یې غږ کړ چې :
»صبر وکړه«...
هغه زوړ و درید اوبیا د حماد په لور ورمخته شو او خپل دواړه لاسونه یې جوړه کړل او په ډیره عاجزۍ او انکسار سره یې ورته وویل: « رام رام مهاراج«
حماد مخته ورغې او د زوړ سرې پښې یې و نیولې او ورته یې وویل « ته زما د مشرانو په ځاې یې ، ولې زما تر مخه په دومره عاجزۍ سره دواړه لاسونه جوړه کوې ؟ هغه زوړ دوباره خپل لاسونه جوړه کړل او په خپل لړزانده اواز یې وویل: مونږ شودران خو ستاسو نوکران یو ، مهاراجه. زمونږ کار ستاسو خدمت کول دي ، ته ولې زما پښې لمس کوې ؟«
حماد خبره بدله کړه او ورته یې وویل: « زما نوم حماد دې ، زه دوینا ورور یم ، «
زاړه په ډیره خوشحالۍ سره وویل: « زما نوم سیوارام دې ، دوینا نیکه یم ، خو دا ماته باپو وایی ، تاسو کینئ زه ستاسو د خوراک څښاک غم کوم«.
حماد د سیوارام مخه و نیوله او ورته یې وویل: « ما ستا او د وینا ټولې خبرې واوریدلې ، تا ته د خپلو وزو او یا د هغې د بچیانو د پلورلو ضرورت نه شته ، له ماسره پوره نقدي رقم شته«
وینا سمدلاسه مداخله وکړه او ورته یې وویل: « نه وروره ! ته به ولې مصرف ورکوې«
حماد ورته په سختۍ سره وویل « ته چپ شه. کوچنۍ خویندې د ورونو تر مخه خبرې نه کوي ، »
هغه یو ځل بیا سیورام ته وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»تم شه ، زه په خپله له تاسره بیرون ځم ،« حماد هغه کوټې ته ورننوت چیرې یې چې آسونه تړلي و ، هغه د خپل آس د زین څخه یوه بوری او یو لوی ټاټ را واخست. سیورام ترې په ډیره مینه وپوښتل:
»په دې بوری او ټاټ کې به څه راوړې ؟«
حماد ورنژدې شو او ورته یې وویل: « په بوری کې د آسونو له پاره دانه ، او په ټاټ کې ورته وابښه او ګیاه راوړم«.
سیورام ورته په خندا شو او ورته یې وویل: په کور کې وچ بوس شته ، هو ! دانه به راوستل غواړي.
حماد د څه فکر کولو وروسته ورته وویل: ایا په کلی کې کوم بازار شته ؟«
»هو ډیرستر بازار دې د ضرورت هرشې په کې تر لاسه کیږي«
»له ماسره څلور فالتو آسونه دي ، که چیرې زه هغه پلورل وغواړم ، نو ایا څوک اخستونکې به یې پیدا شي«
سیوارام ورمخته شو او د حماد د لاسه یې بوری او ټاټ واخست او ورته یې وویل « دا دواړه شیان ماته راکړه ، ته آسونه له ځانه سره را وړه ، که چیرې ستا آسونه ښه او په غوښه پټ وي نو هلته به د رسیدو سره سم وپلورل شي«.
د آسونو د راوستلو نه مخته حماد یو ځل بیا د سیوارام څخه وپوښتل: « وینا به تاته ویلي وي چې زما یو ملګري سخت زخمي دي ، ایا د هغه د علاج له پاره به کوم حکیم پیدا شي ؟«
»ته آسونه راوړه ، د هر څه بندوبست به وکړل شي«.
حماد چې د رتنا د عزت د خوندي ساتلو په خاطر هغه څلور کسان وژلي و ، د هغوې څلورو واړو آسونه حماد را پرانستل او د سیوارام سره بیرون ووت.
اوس نو باران نور هم تیز شوې و. اوس یې د پربنک په ځای په پوره ځواک سره اوربنت پیل کړې و . وینا کوټې ته ولاړه او د غوا او وزو څخه یې د شیدو لوشلو کار پیل کړ. رتنا چې د خپلو آسونو د خورجینو څخه سامان را ویستلې و د غه ټول حال په سترګو کوت. هغې د پشپال په لور وکتل او ورته یې وویل:
»وروره ! ته به وږې شوې یې ، ایا څه خورې ؟«
که څه هم پشپال ترې خفه شوې و خو بیا یې هم په دیره نرمۍ سره ورته وویل: « حماد بیرون تللې تر څو هغه بیرته را ستون نه شي غذا ته زمونږ دواړو لاس وروړل هم ګناه ده. هغه چې راشی نو بیا به ټول یو ځاي ډوډۍ و خورو. رتنا خاموشه شوه او نژدې راغله او د پشپال په خوا کې کیناسته.
کرار کرار یې د هغه سر زور کاوه او بیا یې په مینه کې د ضد کولو په بڼه وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»ورور‌ه ! زه خو د هغوي ډوډۍ او د هغوي لوښو ته لاس هم نه وروړم. زمونږ سره د خوراک کافي شيان او لوښي شته دي«.

پشپال ورته دا ځل په نرمۍ سره وويل: »هر هغه څه چي ته غواړي ويې کړه. زه پوهېږم چي ته د دهرم په اړه ډېره سخته يې. خو بيا هم يوه خبره ياده ساته. کله چي زه د حماد تر څنګ کينم او غذا خورم نو ته به خاموشه اوسې. د خولي نه يو بد لفظ هم را ونه کاږي ، او که نه زما او ستا ترمنځ به جنګ وشي .«

رتنا کوم ځواب ورنه کړ ، هغه خاموشه وه او کرار کرار يې د خپل ورور سر زور کاوه. لږه شيبه وروسته دواړه ورور او خور په حيرانتيا سره بيرون وکتل چي حماد کور ته را ننوتي دي ، د هغې په يوه اوږه د دانو ډکه بوجۍ ده او په بله اوږه يې په ترلې ټاټ کي د يوه ستره ګنډه ده. انګړ ته د راننوتلو سره سم د هغه پښه وخويده او په ډېره خرابه توګه په ختو کي ککړ شو. هلته په کوټه کي پشپال يو ناڅاپه چيغه کړه.

»حماده .....حماده ... کوم ځاي خو به دي زخمي شوي نه وي ؟« رتنا بې حسه او بې حرکته په خپل ځاي کي ناسته وه. د بلي کوټي څخه وينا هم په يوه منډه بيرون راووتله ، په دې وخت کي حماد بيرته راپورته شوي و خو د ټاټ کالي يې په ختو کي ليت پيت شوي و ، وينا ترې په انديښني سره وپوښتل.

»وروره ! څه درپيښ شول ؟« حماد ورته په خندا شو او ويې ويل:

»د پښي په خويدو باندې لاندي را پريوتم ، باران خو ختې جوړي کړي دي ،« د وينا تر سترګو يې هغه درنه بوری په يوې جټکي سره اوږې ته وا چوله او هغې کوټې ته ولاړ چيري چي آسونه ترلي وو. وينا ور مخته شاو او په ټاټ کي يې ترلې ګنډې ته وکتل ، حيرانه شوه چي په هغې کي د خوراک څښاک ډېر زيات شيان ترل شوي دي. حماد بيا بيرون راووت او وينا ته يې وويل:

»دا ستاسو له پاره د خوراک څښاک سامان دي ،دا چيري کيږدم ؟«

وينا د يوې کوچنۍ کمرې په لور اشاره وکړه او ورته يې وويل: » هلته يې په پخلنځي کي کيږده . «

حماد هغه ګنډه را واخسته او پخلنځي ته يې راوسته ، وينا يې هم تر شا شا را روانه وه. په زمکه باندې د ګنډې د ايښوولو وروسته کله چي حماد خپله ملا نيغه کړه نو وينا ورته په ډېره بې وسه احساس سره وويل:

»وروره ! دا دومره سامان دې د څه له پاره اخستي دي ، په دې خو به تا ډېري زياتي پيسي مصرف کړي وي.زمونږ کار ستاسو خدمت کول و ، خو برعکس تاسو پر مونږ احسان بار کړ«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په خندا وویل:« ته بې عقله یی ، په خویندو به د ورونو احسان لا څه وي. ته خو زما خور یی ستا د هرضرورت پوره کول زما په غاړه دي«

وینا ورته په ډوب شوي اواز کې وویل: « تاسو خو د اسمان ستوري یاست ،وروره ! ځوک به د چا داسې خیال وساتی« .

حماد غوښتل څه ووایی چې په دې وخت کې سیوارام کورته راننوت. دهغه سره یو حکیم هم و چې په لاسو کې یې د پوستکي څخه جوړه شوې یوه خلطه نیولې وه. سیوارام هغه حکیم له ځانه هغه خونې ته یوړ چیرې چې پشپال اورتنا دواړه پراته و. حماد هم وینا ته د څه ویلو پرته دهغوې تر شاشا ورغې ، وینا په پخلنځې کې کیناسته په ډوډۍ پښولو یې پیل وکړ.

کله چې سیوارام ، حکیم ، او حماد ټول هغه کمرې ته ورننوتل نو رتنا دخپل ورور د کټ نه پورته شوه او لږ څه شاته ولاړه او هملته ودریده. حکیم د پشپال په لور په اشارې کولو سره د سیوارام څخه وپوښتل:

»دا څه ډول زخمې شوې دی ؟» پخوا له دې چې سیوارام څه ووایی حماد په خبرو پیل وکړ. او درتنا په لور یې اشاره وکړه او ویې ویل:

»دغه مخته ولاړه پیغله ددې زخمې ځوان خور ده. دهغه خو پیژندونکو خلکو دهغه څخه دهغه دخور لاس و غوښت ،خو دوې ونه منله ، په همدې خاطر یې هغوې دښمنان شول ، دموقع اوفرصت نه یې په ګتې اخستو سره ددوې مور اوپلار دواړه ووژل. خو دوې دخپله کوره په تیښته بریالي شول خو هغوې ددوې پسې لاره و نیوله. او دا ځوان یې زخمې کړ او خور یې ترې و تښتوله. اتفاقا چې زه هم دهمغې لارې څخه تیریدم. ما ددې زخمې پشپال سره مرسته وکړه اودهغه ددښمنانو سره و جنګیدم اودهغه خور مې ترې خوندي کړه .بس همدومره کیسه یې ده«.

حکیم په ډیرې حیرانتیا سره د حماد په لور وکتل او په ډیرې خوشحالۍ سره یې ورته وویل « که زه غلط شوې نه یم نو ته راته مسلمان ښکارې«

حماد ورته په ډیره انکسارۍ سره وویل: « ستا خبره سهی ده. زه مسلمان یم«

حکیم یو ځل بیا د روغبړ په خاطر د حماد په لور لاس ور اوږود کړ او ورته یې وویل « السلام علیکم«

حماد په ډیره حیرانتیا سره د حکیم په لور لاس ور اوږود کړ اود هغه لاس یې په خپلو لاسو کې ونیوه ، پخوا له دې چې ددې دواړو څخه کوم یو څه ووایی ، هلته ولاړ سیوارام حماد ته وویل: « حکیم صیب هم مسلمان دي ، او ابوبکر نومیږيَ«

حماد یو ځل بیا د ابوبکر سره په ډیره مینه روغبړ وکړ اود پشپال د علاج هیله یې ورڅخه وکړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوبکر ورمخته شو ، رتنا ته یې یوې لورې ته د لرې کیدو وویل. بیا یې د پشپال دزخمونو پټۍ را پرانیستې او دحماد په لور دکتلو په وخت کې یې وویل:

»که زه غلط شوي نه یم نو دا پټۍ به همتا تړلې وي ،ځکه چې د جراحۍ او د مرهمو او پټۍ دغه ډول تړلو طریقه په منځنۍ ختیځ کې مسلمانانو رواج کړې ده«.

حماد ورته په ځواب کې سر وخوځاوو.

ابوبکر ، اوبه را وغوښتې او لمړۍ یې ټول زخمونه په ښه توګه پریمینځل ، بیا یې په زخمونو باندې دوه ډوله سفوف وشیندل او هغه یې وچ کړل.بیا یې ټول زخمونه د مرهمو څخه ډک کړل او پټۍ یې پرې و تړلې ،بیا یې خپل سامان په خپله خلطه کې د ایښودو نه وروسته پشپال په اوږه و ټپاوه او ورته یې وویل:

»که زما الله وغواړي نو لږه شیبه وروسته به دې دزخمونو درد راټول شي او په ډاډ سره به ویده شي. زه اوس ځم او سبا بیا راځم«

حماد دخپلو کالیو څخه څو سیکې را وویستلې او دابوبکر په لور یې لاس ور وغځاوه او ورته یې وویل چې « دا له ځآنه سره کیږده«...

ابوبکر یې خبره ونه منله او ورته یې وویل: « زما سره دالله تعالي له اړخه راکړل شوي هر څه شته ، زه دې ته اړتیا نه لرم ، په دې زمکه تاسو اجنبیان یاست ، ستاسو اړتیاوې زما څخه ډیرې اړینې دي ، زه دا نه اخلم«

حماد ورته په زوره هغه سکې په جیب کې واچولې او ورته یې وویل: « دا ستا حق دې ،ته په دې سخت باران کې دلته راغلې یې ، همدا ستا مهرباني ده«

ابوبکر پاځید او د حماد لاس یې پوره زور کړ او ورته یې وویل « ته له ما سره بیرون راشه ، بیرون اوس تیاره شوې ده ، زه به ددې په اړه تاته احتیاطي تدابیر و ښایم« .

بیرون کوځې ته د راوتلو سره سم ابوبکر یو ځل بیا دحماد لاس و نیوه او په راز داره توګه یې ورڅخه وپوښتل:

»دکومه ځآیه راغلې یې ؟«

حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل: « د نیشاپور څخه«

ابوبکر ترې یو ځل بیا وپوښتل: « د راتګ مقصد دې څه دې ؟«

حماد خبره ګول مول کړه او ورته یې وویل: « زه د تجارت په سلسله کې ډیر ځم راځم. خو اوس مې منزل د سرسوتې ددریاب په غاړه د بهیم سیم کلې دې ،هلته به دیوه سوداګر بدري نات سره ملازمت کوم ، هغه زما سره پیژند ګلوي لرۍ ، او زه هم پرې پوره باور او اعتماد لرم« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوبکر په تیزو سترګو د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل: «ستا د سترګو ژور والي او عقابي بڼه ،ستا د جسم دغه توانايي او د مخ نښې نښانې دا هرڅه دا ډاګيزوي چې ته د تجارت له پاره نه يې پيدا شوې ، که زه په غلطه نه اوسم نو قدرت ته د يوه خاص کار له پاره ټاکلې يې. او په ډاډ سره به په هغه کار کې زما دملت او مذهب ارامتيا او اسودګي پېښه وي» حماد ځواب ورنه کړ او خاموشه شو.

ابوبکر يو ځل بيا ورته وويل: «زه نه غواړم چې ته ماته کوم راز ووايې. خو دعا کوم چې د کوم مقصد له پاره دغو اجنبي زمکو ته راغلې يې، زما رب در ته برې او کاميابي در کړي«

حماد او زوړ ابوبکر په خوشحالۍ سره مخته روان و. د لږ څه مخته تللو څخه وروسته ابوبکر يو ځل بيا حماد ته په غوږ کې وويل: «زما دملت زړه وربچيه ! دعمر او تجربې له اړخه له تا څخه دزياتوالي په خاطر يو نصيحت درته کوم ، واوره يې ! ددې زمکو خلک په طبقاتو ويشل شوي دي او خمير يې دتزوير او فريب څخه ډک دي دلته به ته ددوې د هر ډول فريب ،مکر او غدر سره مخ کيږي ، دوې به د خپل باطني خباثت له مخې پر تا د تيارو په خير د راخپريدو هڅې کوي«

ابوبکر لږ څه تم شو اوبيا يې وويل: «ته به دلته هرې لورې ته مختلف ډول رنګونه ويني ،خو د هر رنګ اغيز وپيژنه او په مقابل کې يې خپل عکس العمل څرګند کړه. د ضرورت په وختو کې ورته د مرغۍ ترانه او دبلبل اواز وګرځه ، او په خرابو ورځو کې ورته سوځونکې شعله او بلونکې لمبه و ګرځه ، ترڅو دا خلک له تا څخه وويريږي او ستا عزت او احترام وکړي ، که چيرې ته د لته ځانته دکار له پاره راغلې اوسې او کوم رهبر او رهنما و نه لرې ، نو بيا زما د ملت بچيه ، واوره چې ! ملخان هيڅ پادشاه او لارښود نه لرې خو بيا هم ټول يوه اړخ ته وزرونه ښڼدې او الوزي ، لکه څنګه چې کوچ د شودو د پريمينځلو څخه اووينه د پوزې د تاويدو له امله پيد کيږي په همدې توګه به ته هم دلته د حکمت او تدبر سره اوسې. زما زړه وايي چې ستا سو اړيکي به دغزني د حکمرانانو سره وي ، که چيرې همداسې وي نو هغه وخت به ډير ژر راشي چې دغه بت پاله او شرک کونکې قوم ،کوم چې نن موږ مسلمانان د ذليلو انسانانو څخه هم کم ګڼي دمسلمانانو په لاسو فتحه شي او هغسې به له منځه ولاړ شي لکه څنګه چې بني اسرائيلو خداې پريښود او دغوايانو پالل يې پيل کړل او په دې توګه تباه او برباد کړل شول«.

ابوبکر په يوه ځاې کې تم شو او په خپل مخکې يوې دروازې ته يې اشاره وکړه او ويې ويل: «دا زما کور دې ،نن شپه به زما سره دلته پاته شې او ماښامې به راسره تير کړې ، زه غواړم له تا څخه ډير څه واورم« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته د عذر په توګه وویل: « ماته د بیرته تللو اجازه راکړه ، او که نه هغوي به زما په اړه شک وکړي ځکه د بهیم سیم د کلي په لور چې د بدرنات سره د کتلو له پاره ورځم نو دغه دواړه هم دهغه خورین او خورزه دي او دوې هم هملته روان دی ،زه به ستا دنصیحت په مطابق په دې زمکو کې محتاط اوسم« .

دواړو یو دبله سره خداي پاماني وکړه اوپه باران او تیارو کې دواړه یو دبل سره جدا شول. ابوبکر دخپل کور په دروازه کې و درید او تر لرې لرې یې حماد کې سترګې تومبلې وي او څاره یې. کله یې چې هغه د سترګو څخه پناه شو نو ددعا په بڼه یې لاسونه پورته کړل او دخپلو اوښکو ډکو سترګو سره یې په ډیرې عاجزۍ سره دعاوکړه چې:

»اې زما ربه ! ته کردګار او کریم یې. زما دملت دغه پاسبان د سهار د تازه والي په څیر تازه و ساته ، او هره ورځ د شرق نه د راختونکې لمر په څیر یې کامیاب او کامران کړه» بیا زاړه ابوبکر دخپلې دروازې پله و تړکوله.

کله چې حماد بیرته ستون شو نو رتنا د خپل ورور سره ناسته وه او خبرې یې کولې ،اودهغه د زړه دخوشحالولو هلې ځلې یې کولې ، کله چې هغه د کوټې په لور ور روان و نو په دې وخت کې وینا د پخلنځي څخه را ووتله او ورته یې وویل: « وروره ! ډوډۍ نه خورې ؟» حماد د پشپال د کوټې په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»هلته یې راوړه«

حماد چار چاپیر وکتل ، کیدې شي چې سیوارام به یې کوت ، ویې کتل چې هغه د وینا سره یوځای هلته په پخلنځاې کې ناست دې ، کیدې شي هغه ته څه را په یاد شوي وي نو په دې خاطر یې وینا ته وویل:

»وینا ، وینا خورې ! باپو دلته لږ راولیږه» پخپله هغه همغې کوټې ته ورننوت چې آسونه یې په کې تړلې و.

لږه شیبه وروسته سیوارام هم همغې خونې ته ورننوت او ویې ویل: « ما سره څه کار لرې ؟»

حماد دخپل آس په شا باندې لاس راښکود او ویې ویل: « تا ویلي و چې په کور کې پروړه شته«

سیوارام ورته وویل: « پروړه خو دلته ډیره ده. بیا یې د کمرې کونج ته اشاره وکړه او ویې ویل: هلته د پروړې ډیرې پروت دې. اوس یې څه کوئ یوځل ډوډۍ وخوره«..

حماد د تلل شوو چټو بوجۍ پرانیسته او ویې ویل: « لمړۍ به ددې بې ژبو د خوراک بندوبست وکړم بیا به یې په خپله وخورم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوا رام هم ورسره دهغه په کار کې مرسته وکړه. دواړو یو ځای آسونو، غوا، خوسکي، او وزو ته خوراکي شیان په اخورو کې ور واچول.
سیوا رام بیرته پخلنځي ته ستون شو، حماد هم لاس و مخ پریمینځل او د پشپال خوني ته ورغې.
حماد د پشپال په بستره کیناست، ځولمحې په فکر کې ډوب ناست و بیا یې په ټیټ اواز سره پشپال ته وویل:
»پشپاله! که بده یې و نه ګڼې نو یوه خبره درته وکړم«
پشپال ورته په خندا شو او و یې وویل: «څه چې وایې، زما څخه د پوښتنې پرته یې ووایه، که ښکنځلې راته وکړې هم بده به یې ونه ګڼم»
حماد خپل سر ونیژدې کړ او په غوږ کې یې ورته وویل: «راځه چې نن شپه یو ځای د دهرم دغه ګنډې ټوټې کړو. راځه چې د لږې شیبې پورې ددغو رسیو د جال څخه ځان ازاد کړو چې انسان یې په طبقاتي جنګ کې راښکیل کړې. زما دوسته! راځه چې د لږ وخت له پاره دا له یاده وکاږو چې زمونږ د ډلې څخه څوک کشتهري دی، څوک ملیچ او شودر دې او... نن شپه د دهرم ټول هغه اوازونو تر مخه خپل غوږونه بند کړه چې دا حکم درته کوي چې ملیچ، هندو په ټولنه کې د ګلې (رمې) دتیریدو دګرد غبار دې او دا چې د پنډتانو دمقدسو سندرو اوریدل اړین دي. او نن شپه یو ځای خپلو میزبانانو ته دا احساس ورکړو چې مونږ ټول یو اځي انسانان یو ددې نه اخوا زمونږ تر منځ هیڅ ډول طبقاتي ښکته پورته وجود نه لرې. ددې ځایه د وتلو وروسته زما تګلاره به دمسلمانانو په خیر وي او تاسو دخپل دهرم په طبقاتي تیارو کې هر څه له یاده و کاږئ. زما په مذهب کې کوم انسان زړه خفه کول ستره ګناه ګڼل کیږي، راځئ چې نن شپه دا ټول هر څه هیر کړو او خپل شودر میزبانان د ذهني او قلبي شقاوت نه خوندي وساتو«.
حماد لږ څه نور هم په پشپال باندې زور راوست او ورته یې وویلې: ایا په دې معامله کې له ما سره لاس راکولو ته تیار یې؟«
پشپال په خوشحاله زړه او خندا وویل: «ته خو ددهرم دروح او د سهار د رڼا په خیر پاک انسان یې. ستا خبرې او مرکې لکه دشهدو په خیر خوږې او ژوند بخښونکې دي.» بیا پشپال د حماد څنګ ته سرور نژدې کړ او په خوشحالوونکې اواز یې وویل:
»حماد، حماد! زه دخپل ماما بدري نات کور ته ډیر تګ راتګ کوم، هغه دمسلمانانو سره ډیر لین دین لرې. ما ته هلته دمسلمانانو سره دخبرو کولو ډیر فرصت تر لاسه کیږي. ما ته ستا په مذهب د پوهیدو په اړه دهمغه ځآیه ډیر معلومات تر لاسه شوی دي. زه له تا سره ژمنه کوم چې د نن نه وروسته به د ذات پات په خلاف اواز پورته کوم. ما ته ستا د مذهب دا فرمان ډیر محبوب دي

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې وايي: ټول انسانان يو ډول دي ، د الله تعالي په وړاندې د عزت خاوند هغه څوک دې چې ډير پرهيزګاره اوسي. حماده ، واوره ! ما ستاسو د صحرايي رسول صلي الله عليه وسلم هغه طلايي الفاظ هم لوستي چې د حجة الوداع په موقع يې فرمايلي و. زما زړه وايي چې ډير ژر به هغه وخت راشي چې زه او ته لاس په لاس يو ځاي په يوې لاره روان اوسو«....

معلوم نه شوه چې پشپال کله خاموشه شو .بيا يې د خبرو مخه بدله کړه او ويې ويل: « زما ايمان دې چې د کوم انسان روح چې د خداې سره وريوځاې شې همغه مصؤن دې او همغه ته د پيدا ايښت او مړيني نه اخوا هغې لورې ته د تللو موقع او فرصت ورکول کيږي«.

حماد او پشپال په خپلو کې خبرې اترې کولې او بل اړخ ته يې د کټ په سر ناسته رتنا د لنډې مار په څير د قهر او غضبه اوښته را اوښته. په همدې وخت کې وينا هم د ننه راغله. د هغې په لاسو کې يو ستر پتنوس و چې مختلف ډول سابه ، ډوډۍ او د خوراکي نور شيان يې په کې د ونو په پاڼو ايښودي و. وينا هغه پتنوس د حماد تر مخه د پشپال د کټ د پاسته کيښود او ويې ويل:

»حماده وروره ! د استاسو د دريوارو له پاره ده.« بيا يې په ډيره همدردۍ سره وويل:

»وروره ! کالي دې لامده شوي دي ، په خټو ککړ دي ، هغه وکاږه او نور واغونده ، که چيرې له تاسره نور کالي نه وي نوزه به د باپو اضافه کالي درته را واخلم«.

حماد راپورته شو او ويې ويل « ته اوبه راوړه ، زه به کالي بدل کړم«

حماد راپورته شو او هغه کوټې ته ولاړ چې اسونه په کې تړل شوي و .لږه شيبه کې يې کالي بدل کړل او بيرته راستون شو ، هغه د ټاټ نوي کالي اغوستي و . وينا لا تر اوسه همدلته ولاړه وه. د حماد په کتلو سره يې وويل:

»حماه وروره ! ته ولې د ټاټ کالي اغوندې ،...ايا د سونډو او يا تار نورې کپړې نه لرې ....؟«

حماد ورته په خندا وويل: « بس همداسې يې وګڼه. زما په وجود هغه کالي ښه نه لګي. نو ته لا تر اوسه همدلته ولاړه يې ، اوبه نه راوړې ؟«

وينا په غمژن غږ سره وويل: وروره ! که له تاسره کوم لوښې وي نو رايې کړه په همغې کې به درته اوبه راوړم« .

حماد ترې په حيرانتيا سره وپوښتل: « ايا له تاسو سره کوم لوښې نه شته ؟«

»لوښې خو زيات دي وروره ! ما داسې انګيرله چې کيدې شي تاسو زمونږ په لوښو کې خوراک څښاک ښه و نه ګڼئ ، په دې خاطر مې په پاڼو باندې سابه او نور خوراکي شيان کيښودل او را مې وستل.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د خوراک څخه ډک پتنوس بیرته وینا ته ورکړ او ورته یې وویل: دا ټول بیرته یو سه او هرشي په خپل خپل لوښي کي کیږده. ته زما خوریې ، او ددې نه اخوا بله ستره رشته به له کومه شي«!
وینا ولاړه او څو لمحې بیرته راستنه شوه ، دا ځل یې په پتنوس کې د خوراک شیان ټول په خپلو خپلو لوښو کې ایښودي و ، ترڅنگ یې داوبو لوښې هم راوست. هغې دا ټول شیان د حماد تر مخه کیښول او پخپله بیرون ووتله. حماد رتنا ته د څه ویلو پرته پخپله هم په خوراک پیل وکړ او پشپال ته یې هم دخوړلو وویل. رتنا دخپل آس د زین څخه دخپل خوراک شیان را وویستل ، هغه یې د سرو او سپینو زرو په لوښو کې کیښول او د اوبو پتک یې خپلې مخې ته کیښود او په خپل خوراک یې پیل وکړ.
وینا یو ځل بیا کمرې ته راننوتله ، او د خوراک د خالي لوښو د پورته کولو په وخت کې یې حماد ته وویل: « تاته به هم په همدې کمره کې کټ وا چوم« .
حماد راپورته شو او ویې ویل: « نه ، زه به په هغه کمره کې ویده کیږم چیرې چې آسونه ولاړ دي. او واوره ! ماته کټ او بستره مه راوړه ، ما له ځانه سره د ویدو کیدو پوره شیان راوړي دي« .
وینا ترې په خفگان سره وپوښتل: « هلته خو هیڅ نه شته نه بستره شته ، نه کټ ، تا له ځآنه سره څه راوړي دي او هلته چیرې ویده کیږې ؟«
حماد په چینگه خوله ورته وویل: « هلته هر څه شته ، له ما سره بستره شته ، او هلته په کمره کې د وښو ډیر لوې ډیرې پروت دې ما دهغې ډیرې څخه واښه خواره کړي دي او دهغې د پاسه خپله بستره اواروم ، اوس ماته نه د بسترې ضرورت شته او نه د کټ«.
وینا ورته په تروه توگه وویل: « نه وروره ! زه به درته په وښو د ویده کیدو اجازه درنکړم. زه به په همدې کمرې کې ستا کټ او بستره هم جوړه کړم. ځکه د شپې له اړخه به ته دخپل زخمې ملگري خیال هم ساتې«
حماد دوینا په سر لاس راښکود او ورته یې وویل: « زما دملگري غم مه کوه ، دهغه سره یې خور شته ، همغه به یې د شپې خیال ساتي ، ترڅنگ یې دحکیم ملهمو دهغه د زخمونو درد راکم کړې دي ، د شپې به هغه ته یو آځې د اوبو اړتیا پیدا کیږي ، خو دهغې له پاره رتنا شته ، او د رتنا سره مشکیزه هم شته. ددې سره سره بیا هم که چیرې اړتیا ورته پیدا شوه نو ماته په دې څنگ کوټه کې غږ کولي شي« .
پشپال هم څه ویل غوښتل خو د حماد په اشارې سره خاموشه شو. وینا حماد ته گواښ وکړ چې که چیرې د وښو دپاسه ویده شو نو باپو ته به یې شکایت وکړي«
حماد ورته په ډیره نرمه توگه وویل « ښې خویندې دخپلو ورونو نه شکایت نه کوي«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد پشپال ته شپه په خیر وویلې او بیرون راووت. وینا هم ورسره وه. دواړه هغې خونې ته راغلل چیرې چې آسونه تړل شوي و، وینا وکتل چې حماد په ریښتیا هم دکوټې په کونج کې وابښه پراخه کړې دي او دهغې دپاسه یې خپله بستره اواره کړې ده. د وښو د پاسه غوړول شوې څادر هم د ټاټ و، او بړستن یې هم دټاټ څخه جوړه وه.

پخوا له دې چې وینا څه ووایي ، حماد خپلې یوې لورې ایښودل شوو جامو ته چې لمدي او په ختو ککړې وې اشاره وکړه او ورته یې وویل:

وینا خورې ! که چیرې ته دخپل ورور له پاره څه کول غواړې نو هغه دادي چې زما دا کالي واخله او پرېی مینځه.

وینا کالي له ځانه سره را واخستل او چپ چاپ دکوټې څه راووتله. حماد اسونو ، غوا ، خوسکي ، او وزو ته نوره ګیاه هم ور واچوله او پخپله په بستره کې ورننوت. خو بیرون سخت او ویروونکي باران وریده.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسمه برخه

د شپې غمجنې لمحې نورې له منځه تلونکې وې ، د لمر را خلتو او د سهار غوټیو په خپلوکې سرونه نژدې کړي و . د ټولې شپې د اوریدلي باران او دیخې هوا نه ستومانه شوو مرغانو په خپلو ججورو کې د سهار د بیدارۍ اعلان کاوه ، سهار د بندصدف په څیر را څرګند شوې و او د کائیناتو د خالق دارادې او مقصود په څیر یې د انسان د جوهر دازمیښت کار پیل کړې و.

حماد هملته په ډېرو باندې په څپور کړې د تاټ په ځادر د سهار لمونځ ادا کړ. بیا را پورته شو او خپلو اسونو او نورو ولاړو حیواناتو ته یې نوره دانه او ګیاه وا چوله.په همدې وخت کې رتنا هم دغې کوټې ته راننوتله. د سهار په وخت کې هغه د خپل ګلګون مخ او اوږد قد او اوږدو زا ځوړندو زلفو او د مخ په ښایست کې څه بل منګه معلومیده. هغه حماد ته نژدې راغله او خپلې شونډې یې پرانیستې او ویې ویل:

»له تا سره څه ویل غواړم«

حماد دهغې لورې ته د کتلو پرته د خپل آس تر مخه دانه او ګیاه سره ګډوډوله او ورته یې وویل « وو ایه«

رتنا لږ څه فکر وکړ اوبیا یې د یوې جاذبې پیغلې په څیر د شرر او شوخۍ نه په ډکې لهجې باندې وویل:

»تا خو د خپل احسان تر چتر لاندې زما د ورور دهرم اخستې دې ، تا دومره ستر کار کړې دې چې له پاره یې کومه بدله نه شته. تا زما د ورور دهرم دومره لاندې را پریباسلې دې چې هغه د یوه کهشتري سره بیا هم ستا په خاطر ملیچ ګرځیدلې دې. ته چل بازه یې او زما ورور ته د لارښود او رهنما په څیر را څرګند شوې یې او هغه دې د خپل د هرم څخه بې لارې کړې دې. حال دا چې ته ښه پوهیږې چې ته مسلمان یې او مونږ هندوان یو . او په دې هم خبر یې چې ستا سو او زمونږ تر منځ هیڅ ډول رشته هم نه پیدا کیږي. بیا دې ولې زما په ورور د شودرانو غذا دهغوې په لوښو کې وخوړله«.

حماد درتنا په لور ور وګرځید او دهغه خبره یې پرې کړه او ورته یې وویل: « ته یوا ځې د دیوتاګانو او بتانو د سترګو نه وینې.» بیا یې درتنا په اوږې لاس کیښود او ورته یې وویلوې:

»دیوي ! واوره چې زه ستاسو دښمن نه یم«.....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

رتنا دحماد خبره پوره کیدو ته پرې نښوده. او د ډير نفرت او کرکې څرګندونه یې وکړه او سمدلاسه یې دهغه لاس دخپلې اوږې څخه هيسته ټيل واهه او ورته یې وويل: «ورځه، ورځه، زما په اوږې لاس مه ږده، ستا(دمسلمان) له خوا زما د وجود لمس کول زما ددهرم او عقيدې مرګ دې»

حماد ډيره خفه شو او په غوصې او قهر سره يې وويل: «تا زه د محبت او شفقت په لباس کې کتلې يم، خو کله چې زما غصه او قهر ووينې نو خپل ژوند به له ياده وکاږې، خپل ځان کنترول کړه او بيا له ماسره خبرې وکړه زه خو ستا غلام يو نوکر نه يم. ما ستا د ورور ژوند او ستا عزت خوندي ساتلې او پر تاسو مې احسان کړې خپل ځان مې په تاسو نه دې پلورلې»....

رتنا دخپلو کاليو څخه يوه لويه ګخوړه را وويسته، او په ډير قهر او غضب يې وويل: «ووايه ! زمونږ ددواړو ورور او خور سره دکومک څومره بدله غواړې»...

حماد هم په غصې کې تاو راتاو شو او ويې ويل: دا انساني جذبې او احساسات دی چې هيڅوک يې نه شی اخستلاې، څوک پلورونکې يې نه شته، ورځه او ددې ځاېه لرې شه او مادې نه اخوا نور مه په قهروه».

رتنا يو ځل بيا په قهريزه توګه وويل: «ته خو ماته يو معمولې اوبداخلاقه انسان معلوميږې، دلته که زما تر مخه ستا د مذهب او په خپل خداې او رسول صلي الله عليه وسلم باندې دپاخه يقين لرونکې هم وی نو دهغه ايمان به هم واخلم، ته خو هيڅ حيثيت نه لرې»....

دحماد رنګ د غصې نه تک سور شو، بيا يې ښې لاس پورته کړ او رتنا يې په خولې باندې په پوره قوت سره ووهله. هغه په هوا کې پورته شوه اولرې پريوته. د تکليف اودرد له مخې يې دخولې څخه چيغه ووتله. او په نازکه اوسرو و سپينو غومبرو باندی يې د حماد داوسپنيزو لاسونو دګوتو نښې را ډاګيزه شوې داسې بريښيده لکه دهغې مخ چې د اوسپنې په ګرمو سيخانو داغل شوي وي.

ددې سره سم حماد په هغه کوټه کې په زوره ورغږ کړچې:

»اې د حوا د لوڼو ذليلترينه روحه واوره ! تا زما خداې او زما رسول صلي الله عليه وسلم ته سپکاوې کړې. زما خداې زما سپر او زما رسول صلي الله عليه وسلم زما فخر او سرفرازي ده. تا چې څه لغوه او چټيات دخولې نه وويستل په همغه اندازه زما ديني روح او زما انقلابي شعور را بيداره شوې، ته چې هر څومره زما څخه دکرکې څرګندونه وکړې په همغه اندازه زما د کرچار او وينا نيکي او رينښتونوالي او زما دايمان ضد زياتيږې. اې ذليلې نجلۍ واوره ! زه دهغه قوم سره تړلې يم چې په هغوې کې نه دحوصلې کمښت او نه د همت قحت شتون لری، که چيرې بيا دې دخپلې ناولې ژبې څخه زما دخداې، رسول صلي الله عليه وسلم او زما دمذهب او ملت په خلاف يوه خبره هم را وويسته نو خبره اوسه چې ژبه به دې پرې کړم. که چيرې ستا دهرم تاته د انسانانو

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

څخه د نفرت او کرکې درس درکوي نو زه د داسې د هرم څخه نفرت لرم چې انسانان په طبقاتو باندي ویشي او د هغوې تر منځ د نفرت او بې اتفاقۍ تخم شیندي ، ورځه ، د دې ځایه ورکه شه ، اوبیا هیڅکله هم زما تر مخه په داسې موضوع د خبرو کولو هڅه او جرئت و نه کړې ، ته د خپل ورور ضد یې. هغه چې څومره شریف انسان دې ته همغومره شریره او ذلیله یې«

رتنا لړزیده او راپورته شوه اود سرو ګلونو د شاخ په څیر لړزندانه د هغې کوټې څخه را ووتله. حماد بیرته خپل کار ته دوام ورکړ. رتنا په خپل مخ باندې خپل لاس ایښودې و او خپلې کوټې ته ولاړه. هغې وکتل چې پشپال هم را ویښ شوې دې ، د هغه د اوښکو ډکې سترګې په چت نښتې وې ، کله یې چې رتنا د څنګه تیریدله نو پشپال ورته په سخت اواز وویل:

»داسې بریښې چې حماد یو اځې یوه څپیړه په مخ وهلې یې .چې ته یې اوس د ښو د پټولو هڅه کوې ، رتنا ته ښځه نه یې بلکه شیطانه یې . ما دلته په ملاسته ملاسته ستا او د حماد خبرې د هغې بلې کوټې څخه اوریدلې ، حماد اوتار اوفریښته ده ، تا د هغه زړه مات کړې ، تا د هغه خداې ، د هغه رسول صلي الله علیه وسلم ، د هغه مذهب او د هغه د ملت سپکاوې کړې. تا غوښتل هغه په قیمت واخلې. تا د هغې د احساناتو د بدلې ورکولو هڅه کوله. تا د هغه تر مخه د خپل د هرم رازونه راپرانستل. ایا ته پوهیږې چې زمونږ د هرم انسانانو ته د نفرت درس ورکوي. رتنا کاشکې چې زه دې ورور نه وې. اونه مې ته خور وې ، تا د خپل عمل له مخې زه هم د حماد تر مخه سپک او ذلیله کړم. زه به اوس څه ډول د هغه مخ ته ورځم.» د پشپال اواز ډوب شو او خاموشه شو . رتنا په خپل کټ باندې کیناسته. اوخپل سر یې په دواړو پښو کې ننویستې و او په سلګو سلګو یې ژړل. بیرون لاتر اوسه هم سخت باران وریده. او د کمرې فضا ډیره درنده او غمژنه وه.

حیواناتو ته د ګیاه او دانې د اچولو نه وروسته ، حماد د هغه کوټې څخه بیرون راووت. ویې کتل چې باران همغسې په زور سره اوري. په انګړ کې هم اوبه را جمع شوې دې ، د نغرې څخه دود پورته کیږي. هلته سیوارام او وینا دواړه ناست و . کیدې شي دواړو یو ځاې د دې میلمنو له پاره د سهار غذا تیاروله. حماد د پشپال کوټې ته ورننوت او د هغه په تندې یې لاس کیښود او تري ویې وپوښتل: « پشپاله څه حال دې دې ؟«

رتنا کوټې ته د حماد په راننوتلو سمدلاسه ارامه شوه ، پشپال په ډیره مینه د حماد لاس په خپل لاس کې ونیوه او ورته یې وویل « تر هغې چې ستا په څیر همدرده او مهربان ملګرې ولرم د ټولې نړۍ ستونزې به هم ماته زیان و نه شي رسولې«

بیا پشپال د حماد لاس لږ زور کړ او ورته یې وویل: « حماده ! که بده یې نه ګڼې نو یوه خبره درته وکړم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد چې دهغه تر خنګ دهغه په کټ ناست وو ، ورته یې وویل: «وو ایه ، څه ویل غواړې»
پشپال اوږده ساه واخسته او ورته یې وویل: «دا خبره مې پرون په زړه کې وه چې تاته یې وکړم. خو ستا د ستومانتیا فکر را سره شو او پرې مې ښوده. حماده واوره ! د راجه راې پتهورا دخلکو ډلې یوه نه بلکه څو ډلګۍ زمونږ په لټه بوخت دي ، مونږ دهغوې د ډلې څخه یو اځې یوه ډله له منځه یوړه. خو دهغوې په څیر په سلګونو خلک زمونږ لټون کوي ، دغه باران چې د پرون ورځې را هیسی پیل شوې دې د جړیو بڼه یې نیولې ده او تر څو ورځو پورې به دوام پیدا کوي. دا زما د بګوان او رب نعمت وګڼه چې دهغې له مخې مونږ ته په ارام او امن سره دلته د را رسیدو او دبهیم سیم په لور د تللو موقع تر لاسه شوې ده. زه اراده لرم چې همدا نن شپه ددې ځایه هغه لورې ته کوچ وکړم. ددې ځایه د سرسوتې په غاړه غاړه به دبهیم سیم کلې درې څلور فرسانګه لرې وي. او مونږ به په شپه شپه کې هلته ور ورسیږو او ددې ګواښونو او خطراتو څخه به خوندي پاته شو. که چیرې مونږ د باران د تم کیدو له پاره څو نورې ورځې هم انتظار وکاږو او بیا د موسم دښه کیدو وروسته دخپل منزل په لور روان شو نو مونږ به په هر صورت ونیول شو. زه پوهیږم چې په دې باران او بادونو کې به سفر لږ څه ستونزمن وی خو زه هیله من یم ، تا چې زمونږ سره څومره احسان کړې دې نو دیوه بل احسان په کولو به زمونږ څخه مخ وا نهړوې».
حماد په ډیره مینه د پشپال په تندې لاس راښکود او ورته یې وویل: «ستا خبره بلکل سهي ده خو په دې باران کې به سفر کول ستا زخمونو ته ډیر زیات زیان ورسوي. خو بیا به هم زه د سیوارام سره خبره وکړم. که چیرې دکوم غوایی ګاډي دپیدا کیدو امکانات وي نو همدا نن شپه به مونږ ټول ددې ځایه هغه لورې ته کوچ وکړو».
بیا حماد د راپورته کیدو په وخت کې وویل: «زه به همدا اوس د سیوارام سره خبره وکړم»
حماد پخلنځي ته ور ننوت. دهغه په کتلو سره وینا په خوشحالۍ سره راپورته شوه او ویی ویل: «راځه ورو ره !» بیایې یو کټکې را واخست او دهغه تر مخه یې کیښود او ویی ویل:
»راځه کینه وروره !» حماد په هغه کټکې کیناست او د سیوارام په لور د کتلو سره یې وویل:
»زه یو تکلیف درکول غواړم»
سیوارام ورته وویل: «څومره به ښه وي چې زه له تا سره مرسته وکولې شم»
حماد ځان سنبال کړ او ورته یې وویل: «ایا ددې ځایه دکوم غوایی ګاډي بندوبست کیدې شي. زما ملګري غواړی نن د ماښام سره سم ددې ځایه حرکت وکړي خو دهغه له پاره یو چت لرونکې دڅلورو پا یو غوایی ګاډي ته ضرورت دې. ځکه چې دباران په اساس په ښکاره ګاډي کې دهغه کیناستل دهغه زخم ته زیان ور رسوي».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیوارام دلږ څه فکر کولو نه وروسته وویل: «غوایي ګاډي خو یو نه چې بې شمیره دي ، ځکه چې ددې کلي خلک د همدې غوایي ګاډو په واسطه د ځنګله څخه لرګي او نور شیان را وړي ، خو معلومه نه ده چې په دغه توپاني باران کې به کوم ځوک تګ ته زړه ښه کړي او که نه. او بیا تاسو ځئ کومې لورې ته ؟»

»مونږ د بهیم سیم د قصبې په لور ور ځو. که چیرې زمونږ د تللو وروسته زمونږ کوم دښمن دلته راشي او ستاسو څخه زمونږ په اړه پوښتنه وکړي نو ورته ووایاست چې د ننګرکوټ په لور تللي دي »

»ته د هغې په اړه فکر مه کوه ، دا به زه سنبال کړم خو تاسو به په داسې موسم کې«....

وینا د سیوارام خبره غوځه کړه او په ویره او اندېښنه کې یې وویل: « حماده ورورہ ! په دې سخت باراني موسم کې د بهیم سیم په لور سفر مه کوئ»

حماد ترې وپوښتل چې: « ایا په لاره کې کوم خطر شته ؟»

وینا ورته په ویرې کې وویل: « هو وروره ! ډېره خطره ده. د بهیم سیم په لور د تللو له پاره دوه لارې دي ، یو خو د دریاب نه د تیریدو نه هغه لورې ته کومې څخه چې تاسو راغلي یاست. په دې لارې به تاسو یو اوږد چکر وهئ او د غرونو د ننه به د منزل کولو وروسته د بهیم سیم کلي ته رسیږئ ، خو دا لاره به تاسو ته شپږ فرلانګه اوږده شي. تر څنګ یې دا لاره هم ډېره خرابه ده. د بارانونو په وخت کې په لاره کې ځای ځای د اوبو ګړنګونه دریږي چې د غوای ګاډي تیریدل ترې شوني نه دي. بله لاره د دریاب د شرقي برخې څخه سره یو ځای ځي. لږ څه ډېر مخته د تللو وروسته په دریاب باندې د لرګیو پل مخته راځي او د دې پل څخه د تیریدو وروسته تاسو بهیم سیم ته ور رسیږئ. د دې لارې ټول واټن نژدې درې فرلانګه جوړیږي ، د څه مودې راهیسې دا لاره بنده ده او هیڅوک پرې د تللو جرئت نه کوي«.

حماد په ډېر غور سره د وینا په لور وکتل او ورته یې وویل: « څنګه خطرناکه ده ؟«

وینا په نیولې نیولې لهجې وویل: « په دې اړه به درته باپو څه ووایي«

حماد د سیوارام په لور وکتل او ورته یې وویل: «ووایه چې دا لاره ولې خطرناکه ده«

سیوارام لکه ډوب شوي په خیر دلرې څخه وویل: « دا یو پخواني او هولناکه داستان دې ،«

»ته یې ووایه، زه غواړم چې وای ورم«.

سیوارام په خپلو شونډو ژبه را ښکوده او ویې ویل: «واوره !څو کاله مخته خبره ده چې زمونږ د کلي په جنوبي برخې او ډهلان د دریاب په لور د غره د پاسه یو ډېر ستر مندر دې چې تر اوسه هم همغسې ولاړ دې. د دې مندر تر څنګ یو ډېر ستر کلې و چې متهلا نومیده. هلته یو ځوان برهمن

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسیده ،نوم یې منوهر لال و . منوهر لال د دې متهلا د کلي یوه پیغله خوښه شوه او غوښتل یې چې واده ورسره وکړي ،دا پیغله هم ډېره ښایسته او خپل سري وه . هغې د دې برهمن د عشق او محبت ځواب په کرکې او نفرت سره ورکړ او د هغه سره یې د واده کولو څخه انکار وکړ.
د همغې ورځې څخه وروسته هغه برهمن د دې مندر تر شا ځنګل ته ولاړ . د بګوان کار د اسې پیښ شو چې هغه برهمن هملته په ځنګل کې و مړ . خو پخپل دویم پیدا ایښت کې یې د زمري بڼه خپله کړه ، بیا یې د متهلا د کلي د اوسیدونکو څخه د انتقام او بدلې اخستلو کار پیل کړ. او په دې کلی یې حملې پیل کړې هیڅ انسان او هیڅ ځناور یې د حملو څخه مصؤن پاته نه شو ، اوریدلي مي دي چې هغې د متهلا یوه ښایسته او ځوانه پیغله نجلۍ له ځانه سره وړې ده. خو هلته یې په ځنګل کې هغه وژلې ، هغه نجلۍ د همدې برهمن په قوت په خپل دویم پیدا ایښت زمرۍ ګرځیدلې ده . او د همغه زمري سره یو ځاې اوسیږي. د همدې زمري د حملو له ویرې د متهلا د کلي اوسیدونکې د اسې خپاره واره شول چې کورونه یې لکه د ډېرانو په خیر په ملبو وا وختل. د دې کلي ګڼ شمیر خلک د سرسوتي د دریاب هغه غاړې ته کډه شول . او هلته یې یو نوې کلې اباد کړ. هلته د مندر تر څنګ اوس د دې کلي کنډرې پرتې دي . او هیڅ انسان هغه لورې ته د تللو جرئت نه شی کولې . هغه زمري او زمرۍ دواړه اوس هملته په دغه وران ویجاړ مندر کې اوسي او د دریاب په غاړه غاړه چې کومه لاره د دریاب سره یو ځاې لاندې ځي د هغه ځایه څوک تیریدو ته نه پریږدي«.
حماد په طنز سره ورته په خندا کې وویل : « ته پرې هم یقین لرې ؟ او وایې چې هغه برهمن په دویم پیدا ایښت کې زمري وګرځید ، او همغې د متهلا کلي وران او ویجاړ کړ ؟«
سیوا رام ورته وویل : « د نه منلو څه خبره ده مهاراجه ! دا خو د هندو دهرم اعتقاد دي ، چې هر انسان د مرګ وروسته بیا را ژوندې کیږي« ....
حماد یې خبره غوڅه کړه او ورته یې وویل : « زما مذهب د دې نفي کوي چې انسان دې د مرګ وروسته بیرته په دې نړۍ کې په بل شکل را ژوندې شي ...هغه زمري منوهر لال پنډت نه دي ، او نه هغه زمرۍ کومه انسانه ښځه ده چې په بیا راژوندي کیدو کې په زمرۍ بدله شوې . دا دواړه د ځنګله عام خیرونکې ځناور دي او په کوم علت به یې دا کلي وران کړي وي . کیدې شي چې د دې کلي کوم کس یې بچیانو ته زیان رسولې وي ، او یا یې کوم یو وژلې وي او د هغې نر یا ښځې د دې کلي د اوسیدونکو څخه د خپلو بچیانو انتقام اخستې وي . په هر صورت هغه زمري منوهر لال پنډت نه دي . دا زما د مذهب په ضد خبره ده . او زه یې هیڅکله هم نه منم . که پخوا په دې لاره نه تلم نو اوس به پرې هرو مرو ورځم . که چیرې مونږ سلامت تیر شو نو د خلکو دا عقیده به له منځه ولاړه شي او که چیرې هغه زمري یا زمرۍ پر مونږ حمله وکړه نوزه به هغه ووژنم او دا به ثابته کړم چې

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه د ځنګله عام ځناور دي. دا به دوه ګټې ولري ، لمړی دا چې هغو خلکو چې په خپلو زړونو کې یې دا غلطه عقیده ځای کړې ده ، هغه به ترې لاړه شي ، دویم دا چې دلته به په خلکو کې د مذهب ریښتونوالي راپیدا شي. بس ته زمونږ سره یوه مرسته وکړه ، د خپل کلي د کوم کس سره خبره وکړه تر څو زمونږ له پاره د غوایي ګاډي انتظام وکړي«

سیوارام څه ویل غوښتل چې په دې وخت کې د کور دروازه و ټکیده. سیوارام په پورته کیدو کې وویل: زه به یې ووینم چې په دې سهار وختي څوک راغلي دي.» حماد هم ورسره ولاړ .

کله چې سیوارام دروازه پرانستله ، ویې کتل چې هلته ابوبکر ولاړ دی. سیوارام ورته په ډیره خوشحالۍ سره وویل: « راځه راځه ، حکیم صیب«.

ابوبکر د حماد په لور لاس ور واږود کړ او روغبړ یې ورسره وکړ او ورته یې وویل: چې پرون مې له تاسره د خبرو په دوران کې د ومره اغیز اخستې و چې بیګاه ټوله شپه خوب رانه غې. فکر مې کاوه چې کله به سهار کیږي تر څو ستا په خیر د یوه ستر بچې سره ووینم. ما د دوایانو کڅوړه هم له ځانه سره راوړې ده. فکر مې وکړ چې له تاسره د کتلو تر ځنګ به ستا د ملګري پټۍ هم بدلې کړم. ایا هغه را ویښ شوې دی ؟«

حماد د پشپال د کمرې په لور ور روان شو او ورته یې وویل: « راځه ، له ما سره راځه ، پوره وخت وشو چې رابیداره شوې دی«

ابوبکر د حماد سره یو ځای هغه کمرې ته ورننوت ، هلته رتنا په خپل کټ ناسته وه ، د ابوبکر د کتلو سره سم پشپال خپل سر را پورته کړ د هغه ښه راغلاست یې وکړ او بیا یې په ډیره همدردۍ سره د هغه په لور وکتل. ابوبکر د هغه پخوانۍ پټۍ را پرانیستې ، د هغه زخمونه یې په مختلفو پوډرو پریمینځل او بیا یې د هغه زخمونه په ملهمو ډک کړل او پټۍ یې پرې و تړلې ، تر دې وخته پورې وینا هم د پخلنځي څخه را غلې وه او ولاړه وه. ابوبکر خپله کڅوړه را واخسته او د حماد په لور یې وکتل او ورته یې وویل:

»ته له ما سره ولاړ شه ، زه دې له ځانه سره د بوتلو ته راغلي یم. د شپې مې په کور کې ستا د راتلو وینا وکړه ، زما د کور لوې او واړه ټول غواړي تا ووینې او ماته یې وویل چې هرو مرو دې له ځانه سره راوړم«.

وینا ورته د خبرو په منځ کې ورټوپ کړ او ورته یې وویل: « حکیم صیب ! سهارنۍ تیاره ده ، هغه وخورئ ،بیا یې بې شکه له ځانه سره یو سه« .

ابوبکر ورته په اصرار کولو سره وویل: « هلته هغوې هم دده سره یو ځای د ډوډۍ خوړلو انتظار کوي«

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینا یې خبره ونه منله .« نه حکیم صیب ! اوس خو به سهارنۍ همدلته وي ،ته یې هم ددوې سره یو ځاي وخوره بیا ورځئ ، زه یې همدا اوس بې له ځنډه راوړم«.

وینا بیرون را وتلله او بې له ځنډه ډیره ژر راستنه شوه. خوراک ښناک شیان یې هم له ځانه سره راوړل اوددوې مخې ته یې کیښوول. حماد ، ابوبکر ، سیوارام ، اوپشپال ټولو یو ځاې ډوډۍ وخوړه. ابوبکر درتنا په لور اشاره وکړه او ویې ویل:

»دې لور ته به مو هم د خوراک ویلي وې ، تاسو دهغې سره داسې سلوک کوئ ، چې ګویا دهغې سره هیڅ ډول اړیکې نه لرئ«...

پخوا له دې چې بل څوک څه ووایی ، پخپله پشپال دخپلې خور په لور وکتل او په طنز سره یې وویل: هغې دخبرو دنه کولو قسم خوړلې دې ، دا به خپل ځاې ته درسیدو سره سم خپله خوله خلاصوي» ټولو په پوره خاموشۍ سره ډوډۍ وخوړله.

کله چې وینا خالي لوښې پورته کړل او روانه شوه نو حماد ابوبکر ته وویل: « زه درته یو تکلیف درکول غواړم«

ابوبکر ورته په خندانه لهجه وویل: « ستا له اړخه تکلیف به ماته راحت اوډیر ستر سعادت وي. ووایه څه امر دې چې په ځاي یې کړم«

»له چا سره خبره وکړه چې زمونږ له پاره د یوه غوایی ګاډي انتظام وکړي. زما ملګري اراده کړې چې نن ماښام ددې ځایه کوچ وکړي خو دهغه حالات داسې دي چې په ریښتیا هم په دې توپانې باران کې باید له دې ځایه ولاړ شي«

ابوبکر حماد ته ډاډ ورکړ او ورته یې وویل: « غوایی ګاډي والا خو به د یوه په ځاي څو کسان تیار شي ، ته غم مه کوه«.

حماد ورته وویل: « داسې کوم غوایی ګاډي وي چې ته پرې باور ولرې. چې د کوم چا دپوښتنې په وخت کې ورته ووایی چې مونږ دبهیم سیم په ځاې نګرکوټ ته روان یو«.

ابوبکر دځپاه ځایه راپورته شو او ویې ویل: « راپورته شه او له ما سره راځه ،دلته زما یودوست او ډیر معتبر اوباوري ګاډی چلوونکې شته، ته راشه اودهغه سره په خپله خبره وکړه ، زه هیلمن یم چې د هغه سره په خبرو کولو به خوشحاله شې«

حماد هم راپورته شو اودواړه په هغه سخت وریدونکې باران کې بیرون ولاړل ، ابوبکر چې د باران څخه دخوندي پاته کیدو له پاره د ځرمنې کوم څادر له ځانه سره راوړې او په ځان یې اچولې و ، اوس یې دهغې څادر نیمایی حماد ته په سر ور واچوله ، دواړه په خبرو خبرو کې هغې کوڅې ته را ورسیدل چې دبازار په لور ور ګرځیدله.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوې محلې ته د ورننوتلو سره سم ابوبکر حماد ته وویل « دا محله ټوله د مسلمانانو ده ، او په کومه کوڅه کې چې همدا اوس مونږ روان یو ددې په ښیي لورې کې زما کور هم پروت دې«.
حماد ترې په پلټونکې توګه وپوښتل: « په دې کلي کې به د مسلمانانو څومره کورونه شتون ولري ؟«
ابوبکر ورته په فخر سره وویل:« پوره کورونه شته«
»ایا د مسلمانیدو نه مخته......» ابوبکر یې خبره په خوله کې واخسته او ویې ویل:
»مونږ ټول شودروو . د محمود غزنوي د توپاني حملو په وخت کې د مسلمانو کورنیو نیکونه او پلرونه مسلمانان شوي وو . اوس په دې کلي کې زمونږ د هم مذهبو شمیره پوره زیاته شوې ده«.
حماد په ځواب کې څه ویل غوښتل چې په دې وخت کې دوې د یوه کور مخې ته تم شول. ابوبکر دروازه وټکوله او په لوړ اواز یې وویل « اسماعیله....اسماعیله«!
لږه شیبه کې یو ښایسته لوړ ځوان دروازه پرانیسته ، هغه ډیر ښه کالي اغوستي و او په سریې لونګۍ هم ښایسته او ښکلې وه. د ابوبکر په کتلو سره یې د ډیر عزت او درنښت نه کار واخست او ویې ویل:
»حکیم صیب ! ته بیرون ولې ولاړ یې ، دننه راځه.»بیا یې د حماد په لور اشاره وکړه او ویې پوښتل چې « دا څوک دې ؟«
ابوبکر د حماد په لور په اشارې کولو سره وویل: « هو ! له ده سره اشنا شه ، دا مسلمان او زمونږ مذهبي ورور دې. حماد نومیږي او د کوم مهم کار له پاره د نیشاپور څخه دلته راغلې دې. یاد ساته چې دا مهم کار هسې دې چې په هغې کې ستا او زما د ملت او مذهب دواړو خیر او ښیګڼه پټه ده.ته به نن شپه دوې په خپل غوایی ګاډي کې د بهیم سیمي کلي ته رسوې. که چیرې دې ځانته وې نو تر اوسه به وختي په خپل آس سپور هغه لورې ته خوځیدلې و . خو له ده سره دوه کسه نور ملګري هم شته ، چې یو یې نارینه او بل یې ښځینه ده . نارینه ډیر سخت زخمي شوې دې. زه د هغې د زخمونو علاج معلاجه کوم. د هغه زخمي په خاطر دوې په غوایی ګاډي کې تلل غواړي ، ځکه په باران کې به د سفر کولو له امله د هغه زخمونو ته نور هم زیان ورسیږي.
اسماعیل سینه تانده کړه او ویې ویل: « حکیم صیب ! دا خو زما مسلمان ورور دې ، بهیم سیم خو پریږده چې د هستناپور (دهلي) په لور تلل هم وغواړي بیا به یې هم هلته ور ورسوم«... .
حماد ورته په منځ کې راټوپ کړ او ورته یې وویلې: « که چیرې زه درڅخه وغواړم چې غوایی ګاډې د سرسوتې د دریاب په غاړه غاړه په ښکته لورې بوځه نو ته خو به انکار نه کوې....؟«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل لږ څه تم شو او بیا یې په تړتړه ژبه وویل: « د هغې پخوانۍ مصیبت وهلې مندر په لاره ... چیرې چې هیڅوک سلامت نه شي وتلای«......

حماد یې ایماني جذبه را وپاروله او ورته یې وویلې:« ایا ته هم د هندوانو په خیر په دې باور یې چې په هغه مندر کې چې کوم زمرې او سیرې هغه پنډت منوهرلال دې چې دویم ځلې په دې بڼه را ژوندې شوې دې ، ایا تاسو په داسې حال کې چې مسلمانان یاست هم په داسې ګمراه کونکو عقیدو ککړ شوي یاست ؟«

اسماعیل خپل څټ د نفې په توګه وخوځاوو ، او ویې ویل: «نه ، نه ، هیڅکله هم نه ، زمونږ په مذهب دغه ډول ګمراه کونکې عقیدو ته ځاې نه شته« .

حماد ورمخته شو او د اسماعیل په اوږو یې د محبت او مینې لاس کیښود او ورته یې وویل: « نو واوره ! چې زه په همدې لاره ځم او غواړم چې د هندوانو دا عقیده غلطه ثابته کړم. که چیرې مونږ په سلامتۍ سره د هغه ځایه تیر شو نو بیا به هم د هغوې دغه عقیده زیانمنه شي ، او اسماعیله دا هم واوره چې که چیرې هغې نر یا ښځې زمرې پر مونږ حمله وکړه نو زه درته ډاډ درکوم چې زه به هغوې پخوا له دې چې تا ته او یا ستا غوایانو ته زیان د ورسوي له منځه یوسم« .

اسماعیل یو ځل بیا خپله سینه تانده کړه او ویې ویل: « ته په دې اړه اندیښنه مه کوه. زه به له تاسره یو ځاې د هندوانو په دې عقیدې درونډ ګذار وکړم. زه له تاسره د همدې مندر په لارې سفر کولو ته تیار یم« .

اوس نو حماد ډاډمن معلومیده. یو ځل بیا یې د اسماعیل څخه وپوښتل: « ایا ستا د ګاډې ورو ستۍ برخه چت لرې ؟«

اسماعیل ورته په خندا شو او ورته یې وویل: « اندیښنه مه کوه زه به داسې انتظام وکړم چې د باران اوبه دننه را نه شي« .

داخل ابوبکر اسماعیل ته وویل: « نو بیا نن د ماښام د لمانځه وروسته خپل غوایې ګاډې د سیوارام کورته را وړه«

اسماعیل ترې په حیرانتیا سره وپوښتل چې: « کوم سیوارام .... ایا هغه زوړ خو نه دې چې لور یې وینا زمونږ د مسلمانانو په کورونو کې کار کوي ؟«

ابوبکر د هغه د خبرې سره خپله خبره یو ځاې کړه او ورته یې وویل: « هو ! همغه - اوس نو مونږ ته اجازه راکړه. مونږ له دې ځآیه ځو. زه حماد له ځانه سره کورته بوځم. او که نه ستاسو په کور کې به هرو مرو لږ څه ناست وو«

ابوبکر او حماد د اسماعیل سره مصافحه وکړه او د هغه ځآیه روان شول.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې ابوبکر د کوڅې ښیي لورې ته وګرځید نو حماد ترې وپوښتل: «ایا وینا د خلکو په کورونو کې کار کوي ؟»
ابوبکر ورته په ډېره همدردۍ سره وویل: «هو ! د هغې بې چاره خو ځوک د ګټلو نه شته ، په دې خاطر هغه د مسلمانانو په کورونو کې د پاکۍ او نظافت کارونه کوي. او د خپل ځان او خپل بابو د ژوند د تأمین له پاره هلې ځلې کوي».
حماد د دې خبرې په اوریدو دروند شانته شو. بیا یې د خبرې مخ بدل کړ او ویې ویل: «ما د لته یو څه نور هم محسوس کړل چې د هندوانو او مسلمانانو په ژبو او خبرو کې توپیر شته».
ابوبکر ورته په خوشحالۍ سره وویل: «ستا خبره سهي ده ، په حقیقت کې زمونږ پلرونو او نیکونو د ترکانو په لاسو اسلام منلي دې ، هغوې څه موده زمونږ په کورنوکې اوسیدل. په دې خاطر زمونږ خبرې اترې د هغوې د ژبې څخه اغیزمنې شوي دي».
حماد نور څه و نه ویل: ځکه چې ابوبکر اوس د خپل کور دروازه و رټکوله. لږه شیبه وروسته یو ځوان دروازه پرانیسته او ابوبکر او حماد دواړو ته یې د دننه د راتلو بلنه ورکړه. هغوې یې کوټې ته یوړل چې دروازه یې پرانیستې وه او د خپل شکل او بڼې نه یو میلمستون معلومیده. د لږ ځنډ وروسته دوه ځوانان راننوتل او د حماد سره یې خپله پیژند ګلوي وکړه. ابوبکر حماد ته مخ کړ او ورته یې وویل:
»دا ټول زما زامن دي. بیا دوې ټول په میلمستون کې کیناستل او یو ځای یې د خپل مذهب او خپلې عقیدې په اړه خبرې اترې پیل کړې».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱مه برخه

د ماښام د لمانځه وروسته اسماعیل د خپل کور څخه د غوایانو ګاډي را روان کړ.....پخپله یې ځان داسې په وسلې سنبال کړ لکه د غوایانو د ګاډي د چلولو په ځای چې د جنګ ډګر ته روان وي. خپل وجود یې په زره کې را ونغاړه ، خپله توره او ډال یې په ښیې لورې کې را وځړول او په سر یې د اوسپنې خولۍ کېښوده. په ګاډي کې سپور شو او د سیوارام د کور په لور یې خپل ګاډي روان کړ. باران اوس هم وریده. په دې خاطر د ماښام په همغه لمړیو شیبو کې شپه تیاره شوې وه. خلک د ورځې د باران د پرلپسې اورخت او دیخنۍ له لاسه په خپلو کورنو کې خوندي ناست و. اسماعیل به چې کله خپلو غوایانو ته لښته خوځوله نو هغه د لویو لویو ښکرونو غوایانو به خپل ښکرونه او څټونه په زوره زوره یوې لورې ته غورځول او په تلو کې به یې بیړه کوله.

اسماعیل خپل ګاډې د سیوارام د کور تر مخه د ودراوه. په بیړه یې د خپل سره د پاسه د څرمني څادر راغبرګ کړ ، راښکته شو او مخته ورغې او د سیوارام د کور دړه یې ور وټکوله. لږه شیبه کې سیوارام دروازه پرانیسته ،اسماعیل ورته وویل:

»څنګه باپو ! هغه ددې ځایه تلونکې میلمانه تللو ته تیار دي ؟ هغوې ته زما د راتلو خبر ورکړه«

سیوارام د دروازې دواړه دړې پرانیستې او ورته یې وویل:« میلمانه خو تیار دي خو ته دننه راشه او کینه«

اسماعیل دننه ورننوت. او د سیوارام سره یو ځاې د هغې کمرې په لور ولاړ ،چیرې چې پشپال پروت و. ویې کتل چې هلته هغه زوړ مسلمان حکیم ابوبکر هم ناست دې ، اسماعیل ورمخته شو او د ابوبکر او حماد سره یې روغبړ وکړ او د همغوې تر څنګ کیناست ، د حماد څخه یې وپوښتل چې « تاسو به کله کوچ کوئ ؟«

حماد د پشپال په لور وکتل او ورته یې وویل « مونږ خو تیار یو«

اسماعیل راپورته شو « نو بیا راځئ ولې وخت ضایع کوئ«

حماد راپورته شو ، اسماعیل وکتل چې حماد هم ډیر ښه جنګې کالي په ځان کړی دي.د خپل تاټ د چینې لاندې یې یوه درنه او سپنیزه زره اغوستې ، په متانو یې او سپنیز بازو بندونه راتاو کړی په اوږو او سر یې هم د اوسپنې درانه خولونه پراته دي او د ملا څخه یې درنه او تیزه توره را ځنګیږي. تر ټولو د مخه رتنا او وینا یو ځاي د ګاډی په منځ کې د پشپال له پاره بستره هواره کړه ، هغه یې په بستره څملاوه او د پاسه یې پرې بړستن را واچوله ، تردې وخته پورې سیوارام هم د هغوې درې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

واړو آسونه د اخور ځخه راپرانستې و او بيرون يې راوستل. آسونه يې د غوايانو د ګاډی سره وتړل ، رتنا هم ګاډي ته ور وختله او دخپل ورور تر څنګ کيناسته.
ابوبکر د ګاډي څنګ ته راغې او و درید ، درې لوې لوې څراغونه یې په لاسو کې نیولې و ، حماد د خپل آس د زین سره تړلې لوی او دروند تبر ، ډال او ګرز درې واړه راپرانستل او اسماعیل ته يې ورکړل.
»دا شيان د خپل ګاډي په لمړۍ برخه کې کيږده.» اسماعيل درې واړه شيان راواخستل او سنبال يې کړل. او په ګاډي کې کيناست.
د ګاډی خیمه ډوله چت د څرمني ځخه جوړ کړل شوې و ، څلورو خواو کې يې هم همغسې څرمنې را تاوې شوې وې په دې خاطر د باران اوبه او ځاځکې د ننه نه شو ور تلاې ، د ګاډي په لمړۍ برخه کې يوه ښکته پرته چجه جوړه شوې وه چې تر لاندې يې د ګاډي چلوونکې د بارانه خوندي پاته کيده.
ابوبکر د اسماعیل خواته راغې او درې واړه څراغونه يې ورکړل او ورته يې وویل: « د کلې نه د وتلو سره سم يو څراغ روښانه کړه او خپلو دندو ته دې سخت متوجه اوسه«
اسماعیل ورته خپله سينه تانده کړه او ورته يې وويل: « حکیم صیب ! ته اندیښنه مه کوه ، د رب په مهربانۍ سره به دوې ته هیڅ ډول تکلیف ونه رسیږي«
ابوبکر د حماد خواته راغې او غوښتل يې څه ووايي چې په دې وخت کې وينا په ژړا شوه. د حماد خواته راغله او په سلګيو سلګيو ژړا کې يې ورته وويل:
»وروره ! زه د يوه پست کورنجلۍ يم. تاته ماته د خور په ويلو عزت راکړ ، زه هيڅ ورور نه لرم ، ته لمړۍ کس يې چې ماته دې د خور په نوم غږ وکړ. ايا داسې هيله ولرم چې بيا به هم کله د غه ورور د دې خور په سر د محبت لاس راکاږي« .
حماد ورمخته شو او د وينا په سر يې د شفقت او محبت لاس راښکود او په ژړغونې اواز يې ورته وويل: « وينا...وينا ! لکه څنګه چې ته ورور نه لرې د غسې زه هم خور نه لرم ، زه له تاسره ژمنه کوم چې زه به له تاسره هرو مرو تګ راتګ کوم.» بيا حماد ناځاپه راتاو شو او د ګاډي د وروستۍ برخې ځخه يې پرده پورته کړه او پشپال ته يې وويل:
»پشپاله ! ستاکوم څلور د ښمنان چې ما وژلې وو ، ما د هغوې څلورو واړو آسونه پلورلې دې ، ځکه چې په هغو آسونو ما حق درلود .د هغوې مالکان زما په لاسو وژل شوې و. خو د دې سره سره بيا هم زه له تاځخه اجازه اخلم چې کومې پيسې چې د هغې آسونو د پلورلو ځخه ماته تر لاسه شوې دي ايا هغه په کوم نيک کار کې خرڅ کولې شم ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال خپل سر راپورته کړ او ويې ويل: «حماده ! له ماڅخه په اجازې اخستلو ما شرمنده کوې. د هغې آسونو سره يوځاې زما او رتنا آسونه هم وپلوره او په کوم نيک کار کې يې پيسې مصرف کړه. په خداې سوګند، په دې به زما روح په سکون کې شي»

حماد را وګرزيد او بيرته د وينا لورې ته راغې، د خپلو کاليو څخه يې دنقدو پيسو يوه غټه خلطه را وويسته او دوينا په لور يې لاس ور اږود کړ او ورته يې وويل: «خورې دا له ځانه سره کېږده. په بد وخت کې به دې دا په کار راشي»

وينا شاته شوه او ويې ويل «نه وروره ! زه يې نه اخلم»

حماد نور هم ور مخته شو او ورته يې وويل: «خويندې دورونو په خبره کې ډيل نه کوي... زما سره نورې پيسې ډيرې دي، دا مې دخپلو مصارفو څخه اضافه کړې او تاته يې درکوم. که چيرې تا وانه خستې نو زه به داسې وانګيرم چې تا لا تر اوسه پورې زه ددې ورړ نه يم بللې چې ورور دې واوسم».

وينا سمدلاسه ور مخته شوه، هغه دنقدي پيسو کڅوړه يې را واخسته او په داسې حال کې چې خپلې اوښکې يې وچولې وويل: «هيڅ داسې خبره نه شته، وروره»

حماد ورته يو ځل بيا تسلي ورکړه او ورته يې وويل: «زما په نشتوالي کې ستا دخپل ځان او بابو د مصارفو له پاره څه اړتيا پيدا شوه نو د ابوبکر يا اسماعيل څخه به يې قرض واخلې، چې زه راشم نو قرض به يې ادا کړم» .

پخوا له دې چې وينا څه وواېې، زوړ او ډنګر سيوارام په خپل ژړغوني اواز وويل: «مهاراجه ! ته انسان نه يې، پيغمبر يې، کاش»....

سيوارام په خپل ژړغوني اواز باندې کنترول پيدا نه کړ او الفاظ يې په حلق کې وچ پاته شول. حماد دابوبکر سره خداې پاماني وکړه، اود اسماعيل سره يو ځاې په بګۍ کې کيناست.

اسماعيل غوايانو ته لښته ورکړه. سيوارام په ډکو سترګو ورته کتل، «دا به څومره خوشبخته مور او پلار وي چې دومره نيک او ښکلې ځوان زوې يې په برخه شوې دې.» غوايي ګاډې په باران او تيارو کې ژر د سترګو څخه پناه شو، وينا سلګۍ وهلې او بيرته خپل کورته ور ننوتله. زوړ سيوارام هم دخپل لنګ په پيڅکه خپلې سترګې وچې کړې، سر يې ښکته کړ، کور ته ننوت او دروازه يې و تړله. په درنو درنو قدمونو د پخلنځي په لور روان شو، هلته وينا ناسته وه او سلګۍ وهلې. دداسې يو انسان سره چې نه يې ورسره کومه رشته درلوده، نه يې ورسره عقيده او دهرم شريک و د لږ وخت دتيريدو او دهغه انسان دښو اخلاقو پايلې وې چې دوې يې ټول تر خپل اغيز لاندې راوستي و او په بيلتون يې ټولو ژړا کوله.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲ مه برخه

دکلي څخه دوتلو سمدلاسه وروسته اسماعيل خپله بګۍ د سرسوتي ددرياب غاړو ته راوسته ، بيا يې دهغې مخ ښيي لورې ته کړه او ددرياب په غاړه غاړه د جنوب په لور روان شو . د اسماعيل تر څنګ حماد هم ناست و . ددرياب غاړې ته په را رسيدو سره اسماعيل چراغ روښانه کړ ، د سخت باران په اساس ځاې ځاې د اوبو ډنډونه ولاړ و . خو په لاره کې د تيږو د شتون له مخې غوايانو ته د ګاډۍ په راښکودو کې دومره ستونزه نه وه.

د يوه ميل د واټن د وهلو وروسته د جنوب په لور تلونکې دغه تيږلوړه لاره ، په کومه چې ګاډۍ روانه وه ،د سرسوتي ددرياب څخه جدا او په ګڼو ځنګلونو کې ورننوته. سفر همغسې په ارام سره روان و. اسماعيل په يوه لاس کې مشال او په بل کې يې د ګاډۍ د غوايانو پړې نيولې و. او دوخت د تيرولو په خاطر يې د حماد څخه اخوا ديخوا پوښتنې ګرويزنې کولې . د ګاډۍ دننه ناستو پشپال او رتنا هم يو له بله سره په خبرو اترو کې مصروف و. ديخنۍ څخه د خوندي پاته کيدو په خاطر رتنا هم ځان په بړستن کې را نغاړلي و. او په ډيره ارامه توګه د پشپال تر څنګ ناسته وه.

اسماعيل د غوايانو تګ څه نور هم ګړندي کړ ، اوس نو هغوي د هغه ګڼو ځنګلو څه تيريدل چې په ښيي لورې يې د غره د پاسه زوړ او کار لويدلې مندر پروت و ، تر څنګ يې ددې غره په لمن کې د هغې وران ويجاړ شوي کلي کنډرې پرتې وې چې متهلا نوميده او تباه کړل شوې و. د مندر لاندې ددې کنډرو څخه د تيريدو په وخت کې حماد د اسماعيل څخه ،په تيارو کې د ډوب شوي د غه مصيبت وهلي مندر په لور په اشارې کولو څخه وپوښتل:« ايا هغه همدا مندر دې چې يو مصيبت ګرځيدلې او د هندوانو او نورو کمزور عقيدو د خاوندانو په ذهنونو باندې سپور دې»

د مندر تر څنګ د تيريدو نه وروسته يو ځل بيا دواړه خواو ته ګڼ ځنګل پيل شو . ګاډې هم په ډيره چټکتيا سره مخته روان و . په دې وخت کې حماد په خندا شو او د اسماعيل په لور د کتلو سره سم يې وويل:

»ما خو دا سفر د مرګ او ژوند سفر ګاڼه ، چيرته دې هغه ناولې روح ، چې له مخې يې د غه لاره د طاعون وهلې په خير ورانه ويجاړه پرته ده.» اسماعيل هيڅ ځواب ورنه کړ بلکه د حماد په لور يې په محبت سره کتل او خاموشه و.

په دغه ګڼ ځنګله کې به هغوي يو ميل نور واټن هم وهلې و چې د غوايانو ګاډې پخپله ودريد.

حماد په پريشانۍ سره وپوښتل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»اسماعیله !ولي دي ګاډي و دراوه.» اسماعیل ورته په وارخطایی سره وویل: «ما ګاډی نه دي درولي ، بلکه ګاډي پخپله ودرید.» بیا اسماعیل په خپل غمژن اواز سره وویل:
»حماده وروره !زما زړه وایی چې څه کیدونکي دي«
حماد خپله توره را ویستلي وه. او په بل لاس کي یی خپل اوږود او قوي ډال نیولي و. په همدې وخت کې د ګاډی دننه پشپال هم غږ راوکړ.
»حماد ....حماد !څه چل وشو. ګاډي ولي و درید. خو نه حماد اونه اسماعیل د پشپال د خبرې ځوار ورکړ. په دې وخت کې رتنا هم دپردې نه سر را ښکاره کړ او د حماد څخه یی وپوښتل:
»څه چل شوي چې ګاډي و درید«
حماد ورته د تسلي ورکولو په خاطر وویل: «ترا وسه څه معلوم نه دي ،ګاډي پخپله دریدلي دي«
اسماعیل مشال راواخست او مخته ورغي دخپلو غوایانو په ملایی لاس راښکود اوبیا یی دهغوې غوږونه و مخل اوبیا بیرته راغي په خپل ځاې کیناست، او ویی ویل.
»حماده وروره !دلته نژدې کوم ځناور دي ،«
حماد په خپل توره او ډال باندی خپله ولکه ټینګه کړه او ویی پوښتل: «ته څنګه پوه شوې« !
اسماعیل په لړزانده اواز وویل: که چیرې په وریځو اوبارانو کې د غوایانو ملاګاني لمدې شوې نه واي نو ما به درته ویلي و چې خبره څه ده. په دې خاطر ما دغوایانو د غوږونو دننه برخه و مخله. دواړه غوایان د ویرې څخه خولې خولې شوي دي. اودوې دکوم ځیرونکي حیوان بوې درک کړې او پخپله دریدلي دي«.
د اسماعیل دخبرو په اوریدو سره د رتنا ښایسته او حسینه څهره دغریبانو دماښام په څیر توره ګرځیدلي وه. دهغې شونډې لړزیدې ، لړه شیبه مخته یی هغه معطره څهره اوس دکلونو کلونو د ناروغانو بڼه خپله کړې وه. د شپې چغې اوسورې او بیا دځنګل دیوه ځیرونکي ځنارو دخبر په اوریدو سره رتنا د لمر د غروب په څیر تیاره کیده. داسې بریښیده چې د ویرې او ترهې له مخې لکه شمعه په یوه ځاې ناسته او ویلې کیده. په دې وخت کې یی همت وکړ او یو ځل بیا یی دحماد څخه وپوښتل:
»اوس تاسو دواړه څه کول غواړئ ؟» د رتنا په خبرو کې ناهیلي او وحشت و. په دې وخت کې یی دحماد څخه خپله کرکه له یاده ویستلي وه. حماد دهغې د یوې خبرې ځواب هم ورنه کړ. رتنا هم په خپل ځاې پټه خوله کیناسته.
داسمان بریښنا او د وریځو توپاني باران په پوره قوت سره راوریده. دځنګل څخه تیریدونکي دغه ناهمواره لاره دکوم تللي کاروان د کیسې په څیر خاموشه او ورانه پرته وه. په بیابانو کې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباران د ورښت له کبله ویالي چاودیدلې ، د شپې په فرش باندې د نم نه د ډکو هواګانو لمن خپره شوې وه. ځنګل په پوره توګه خاموشه او د سکوت نه ډک و. په همدې وخت کې د ځنګل ځخه یوه وحشتناکه او ویروونکې چیغه راوخته ، او د ځنګل چاپیریال یې نور هم د اسرارو نه ډک کړ.
رتنا د یوې بندې مرغۍ په څیر په پوره خاموشۍ سره پرده پورته کړه او د حماد په لور یې کتل.
دواړه غوایان د اسې بې حرکته ولاړ وو لکه میږه چې د خپلو ویښتو ماشینونکې تر مخه ولاړه وي.
اسماعیل سخت ویرې اخستې و ، حماد په خپلو شونډو باندې ملکوتي خندا کوله او د اسماعیل لورې ته یې کتل او بیا یې په خندا کې وویل:

»اسماعیله... اسماعیله ! ونه ویریږې. زه کیوزم او د غوایانو مخته ځم ، ته مشال پورته کړه او زما تر شا غوایان را روان کړه. خو اسماعیله یاد ساته چې: دا زما او ستا عزم نه بلکه زما او ستا د عقیدې ،مذهب او ایمان امتحان هم دي. ځان سنبال کړه. ویریږه مه ، زه د رسره یو ځای یم ، زما په موجودیت کې به هیڅ شي درته زیان ونه شي رسولای.
دا ځل پشپال هم خپل سر د پردې نه را وویست او ویې ویل: « حماده وروره ! ټولې خبرې مې ستا اوریدلې دي ، په احتیاط سره لاندې کوز شه ، کاشکې چې زه زخمي نه وای او په دې وخت کې له تا سره ځنګ کې وای ترڅو ستا په کار راغلې وم«.
کله چې حماد لاندې را کیوت نو اسماعیل ورسره ضد وکړ او ورته یې وویل چې ځانته دې نه پریږدم ، حماد ورته په ګوابنه توګه وویل چې:« لکه ځنګه چې زه درته وایم همغسې عمل وکړه اسماعیله. په دې کې زموږ د ټولو خیر دي. کیدې شي چې د ځناورو شمیره دوه وي ، زما مقصد دې چې کیدې شي ښځه او نر دواړه وي. په ګاډي کې ستا ناسته په دې خاطر اړینه ده چې زما په نه موجودیت کې به ته د پشپال او رتنا ساتنه هم وکړای شې«.
حماد د ګاډي ځخه لاندې راښکته شو. ډال یې خپلې مخې ته کړ او په ښي لاس کې یې خپله توره په ټینګه توګه ونیوله.
دغوایانو مخې ته د راتلو سره سم لمړۍ هغه دغوایانو په سرو په مینه لاس راښکود ، بیا دهغوی مخکې روان شو ، اسماعیل په خپلو لاسو کې مشال پورته کړ. او غوایانو ته یې د تللو حکم وکړ.
غوایان د حماد تر شاشا روان شول. دغوایانو ګاډي به ایله شل قدمه مخکې تللې و چې حماد په خپل ټول قوت سره غږ کړ چې:
»اسماعیله... اسماعیله ! غوایان تم کړه« .

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل د حماد په اواز سره وارخطا شو. د غوایانو رسۍ یې راښکودې او مشال یې پورته کړ او ترې ویې پوښتل: «حماده! څه شي دې وکوت»
حماد لا تر اوسه خبره نه وه کړې چې پشپال هم په ویریدلې اواز وویل: «حماده! څه دې وکتل»...
حماد څو قدمه مخته ورغې، او ورته یې وویل: «زمرې دې. خو ځانته دې، تاسو غمژن کېږئ مه».
درتنا د خولې څخه لړزیدلې اواز راووت. «های رام، مړه شومه».
پشپال بې چاره خپلې خور رتنا ته تسلې ورکول پیل کړل، حماد وویل:
«اسماعیله... اسماعیله! مشال نور هم لږ څه پورته کړه. او خلورو خواو ته نظر کوه، زمرې زما ترمخه دې، کیدې شي چې ښځه یې هم همدلته چیرې پټه وي. او د خپل پټنځای څخه را ووځي او پر تاسو حمله وکړي».
کله چې مشال پورته کړل شو نو اسماعیل، پشپال او رتنا درې واړو وکتل چې د غوا یې ګاډي څخه څو ګزه واټن کې ستر زمرې دیوې ونې د ډډ سره ولاړ دې. او د باران په تیارو کې یې سترګې لکه د برقونو په څیر ځلیږې. په تیز باران او تیزه هوا کې د مشال رڼا هم نه شو کولای چې د زمرې شاوخوا پوره روښانه کړي. په دې وخت کې د حماد اواز هم د ځنګل په خاموشه فضا کې را غبرګ شو.
«اسماعیل.... پشپال... رتنا! تاسو درې واړه مه ویریږئ، دا خو ځانته زمرې دې، په رب مې سوګند چې که ښځه یې هم ورسره وای نو زه به ددواړو ترمخه ولاړ وم. هغه د حملې کولو پریکړه کوي خو تاسو ګورئ چې زه یې څنګه له منځه وړم».
حماد ورمخته شو د هغه په چال کې ژوندې عزم او حوصله وه. اسماعیل داسې انګیرله چې څه ډول به د غه ټاټ اغوستونکې د غه عرب د دې درې واړو ترمخه (لاینام قلبي عیناني تنام)«زما سترګې ویدې دې خو زړه مې بیداره دې» په څیر د خپلو اعمالو جادو، ذوق او ... د خپلو نیکونو د کیسو او حکایاتو د ژوندې کولو پیلامه کوي.
حماد کرار کرار د زمرې لورې ته ورنژدې شو. اسماعیل، پشپال او رتنا ساه نیولې ولاړ وو، ځکه زمرې په خپل ځای ولاړ او غریده، آسونه ډیر بد ویریدلې و، او څه یې کوله د تیښتې له پاره د ګاډۍ سره تړلې پړې په زورو وشکوي. خو دواړه غوایان داسې ولاړ و تا به ویل چې سترګې یې پټې کړې دې».
زمرې په همغه ځای کې ولاړ او د حماد په لور وینې او غوریږې، بیا یې خپل وجود و څنډه او رامنډه یې کړه او په حماد یې ورټوپ کړ، رتنا یوه چیغه ووهله او په دواړو لاسو یې خپل مخ پټ کړ، زمرې او حماد دواړه په ځمکه را پریوتل. اسماعیل مشال پورته کړ تر څو هغوې ووینې، خو څه یې تر سترګو نه شول، زمرې داسې غړاهټ کاوه لکه کوم شې چې په پوره قوت سره زبیښي،

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسماعیل داسې وپوهیده چې کیدې شي زمری حماد تر ځآن لاندې کړې وي او همغه زبیښي ، په دې اساس یې په زور چیغه کړه.

»حماد....حماد ! ته چیرې یې ؟«

رتنا هم د خپلو سترګو څخه لاسونه لرې کړل او هغې لورې ته یې په کتلو پیل وکړ چیرې چې زمری کوم شي زبیښه. په دې توګه د زمری او حماد تر منځ سخته مقابله روانه وه.

اسماعیل یو ځل بیا په ځنګله کې چیغه کړه: « حماده ...حماده ! وو ایه ، چیرې یې. .... زه دې پریشانه کړې یم ،...که ته خبره و نه کړې نو زه هم لاندې راکیوزم« .

په دې وخت کې د حماد قهرجن اواز واوریدل شو . «هملته د ګاډې د پاسه اوسه ، زه د ومره کوچني او کمزورې نه یم چې دا ما په دومره اسانۍ سره تر ځان لاندې کړي.

اسماعیل، پشپال او رتنا وکتل ، حماد د غوا یانو سره نژدې یوې لورې ته ولاړ و ، د هغه د سره خود لویدلې و او یوې خواته پروت و . او زمرې هغه په خولې کې نیولې و او ښنده یې. حماد یو ځل بیا غږ وکړ.

اسماعیله ... ! زمري خپله حمله کړې ده اوس به پرې زه حمله کوم.

زمرې په حماد باندې ټوپ وهلې و په همغه وخت کې حماد په زمری باندې د خپلې تورې د ګذار کولو اراده کړې وه خو په دې ګذار کولو نه و بریالې شوې. او د سر نه یې خولۍ را لویدلې او په زمکه پرته وه.

کله چې زمري خپل ځان ښنده حماد خپله توره خوځوله او په هغې یې د حملې له پاره ځآن تیاراوه .

زمرې چې کله حماد د خپل ځان په لور راتلونکې وکوت نو د خپلې ناکامۍ غصه یې د هغه د اوسپنې په خولۍ د سرولو په ځاې یو ځل بیا پرهغې د حملې کولو هڅه وکړه ، هغه په پوره قوت سره په خپله پنجه حماد وواهه، خو حماد د زمرې پنجه په خپل ډال باندې و نیوله او کله چې زمرې خپله خوله د هغه د سر په لور ور نژدې کړه، د حماد ښیې لاس په حرکت کې راغې او خپله د رنه توره یې د زمرې په ښټ را خلاصه کړه ، تورې د زمرې ملا ووهله او دوه ټوټې یې کړه ، یو ځل بیا په ځنګل کې د زمری چیغې او واویلا پورته شوه او بیا دا چیغې په مکملې خاموشۍ بدلې شوې.

ددې چیغو په واسطه نژدې ونو کې ناست مرغان ټول والوتل او نامعلومه لورې ته ولاړل.

حماد د هغه ځایه لرې شو او د خپل آس په لور راغې ، آسونو د حماد په کتلو سره خپله ویره او ترهه بنده کړه. حماد د زین څخه ناقوس را پرانست ، دا همغه ناقوس و چې د تولک د ښار نه بیرون یې دغره په څوکه وواهه او ددې په واسطه یې خپل کوچني ورور حسن ته خبر ورکړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل ناقوس له ځانه سره راواخست او د مړ زمري د جسد په لور راغي ، خپله چپه پښه يې د زمري په سر کېښوده، ناقوس يې په خوله کې ونيوه او مخ يې ورته اسمان ته کړ. او په ډېره غمګينه توګه يې دا ناقوس و غږاوه . کېدې شي چې دا به د هغه د سوبې اوبري اعلان و. بيا حماد خپل ناقوس په بغل کې ونيوه او دواړه لاسونه يې دا سمان په لور پورته کړل او په ډېر عجز سره يې د الله تعالی په دربار کې دعا پيل کړه.

»اې پروردګاره ! ستا نوم څومره ستر او عظيم دې ، ستا شکر ادا کوم ، تا زه په خپل مقصد کې بريالي کړم. ای زما خدايه ! ته د خپل الهامي تائيد له مخې ماته د زمري او وزې د يو کولو توفيق را په برخه کړه«

حماد خپل خود را واخست او د غوايي ګاډي په لور را روان شو ، په دې وخت کې په فکرونو کې د ډوب اسماعيل د خيال بوتان ټوټې ټوټې شول او د حماد په لور يې په کتلو سره په ډېرې مهربانۍ او شفقت سره وويل:

»اې زما د ملت زويه ! ستا په هيبت او زړه ورتيا افرين وايم. ستا جرئت او ستا شجاعت پريکونکې دليل دي ، تا د خپل ژوند د خوشحالۍ ډېره ستره څرګندونه وکړه« .

کله چې حماد را نژدې شو نو اسماعيل د ګاډۍ څخه را ټوپ کړ او د حماد نه يې غېږه چاپير کړه او ورته يې وويل:

»حماده ...حماده ! ته رېښتيا هم د خپلو دوستانو له پاره د سهار ستورې او د خپلو دښمنانو له پاره د ظلم ماتولو امسا يې. ته لمړی ځوان يې چې ما په خپل ژوند کې په د غسې زړه ورې او بريمندې څرګندونه کې کتلې«.

کله چې حماد په ګاډي کې کيناست نو پشپال ور غږ کړ: « حماده ! دا لاس خو دې لږ زما لورې ته را وغځوه«

حماد خپل ښيې لاس د هغه لوري ته ور وغځاوه نو پشپال يې لاس ښکل کړ او ورته يې وويل: « حماده ! ته انسان نه يې بلکه اوتار يې. ديوتا او مهابلي يې. تا پر مونږ د احسانونو بار بار کړې دې . که چيرې ته له مونږ سره نن نه واې نو مونږ دواړه ورور او خور به هلاک شوي وو.

حماد ترې خپل لاس راټول کړ او ورته يې وويل: « دومره حساس کيږه مه پشپاله. دا زما فرض و چې ادا مې کړل«

اسماعيل د غوايانو رسۍ را کش کړې او هغوې يې په لاره ګړندي روان کړل ، هغه يو ځل بيا په دغه ويرووونکې ځنګل او وراني ويجاړې لارې د غه خطرناکه سفر پيل کړ. د لږ څه مختنه تللو وروسته اسماعيل ورته وويل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»حماد ولې خاموشه یې. لږ څه خو ووایه«

حماد ورته په خندا شو او ورته یې وویل « څه ووایم«

»کومه خبره خو وکړه«

»څه خبره وکړم ؟«

»څه راته واوروه» اسماعیل ورځخه په ډېرې درمندۍ سره وغوښتل:

»شپه او د ځنګل اوباران په دې هولناکه تیارو کې د خپل مقدس کتاب څخه راته یوه برخه واوروه

،

ما په خپل ژوند کې د لمړي ځل له پاره د یوه عرب سره لیدنه کړې ، په دې اساس به له تانه د قران کریم اوریدل د لطف او خوند نه ډک وي. تر څنګ یې د دې چاپیریال د ورانو ویجاړو نه به هم لږ څه خلاصون را په برخه شي«.

حماد خپله غاړه خلاصه کړه اوبیا یې اسماعیل ته د النزاعت د سورې د یوې برخې تلاوت پیل کړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳مه برخه

نیمه شپه حماد دخپلو ملګرو سره یو ځاې د سرسوتي ددریاب دپاسه دابینوول شوو لرګیو دپُل ځخه تیریده . دهمدې ځایه او دځنګله دتیاره او تیرلوړې کرې ورې لارې د وهلو وروسته دبهیم سیم کلي ته لاره ورسمه شوې وه .هغه وخت چې غوایي ګاډی د پُل ځخه تیر شو نو حماد د ګاډي پرده پورته کړه او دننه یې وکتل . پشپال په خواږه خوب ویده شوې و ،خو رتنا خپله درنه بړستن له ځانه را چاپیره کړې وه او د لرګیو دتختو په مرسته په ناسته ویده وه . دداړو وورو او خور په څهرو کې داسې ډاډ معلومیده ،چې تا به ویل چې دحماد په مرسته دسفر کولو په دوران کې هغوې ته هیڅ ډول غم او اندیښنه نه شته.

حماد بیرته پرده پریښوده او د اسماعیل په لور یې وکتل او ورته یې وویل:« اسماعیله ! په بهیم سیم کې درته دبدري نات کور معلوم دې ؟»

اسماعیل دهغه په خبرو کې دلچسپې واخسته او ورته یې وویل:

»ایا همغه بدري نات چې دبهیم سیم سپین ږیري او ملک دې«

حماد ورته په ډیر معصومیت سره وویل چې: « زه نه پوهیږم چې هغه څه او څه کار کوي ، ایا هلته بل کوم بدري نات هم شته. ؟«

»هو ! یو بل بدري نات هم شته«.

»هغه څه کاره دې ؟«

»اهنګر دې«

حماد لږ څه فکر وکړ اوبیا یې ترې وپوښتل: « نوبیا دا هغه کس نه دې ، ایا هغه بل بدري نات د تجارت کاروبار کوي ؟«

اسماعیل په ډیر غور سره حماد ته وکتل او ورته یې وویل: « ستا خبره سهی ده ، بل بدري نات چې ددې سمیې مشري په غاړه لری هغه ډیر لوې سوداګر دې ، هیڅ داسې ښار او کلې نه شته چې دهغه نمانیدګان په کې کاروبار او راکړه ورکړه ونه لري . هغه دانساني اړتیاود هر شي کارو بار کوي«

حماد ورته په پریکنده توګه وویل چې:« بس دهمدغه بدري نات دکور لورې ته ولاړ شه«

حماد خاموشه شو . غوایان مخته تلل ... لږه شیبه وروسته یې مخې ته دبهیم سیم کلې راغې ، ددې کلي ستر ستر برجونه په تیاره کې هم دلرې لرې ځخه تر سترګو کیدل، کلي ته د ورننوتلو په

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځای اسماعیل خپل غوایی ګاډې بیرون دیوې لوې حویلۍ ترمخ و دراوه. او دحماد په لور دکتلو په وخت کې یې وویل:
»ته د بدري نات دحویلۍ ترمخه ولاړ یې«
حماد ورښکته شو او ددروازې په لور ورغې او ویې ویل: « ته ګاډې همدلته و دروه زه د حویلۍ دروازه پرانیزم«.
حماد مخته ورغې او دحویلۍ دروازه یې ورو وټکوله. هلته دسپې غپار او ددروازې په لور یې د رامنډو وهلو اواز اوریدل کیده. څو لمحې وروسته سپې ددروازې ترشا په خطرناکه توګه غړمبیږي.
بیا لږه شیبه وروسته په حویلۍ کې رڼآ را څرګنده شوه ، په تیز او توپاني باران کې یو چا په تحکمانه بڼه وویل « ګیانه ، ګیانه ! راپورته شه. وګوره چې په دروازه کې څوک ولاړ دې«....
دیوه لرې ځایه د یوې کوټې نه دیوه چا غږ را پورته شو: « همدا اوس یې ګورم مالکه«
دهغه لمړي کس اواز یو ځل بیا واوریدل شو :« لمړۍ سپې وتړه بیا دروازه خلاصه کړه«.
دا ځل یو څوک دخپلې کوټې څخه راووت او په ځواب کې یې وویل: « ښه ! اوس به سپې و تړم« دلږ ځنډ وروسته یو څوک دروازې ته راغې او په خپل لړزانده اواز یې وویل: « څوک یاست« !
حماد د دروازې سره خوله یو ځاي کړه او ورته یې وویل: دروازه پرانیزه ، زما سره غوایی ګاډې دې اوزه ستا دمالک بدري نارت سره کتل غواړم« .
داسې معلومیدل چې دروازې ته راتلونکې کس لمړۍ خپل سپې تړلې وي ، لږه شیبه وروسته یو تکړه ځوان دروازه پرانیسته ، حماد یې په لور وکتل او ورته یې وویل:
»ته ما دخپل مالک ترخنګ یوسه ، ګوره هغه زما غوایی ګاډې بیرون ولاړ دې اوزما ملګرې دیخنۍ نه را منجیله شوي دي«.
دغه ځوان دروازه په مکمله توګه پرانیسته او ویې ویل: « خپل غوایی ګاډې دننه راوړئ ،«
حماد ورمخته شو او ورته یې وویل: « نه ! اوس به غواي ګاډې همدلته ولاړ وي ، زه اول ستا دمالک سره خبره کوم ، ما هغې ته یوسه« .
هغه ځوان چې ګیان نوم یې ورته اخیست حماد له ځانه سره دننه یوړ ، حویلۍ د زمکې څخه نژدې درې فټه پورته جوړه کړل شوې وه. دحویلۍ دننه پراخه لاره او نیمه دایروي جوړه شوې برنډه درلوده. چې د ورننوتلو له پاره یې پنځه پاتخې اینبودل شوې وې ، هلته د پوخ عمر یو زړه راښکونکې شخصیت ولاړ و. په ښیي لاس کې یې مشال نیولې و او په چپ لورې کې یې یوه زړه ښځه ، چې کیدې شي دهغه ښځه وه ، او یوه ډیره ښایسته پیغله ولاړه وه.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد دګیان سره یو ځاې دهمدې درې واړو په لور ورغې ، د پاتخو نه ور پورته شو او کله چې هغوې ته ورنږدې شو نو دګیان د خبرو نه مخته حماد هغوې ته مخاطب شو .
که چیرې زه غلط شوې نه یم او لکه څنګه چې ما ته ستا دبنې او شکل په اړه ویل شوې و دهغې په مطابق که په اندازه لګولو کې له ما څخه څه کمې زیاتې نه وې شوې نو ستا نوم بدرې نات دې»
دغه او رېود قدې زړه راښکونکې شخصیت خپل مشال د حماد مخ ته ورنږدې کړ او په ډیره اغیزمنه لهجه یې ورته وویل : « هماغه د تپاتپ اغوستونکې عرب چې زه یې منتظر وم»
حماد ورته وویل : « ایا......یا ؟»
بدرې نات حماد لږ څه نور هم تر اغیز لاندې راوست : « د خلدون زویه ! زه د تیرو دوو ورځو څخه ستا انتظار کې ناست یم . ایا زما دا خبره سهې ده چې ستا نوم حماد ابن خلدون دې»
حماد په ترټرې ژبه ورته وویل « تا ته زما په اړه دا اطلاعات له کومه راغلې دې ،او تا زه څنګه وپیژندلم»
بدرې نات نور هم حماد تر فشار لاندې راوست : « هغه حماد بن خلدون به زه څنګه ونه پیژنم چې د تولک دښار نه بیرون یې د ناصرالدین تر مخه د صنوبر د ونې د ډډ نه را چاپیر د سونډو غبرګه رسۍ شلولې ده»
حماد په اندیښمنه لهجه ورته وویل : « ته دداسې انکشافاتو په کولو سره زما ذهن تر اغیز لاندې راوړې ، ایا زه په دې وپوهیږم چې«....
بدرې نات یې خبره ورپرې کړه او ورته یې وویل : « اې زما دملت زویه ! د اسلام ځان ځاروونکیه ! ته خپل راز ماته مه وایه . زما او د ناصرالدین تر منځ دتیزتلونکو نمایندګانو په واسطه پیغام رساني کیږې ،زما پیغام راوړونکو دوره ورځې دمخه ستا په اړه ماته ټول معلومات را رسولې دې،ایا له تا سره زما په نامه د ناصرالدین کوم لیک شته ؟»
حماد دګیان ، زړې ښځې او دهغې ځوانې پیغلې په لور په کتلو سره د اضطراب په حالت کې د څه ویلو هڅه وکړه .....لیکن... حماد ددې نه زیات نور څه و نه شو ویلاې .» بدرې نات ورته پخپله په ویلو پیل وکړ :
»ددې درې واړو په اړه هیڅ اندیښنه مه کوه . بیا یې دهغوې پیژندګلوي وکړه او ویې ویل : « دا ګیان چند نومیږي ، خو مونږ ورته ګیان وایو . بیا یې دهغې زړې ښځې په لور اشاره وکړه ، دا زما ښځه ساوترې ده . په اخر کې یې دهغې ځوانې پیغلې په لور اشاره وکړه او ویې ویل چې دا زما لور بملا ده . ددې درې واړو په اړه فکر مه کوه ، مونږ ټول مسلمانان یو . بلکه داسې یې وګڼه چې په دې کور کې ګڼ شمیر ملازمین ټول مسلمانان دي . تا ته د چا داصل نوم د یادولو ضرورت نه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

شته. ما د کور هر وګړي ته ستا د راتلو په اړه ویلي دي. ته په دې زمکه د ټولو کارکوونکو امیر یې. زه هم ستا د لاس لاندې یم. او ستا د هر ضرورت پوره کول پر ما فرض دي.
حماد د خبرې مخ بلې لورې ته کړ او ورته یې وویل: «له ماسره یو غوایی ګاډي دي چې ستا خورین او خورزه په کې دي ،»
بدري نات ترې په حیرانتیا سره وپوښتل: «زما خورین او خورزه ....» په ځواب کې یې ورته حماد د پشپال او رتنا ټوله کیسه واوروله.
کله چې حماد خاموشه شو نو بدري نات ورته یو نوې انکشاف وکړ. «زه به درته یوه خبره وکړم چې په کوچنیتوب کې د پشپال او زما د لور بملا تر منځ رشته کړل شوې وه. خو اوس به زه هغه رشته ماتوم ، ځکه چې یوه مسلمانه پیغله د هندو هلک سره واده نه شي کولې. او واوره ! زه ستا مننه کوم چې د پشپال ژوند دې خوندي کړې او د رتنا عزت دې ساتلې دې. دلته د میشت کېدو په وخت کې که څوک د رڅخه وپوښتي چې څوک یې او چیرې اوسې نو ورته ووایه چې زه د بدري نات د کارکوونکو څخه یو کس یم او کار مې ښار ښار او کلي کلي ته د تجارتي اموالو وړ رسول او د قیمتونو معلومول دي.
حماد د اصلي موضوع په لور راغي او ترې وېې پوښتل: «ایا د ایلک خان په اړه»....
بدري نات مشال په لاس کې را واخست او د پاتخو څخه د کیوتو په وخت کې یې ورته وویل:« په دې اړه به زه له تاسره په مناسب وخت کې خبره وکړم. راځه چې لمړۍ خو پشپال او رتنا را دننه کړو ،هغوې به پریشانه شوي وي»
حماد د هغه سره روان شو او ویې ویل: «د هغوې اندیښنه مه کوه ، هغوې په خوا اړه خوب ویده دي»
ګیان ، ساوتری او بملا درې واړه هم د هغوې تر شا روان شول.
لمړې بدری نات ګاډۍ ته ورننوت او رتنا یې د خوبه رابیدا ره کړه ، رتنا د رابیداریدو سره سم کله چې بدري نات وکوت نو سمدلاسه یې ترې غیږه چاپیره کړه او په زوره زوره یې وژړل. د دې وروسته بدري نات پشپال هم را پورته کړ، د بدري نات په کتلو سره پشپال خپل لاسونه جوړه کړل او د بدري نات د رنښت یې وکړ. هغه د راپورته کیدو هڅه وکړه خو د زخمونو په خاطر و نه توانید راپورته شي. حماد اسماعیل ته ورغږ کړ او ورته یې وویل:
»اسماعیله...اسماعیله !ګاډۍ دننه را ننباسه» اسماعیل د غوایانو رسۍ راښکودې او د خولې نه یې هغه مخصوص اواز را وویست چې د غوایانو د ځغلیدو له پاره به یې کاوه. په دې وخت کې رتنا د ساوتری او بملا سره هم روغبړ کړې و. ګیان د حویلۍ څو نور ملازمین هم رابللي و. تر څو د

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ، پشپال اورتنا سامانونه دننه یوسي. دوو ملازمينو دکور دننه يو ستر پالنګ راخيستې و ،پشپال يې په هغې کې واچوو او دننه يې يوړ.

بملا او موريې ساوتري دواړو يو ځاي يودبل په مرسته د پشپال کټ يوې خوني ته ور ننويست ، بيا بملا ګيان ته وويل چې په دې کمره کې يو بل کټ هم واچوي. رتنا دبملا په لور په کتلو سره وويل:

»زما کټ دلته مه اچوئ ، د ورور سره مې دې يا ماما اويا کوم بل داسې ملازم پاته شي چې په پاته شپه کې دهغه خدمت وکولې شي ، زه سفر ستومانه کړې يم اودلته پاته کيدل راته ګران دي ،زه غواړم خوب وکړم او ويده شم«.

بملا وخندل او ورته يې وويل: « ته به زما او زما دمور سره يوځاي ويده شې ، دلته به په دې کمره کې پلارجان او ورور مې ويده شي«.

رتنا ورنه په حيرانتيا سره وپوښتل چې ورور دې څوک دې ؟

بملا د شونډو لاندې مسکۍ شوه او ورته يې وويل زما ورور حماد بن خلدون ، چې تاسو دواړه يې په غوايي ګاډي کې تر دې ځايه را ورسولئ ،«

رتنا ترې په انديښمنه توګه وپوښتل چې «ته حماد څه پيژنې ؟»

پشپال ددوې دواړو خبرې په غور سره اوريدلې ، دکمرې په يوه کنج کې ولاړ حماد ، بدري نات ، اوګيان هم ددوې خبرې په پوره دلچسپۍ سره اوريدلې. بملا د رتنا ښايسته او نرم لاس په لاس کې ونيوه او زور يې ورکړ:

»حماد ورور ! د پلارجان په کارو بار کې شريک دې ، هغه ښار ښار اوکلي کلي کې ګرځي او دشيانو قيمتونه او ارزښتونه يې معلوموي« .

رتنا په حيرانتيا سره وويل: «بيا خو هغه زمونږ تر مخه ددې کاروبار يادونه نه وه کړې«

بملا خپلې خبرې ته اخري غوټه ورکړه او ورته يې وويل: « تا به ترې پوښتلې نه وي او هغه به درته ويلي نه وي«

رتنا دا ځل په پريکنده توګه وويل: « هغه دلته په دې کمره کې نه شي پاته کيدې«

بملا پرې اعتراض وکړ« ولې هغه دلته نه شي پاته کيدې ؟«

رتنا دخپلې غصې دضبطولو هڅه وکړه اوويې ويل: « هغه دحويلۍ دننه نه شي اوسيدلې ، هغه مليچ او نيچ (ناولې او ذليل) دې. تيره شپه هغه دشودرانو په کور کې اوسيدلې اودهمغوې خوراک څښاک يې خوړلې اوڅښلې دې. ددې نه علاوه هغه زمونږ ددهرم په خلاف خبرې کوي ، پرمونږ باندې داحسانونو سره سره زه دهغه څخه کرکه کوم. که چيرې هغه دلته اوسيږي نو دنورو ملازمانو سره دې واوسيږي خو هغه به ددې کور په لوښو کې خوراک څښاک نه کوي«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ساوترې په ذهن کې څه کشمکش راپیدا شو ، پشپال هم د غصې څخه شونډې خوړلې خو څه یې ونه شو ویلای. بدري نات رامخته شو او غوښتل یې چې رتنا ته څه ووایي ،خو حماد یې لاس و نیوه او د کمرې نه یې رابیرون کړ او ورته یې وویل:

»ته زما خبره واوره» ګیاه هم د دې دواړو سره یو ځاې شو ، درې واړه د پاتخو څخه را کیوتل بیا حماد په ډیره پټه توګه بدري نات ته وویل:

»ته په دې اړه څه مه وایه. او که نه شکوک و شبهات به راپیدا شي. او بیا به زه په سهي توګه کوم کار و نه شم کړاې. ما ته په دې حویلۍ کې د یوه شودر په څیر ځاې راکړئ ، زما بستره د ګیان سره یو ځاې واچوئ« ...

بدري نات ورته په سخته لهجه وویل: « دا څه ډول ممکن دي ، هغه پیغام وړونکې چې ستا په اړه د سلطان شهاب الدین او ناصرالدین پیغامونه ماته را رسولي دي په هغې پیغام کې یې ته د دې سیمې د مسلمانو کارکوونکو د امیر په څیر او د نشاپور د شاهین په څیر راپیژندلې یې. او واوره ! زما د ملت شاهین به په دې حویلۍ کې ولې د یوه شودر په څیر ژوند کوي ....نه ، نه ، نه هیڅکله هم نه«.....

حماد یې خبره ورپرې کړه او ورته یې وویل :« ته د رتنا خبره و منه. هغه یوه ضدي او د مذهب په اړه متعصبه پیغله ده. که چیرې تاسي یې د ضد او تعصب د ماتولو هڅې وکړې نو هغه به نوره هم زیاته و چوي ،او اندېښنه ده چې هغه به ستا په خلاف راپورته شي. په هغه صورت کې به مونږ ته څو مره ستونزې راپیدا کړل شي. بس زه به د ګیان سره د هغه په خونه کې اوسم.» بدري نات ورته په ستونزمنه توګه وویل: « ایا دا ستاسي حکم دي ؟«

حماد د بدري نات دواړه لاسونه و نیول او ورته یې وویل :« نه ! دا زما هیله ده«

بدري نات دوباره د ننه ولاړ او ویې ویل: « تاسو همدلته تم شئ ، زه په کور کې څه هدایات ورکوم او بیرته راځم». بدري نات همغه کمرې ته راغې او خپلې لور ته یې ورغږ کړ او ویې ویل:

»بملا...بملا ! د پشال سره په کمره کې زما بستره وغوړوه. زه به ورسره د شپې پاته شم. رتنا تاسو مور او لور له ځانه سره یوسئ ، او ګورئ چې د رتنا لور کوم داسې ضد پاته نه شي چې پوره یې نه کړئ. د حماد په اړه تاسو مور او لور بې فکره اوسئ ، هغه به د ګیان سره یو ځاې د ملازمانو په احاطه کې ویده شي.

ساوترې او بملا په دې خبره باندې اعتراض کول غوښتل خو بدري نات ورته اشاره وکړه او خاموشه یې کړل. او پخپله په ګړندۍ توګه بیرون راووت.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحویلۍ ملازمینو دهغوي آسونه اخورو ته یوړل ، ویې تړل او هملته یې ورته دانه او ګیاه ور واچوله. دغوایانو ګاډۍ یې هم د اصطبل تر مخه و درولـه. بدري نات بیرته راستون شو او دحماد لاس یې و نیوه او ورته یې وویل:

»راځئ زما سره !» درې واړه دحویلۍ نه بیرون او د اصطبل سره یو ځآي دملازمینو کوټو ته ور ننوتل. حماد اوبدري نات په یوې بستري باندې کیناستل ، خوګیان په منډه ولاړ او یو لوې پالنګ یې راوست ،بیا بیرون ولاړ اویوه پاکه بستره یې راوسته ، ورسره یې وریښمینه بړستن هم وه. بستره یې په ډیره مینه خپره کړه اوبیا یې حماد ته وویل:

»یا امیره ! په دې بستره باندې کینه.» حماد اوبدري نات پورته شول او په هغه نوې بستره باندې کیناستل اوګیان یې تر مخه په هغه بله بستره باندې ناست پاته شو.

حماد دخپلې موضوع په لور را وګرځید او ویې پوښتل: «ایا د ایلک خان په اړه دې کوم خبر تر لاسه کړېدې ؟«

بدري نات په اثبات سره سر وخوځاوه: هو ! زما کارکوونکې دهغه په پیدا کولو کې بریالي شوي دي.ایلک خان د یوه سوالګر په کالیو کې متهرا ته د خپل یوه کارکن کتلو ته ورغلې و .هغه مسلمان کارکن په ښکاره توګه د هندو په کالیو کې د متهرا د راجه په ځآي کې نوکر اودهغه د اصطبل څارونکې و. دایلک خان سره یوه نوې مسلمانه پیغله هم ملګرې وه ، دا نجلۍ هلته د نګرکوټ په مندر کې نڅوونکې او بت پالونکې وه. هغه خو په ښکاره توګه دمتهرا زیارت ته راغلې وه خو دهغه اصل کار د راجه په اصطبل باندې ولاړ ایلک خان ته د شمال دهندو راجاګانو په اړه مهم معلومات ورکول وو .ځکه د کوهستان د شوامک په سیمه کې چې څومره هندو راجه ګان دي هغوي خپل ټول کارونه د نګر کوټ د ستر پروهت په مشورې اوسلا سره تر سره کوي. هغه نجلۍ چې په مندر کې کار کوي ،اوما نومیږي ، او دلوې پنډت په سترګو کې ستر مقام لری ، دا دوه علتونه لری. لمړۍ دا چې دا پیغله ډیره ښایسته ده. دویم داچې هغه د مندر په ټولو نجونو کې ښه نڅا کونکې ده. ایلک خان هم دمتهرا دکارکونکو څخه دهغه ځآې د راجه په اړه معلومات تر لاسه کول غوښتل ، ځکه په دې ورځو کې په هند کې دا افواه خپره شوې ده چې دغزني حکمران شهاب الدین ډیر ژر په هند حمله کونکې دې. په دې خاطر ددې ځآې ټول راجه ګان ، مهاراجه ګان ، د اجمیر راجه راې ، د پتهورا راجه او دهستناپور راجه کهانډې راې تر نظر لاندې خپل ځآنونه را یوځاى کوي. هغوې دغه دواړه ورونه خپل مشران منلې. ایلک خان دخپلو کارکوونکو په واسطه په ډیره بیړه دا معلومات را ټولوو. اودا یې معلومول چې کوم راجه څومره لښکر لرې او څومره دهندوانو دمتحده لښکر سره را یوځآي کوي.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه متهرا ته په همدې نیت راغلې و. هلته هغه د همغې کارکن سره پاته شوه چې د راجه د اصطبل مشري په غاړه لرى. ښایسته اوما هم هلته ور رسیدلې وه. درې واړو په داسې حال کې چې په نیمه شپه کې یې په پوره راز سره خبرې کولې و نیول شول.ځکه چې د اصطبل یو هندو ساتونکې د هغوې ټولې خبرې اوریدلې وې.
د متهرا مسلمان کارکوونکي اوما او ایلک خان دواړو ته د تیښتې فرصت برابر کړې و او پخپله یې د راجه د نوکرانو لاره نیولې وه او تر مخه یې ولاړ و او د هغوی سره جنګیده. بالاخره هغه هلته شهید شو. ایلک خان ته د تیښتې لاره پیدا شوه او هغه د اوما سره یو ځاې د نګرکوټ لورې ته وتښتید. خو د متهرا راجه د خپلو نوکرانو په واسطه دواړه تعقیب کړل، ایلک خان او اوما چې څنګه د نګرکوټ مندر ته ور ننوتل نو د راجه عسکر هم هلته ور ورسیدل او دواړه یې د جاسوسۍ او غدارۍ په نامه ونیول. ایلک خان یې ونیو او بیرته یې متهرا ته یوړ، خو د مندر د لوې پروهت په سپارښتنه یې اوما هلته له خپله ځانه سره وساتله. د لوې پروهت پریکړه ده چې په دې زمکه بدې او ګناه زیاته شوې ده په دې خاطر انساني قرباني غواړی. اوس را ته ځرګنده شوې ده چې اوما د دې قربانۍ له پاره ټاکل شوې او هغه به د کرشن مراري په پښو کې حلالوی. او د پروهت د وینا له مخې به د دې قربانۍ وروسته د هند په پنډتانو هر ډول مصیبت تم کړل شي.
بدري نات لږ څه تم شو او بیا یې وویل: «که څه هم د هغه کلاشکلي مندر څخه به د اوما خلاصون شوني نه وي، ځکه چې هغه په یوه لوې او ستر غر پروت دې او درې واړو اړخو ته یې د دیوالو په خیر عمودي شکله ستر ستر غرونه پراته دي او لاندې ترې دریاب بهیږي. مندر ته د ننوتلو له پاره یوازنۍ لاره د هغې په شرقي برخه کې ده. خو هلته هم داسې کلکه پهره ولاړه وي چې الوتونکي ترې هم د ننه نه شي تللې. خو بیا هم ما متهرا ته خپل یو کس ور لیږلې دې چې د ایلک خان د ازادیدو په اړه هڅې وکړي، د غه سړي پرمانند نومیږي، هغه د یوه پنډت په بڼه هلته ورغلې دې. او هلته د متهرا د ښار د ننه د شرق په لورې د جمنا د دریاب په غاړه (د پنډتانو په یوه شپېځاې) اشرم کې اوسیږي. د دې ځاې نوم نرائن اشرام دې، د هغه سره دوه درې نور کسان هم شته. دوې ټول یو ځاې د ایلک خان د ازادیدو هڅې کوي«...
حماد ژوره ساه واخیسته او ویې ویل: د دې مقصد دا شو چې زه به لمړی متهرا ته او بیا کوټ نګر ته ځم«
بیا حماد خپلې پښې راپورته کړې او وویې ویل: اوس به زه ارام وکړم او سبا سهار به خپله تګلاره ډاګیزه کړم«
بدري نات ورته په اندیښنې سره وویل: «ایا ډوډۍ نه خورې ؟«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»نه ، ډوډۍ نه شم خوړلای ، ما هملته ډوډۍ خوړلې وه او راغلې يم«.
بدري نات ترې يو ځل بيا وپوښتل: ستا ګاډي چلوونکې ملګرې چيرې ولاړ. هغه کس چې تاورته د اسماعيل په نامه خطاب کاوه«.
حماد په خپل وجود باندې برستن راخپره کړه او ويې ويل: « هغه وخت چې تا زه او ګيان د پاتخو تر مخه و درولو او پخپله حويلۍ ته ور ننوتلې په همغه وخت کې ستا نورو ملازمينو هغه له ځانه سره يوړ. زما په آند چې هغه به هملته په خواږه خوب ويده شوي وي«.
ګيان هم د حماد تائيد وکړ او ويې ويل: « ستا خبره سهي ده ، کله چې ما تاته پالنګ راوړ، هغه مې هملته کتلې و ، ما غوښتل چې هغه ته د ډوډۍ بندوبست وکړم خو هغه همتله د اصطبل تر څنګ کوټې کې په خواږه خوب ويده شوې و او خراټې يې وهلې. مايې دخوبه رابيدارېدل مناسب و نه ګڼل ، فکر کوم چې ډير ستومانه شوې به وي ، خو ويريږم چې هغه به وږې وده شوي وي ، زمونږ کسانو وويلې چې هغه ته يې د خوراک وړانديز کړې و خو هغه ورته ويلې و چې وږې نه دې ، ولاړ او په بستره کې پريوت او ويده شو«.
بدري نات داسې احساسوله چې حماد هم په ژور خوب کې ورننوتونکې دې، په دې خاطر راپورته شاو دهغه ځآيه ووت.حماد په خپله بستره باندې پريوت ،لږه شيبه وروسته هغه هم په خواږه خوب ويده شوې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۴مه برخه

شپه توره تیاره او ستوري یې ځلیدونکي او په ډیر جبر او بې ذوقۍ سره د سهار په لور په منډه وه.
حماد په ژور خوب ویده وچې ګیان یې په اوږه لاس کیښود او غوښتل یې را ویښ یې کړي، حماد اړخ بدل کړ او په ډیر معصومیت سره یې په وخوب کې وویل: «حسنه، حارثه!...ما پریږدئ...
موري! حسن او حارث منعه کړه، ما ټوله ورځ کار کړې او ستومانه شوې یم دوې ما بې وخته تنګوي او د خوبه مې باسی».
ګیان نیغ و درید او په ډیر رقت سره یې وویل: «زما د قوم زویه! تا د ملت په خاطر ځومره اوږود او سخت سفر کړې او د لته را رسیدلی یې. کومې مور ته چې ته اواز کوې، هغې ته دې خیر وي، که چیرې حسن او حارث ستا ورونه وي نو زما مولې دې هغوې پخپله پناه کې وساتي او ژوندي او خوشحاله دې یې کړي».
ګیان ځان سنبال کړ او دوباره یې د حماد اوږه زور کړه، ویې خوځاو او ورته یې وویل: «مالکه پورته شه» حماد سترګې پرانیستې او د ګیان په لور یې وکتل. ګیان د «السلام علیکم» په ویلو سره بیا وویل: «مالکه سهار شوې دې، ایا د سهار لمونځ نه اداکوې؟»
حماد راپورته شو او ویې ویل: «ډیره مننه چې زه دې راپورته کړم، او که نه زه په ژور خوب کې تللې وم»
ګیان دلاسه ونیوه او ورته یې وویل «راځه چې زه دې طهارت ځاې ته یوسم، هلته مې درته ګرمې اوبه ایښودې دي»
حماد دهغه سره بیرون راووت، لمړی یې په ګرمو اوبو غسل وکړ، بیا دګیان سره یو ځاې کمرې ته راغې او ورته یې وویل «ماته د اودا سه له پاره اوبه راوړه»
ګیان له لاسه و نیوه او ورته یې وویل: «ته کمرې ته را شه، هلته د اودا سه له پاره ګرمې اوبه ایښې دي».
حماد بیرته په خپله بستره باندی کیناست، ګیان یې د پښو لاندې یوه لویه پتیله کیښوده او ورته یې وویل: «ته اودس کوه زه به اوبه در اچوم»
حماد دخپله ځایه راپورته شو او د اوبو کوزه یې دګیان څخه واخسته او د پښو څخه یې پتیله لرې کړه او ویې ویل: «ګیانه! خداې په اسمان کې دې او لاندې په زمکه مونږ ټول مسلمانان یو شان برابر یو. کله چې زه خپل کار پخپله کولې شم نو ته به مې ولې خدمت کوې»...

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد کوزه راواخسته اوبیرون راووت او هملته کیناست اودس یې وکړ ، تر دې وخته پورې بدري نات هم راغلې و او کوټې ته ننوتې و . حماد داوداسه وروسته راپورته شو او داسمان په لور یې وکتل ، باران ولاړ و. اسمان صاف و ،او ستورو هرې لورې ته ځلا شیندله. حماد کمرې ته راننوت. ګیان لا دمخه یو لوې ټادر خپور کړې و اوبیا دوې دټولو یو ځای دسهار دلمانځه د ادا کولو له پاره په جمع و دریدل.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵مه برخه

دلمانځه وروسته بدري نات او ګیان بیرون راووتل. یخني زیاته وه ،حماد بیرته په خپله بستره کې ننوت او کیناست. دهغه تر مخه دبرنډې په دیوال د لمبدل په واسطه انځورونه جوړ کړل شوي ، داسې احساسیده چې کوم حساس مسافر ته دخپل محبوب وطن کوڅې را په یادوي. دشپې دردونه خپل اخري پړاو ته رسیدلي و. په دې خاطر چې سهار په خپلو خندیدونکو شونډو دویاړ د وینو دڅاڅکو په واسطه د شپې یخ تابوت مات کړې و او تیاری یې په تل پاتې بڼه په خپل ځان کې جذب کړې وې.

لږه شیبه وروسته لمر دا دسرارو مرکز ، دهیلو او نا هیلو ، دامن او خوږلني ، دموجود او غائب او شته او نشته ، دلوبې دپیلولو له پاره په خندیدونکې توګه لکه داور دتورې په څیر را څرګند شوې و. او کرار کرار دخپل ټاکلی منزل په لور روان و. رڼا ...تیزه رڼا داسمان تر انتهاؤ پورې رسیدلې وه .او دشپې ټول رازونه له منځه تللي و.

حماد څه فکر وکړ او راپورته شو. ډیوه یې په پوکي کولو سره مړه کړه. بیرون راووت. دهوا زور مات شوې و ، او ځلورو خواو ته تیزه رڼا او ګرمي خپره شوي وه. حماد اخوا دیخوا وکتل او دحویلۍ جایزه یې واخیسته. هغه ستره ماڼۍ وه چې د پراخې زمکې په منځ کې پرته وه. ښیې لاس ته یې اصطبل و. په شمال شرقي برخه کې یې دملازمینو کوټې جوړې کړل شوې وې او په پاته چاپیریال کې میوه لرونکي او نه میوه لرونکې بوټي ایښوول شوي و.

حماد ښیې لاس ته راو ګرځید او د صطبل په لور راغې ، اسماعیل هم هملته موجود و ، هغه دخپلو غوایانو په ملاګانو وچه ټوټه وهله. دواړو یو له بله سره تود روغبړ وکړ، بیا حماد دخپل آس د زین سره تړلې خورجین راپرانست اودهغې څخه یې د منبولو برس را واخیست ، بیرته دخپل آس په لور راغې. لمړی یې پرې په مینه لاس راښکود ، په جواب کې یې مطیع او فرمانبرداره آس و شنرید ، بیا حماد خپل آس په هغه برس باندی و منبود. اسماعیل هم په غوایانو باندی خپله ټوټه ګرځوله ، بیا وروسته یې دحماد په ملګرتیا د رتنا او پشپال په دواړو اسونو هم وچې ټوټې ووهلې اودهغوې ملاګانې یې و منبودې.

ګرمي پوره زیاته شوي وه ، حماد د آسونو دشا ګانو دمنبولو وروسته داسماعیل خواته راغې ، بیا دواړه دکمرې په لور روان شول. ګیان یې مخته راغې. هغه لږ څه قهرجن معلومیده. دحماد په لور یې وکتل اوبیا یې په خپل خپورغږ سره وویل « راځئ اوسباناري وخورئ»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورسره یو ځآي کمرې ته راغې ، په کمره کې یو دسترخوان غوړیدلې و ددسترخوان دپاسه دوه پلیټه ایښودې و . په یوه کې دوه یا درې چپاتې ډوډۍ او په بل کې لږ څه جوش کړل شوې سبزې پرته وه.

حماد په پوره غور سره ګیان ته وکتل. او ورڅخه یې وپوښتل « ایا تا سهارنۍ خوړلې ده ؟»

ګیان په تندې او دنفرت څخه په ډکې لهجې سره وویل: « دمالک خورزه رتنا چې پرون ستاسو سره یوځآي دې حویلۍ ته راننوتې ده ډیره بدخلقه او مردوده نجلۍ ده . که څه هم هغه به دمخ نه ښایسته وي خو فطرت او باطن یې د خباثت نه ډک دی.

حماد نرۍ شانته خندا وکړه او ورڅخه یې وپوښتل: «تاته یې څه ویلې دي ؟»

ګیان دشکایت په بڼه وویل: « دې نجلۍ د راتګ سره سم د ښځو په ځآې باندی ولکه کړې ده ،زه چې نن د ډوډۍ د راخیستلو له پاره ورغلم نو ومې کتل چې دپخلنځآې ټول انتظام دهغې په لاسو کې دې .بملا خور هم ورسره ناسته وه ، کله مې چې ډوډۍ وغوښته نو بملا راته پخپله ډوډۍ تیاروله خو رتنا منعه کړه او ورته یې وویل: « بملا ته یې پریږده، دې ملازمینو ته به زه په خپله څه تیار کړم.

» کله چې مې ترې ستا او داسماعیل له پاره ډوډۍ وغوښته نو رتنا په پوره قهر سره وویل: « ته یواځې خپله ډوډۍ وړلې شې ، هغوې دواړو مسلمانو ته وو ایه ،چې راشی او خپله ډوډۍ پخپله یوسې. هغې دا هم وویلې چې هغوې ته وو ایه چې د سابو له پاره خپل لوښې له ځانه سره راوړې. ځکه هغوې دواړه ملیچ دي. په دې خاطر هغوې زمونږ لوښې نه شی استعمالولې. مالک تللې تر څو د پشپال له پاره حکیم راوړي ،کله چې بیرته را ستون شې نو زه به ورته د رتنا څخه په دې اړه شکایت وکړم. دداسې هندو ذهن خاونده او په مذهب کې متعصبه نجلۍ په دې حویلۍ کې نه شی اوسیدلې» .

حماد ورمخته شو او دګیان ملایې وټپوله او ورته یې وویل: ته مه په غصه کیږه او بدرې نات ته یې هم په اړه شکایت مه کوه. ما ستا دمالک سره ددې رتنا په اړه تفصیلې خبرې کړې دي ، هغه یوه خپل سره نجلۍ ده ، دهغې د ضد په خلاف قدم اخستل پخپله زمونږ له پاره زیانمن ثابتیدا ې شي. اوبیا په ځانګړې توګه هغه وخت چې مونږ ټول یې په خلاف یو موټی و اوسو.

کیدا ې شي هغه ددې یووالې د علت د پوهیدو له پاره زمونږ د ټولو ښارنه وکړي او دهغې دا ډول ښارنه زمونږ له پاره زیانمنه وګرځي. ته په دې اړه اندیښنه مه کوه ، زه پخپله ورځم او دخپل ځان او اسماعیل له پاره ترې ډوډۍ را اخلم. ته راته همدومره وو ایه چې ډوډۍ دکومه ځایه تر لاسه کیدې شي».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګیان د شرم احساس وکړ او ویې ویل: «د حویلۍ په شاتنۍ برخه کې یوه کړکۍ ده ، ټولو نوکرانو او ملازمینو ته د هغې کړکۍ څخه ډوډۍ ورکول کیږي».
حماد بیرون را ووت د حویلۍ باغ ته راغی هغې دوه ستړي ستړي پانې را پرې کړې او د خپل ټاټ په پڅکه یې پاکې کړې او بیا د حویلۍ شاتنۍ برخې ته ورغی.
د کړکۍ څنګ ته در ارسیدو سره سم حماد د هغې په پله باندې لاس کیښود او ویې ټکوله. لږه شیبه وروسته رتنا راغله او د حماد په لور د کتلو سره سم یې وویل: «د سهارنۍ د اخیستو له پاره راغلې یې ؟»
حماد یې په لور د کتلو پرته وویل: «هو»!
رتنا خپل لاس ور اوږود کړ او ورته یې وویل: «خپل لوښې را اوړه. سهي ده چې ته به زمونږ محسن یې ، خو دا د هندوانو حویلۍ ده او ته یو ملیچ انسان یې»
حماد ورته دواړه پانې ورکړې او ورته یې وویلې «په دې پانو کې زما او دګاډي بان اسماعیل ډوډۍ واچوه».
رتنا ورته په ترخه ژبه وویل: «د یوه محسن په خیر به زه هرو مرو ستا خدمت وکړم ،خو تیره ورځ چې د هغو ملیچانو په کور کې تا زمونږ د دهرم سپکاوی کړی د هغې سزا به هرو مرو تا ته درکول کیږي. او ستا له پاره سزا همدا ده چې ته به د لته زما په شتون کې د یوه ملیچ په خیر ژوند کوې تر څو د خپلې غلطۍ احساس وکولې شې. لکه څنګه چې اور په اوبو له منځه ځي په همدې توګه به زمونږ د دهرم څخه هم ګناه لرې کیږي.
واوره ! زه د خپل دهرم سپکاوی نه شم زغملې ، ته یو ځواکمن انسان یې ، په هر ځای کې بریالي کیږي خو زمونږ د هرم ته په سپکاوي کولو به ته هیڅ بریا و نه مومې.
حماد د غصې او قهر نه شین سور کیده ویې ویل: «دا ستا بې عقلي ده چې زه دلته ستا د یوه نوکر په خیر او د یوه ملیچ غوندې ژوند وکړم ، زه یو ازاد انسان یم او د دې ځای همدا نن حرکت کوم.
واوره ! لکه څنګه چې اور په اور نه مړ کیږي په همدې توګه ستا خبرې په ما هیڅ اغیز نه کوي ، لکه څومره چې اسمان د زمکې څخه پورته دې په همغه اندازه زما لاره له تا نه جدا ده او زما خیال او فکر ستا د دې عبث او چټې فکر نه لوړ دي.
که څه هم زه یو انسان یم او د بشریت د خداې ورکړو غوښتنو څخه پورته نه یم خو د هغې سره بیا هم زه ستا د بدنیتۍ او بې دینۍ د سیلاب څخه خوندي یم».
حماد لږ څه تم شو خو یو ځل بیا یې د توپان په څیر په خبرو پیل وکړ «ته د بدشګونۍ یوه څپه یې ، او زه ستا د بې دینه کرچار پابند نه یم. په دې خاطر چې زه اوس پوهیدلې یم چې ستا ذهن تل

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبدې په لور الوت کوی ،ما ستا دورور سره مرسته وکړه ، ستاعزت مې خوندي کړاو بیا د باران او توپان دپرواکولو پرته مې تاسو دواړه دلته را ورسولئ ، په کار خو داو چې تاسو زما ممنویت کړې و ،خو برعکس ته ماته ملیچ وایې ، ایا زه همداسې وانګیرم چې تا د روایتي هندو ذهنیت ثبوت ورکړې دې ، که چیرې همداسې وي نو زه به وانګیرم چې دهندو په دې زمکو چې تر ټولو زیات ملیچ دی ته دهغوې نه هم زیاته لویدلې یې. ته سپکه ، ذلیله او پسته نجلۍ یې .کاشکې چې دکوم ملیچ په کور کې پیدا شوې وې نو تاته به دا احساس شوې و چې ټول انسانان یو خیر دي ،نیک او ستر هغه څوک دې چې د نیکو او ښو اعمالو خاوند اوسی.

رتنا په سخته غصه او ترخې لهجې سره وویل:« زه له تانه نفرت کوم ، یاد ساته چې بدن ته ورننوتلې نیزې ویستل کیږی خو نفرت ترې نه ویستل کیږی«

حماد ورته د لوټې ځواب په تیره ورکړ او ویې ویل:« څومره چې ته له ماڅخه نفرت کوې دهغې لس هومره زیات زه له تا څخه کرکه او نفرت لرم ،ته کمینه ، ذلیله او نیچ یې ، کاشکې چې له تاسره نه وې مخ شوې«...

رتنا دغصې نه شونډې خوړلې او ولاړه وه .خوبیا یې هم دضبط نه کار واخست. په لاس کې د نیولو پاڼو څخه یې په یوې کې جوش کړل شوې سابه او په بل کې څو چپاتې ډوډۍ کېښودې او حماد ته یې ورکړې.

حماد دواړه پاڼې را واخستې او د رتنا په لور یې په نفرت سره وکتل او یو ځل بیا یې ورته وویل « که په راتلونکې کې دې زما په خلاف ژبه پرانیسته نو یاد ساته چې زه به یې درنه پرې کړم«.

رتنا په پوره کرکې او نفرت سره ورته وویل « ورځه ورځه ، تا لا راغلې ژبه پرېکوونکې. ستا په څیر مې ډیر کتلې دي ، د یو چا ژبه پرې کول داسې اسانه کار نه دې. کومه ورځ چې ته زما ژبه پرې کړې هغه ورځ به ستا د ژوندانه اخری ورځ وي ،اوس ددې ځایه ورځه ،له تا سره خبرې کول هم نه غواړم«.

حماد بیرته خپلې کمرې ته راغې ، ګیان او اسماعیل دواړه ناست و ، ددواړو تر منځ هغه ډوډۍ ، چې ګیان راوړې وه ، لکه څنګه چې وه همغسې پرته وه ، یوې لورې ته د اوبو منګې او دخاورې دوه درې پیالې پرتې وې ، حماد چې کومه ډوډۍ راوړه هغه یې هم په منځ کې کېښوده ، بیا درې واړو په ډیره مینه او ښه خوشحاله چاپیریال کې خپله سهارنۍ وخوړه.

حماد ، ګیان او اسماعیل درې واړو په خپلو منځو کې خبرې کولې چې بدرې نات یې هم کمرې ته راننوت او دحماد په لور یې دکتلو سره سم وویل: « ایا تاسو سهارنۍ خوړلې ده ؟«

ګیان ورته راپورته شو او ویې ویل: « هو ! مالکه مونږه خپلې ګیډې ډکې کړې دي«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ځل حماد بدری نات ته مخ کړ او ورته یې وویل: «ته چیرې تللې وې ؟»
بدري نات د هغه سره د هغه تر څنګ په ټاټ کیناست او ویې ویل: «ما د پشپال له پاره حکیم راوستې و ، هغه مرهم او پټۍ وکړل او بیرته ولاړ. نو د هغې وروسته زه ستاسو خوا ته راغلم»
پخوا له دې چې حماد یې په ځواب کې څه ووایي ، بدری نات د ګیان په لور مخ کړ او ورته یې وویل : «ګیانه ! اسماعیل له ځانه سره واخله او ددې غوایانو او نورو آسونو ته ګیاه او دانه برابره کړه»
تر څنګ یې بدري نات ګیان ته خاصه اشاره وکړه ، مطلب یې دا و چې اسماعیل له ځانه سره واخله او ددې ځایه یې وکاږه. ګیان وخت ضایع نه کړ او سمدلاسه یې اسماعیل له ځانه سره کړ او ووت.
بدري نات چې سخت دریځي مسلمان و. او اصل نوم یې ابو الفتح و د حماد په لور د کتلو وروسته وویل. «اوس را ته ووایه چې تګلاره مو څه ده ؟»
حماد یې تر مخ په څرګنده توګه وویل: «اراده لرم چې نن ماښام ددې ځایه د متهرا په لور روان شم ، زه به د شپې شپې خپل سفر ته دوام ورکوم. زه هیله لرم چې په متهرا کې به ایلک خان ته د بې وسۍ د مرګ نه خلاصون ورکړې شم ، زه به د هغه د خوندي کولو پوره پوره هڅې وکړم»
بدري نات ورته په ډیره پټه توګه وویل: «متهرا ته د ورسیدو سره سم په نرائن اشرام کې د پنډت پرمانند سره ووینه. کیدې شي چې ستا تر وررسیدو پورې هغه د ایلک خان پورې د ورسیدو کوشش کړې وي او د هغه د ازادۍ په اړه کومې پریکړې ته رسیدلې وي. زما یوه خبره یاده ساته چې په دې زمکو کې زما د ملت او مذهب د کار کولو په وخت کې به څه خلک تاسې په خپلې ولکې کې د اخستلو هڅې وکړي ، هغوي به کله دیوې لارې او کله د بلې لارې ستا د کنترولولو هڅې وکړي ، یو شمیر خلک به ستا د وجود د ښایست او ښه جوړښت تر اغیز لاندې راشي او تا ته به د شک په سترګو ګوري. کیدې شي هغوي ددې ځای ډیرې ښکلې نجونې نورې هم ښایسته او ستا تر مخ راوړاندې کړي او ستا پوهه ، علم او ذکاوت تر خپل اغیز لاندې راوړي او په دې توګه له تا څخه دداسې رازونو د راسپړلو هڅې وکړي ، چې په کې به نه یوازې زمونږ د دواړو بلکه د ملت ګټې هم خوندي وي».
بدري نات خاموشه شو او په فکر کې ډوب شو او یو ځل بیا یې وویل: «دا فکر وکړه او بیا د لته کار پیل کړه. په دې فکر کې شه چې د نیشاپور نه تر متهرا پورې دې دا دومره اوږود واټن د څه له پاره وهلې دې؟ ګوره چې ! ددې ځای په جادوګر حسن او ښایست کې ډوب نه شې ، دژوندانه په دې طلسم کې جمال بې ثباته او حسن یوه دوکه او فریب دې. او د ځوانۍ په تیریدو سره دا بیا د ویجاړو شوو غارونو په څیر وران ویجاړ پاته کیږي»

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په ډېر عجز او انکسارۍ سره وویل: «زما محترمه ، زما مشره ! زه به ځان ځار کړم خو هیڅکله به هم دا ډاګیزه نه کړم چې زه څوک یم. اودا چې ته بدري نات نه بلکه ابو الفتح یې. زه له تا سره ژمنه کوم ، زه به خپلې ارادې فعاله وساتم او خپلې ارزوګانې او هیلې به خاوري نه کړم. زه به ددې زمکو څخه د وفا نوې مضمون ولیکم. او د خپل زړه راز به هیچاته هم څرګند نه کړم. په دې کې زما د دنیا او اخرت دواړو لازواله نقوش پټ دي. لکه څنګه چې ماهي د ویده کیدو په وخت کې سترګې نه پټوي، او لکه څنګه چې هګۍ د پیدا کیدو وروسته حرکت نه کوي په همدې توګه به زه هم د خپل مقصد د ترلاسه کولو له پاره بیدار اوسم او خپل فرض به اداء کوم«....

حماد لږ څه نور هم ویل غوښتل چې په دې وخت کې ګیان رانوت او د حماد په لور یې په کتلو سره وویل: «تاسې پشپال ور غوښتي یاست«

بدري نات هم و درید او حماد ته یې وویل: « ورشه ، او دهغه سره ووینه ، هغه د ډیره وخته ستا پوښتنه کوي ، خو ستا د تللو نه مخته زه لږ نور څه هم درته ویل غواړم.» حماد را پورته شو او د کمرې نه راووت.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶مه برخه

پشپال په خپله بستره باندې پروت و چې حماد دګیان په لاربښوونه هغه کوټې ته ورغې. پشپال د لاس په اشارې سره ګیان ته دوتلو وویل ،ګیان هم بیرته راستون شو . پشپال حماد ته وویل: « حماده ، دروازه وتړه او زما خبره واوره».

حماد دروازه وتړله او د پشپال په بستره کیناست او وویې ویل:« وو ایه. څه راته ویل غواړې ؟»

پشپال لږ څه فکر وکړ او حماد دتیرو څخه جوړ کړل شوې هغه بتان کتل چې دبسترې ښیې لورې ته ددیواله په منځ کې خوندی شوي و. حماد یو ناڅاپه ټکان وخوړ ځکه چې پشپال پرې نا څاپې غږ وکړ.

»حماده !ایا ته به د تل لپار په دې حویلۍ کې پاته کیږې ؟«

حماد په مشکوکو سترګو پشپال ته وکتل او ورته یې وویل: « زه به درته ډیر کم تر سترګو شم . کیدې شي ستا له پاره دا خبره نوې وي چې نن ما ښام زه له دې ځایه کوچ کوم».

پشپال ترې په اندیښنې سره وپوښتل « چیرې ځې ؟»

»متهرا ته ځم«

»د څه په خاطر ؟«

»زما کار کلي کلي ، محلي محلي او ښار ښار ته سفر کول دي او ستا دماما دتجارتي شیانو له پاره د قیمتونو او ارزښتونو معلومول دي«

»بیرته به څه وخت راستنیږې ؟«

»هیڅ نه شم ویلي ، کیدې شي چې په اونیو کې او یا په میاشتو کې بیرته راستون شم او یا کیدې شي چې دمتهرا څخه نیغ نګرکوټ ته ولاړ شم«

پشپال دحماد لاس په خپل لاس کې ونیوه او ورته یې وویل:« حماده !کاشکې ددې حویلۍ په ځآې ته له ماسره په کوم داسې ځآې کې وای چیرې چې ماتا ته پرته له ویرې ویلې شوای چې: اې زما وروره !زما دوسته !زما محسنه !ماته دخپل مقدس کتاب هغه برخه واوروه کومه چې تا په هغه سخت باران او توپاني هوا و کې دځنګل تر منځ د اسماعیل په فرمایش اوروله. کاشکې زه هم د اسماعیل په څیر ددې دهرم څخه ازاد شم او ستا ترڅنګ و دریږم. اه زه څومره بې وسه او مجبور انسان یم«

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

په فکرونو کې ډوب حماد په ډېر غور سره پشپال ته کتل: «په دې وخت کې پشپال وویل: «حماد ! حماد ! ایا دهغه مقدس کتاب کومه برخه چې تا لوستلې وه ،هغه ستا په رسول صلي الله علیه وسلم باندې د الله تعالي له اړخه نازله شوې وه.؟«
دا ځل حماد د یوه واعظ او لاربنود په څیر وویل «هو پشپاله ! هغه مقدس کتاب زما په عربي رسول صلي الله علیه وسلم باندې د الله تعالي له اړخه نازل شوې دې. هغه دچا ددماغ او فکر نه راوتلې نه دې ،هغه دانساني درک او اوهامو د اغیز څخه پورته دې ،دا دژوندانه یوه مکمل قانون دې ، په دې کې د پخوانیو دعبرت د پیښو دبیانولو نه علاوه حرمتونه ، قوانین ، امن ، جنګ ، دمرګ اوژوند لوایح ، دفنا اوبقا ، دژوند او مرګ......یعنې د هرې موضوع په اړه مکملې لاربنوونې موجودې دي. منطق یې ګونګ نه دې ، هر امر او هر حکم په واضحه او څرګنده توګه بیانوي«.....
کله چې حماد خاموشه شو نو پشپال ورته وویل: زمونږ ددهرم خلک وایی چې دمسلمانانو خداې وجود نه لري«
حماد ورته بیا په خبرو پیل وکړ: « خداې شته او هر ځاې موجود دې.هغه ځوک دې چې د سپوږمۍ ، ستورو ، او دلمر نظام پرمخ بوځي. او د دې نه علاوه د بحرنو جوش او طغیان او دتوپانو قهر په خپلو ضابطو کې دننه ساتی. څوک دې چې بې اوبو چینې د اوبو نه ډکوي ، څوک دې چې مور ته دبچې د په غیږ کې د اخیستو او د پلار ته دهغه په سر د شفقت نه ډک لاس کشول ور زده کوي.......
پشپال څه ډاډمن معلومیده ، بیا یې خپل ښیي اړخ ته اینبوول شوو بتانو ته په کتلو سره وویل: « ددوې په اړه څه فکر کوې«
حماد ورته په عاجزۍ سره وویل: « زه دچا ددهرم او مذهب تردید نه کوم. خو دا بتان د سترګو نه ړانده او د غوږونو نه کاڼه دی ، دهغوې سماعت ،دهغوې حرکات او دهغوې ژبې بندې دي ، بیا به نو دا څه ډول خداې وي چې ستاسو په وجودونو ان تر بیخه پورې اغیز شیندي. ایا تاسو ددې ټولو د وخت ، ځاې او جوړونکې په اړه معلومات لرئ ، کله یې چې یو انسان جوړونکې وي نو بیا به دوې چا ته څه ورکړې شي؟«
پشپال په ډېره نا ارامۍ سره څرګندونه وکړه او ویې ویل: « حماد ، حماد ! زه دخپل دهرم څخه وځم او ستا په درم کې د ورننوتلو ژمنه کوم. ووایه چې څه وکړم چې زه هم ستا او د اسماعیل په څیر مسلمان وګرځم«.
حماد مسکې شو اوبیا دهغه سره یوځاې پشپال د تشهد کلیمه « اشهد ان لا اله الله» ولوسته

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشپال یو ځل بیا د حماد لاس په خپلو لاسو کې په ډېر احترام سره ونیوه او ورته یې وویل: «حماده ، حماده ! د نن نه وروسته ته زما ورور یې. زما دوست یې ، زما مهربانه او لارښود یې ، ما ته څه داسې کلیمات را زده کړه چې زه یې وویلې شم. په څواب کې ورته حماد طیبه کلیمه په یاد کړله.

کله چې پشپاد کلیمه په ښه توګه یاده کړه نو حماد ته یې وویل: « ته خو نن متهرا ته ځې خو اسماعیل ته ووایه چې زه مسلمان شوې یم خو زما مسلماني به اوس په راز کې پاته وي ، هغه ته دا هم ووایه چې زما تر مکملې روغتیا پورې همدلته پاته شي ،بیا به زه ورسره پخپله تر کلې پورې ولاړ شم او څو ورځې به هلته د هغه او ابوبکر سره پاته شم او مذهبي رسوم به ترې یاد کړم».

حماد په خوشحالۍ ورته وویل: « ته غم مه کوه .زه به اسماعیل و پوهوم».

پشپال څه نور ویل هم غوښتل چې دروازه و ټکیده ، خاموشه شو .کله چې حماد را پورته شو او دروازه یې پرانیسته نو رتنا رانڼوتله. حماد رتناته د کرکې په سترګو وکتل او د هغه کمرې څخه بیرون ووت. رتنا مخته ورغله او د پشپال تر څنګ کیناسته او خبرې یې ورسره پیل کړې.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۷مه برخه

لمر د ماښام په تیاره کوهي کې ورډوب شوې و ،مرغان خپلو ځالو او حیوانات خپلو کلیو اوکورونو ته ورګرځیدلي و ،دکوهستانو لمنې ورانې ویجاړې او غمژنې پرتې وې. داسې غمژنې لکه په سختې ناتوانۍ کې چې دلمر د پریوتو په وخت کې دکومې کونډې ښځې اوښکې رابهیږي.
دبدري نات څخه د رخصت اخستو په وخت کې حماد د بهیم سیم نه ووت او د سرسوتي ددریاب د لرګیو دهغه پل په لور روان و دکوم په واسطه چې هغه غوښتل د سرسوتي شرق لورې ته ولاړ شي.
په داسې وخت کې چې دماښام ځلیدونکې جلوې د شپې تیارو کې ډوبې شوې او سور شفق د شپې تیارو له منځه وړې و، حماد د سرسوتي ددریاب د پل څخه اخوا تیر شوې و. ددریاب څخه اخوا د تیرید و وروسته هغه شاته وکتل چې د بهیم سیم دکلیو لوړ لوړ برجونه د سپوږمۍ په رڼا کې د ورایه ځلیدل.حماد لږ څه ورښکته شو او دخپل آس څټ یې و ټپاوو . بیا یې هغه په چپه پښه کلک وواهه ، اس و شنړیده اوبیا یې د جنوب غرب په لور په ګړندۍ توګه ځغاسته پیل کړه. شپې هم د ورځې د ټولو داستانونو باب ترلې و اودخپلو غمونو مراحل یې په ډیره چټکۍ سره طې کول..
حماد ټوله شپه سفر کاوه ، سپوږمۍ دغرب په لور ټیټه او د غروب له پاره یې تیارې نیوه ، شپه د خپلو ورکو شوو خزانو په لټون کې ستومانه شوې وه ، دحیرانتیا په ډنډ کې پراته ټول کائینات را بیداره شوي و...په همدې وخت کې حماد په یوه ګڼ ځنګل کې په سفر روان و.
دځنګل دننه یې یو تالاب وکوت اوهملته تم شو . کیدې شی چې هلته به یې د سهار لمونځ ادا کاوه.
د آس دخولې څخه یې قیضه راویسته اودزین سره یې را وځړوله اوآس یې د وښو خوړلو له پاره ازاد پریښود ، پخپله د تالاب په لورور روان شو ، په سپوږمیزه شپه کې د تالاب اوبه داسې ښکاریدې لکه د ځنګل په سترګو کې اوښکه.
د اوداسه کولو وروسته حماد راپورته شو اویوې لورې ته و درید تر څو لمونځ اداء کړي چې یو ناڅاپه یې ټکان وخوړ. دځنګل دننه نه څه عجیب اوازونه راتلل.داسې لکه کوم روح یا کوم انسان چې پرې د حملې له پاره ځان تیاروي ،حماد خپله توره را وویسته اوڅلورو خواو ته یې وکتل. بې اختیاره د حماد دخولې څخه د ځنګل په دغه ارامه فضا کې یوه خندا راپورته شوه، ویې کتل چې دهغې تر څنګ په یوه ونه کې یو ګونګي مرغه دخپلې خولې څخه څه عجیب و غریب اوازونه راباسي. هغه همدا اواز اوریدلې و او ټکان یې خوړلې و.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل اس ته د رانژدې کېدو سره سم حماد د قبلې لورې ته ودرېد او د لمانځه نیت یې کاوه چې یو ځل بیا متوجه شو. بیا یې خپله توره د نیام څخه را وویستله او د آس د زین سره را ځوړند ډال یې هم را واخست. ځکه دا ځل د ځنګل د ننه د آسونو د پښو ټپار راته. او دا اوازونه هره شیبه را نژدې کېدل ، آن تر دې چې د حماد څنګ ته نژدې را ورسیدل او هملته په ګڼو ونو کې یو ناڅاپه تم شول. داسې لکه چا چې حماد او دهغه اس لیدلې وي او ناڅاپه یې خپل اسونه درولي وی. د حماد له پاره دا حالات رېښتیا هم د اندېښنې وړ وو.

حماد په ځنګل کې په خپل درووند اواز غږ وکړ: «څوک یاست او ولې ما پسې راځئ ؟ که چیرې له ماسره کار لرئ نو زما مخې ته راشئ ؟»

په ځواب کې ورته یو اشنا اواز راغې ، «یا امیره ! زه ګیان یم د خپل مالک په هدایت د خپلو څلورو ملګرو سره ستا په تعقیب را روان یو ، مونږ ټول ستا څخه لرې روان یو او ستا ساتنه کوو. له تاسره یو ځای زمونږ د ټولو سفر کول خطرناک و ، ته بې غمه خپل لمونځ وکړه ، تر دې وخته به مونږ هم خپل لمونځونه اداء کړو.

د حماد شونډې د خندا نه پرانیستې پاته شوې، په شنو ګیاهو یې لمونځ اداء کړ او بیرته په آس کیناست او د خپل منزل په لور روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸مه برخه

یوه ورځ دلمرپریواته وروسته ماښامي کې حماد خپل آس د جمنا ددریاب په غاړه غاړه دجنوب په لور ځغلاوه ، دیخنۍ دموسم په واسطه ددریاب اوبه ښکته شوې وې او د اوبو په ځینو ځایو کې شګې را ټولې اوډېرې شوې وې ، ددریاب په منځ کې په کشتیو کې ولاړ ماهي نیونکې دماښام سندرې ویلې او خپل جالونه یې راټولول. حماد په کوم ځآې کې د تم کیدو په ځاې مخته ولاړ.
لږه شیبه وروسته هغه د نرائن اشرم تر مخه ولاړ و. دآس نه دکیوتو وروسته یې لمړۍ ددې اشرم دپخواني جوړشوي تعمیر نظاره وکړه ، وبې کتل چې دخپل زیات عمر له کبله نور رژول کیدو ته نژدې شوې دې. بیا یې خپل آس دیوې ونې سره و تړه. او اشرم ته ورننوت. دا ډیر پخواني عمارت او داسرارو نه ډک و. تر منځ یې دهلیزونه تر لرې لرې پورې غځیدلي او یو دبل سره نښتې و. په چت او دیوالونو یې دمختلفو دیوتاګانو او دیوي ګانو انځورونه جوړ کړل شوي و. حماد د عمارت دننه ورغې ، داسې ډاډه روان و لکه چې ټول عمر یې دې اشرم ته تله راتله کړې وې. هغه د خپل ټاټ دکالیو د پاسه دهندو کشتریانو په څیر لباس اغوستې و ، دا لباس ورته بدرې نات ورکړې و. حماد دخپلې قوارې نه هم لکه یو کشتري هندو جنګجو ښکاریده.
دلږ څه مخته تللو وروسته هغه ته یو زوړ پنډت تر سترګو شو ، حماد ورغږ کړ او ورته یې وویل: « مهاراج«.....
پنډت ودرید اوحماد ته یې وویل « وایه هلکه ،څه خبره ده«
حماد په ډیره عاجزۍ سره خپل سر ښکته کړ او ورته یې وویل « مهاراجه ! غواړم د پنډت پرماننډ سره ووینم«
پنډت ترې په سخته لهجه وپوښتل:« ته د پرماننډ سره څه پیژنې ؟«
حماد ورته په ډیرې نرمۍ سره وویل: « هغه زما د وطن دې«
پنډت ترې یو ځل بیا وپوښتل: « ایا ته هم دبهیم سیم او سیدونکې یې ؟«
»هو ! زه دبهیم سیم ځخه راغلې یم. زه دهغه ځاې د بدرې نات مامور یم. دلته متهرا ته د شیانو دارتیاو د معلوم ولو په خاطر راغلې یم ، بس فکر مې وکړ چې د خپل پنډت سره هم ووینم«
پنډت د یوه دهلیز په لور اشاره وکړه او ویې ویل: « په دې دهلیز کې درې کوټې پریږده او په څلورمې کې به تاته پنډت پرماننډ تر سترګو شي«.
حماد همغه کوټې ته راغې ، په نیمچه خلاصه دروازه کې یې وکتل چې دننه د پوخ عمر یو پنډت په مراقبې کې په پوره سکون او انجماد سره دتورۍ اوسۍ په پوستکې ناست دې او د بګوان په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر کې ډوب شوېدې. حماد اخوا دیخوا وکتل ، شاوخوا هیڅوک نه تر سترګو کیدل ، دننه ورغې او هغه پنډت ته یې وویل:
»که چیرې زه غلط شوي نه وم نو ستا نوم پرمانند دې«
پنډت د خپل ارتکاز د حالت څخه رابیداره شو ،سریې و ګرځاوه او د خپلو سرو سترګو په واسطه یې حماد ته په غور وکتل او ورته یې وویل: « ایې هلکه ! څوک یې او ولې دې زما په ځانتوالې کې لغته ووهله«
حماد سمدلاسه د خپل مطلب په لور راغې او ورته یې وویل: « زه د بهیم سیم د بدري نات له لورې راغلې یم او دیوه ډیر مهم کار په لړ کې له تاسره وینم« .
پنډت د خپله ځایه راپورته شو او ویې ویل « ایا هغه زما په نامه کوم مهم پیغام رالیږلې دې. » په ځواب کې یې حماد د خپلې تورې د نیام څخه د بدري نات لیکلې لیک را وویست او پرمانند ته یې ورکړ او ورته یې وویل: « دا ولوله ، تا ته به هره خبره پخپله ډاګیزه شي« .
پرمانند لیک ولوست او بیا یې د کرتې په جیب کې کیښود او په ډیره خوشحالۍ یې د اوسې د تورپوستکې په لور اشاره وکړه او وویې ویل:
»راځه مهاراجه دلته کینه ! کینه«!
حماد په خپل ځاې دریدلې پاته شو او په پټه یې هغه ته وویل: « زه د کیناستو له پاره نه یم راغلې ، ماته د ایلک خان په اړه څه معلومات راکړه«
پرمانند ورته په ډیر درنښت وویل: « دا څنګه شوني ده چې د دیوتاو په دې کور کې دې زما امیر دریدلې پاته وي او پنډت پروهت ته دې ارام او سکون په برخه شی .ته د اوسې په دې پوستکې کینه ، دا زما له پاره ډیره ستره نیک بختې ده « کرار کرار پرمانند د خپلو خبرو لهجه بدلوله«
حماد د تورې اوسې په پوستکې کیناست پرمانند یې ترمخه په درنښت سره وویل:« ایلک خان دلته د راجه په بندیخانه کې پروت دې ، هغه ورته ډول ډول اذیتونه ورکوې تر څو خبرې او اسرار ترې واخلې او دا ترې ډاګیزه کړې چې په دې زمکو کې یې نور څوک څوک ملګرې دې او په کومو کومو ځایو کې کارونه ترسره کوې. خو ایلک خان ډیر ثابت قدمه دې ، یواځې همدا یو ځواب ورکوې او ورته وایی چې زه نه پوهیږم« .
حماد ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل: « ایا د ایلک خان د ازادیدو کومه لاره تر سترګو کیدې شي. ما چې د نیشاپور نه تر متهرا پورې دا دومره اوږود سفر کړې مقصد یې د ایلک خان ازادې ده« .
پرمانند ورته په ناهیلۍ سره وویل: « ما د خپله اړخه بیا بیا هڅې کړېدې خو زما هره هڅه ناکامه شوې ده ، هو ! که چیرې ته د همت او جرئت څرګندونه وکړې نو د ایلک خان ازادیدل شوني دې«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ترې په ناکرارۍ سره وپوښتل: «هغه څنګه«....
پرمانند لږ څه فکر وکړ او ويې ويل: «د راجه عسکر هره ورځ ايلک خان د يوه غوايي ګاډي مخته ته ترې او په ښار کې يې ګرځوي ، هغه ته همدا ډول اذيتونه ورکوي ، په لښتويې وهي او هغه بيچاره هم لکه د نر غوايي په څير ګاډې راښکاږي ، هغوې يې ترې ساتي ، تر څو رازونه ترې واخلي خو هغه تراوسه پورې پوره مقاومت کړې او سوګند يې کړې چې په دې اړه به څه نه وايي .
هغه وخت چې ايلک خان په بازار کې ګاډې راښکاږی نو په همغه وخت کې که ته د هغه د ازادولو هڅه وکړې نو د ازاديدو امکانات به يې روښانه وي او که نه د هغه ددې ځايه ازاديدل راته شوني نه ښکاري« .
حماد دخپله ځايه راپورته شو او ويې ويل «زه په ټولو حالاتو وپوهيدم ، ته انديښنه مه کوه ، که چيرې زما رب ته منظور وي نو په متهرا کې به سبا ورځ د ايلک خان اخري ورځ ثابته شي. اوس زه له دې ځايه ځم او په کوم سراي کې شپه کوم«.
دواړو يو بل ته خداې پاماني وويله او يو له بله جلا شول. حماد د نرائن اشرام څخه ووت او د جمنا ددرياب غاړې ته ولاړ کله چې د يوه ميل واټن د وهلو وروسته دمتهرا د ښار په لور راوګرځيد نو څو اسپ سورو خپل آسونه را وځغلول او د هغه مخه يې ونيوله. حماد په خندا شو ځکه هغوې ګيان او د هغه څلور کسه ملګري و. ګيان لږ څه د حماد لورې ته را نژدې شو او په ډير ادب يې ترې وپوښتل :
»يا اميره ! مونږ ته څه حکم شته ؟ ايا په نرائن اشرام کې دې د پنډت پرمانند سره د خبرو په وخت کې څه تر لاسه کړل«
حماد خپل آس څو قدمه نور هم ور مخته کړ او ګيان ته يې په ډيره پټه توګه وويل: «واوره !نن شپه به مونږ ټول همدلته په متهرا کې په مختلفو سرايونو کې شپه تيروو .د راجه عسکر هره ورځ ماښام ايلک خان د غوايي ګاډي مخته ترې او د ښار په منځ کې يې ګرځوي ، د دغه کار څخه د هغوې مقصد عبرت اخستل او ايلک خان ته اذيت ورکول دي ترڅو د هغه څخه رازونه را وسپړي ، هغوې غواړې وپوهيږي چې په دې سيمو کې نور څوک دي چې د غزني د مسلمان پادشاه له پاره کار کوي. خو ايلک خان په پوره ثابت قدمۍ سره ولاړ دې. سبا چې هغوې هغه بازار ته راوړی نو زه به په کومه بهانه د هغه ګاډې ودروم. ته به هم د خپلو ملګرو سره همدلته موجود اوسې. خويوې لورې ته او د خلکونه به جدا دريږې.ترڅو د هغه ځايه په اسانۍ سره د تيښتې لارې درته پيدا وي. ته به زما لورې ته وينې ، کله چې زه تاسو ته د ښيي لاس اشاره وکړم نو ته به د خپلو ملګرو سره يو ځاې د راجه په عسکرو غشي وورو‌ئ ،څه غشي هلته په ولاړو نندار چيانو هم وورو‌ئ ، ترڅو هلته

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهغوي تر منځ ګډوډي راپیدا شی ،په همدې وخت کې به زه ایلک خان له ځآنه سره واخلم او وبه یې تښتوم. تاسو به هم دهغه ځآیه د تیښتې هڅه وکړئ ، خو دښار نه د وتلو وروسته به دبهیم سیم په لور نه ورځئ ، ځکه چې داکار به زما او د بدرې نات له پاره ډیر خطرناکه وي ، زما تر شاشا د راتلو هڅه کوئ.

زه دښاره وځم او د جمنا ددریاب په غاړه غاړه به د جنوب په لور پنځه مایله واټن وهم. بیا دهغه ځایه به کیڼ لورې ته دبهیم سیم او سرسوتي ددریاب په لور دتلو په ځاې دجمنا څخه تیریږم او دشرق په لورې به ځم. په دې توګه که د راجه عسکر زمونږ په تعقیب پسې هم راشي نو دوکه به شي او مونږ به د جمنا ددریاب په شرقي برخو کې لټوي ، زه به بیا دهغه ځایه د جنوب په لور سفر پیلوم اوبیا به دهغه ځایه په عامو لارو دتللو په ځآې په ځنګلونو او ګیاه ګانو کې دبهیم سیم په لور د تللو هڅه کوم«.

حماد دخپل ډاډ په خاطر د ګیان څخه وپوښتل: «ایا زما په مطلب باندی وپوهیدې ؟»

ګیان ورته په مثبته توګه سر وخوځآوه او ویې ویل: « په دې اړه هیڅ ډول اندیښنه ونه کړې ، زمونږ هر کار او هر حرکت به ستاسې دحکم په مطابق وي»

ددې خبرو وروسته حماد ترې جدا شو او د متهرا دښار په لور روان شو، ګیان هم دخپلو ملګرو سره یو ځآې دحماد څخه وروسته په پوره واټن ساتلو کې دښار په لور ور روان شو.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹مه برخه

دمندرونو په ښار متهرا کې يې ايلک خان د دويمې ورځې له پاره هم د زندان څخه را وويست او د يوه غوايي ګاډې مخې ته يې و تړه. هغه يو ډېر ښکلې او د ښه قد وقامت خاوند ځوان و ، دتورو وينېتانو او ښايسته سترګو خاوند و ، يو عسکر د ګاډې دپاسه سپور و او ايلک خان يې په کوتک واهه او د ځناورو په څير يې ځغلاوو ، د ګاډې دواړو خواو ته دوه دوه ساتونکې په خپلو خپلو آسونو سپاره وو او ددې ګاډې د ساتنې دنده يې تر سره کوله.
د ايلک خان حال شيبه په شيبه خرابيده. کالي يې شکيدلې او رژيدلې وو. دمخ نور يې هره شيبه په تور والې اوښت ، هغه بيچاره په پوره خاموشۍ سره هغه ګاډۍ مخته راښکوده. دنندارچيانو يو هجوم يې هم شا شاته روان و. يو شمير خلکو ايلک خان ته بدې سپکې سپورې کولې او څه نورو پرې تيږې ورولې او خپله زړونه يې پرې په دې توګه يښول.
دبازار څخه د وتلو وروسته ، هغه وخت چې دا ګاډۍ يو پراخه ميدان ته ورسيده نو د نندارچيانو څخه دوه کسه هندوان چې پخپلو کې يې سره خبرې کولې د ډلې د منځته راووتل او ګاډۍ يې د شا څخه ونيوله او غوښتيل يې ايلک خان تم کړي. ايلک خان هم مخته زور واهه. دې دواړو هندوانو خپل زور وواهه خو ونه توانيدل چې د ايلک خان مقابله وکړي ځکه چې ايلک خان د يوه مست او بې سره نرغوايي په توګه ګاډۍ مخته را ښکودله. دوې دواړو خپل يو بل ملګرې هم را وباله اوغوښتل يې په زور سره ايلک خان تم کړي خو دوې درې واړو يو ځآې هم ايلک خان تم نه شو کړاې. او دغه دغره په خير ځواکمن ترک ځوان هغوې درې واړه هم له ځآنه سره راښکودل.
په دې وخت کې په ناځاپي توګه حماد خپل اس دې لورې ته را وځغلاوه ، دګاډۍ څنګ ته را ورسيد او دآسه راښکته شو ، او دغو درې واړو هندوانو ته يې ، چې د ايلک خان دتم کولو هڅې يې کولې اشاره وکړه تر څو وروسته شي. هغه درې واړه ځوانان شاته شول اوبيرته په ننداړچيانو کې ورننوتل. حماد مخته ورغې او ګاډۍ د شا له اړخه ونيوله او تم يې کړه. ايلک خان يو ځل ودريد اوپه ډېره انديښنه يې شاته وکتل، کله چې پوه شو چې يو آځې يوه ځوان يې ګاډۍ تم کړې ده نو دغصې څخه سور شو اوپه خپل پوره ځواک سره يې دګاډۍ د مخته تللو هڅې پيل کړې خو په خپلو هڅو کې بريالې نه شو ، حماد يې ګاډۍ داسې تم کړې وه لکه چا چې د کوم مضبوط او مستکم څيز سره تړلې وي.
په زرګونو ننداړچيان چې شاوخوا د ننداړې له پاره ولاړ و ، دا مقابله په ډېره دلچسپۍ سره کتله. دهغوې په سترګو کې د حماد قدر وعزت ډېرښت موندلې و. ځکه همغه ګاډۍ د شا څخه نيولې وه

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخته حرکت ته یې نه پرېښوده، په داسې حال کې چې د هغه نه مخته ددې ګاډۍ د تم کولوله پاره ددرې هندو ځوانانو ټولې هلې ځلې ناکامه شوې وې. ایلک خان هم نور په ډېر زور وهلو سره ستومانه شوې و، ټول وجود یې خولې خولې و، حماد لږ څه زور نور هم وواهه او ګاډۍ یې د ایلک خان سره یو ځآي شاته بوتله، ایلک خان هم زور واهه او غوښتل یې چې ګاډۍ د شاته تلو نه بنده کړي خو هغه بیچاره ناکامه و.

په ګاډۍ کې ناست عسکر په پرلپسې توګه ایلک خان په کوتکونو واهه او چیغې یې پرې وهلې تر څو ګاډۍ مخته بوزی. ترڅنګ یې هغه ته سپکې سپورې کولې او دغدار، حرامي او ....په ښکنځلو یې نازوو.

حماد ګاډۍ پرېښوده او دګاډۍ چلوونکې ته راغې اوپه ډېر درښت او احترام یې ورته وویل: «مهاراجه...که ستا اجازه وي زه به ددې څخه څه رازونه را وسپړم».

ګاډي بان ورته په خندا وویل: «هرو مرو هڅه وکړه»

حماد ورته یو ځل بیا وویل: «لمړې به زه د هغه سره ددوست په څیر خبره کوم ترڅو څه ترې تر لاسه کړم خو که چیرې په هغې کې ناکامه شوم نو هغه د ګاډۍ نه جدا کوم او داسې سختې به پرې وکړم ترڅو پخپله چغې ووهي او ټول رازونه را وسپړي».

ګاډي بان په شکرکونکو سترګو حماد ته وکتل او ورته یې وویل «که چیرې ته داسې وکولې شې نو دا به دې پرمونږ احسان وي، په دې توګه به دراجه په وړاندې زمونږ عزت نور هم زیات شي»

حماد شاوخوا وکتل او ګاډي بان ته یې وویل: «ته دغه نندارچیان او ساتونکې لږ څه ددې ځایه لرې کړه، کیدې شی دهغوې په شتون کې هغه څه ونه وایی.» ګاډی بان د ګاډۍ څخه لاندې راکیوت او د ساتونکو په مرسته یې نندارچیان لږ څه شاته وتمبول او پخپله هم لرې و دریدل.

حماد دخپل آس قیضه ونیوله او د ایلک خان خواته راغې، او په ډېره مینه یې ورته وویلې.

»ایلک خانه.... ایلک خانه! زه ستا دښمن نه یم بلکه ورور دې یم. ماته ووینه، زما ځاې متهرا نه دې بلکه نیشاپور دې، ایا ته هغه دبدرې نات پیژنې چې ابو الفتح نومیږې« .

ایلک خان دهغه خبرې هسې یو چال و ګڼلې او دهغه نه یې مخ واړاوه. «زه نه کوم نیشاپورې او نه ابو الفتح پیژنم. له ماسره تاته د ویلو هیڅ نه شته«

حماد ورته دا ځل په زړه سوځونکې اواز وویل: «ایلک خانه د تصوراتو د ګرداب نه ځآن را وکاږه .اودخپلو سترګو حجاب لرې کړه او ماته ووینه.« بیا حماد ایلک خان داوږې څخه ونیوه او ورته یې وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»زما غیور او زړه ور ترک وروره ! دغه اندیښنې او اضطراب پرېږده او خپل جنون اولیونتوب متحرک کړه ، را ځه چې دواړه یو ځای د دښمنانو مقابله وکړو او له دوی سره دهابیل قابیل لوبه و لوبوو . او ددوی د مړینې د ایرو څخه ځانونه لرې وکاږو «.

دحماد په خبرو د ایلک خان حال دبرق وهلي زړې ونې په څیر ګرځیدلی و ، هغه د پخوانۍ زړې ونې په څیر غمژن او د کوم پخواني بُت په څیر خاموشه و . هغه و برید او څه بې ربطه کلیمات یې وویل : بیا یې په سخت اواز کې وویل :« لکه څنګه چې خوند او رنګ پټ نه شي پاته کیدې په همدې توګه ستاسو د هندوانو ذهنیت هم له ما څخه نه شي پټیدې «.

حماد ورته داخل په سخته لهجه وویل : « ایلک خان له ځانه سره یې ولیکه ، زه له تا سره کومه ړنده عقیده نه لرم . ووایه چې زه ستا د ضمیر کوم عکس تاته رامخته کړم .که چیرې زما خبره دې ونه منله نو داخلک به دې په تیارو او تعذیبونو کې د سترګو دنور څخه هم بېغمه کړي ، جسم به دې ټوټې ټوټې کړي ، داسې ټوټې ټوټې لکه په سلګونو کجیران چې د خره او نورو مردارو جسمونه ټوټې ټوټې کوي .ته زما دملت د قهرمانانو څخه یو یې . راځه .....زما وروره ! دواړه یو ځآی ددوي له پاره دتبره په څیر داسې ګذار ورکړو چې زخم زخم یې کړو او ددې ځایه پښې و کاږو . زما آس ستا تر مخه ولاړ دې ، دا مونږ دواړه په اسانۍ سره له دې ځایه ویستلې شي«

ایلک خان اوس هم خاموشه و ....حماد ورته یو ځل بیا په شفقت سره وویل « زما مټ وګرځه او د یوه مجاهد په څیر دې خپل ضمیر را بیداره کړه . ایلک خانه ته په کومو فکرونو کې ډوب یې ،خپل روح وپیژنه ، سوګند دې چې که چیرې ته له ما سره لاس یو کړې نو زه به ددې دښمنانو کورونه وران کړم اوددوي شخصیتونه به د سهار دلمر په څیر په سرو وینو رنګین کړم«

حماد لږ څه تم شو او بیا یې وویل : « ایلک خانه ! قسم یادوم چې که چیرې زما خبره دې ونه منله نو زه به دې دویني حرمت له نظره و غورځوم اوپوره سختې به درباندې وکړم اوله دې ځایه به دې وتښتوم. یاد ساته زه په زور کې له تا کمزورې نه یم ، د تولک دښاره بیرون د صنوبر د ونې څخه را تاوه شوې رسۍ تا هم شکولې وه او همغه رسۍ ما دوه هومره هم د ناصرالدین تر مخه شکولې ده او همغه زه ستا د مرستې له پاره دې دیار ته را استولې یم«.

دایلک خان مخ یو ځل روښانه شو ، په مخ یې جذبې او احساسات رابیداره شول. حماد ورته بیا خبره وکړه او هغه ته یې ټکان ورکړ : « ایلک خانه ! زه نه شم کولې تا دلته متهرا کې د مرګ په خونه کې ددوې رحم وکرم ته پرېږدم. ددې او هغې دجذبو څخه پورته زما خبره واوره . زه به ستا دښمنان د یو موټې خاورو په څیر وشیندم او داسې ګذار به ورکړم چې بیا یې د علاج له پاره هم څوک پیدا نه شي. واوره ! وخت راغلې چې ته له ما سره یو ځآی ددې دیار او دشتې نه وتښتې«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایلک خان په شونډو نرۍ شانته خندا را پیدا شوه، خو هغه دومره صابر ځوان و چې بیا یې هم په خوله څه ونه ویل: حماد ورته بیا په غوړ کې وویل: « ایلک خانه ! ګوره زه خپل لاس په هوا کې پورته کوم او خپل عملیات پیلوم. بیا به ته وګورې چې زه څنګه د سترګو په رپ کې خاورې په کیمیا بدلوم. اودغه ځوکسه په شمار فرعونیان به چې زمونږ شاوخوا ته ولاړ دي مونږ ته هیڅ ډول زیان را ونشي رسولي» .

حماد خپل ښې لاس په هوا کې پورته کړ. سمدلاسه لرې ولاړ ګیان اودهغه څلورو ملګرو په دې ساتونکو اوګاډي بان باندې غشي وویشتل او بیا یې په تندار چیانو غشي وویشتل ، ګڼ شمیر کسان په کې ووژل شول اوپه نورو کې ګډوډي را منځته شوه او هر څوک چې په کومه تښتیدلې شو په همغه لاره وتښتید.

حماد سمدلاسه توره را وویستله ، هغه رسۍ یې ټولې پریکړې چې ایلک خان پرې تړل شوې و ، بیا حما په یوه ټوپ سره په خپل آس سپور شو او شاته یې غوښتل چې ایلک خان ته څه ووایي چې ایلک خان هم لکه د خونړي زمري په خیر د حماد په آس ور سپور شوې و دهغه شاته ناست و او ویې ویل:

»زه نه پوهیږم چې ته به څوک یې ، خو ددې سره بیا هم اوس مې که دوزخ ته هم بوځې درسره تللو ته تیاریم«.

حماد خپله توره او ډال ایلک خان ته ورکړل او ورته یې وویل « زما توره او ډال سنبال کړه ، زه آس ځغلوم ، هر څوک چې زمونږ دلارې د نیولو هڅه وکړي سمدلاسه یې له منځه یوسه« .

ایلک خان توره او ډال سنبال کړل ، حماد په ښي لاس د آس واګې ونیولې او په چپ لاس یې دآس د زین څخه را ځړیدلې دورند ګرز را پرانست او سنبال یې کړ او آس یې نور هم تیز کړ. اس ددواړو سره یو ځآې په پوره چټکتیا سره ځغلیده او هر چا چې هڅه کوله ددوې تر مخه راشي هغه د حماد دګرز او د ایلک خان د تورې ښکار ګرځیده. په دې توګه هغوې د ښاره ووتل اودخپلو ملګرو سره یو ځآې د یوې بلې لارې په واسطه د جمنا په لور ولاړل.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلمه برخه

دماښام بې نوره تورو تیارو هرې لورې ته خپل وزرونه غوړولي و...فضا د ویده شوي چمن په څیر خاموشه او اسمان د خپلې میني نه ډکي سپوږمۍ څخه بې برخې و ، ترخنګ یې د اسمان فضا د وریځو د ګردو غبار څخه ډکه وه. دجمنا دتورې تیارې غاړې تر څنګ څنګ حماد په پوره کوشش او اخلاص سره خپل آس ځغلاوه. او دهغې سرکشه آس هم دوې دواړو ته د ګټې او زیان د په نظر کی نیولو پرته بې پرو د ازاد خیاله په څیر پرواز کاوه. بې خوبه او بې سپوږمۍ شپه دمرګ په سکوت کې ډوبه شوې وه.

تر پنځه میله واټن پورې دجمنا په غاړه غاړه دجنوب په لور سفر نه وروسته حماد خپل آس په دریاب کې ور وغورځاوه ،آس هم په خپل ځواک سره د دریاب هغه لورې ته ووت. ګیان هم دخپلو ملګرو سره یو ځاي دهغوې شاته روان و. بلې غاړې ته د ور او ختلو سره سم حماد همله تم شو او دخپلو ملګرو په انتظار کې کیناست. لږه شیبه وروسته ګیان هم دخپلو ملګرو سره هلته ور ورسید. او هغه ټولو خلکو د ایلک خان سره د اسې روغبړ او درنښت وکړ لکه څنګه چې د یوه لښکر عسکر دخپل جنریل تر مخه په ډېر احترام او درنښت سره را ځي.

دخپل آس نه دکیوتلو په وخت کې ګیان ایلک خان ته وویل:« یا امیره !ته زما آس درواخله ، دهغه دزین سره فالتو توره او ډال دواړه را ځوړند دي. زه به دکوم ملګري سره په آس باندی سپور شم«.

ایلک خان د حماد ډال دهغه دآس د زین سره را وځړاوه او توره یې دهغه د ملا په پټۍ کې را وځړوله او بیا یې ترې وپوښتل:

»راته دې تر اوسه ونه ویل چې ځوک یې. او دکومه ځایه راغلې یې...د نیشاپور سره څه اړیکي لرې....ناصرالدین دې څه ډول پیژني ، او دا خبره دې ولې راته وکړه چې د بدرې نات اصلي نوم ابوالفتح دي» ایلک خان د آسه را ښکته شو او دخپلو پوښتنو دځواب اخستو منتظر شو.

حماد ورته په خند شو او ویې ویل: لا تر اوسه ددې پوښتنو دځواب وخت نه دې راغلې.مونږ باید سمدلاسه ددې ځایه کوچ وکړو. ددې ټولو پوښتنو ځواب به ته د بدری نات او یاهم د ګیان دخولې واورې. دوې دواړه زما دټولو رازونو او اصلیت نه ښه خبر دي«.

حماد په خپل آس سپور شو او یوځل بیا د جمنا ددریاب دغاړې په کږو وږو لارو یې خپل اسونه وځغلول.

پنځه مایله نور هم مخته ولاړل او یو ځل بیا یې دجمنا څخه آسونه را تیر کړل او د بهیم سیم په لور یې مخه کړه. په شرق کې لرې لرې دسپومۍ د راختلو نښې هم را څرګندې شوې. دځنګل ونې بوټې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپوږمۍ په دې رڼا کې ډیر غمژن او مړژواندي ښکاریدل ، د اسې لکه د لمر د پریوتو په وخت کې چې د بندیخانې کوم بندي د خپلې بې وسۍ څخه پرده لرې کوي ....یا....یا د کلونو کلونو پخوانیو ورانو ویجاړو خانقاه ګانو کې غمژنه سپوږمۍ په سلګیو سلګیو ژړا کوي ، بلکل همغسې لکه د ځنګل هر بوټې چې د سپوږمۍ په شپه زړه نیونکې او غمزده وي او د اسې ولاړ وي لکه څوک چې د مشیت د هغه کارکوونکو مامورینو انتظار کوي چې د خپلو لارو څخه بې لارې او بې درکه شوي وي.

حماد ناڅاپه خپل آس تم کړ او د خپلو ملګرو په لور یې په غور سره وکتل او ورته یې وویل: « تم شئ »

د هغه په اواز کې د اسې فکري ژورتیا وه لکه څوک چې یو ډیر زیات مکروه څیز ووینې او د شر څخه یې د خپلو ملګرو د ژغورولو او ساتنې اراده لرې. په ځنګل کې یې په ډیره ناکرارۍ او غور سره مخته د اسې په زیر سره وکتل لکه یوه روږه نیونکې چې په بې کرارۍ سره د ماښام په لور وینې.

په همدې وخت کې ایلک خان د حماد په لور مخ کړ او ورته یې وویل:

»ولې تم شوې ؟ ایا کومه خطره درته تر سترګو کیږي ؟» حماد خپل غوږ په لاس کې ونیوه او بیا یې وویل:

»ایلک خان ! واوره ، غوږ سره ورته غوږ شه ، تا ته په ځنګله کې د آسونو د پښو د قدمونو اواز تر غوږو کیږي ؟

ایلک خان تر ډیره پورې غوږ نیولې و تر څو د غه اوازونه واوري ، بیا یې په اندیښنې سره حماد ته وویل: « ستا خبره سهي ده ، په ځنګل کې په یوه وار د ډیرو آسونو د پښو اواز تر غوږو کیږي. اودا اواز هره شیبه را لنډیږي. ددې مقصد دادې چې دا خلک هم زمونږ په لور را روان دی« .

اوس نو د اسونو د پښو اوازونه په ازاده توګه اوریدل کیدل. حماد یو ځل بیا ددې اوازونو په اوریدو سره وویل: « ایلک خانه واوره ! ددې راتلونکو سپرو شمیره د لسو کسانو څخه کمه نه ده . زه به ددوې په راتلو کې په دې غلطۍ کې نه لویږم چې ووایم چې د متهرا عسکر په لړو لړو ډلو کې په څلورو خواو کې خپاره شوې دې او زمونږ لټون به کوي. خو ایلک خانه واوره چې : ...(الحب لله و البغض لله) تر هغې چې زما په جسم کې د وینې اخري څاڅکې هم وي زه به د اوسۍ په څیر د ښکارې او د مرغې په څیر د مرغۍ خورو نه ستاسو د ټولو ساتنه کوم. ایلک خانه ، حوصله او همت له لاسه مه ورکوه.... .

ایلک خان سینه تانده کړه او ویې ویل: « اې زما نوم ورکې او اجنبي دوسته او لاربنوده ! کله چې دښمن پر مونږ حمله وکړي نو ته به ووینې چې ایلک به د پنځو اوو کسانود وژلو پرته مرګ ته زړه

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نه کړي. زما دې د مجاهدینو د پښو د آسونو په ګردونو سوګند وي چې ایلک خان به په جنګ کې خپل دوست هیڅکله هم ناهیلي نه کړي«......

ایلک خان خاموشه شو. څکه مخې ته څو کسه سپاره راغلل. او هغوي ټولو ددوې د کلابند کولو هڅې پیل کړې. ایلک خان وشمیرل او ویې کتل چې د حماد د خبرې سره سم هغه لس کسان و. ایلک خان وکتل چې د حماد یو لاس کې ډال او په بل کې یې درونده ګرز نیولې دې. ایلک خان او نورو ملګرو یې هم خپلې خپلې وسلې په لاسو کې نیولې وې، بیا حماد هغو سپرو ته ورغږ کړ او ورته یې وویل: «تاسو څوک یاست او ولې مو زمونږ د کلابندۍ کولو هڅې وکړې«

دهغوي څخه یوه یې د ایلک خان په لور اشاره وکړه او ویې ویل «د متهرا دغه بندي به په داسې اسانۍ سره زمونږ له لاسو په تیښته بریالي نه شي. تا ددې په ازادولو کې د خپلې خاورې او وطن سره خیانت کړې، زمونږ په لاسو د مړینې نه مخته مونږ ته ووایاست چې تاسو د کومو سیمو پورې اړوند یاست او د کوم ځای اوسیدونکي یاست«

د حماد څخه داسې خیرونکې او افعي مار جوړ شوي و چې هره ثانیه یې زړه غوښتل دوې و چیچي، خپل اوسپنیز ګرز یې د ماهي نیونکو د جالونو په څیر په هوا کې خوځاوه او دهغه مار په څیر یې غږ ویست چې د خپل قهر په وخت کې د خپل قهرجن روح دژورتیا نه چیغه وهي.

»ستاسې خبرې دومره بې کاره او بې حقیقته دي لکه د یوه احمق د خولې نه چې د حماقت اواز راوځي. زه به مو په خیرو باندې د غم، قهر او تیارو ناهیلۍ راخپرې کړم. ستاسو په هډوکو کې به بې کرارۍ او د یوه نوي قهر سره به پر تاسو د خپل ګرز باران و اوروم. په دې تیاره شپه کې به زه تاسوته د فنا ننداره وښایم او تاسوته به د ځنګلي خنزیرانو په څیر په پوزه کې د مرګ نتکۍ درواچوم او زه به در څخه د خپل منزل په لور روان شم. زما رب زما سره دې او همغه به ماته برې اوسرفرازۍ راپه برخه کوي.

مخته راغلي سپرو لا تر اوسه خپله کلابندي نه وه پوره کړې چې حماد د غصې او قهر څخه د سکرو سکروټه وګرځید، خپل ګرز یې وګرځاوه....آس ته یې پونده ورکړه او په ټولو دښمنانو یې سرګرځونکې د تکبیر غږ (الله اکبر) پورته کړ او دهغه جوپان په څیر یې پرې حمله وکړه چې تر مخه یې رمې ته څوک د زیان د ورسولو هڅه کوي. هغه په ټولو یوه وحشتناکه حمله وکړه او په همغه لمړۍ حمله کې یې د خپلو درې کسو دښمنانو سرونه پرې کړل.

دهغه شاته ایلک خان، ګیان او دهغه ملګري هم په دې جنګ کې را ګډ شوي و، د ایلک خان د جنګ کرچار داسې ولکه په یوه وران ځنګل کې چې لوږې اخیستې خیرونکې په قهر شوي وي،

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم په خپله لمړنۍ حمله کې د دښمن دوه کسان له منځه وړي و ، کله چې حماد بیا ځل د الله اکبر غږ وکړ نو ایلک خان په عجیبه جوش او ولولې سره د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل:

»زما دوسته ، زما حبیبه ! وایه وایه...بیایې ووایه...دغه مقدس غږ یو ځل بیا پورته کړه«...

حماد یو ځل بیا د تکبیر غږ پورته کړ ، دا ځل ایلک خان د ګیان او ملګرو په لور یې په کتلو سره وویل... :

»دوستانو ! تاسو هم دا غږ پورته کړئ ، هو ! د همدې څخه د اسم اعظم غږ پورته کړئ«...

ګیان او ملګري یې د ایلک خان سره یو ځای شو او د تکبیر داسې غږونه یې پورته کړل چې ځنګل یې په لړزه واخست او کله چې دوې خپل اړخونه بدل کړل او بیا یې حمله کوله نو ویې کتل چې حماد د څو نورو د شمنانو سرونه هم ور پرېکړي دي. اوس نو درې کسان پاته و. د هغوې د ډلې نه یو د ایلک خان ښکار و ګرځید او هغه نور دواړه یې د ګیان او ملګرو په لاسو دژوند نه بیغمه شول.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۱مه برخه

د سپوږمۍ په دې نیمایی رڼا شپه کې ایلک خان د حماد لورې ته رانژدې شو د حماد د ټاټ کالي او د هغه ګرز په وینو ککړ و. ایلک خان په ډېر درنښت او احترام سره د حماد په لور وکتل او ورته یې وویل: «زما محسنه! زما حبیبه! د خداې له پاره را ته ووایه چې څوک یې او د کومه ځایه راغلې یې. ما په خپل ژوند کې د لمړي ځل له پاره ستا په څیر افسانوي جنګجو کتلې دې. زه همدا اوس له تا نه د هغه څه په اړه ډېر څه اوریدل غواړم چې په متهرا کې دې هغه غوايي ګاډی تم کړ چې د متهرا خلکو پر ماباندې لکه د غوايي په څیر راښکود.

حماد خپل آس د ایلک خان څنګ ته راوړ او هغه یې په اوږه و ټپاوه او ورته یې وویل: «ایلک خانه! ته په دې اړه فکر مه کوه. د بهیم سیم په کلي کې به د بدرې نات کور ته ورځو او هلته به در ته په ارام سره هر څه ووایم. له ماسره ستا په نامه یو لیک هم شته، چې ما ته د هرات والي ناصر الدین راکړې. راځه چې لمړی د هغه ټول لاشونه ښخ کړو او د ویني د هغه څاڅکي پاک کړو ترڅو د دې وینو په کتلو سره څوک زمونږ د آسونو تعقیب و نه کولې شي. ټولو یو ځای هغه لاشونه ښخ کړل او د پښو په منبودو سره یې د وینو هغه ښښې ښباني هم له منځه یوړې بیا یې د شمال غرب په لور د بهیم سیم کلي ته مخه کړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲مه برخه

سهار ته لا تر اوسه ډیر وخت پاته و چې ګیان د بدري نات دکور دروازه ور وټکوله. حماد ، ایلک خان اونور ملګري یې تر شا ولاړ وو . لږه شیبه وروسته دحویلۍ دننه دسپې اواز پیدا شو ، خو سمدلاسه څوک را پورته شو او سپي یې بند کړ اوبیا یې د حویلۍ دروازه پرانیسته. ددروازې پرانیستونکې دحویلۍ یوه ملازم و. ټول حویلۍ ته ورننوتل. دګیان ملګرو ټول آسونه داصطبل په لور یوړل. خو ګیان ،حماد او ایلک خان دخپله ځانه سره خپلې کمرې ته یوړل. لږه شیبه وروسته بدري نات هم د کوره راووت. په لاسو کې یې روڼ مشال نیولی و ، د اصطبل په لور دتللو په وخت کې یې هغه ملازم ته ورغږ کړ چې دروازه یې پرانیستې وه. کله چې هغه ملازم په یوه منډه د بدري نات خواته راغې نو بدري نات ترې په پلټونکې توګه وپوښتل: « دحویلۍ دروازه چا و ټکوله«..

ملازم ورته په خوشحالۍ سره وویل: « مالکه ! ګیان دخپلو ملګرو سره را ستون شوې دې«

بدري نات ترې په ډیر شوق سره وپوښتل: « ایا حماد هم ورسره شته ؟«

ملازم ورته په خندا کې وویل: « مالکه ! یوازې حماد نه چې ایلک خان هم ورسره دې«

بدري نات دګیان دکوټې په لور ورغې او ویې ویل « زما زړه د پخوانه ویل چې دنیشاپور دا شاهین چې هر کار ته لاس واچوي ، ناکامیږي نه« .

حماد ، ایلک خان اوګیان درې واړه ناست و اوخبرې یې کولې ، چې بدری نات هم ورننوت.دهغه دکتلو سره سم ایلک خان راپورته شو اودبدری نات سره یې غیږه ورکړه. او ویې ویل « زه هم ستا منتظر وم» بیا یې دحماد په لور اشاره وکړه او ویې ویل « زه ددغه ورور په برخه کې معلومات تر لاسه کول غواړم خو هغه دخپل ځان په اړه تر اوسه ماته څه نه دي ویلي«....

پخوا له دې چې بدری نات څه ووایي ، حماد دخپل سر څخه خود لرې کړ اودهغې د لاندې اینښودل شوې څرمني دمنځ څخه یې یو لیک را وویست او ایلک خان ته یې ورکړ او ورته یې وویل: « دا ولوله ، دا ستا په نامه دناصرالدین لیک دي«...

بدري نات او ایلک دواړو د مشال په رڼا لیک ولوست ، د لوست نه وروسته ایلک خان لاندې ښکته شو اودحماد دواړه زنګونونه یې ونیول او ورته یې وویل: « دنن نه وروسته ته زما امیر یې اوزه ستا یو ډیر ادني سپاهي«

حماد ورته په ډیره عاجزۍ سره وویل: « نه ددې ځای امارت به له همتا سره وي زه به ستا تر لاسه لاندې په کار کولو خوشحالې محسوسوم«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایلک خان ورته په ډیر درنښت وویل: « دا به څنګه شوني وي ، ستا په شتون کې ایلک خان بلکل د امارت وړتیا نه لري. ته زما څخه ډیر ځواکمن او د جنګي امورو ماهر یې. ما ته د خوښې ځای دې چې ستا په څیر دیوه امیر تر لاس لاندي کار وکړم. په خدای قسم چې ایلک خان د حکم کولو له پاره نه بلکه د اتباع له پاره پیدا شوی دی»

حماد راپورته شو او ایلک خان ته یې وویل: « د سهار د لمانځه وخت داخل شوی دی ، راځئ چې لمړی لمونځ اداء کړو بیا به دواړه د خپلو نورو امورو په لور توجه کوو»

بدري نات تري په اندیښني سره وپوښتل « کوم نوي امور»...

حماد ورته وویل: « نګرکوټ....چیرې چې زما د ملت یوه لور د پنډتانو په بند کې پرته ده ... که چیرې هغه ژوندۍ وي نو زه به دهغې د خلاصون او بیرته راوړو په برخه کې هرو مرو بریالی کیږم. خو که چیرې هغو قصابانو هغه په خپلو بتانو قرباني کړې وي نو خدای تعالي دې دهغې روح ته سکون او راحت ورکړي»...

حماد لږ څه تم شو او ویې ویل: « دهغې مسلماني نجلۍ نوم څه دی ؟ تا ماته ویلی و خو زما د ذهن نه یې نوم وتلی دی».

بدري نات ورته وویل: « دهغې نوم اوما دی او د نګرکوټ په مندر کې خدمتګاره وه ، ډیره صابره او ذهینه پیغله ده ، که چیرې د وزي په څیر یې هم پوست وویستل شي بیا به هم د خپلو ملګرو او پټ تحریک په اړه یوه خبره هم ونه کړي. هغه داسې پیغله ده چې هر ډول باور ، ویاړ او اعتماد پرې کیدي شي».

حماد په دعایه توګه وویل: « خدای دې وکړي چې زما تر ورسیدو پورې زما د قوم دغه لور ژوندۍ او سلامته اوسي ،نو زه به هغه د دې دوزخ څخه د هغې په راویستلو بریالي شم او»....

بدري نات یې په منځ کې راټوپ کړ او ویې ویل: « دهغې پیغلې سره یو بل راز هم تړلی دی»..

حماد ورته و کتل او ویې پوښتل « څه ډول راز ..؟»

بدری نات د ایلک خان په لور وکتل او په نرۍ شانته خندا یې وویل: « هغه پیغله چې اوما نومیږي ، د ایلک خان سره ډیره زیاته مینه کوي ،ایلک خان یې هم هغه خوښوي ، نژدې و چې د دواړو تر منځ نکاح وکړل شي ،چې دا پیښه وشوه».

حماد وخندل او ایلک خان ته یې وکتل او ویې ویل: « غم مه کوه ، هغه به هرو مرو د دې جهنم څخه را باسم او دهغې نه وروسته به په همدې حویلۍ کې ستا د ښځې په څیر له تا سره اوسیږي».

بدری نات یو ځل بیا وپوښتل: « نګر کوټ ته به څه وخت روانیږئ ، تر څو ستاسو د خوراک څښاک بندوبست وکړم .ایا داسې به شوني نه وی چې»....

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد ورته په منځ کې راټوپ کړ او ویې ویل « د سهار دلمانځه وروسته ددې ځایه روانیږم، له ماسره به یوائې ایلک خان سفرکوي ، اوس راځئ چې ناوخته کیږي. لمونځ وکړئ» ټولو اودسونه وکړل ، بیا هغوی ټولو د ګیان په کوټه کې د بدري نات په امامت سره د سهار لمونځ اداء کړ».

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۳مه برخه

د څو ورځو پرلپسې سفر کولو وروسته حماد او ایلک خان یوه ورځ د نګرکوټ کلا ډوله مندر ته د نژدې پنځه مایله واټن په لرېوالي سره ور رسیدلي و. په دې وخت کې لمر د سر پاسه ولاړ و ، دوې هم د خپلو اسونو رفتار کم کړی و ، ځکه چې هغوې غوښتل چې د شپې په تیاره کې مندر ته ورسیږي او هلته شپینۍ حمله وکړي. په همدې خاطر هغوې کرار کرار د کوهستان په نالو او ښکته پورته ځایو کې پټ پټ د شمال په لور مخته روان وو.

کله چې لمر پریوت نو هغوې د کلا شکله مندر د شرقي برخې څخه تیر شوي و او ډیر مخته تللي و. هغوې د مندر څخه یو دوه مایله نور هم لرې ولاړل او بیا بیرته د غرب په لور ور وګرځیدل او د کوهستاني دریاب هغې غاړې ته راغلل چې د دیوال شکله غرونو د دریې برخو څخه تیریده او په سر یې مندر پروت و . هغوې وکتل چې د یخنۍ په واسطه د دریاب اوبه ډیرې کمې او غاړې یې پوره وچې شوي دي، حماد او ایلک خان دواړو د دریاب په همدې وچو غاړو باندې خپل آسونه ځغلول او بیرته د مندر په لور را روان وو.

د مندر شاته د غره نه لاندې یې په یوه تیاره ځای کې خپل آسونه وتړل ، دواړو لمرې د ماسختن لمونځ اداء کړ، بیا حماد خپله او سپنیزه پنجه را وویستله ، د غره په سر د مندر په کتلو سره یې د هغه ځاې د پورتوالي اندازه واخسته او بیا یې د زین څخه رسۍ را پرانسته او ددې او سپنیزې پنجې سره یې وتړله. د هغه ټول کار ته ایلک خان په ډیر غور او دلچسپۍ سره کتل.

بیا د ایلک خان د سترګو تر مخه حماد خپله رسۍ د او سپنیزې پنجې سره یو ځاې تاو راتاوه کړه او پورته یې ور ګذار کړه. په همغه لمړي ځل د غه او سپنیزه پنجه ددې دیوال شکله غره په کوم ځاې کې کلکه و نښتله. حماد د پنجې سره تړلې رسۍ ښه کش را کش کړه او د هغې د ټینګښت اندازه یې واخسته، بیا د خپل آس څنګ ته راغي ، د غشو ډک ملابند یې د ملا و تړه ، ډال او کمان یې په اوږه واچاوه او بیرته د رسۍ خوا ته راغې او ودرید. ایلک خان هم د حماد په څیر خپل ځان په وسله سنبال کړ.

زما تر شا د راتلو هڅه کوه ، یاد ساته چې کوم اواز را پیدا نه شی. او که نه زمونږ دا خطرناک عملیات به د ناکامۍ سره مخ شی. دواړه د خپلو لاسو ، پښو او زنګونو په مرسته په ډیره چټکتیا سره پورته و ختل ، حماد خپله رسۍ په دواړو لاسو و نیوله یو ټوپ یې وواهه ، او بیا یې رسۍ د خپلو دواړو پښو تر منځ کلکه و نیوله او پورته پرې خوت، ایلک خان ته یې هم وویل: « ایلک

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

خانه !لکه څنګه چې زه پورته ځم په همدې توګه ته هم زما تر شا د راتلو هڅه کوه.خو یاد ساته چې کوم اواز راپیدا نه شی او کنه زمونږ دا خطرناک پروګرام به دناکامۍ سره مخ شی.
کله چې هغه ځآې ته را ورسید چیرې چې او سپنیزه پنجه د یوې تیږې ترمنځ ننښتې وه ، حماد تر څو لمحو پورې اخوا دیخوا وکتل اوبیا یې په تیاره کې سترګو رڼا وکړه ، په کوم ځاې کې چې پنجه ننښتې وه ، دهغې څخه لږ څه پورته د غره ډیره برخه مخته را وتلې وه ، حماد ایلک خان ته په اشارې کولو سره د پورته راتلو وویل ، اوبیا دواړه د غره په دغه را وتلې برخې باندی و دریدل، بیا حماد پنجه د غره د سترو تیږو څخه را خلاصه کړه او هغه یې د تړل شوې رسۍ سره را ټوله او یو ځل بیا پورته ور وغورځوله. پنجه یو ځل بیا د غره په کومه ستره تیږه کې ننښتې وه اودوې دواړه بیا د پنجې اورسۍ په مرسته پورته وختل. په همدې توګه یې دوه ځله نور هم پنجه پورته ګذار کړه او دوې ددغې دیوال شکله غر ، چې په سر یې بهیم نومې مندر و ،په ورختلو بریالي شول.(د نګرکوټ دا کلا شکله مندر د بهیم په نامه مشهور شوې و. هغه په یوه ډیر لوړ او ددرې خواو نه دناقابل تسخیر غرونو د پاسه د مشهور راجه بهیم په لاسو تعمیر شوې و. په هندوستان کې دا د بتانو تر ټولو ستر مرکز و. او ددې ځاې پروهت په ټولو هندو راجاګانو باندې خپل اغیز درلود. ددې مندر د بتانو په سترګو کې لعل او جوهر ایښوول شوې و)
د غره دپاسه د راختلو وروسته حماد پنجه په یوه ستره تیږه کې ونښلوله او رسۍ یې ترې لاندې را وځړوله ، بیا یې په پټه ایلک خان ته وویل: (ایلکه ایلکه !کومې لورې ته چې مونږ را غلې یو دا خو دمندر شاتنۍ برخه ده ، خو ددې سره سره به بیا هم دلته وسله وال ساتونکې اوسی. مونږ باید دلته پریوځو اود مار په څیر په سینه هغه لورې ته ور وښویږو.
سمدلاسه دواړه په دغه تیږلوړه زمکه باندې پریوتل ، بیا ایلک خان حماد ته وویل « یا امیره !زه ددې مندر دهرې برخې په اړه معلومات لرم. ستا اندازه سهی ده ددې مندر په شاتنۍ برخه کې هم ساتونکې شته. زه به مخته مخته ښویږم ته زما شاته راځه« .
حماد یې وړاندیز و مانه او ورته یې وویل: « یو بل کار هم وکړه ایلکه. خپل ډال شاته وتړه ، تر څو د ښویدو په وخت کې اواز ونه کړي«.
حماد او ایلک مخته ښوویدل ، کله چې د مندر شاتنۍ برخې کې دتورو تیږو څخه جوړ کړل شوي دیوال ته ور نژدې شول نو حماد ایلک خان د اوږې څخه ونیوه او تم یې کړ ، ورته یې وویل « تم شه ، ایلک خانه !خپل ښي او کیڼ لورې ته ووینه. ددواړو خواو څخه ساتونکې را روان دي ، سر ټیټ کړه او ساه دې بنده کړه«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد او ایلک خان دواړو خپل سرونه په زمکه ایښودي و.او خپلې ساه ګانې یې و درولې ، خو سترګې یې په دغو وسلوالو ساتونکو نښتې وې چې دښې او کیڼ لورې څخه راتلل.
دواړه ساتونکې راغلل ، یو د بل سره یو ځای شول اوبیا بیرته په مختلفو سمتونو روان شول. کله چې هغوې لرې ولاړل نوحماد ورته وویل: « ایلکه ! ددې مندر د شاتنۍ برخې دغه دواړه ساتونکې بیرته را ځي او یو د بل سره بیا وینې اوبیرته ستنیږي ، ددوې د ساتنې اوپهرې همدا طریقه ده.
ایلکه...ایلکه ! راځه لږ څه نور هم مخته ورځو او په زمکه پریوځو. خو واوره ! داخل چې هغوې دواړه یو ځای شی او بیا بیرته دمختلفو سمتو په لور روان شي نو په ښي لور تلونکې باندې په زه اوپه کیڼ لور تلونکې باندې ته حمله وکړه . پټ پټ دهغه شاته ولاړه شه. لمړۍ یې خوله وربنده کړه او بیا یې کار ور خلاص کړه«.
ایلک خان هم ورته په ځواب کې وویل: « ای امیره ! په دې اړه فکر مه کوه. زه به ستا دهدایت سره سم عمل کوم » لږه شیبه وروسته بیا هغه دواړه ساتونکې را وګرځیدل په همغه ځآی کې یو دبل سره یو ځآی شول اوبیرته په مخالفو سمتونو روان شول.حماد او ایلک خان ورته په سنګر کې ناست و او د زمریو په څیر پسې را ووتل او په کرار کرار یې تر شا روان شول او بیا یې پرې ور ټوپ کړ ، لمړۍ یې ددوې خولې ور بندې کړې بیا یې دهغوې په سینو کې د زهرو خنجر ور ننویست ، بیا یې ددواړو ساتونکو لاشونه واخستل اوشاته یې کړل ، بیا یې شاو خوا وکتل ، ترځنګ یې ورته د ونو بوټو یو ځنګل شانته تر سترګو شو ، دهغوې دواړو لاشونه یې په همغه ځنګل کې ور واچول اوبیرته دمندر لورې ته راستانه شول.
اوس نو هغوې دمندر د جنوبي دیوال تر څنګ څنګ دشرقي برخې په لور ور روان و . اوهمدا مندر ته د ورننوتلو لاره وه. ددیوال اخري سر ته په رارسیدو سره حماد د مندر شرقي برخې په لور وکتل ، دمندر په دغې برخې کې دېې شمیره ستنو څخه جوړ شوې دهلیز و چې دشمال په لور تر لرې لرې پورې غځیدلې و. ددې دهلیز دننه بې شمیره ډیوې بلې شوې وې او دهمدې ډیوو په رڼاکې هلته ساتونکو خپله دنده تر سره کوله. حماد او ایلک خان دواړه د یوې ستنې سره څنګ ته شول اودساتونکو دراتلو انتظار یې پیل کړ.
څنګه چې پهره دار د ستنې تر څنګ په تیریدو شو نو حماد او ایلک خان پرې د زمریو په څیر ور ولویدل ، دهغه خوله یې ور بنده کړه او په ډیره چټکۍ سره یې هغه راښکود اودمندر د جنوبي دیوال په تیارو کې یې ور وغورځاوه.
هغوې بیرته همدې ستر دهلیز ته راستانه شول او شاوخوا یې و ځارله ، دمندر تر مخه شرقي لورې چیرې چې یو نشیبي لاره دمندر په لور راتلله هلته دمندر خو کسه وسلوال پهره داران ولاړ و . د

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستنې شاته ولاړ حماد په پټه وویل: « ایلکه ، ایلکه ! ایا دا ویلې شې چې اوما به په کومه کمره کې بنده وي»

ایلک دځو لمحو دخاموشۍ وروسته وویل:« که چیرې ژوندۍ وي او په دیوي او دیوتاو باندي یې قرباني کړي نه وي نو هغه به ددې مندر په تاخانه کې وي».

حماد تري بیا وپوښتل: « تاخانه کومې لورې ته دي»

»دلته خو یوه نه بلکه بې شمیره تاخانې دي او هیڅ نابلده انسان ددې تاخانو څخه نه شي وتلې. خوبیا هم زه فکر کوم چې هغه به دمندر د ستر پروهت په ذاتي تاخانې کې وي».

»ایا ته دهغې تاخانې په اړه معلومات لرې ؟»

هو ! امیره ما هغه تاخانه کتلې ده» .

»نو بیا واوره ایلکه ! دددهلیز د دیوال سره نښتې نښتې مخته د هغې تاخانې په لور ولاړ شه. زه هم درسره ملګرې یم ، « دواړه دهغه دهلیز دديوال سره نښتې کرارکرار مخته ولاړل ،یوې دروازې ته په رسیدو سره ایلک خان تم شو ، بیا یې هغه دروازې ته لږ څه زور ورکړ او ویې کتل چې دروازه پرانیستې ده، دهغې یوه پله یې لږ څه خلاصه کړه. ایلک خان ورته په پټه وویل:« یا امیره ! قدرت په مکمله توګه زمونږ سره ملګرې دې. تاخانې ته تلونکې دا لاره پرانیستې ده. اوس زما شا شاته راځه»

دواړو دروازه پرانیسته او دننه ورغلل ، دروازه یې تر شا بیرته بنده کړه ،کوم ځآی چې دوې ولاړ و هغه پاتخې وې چې لاندې کوزیدې ، د پاتخو په دواړو خواو کې دديوالونو سره مشالونه لږیدلې و چې د همدې له کبله پاتخې په پوره اسانۍ سره څرګندیدې.

دواړو بې له دې چې شور وزوګ را پیدا کړي لاندې کیوتل ، د نژدې شلو پاټکو نه د کیوتلو وروسته هغوې د تورو تیږو نه په جوړ شوي فرش باندی ولاړ و. دا یوه پرانیستې لاره وه چې مخامخ دغرب په لورې تلله. دواړه څو قدمه مخته ولاړل چې ویې کتل چې دا لاره دیوې بلې لارې سره یو ځآي کیږې چې شمال جنوب لورې ته غځیدلې وه. دا ددې ټولو تاخانو دهلیزونه و، ځکه چې ددې دهلیزونودواړو خواو ته ګڼ شمیرې کوټې وې او ټولې په تیارو کې ډوبې وې خوبیا هم د شمال په لورې پرتو کوټو کې لږ څه روښنایې تر سترګو کیدله.

دواړو په ډیر غور سره یو بل ته وکتل. بیا مخته ولاړل ، دواړو د یوې روښانه کمرې دننه وکتل ،هلته په کمره کې د کرشن مراري دتیږو څخه جوړ کړل شوې یو ستر بُت ایښوول شوې و ،اودهغې بُت د سر سره نژدې دیوال باندې یو ستر مشال هم نښلول شوې و. ددې نه وروسته هغه دځلورو کمرو پلټنه وکړه خو هغه ټولې خالي وې خو د دیوې ګانو او دیوتاګانو د بوتانو نه ډکې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي او د هر بُت سره نژدې مشالونه ایښوول شوي و. دا کمرې په ښه عطرو خوشبویه شوې وې ، تر ثنګ یې د شمال او جنوب پورې غځیدلې دهلیزونه هم دهمداسې خوشبو څخه ډک و.
حماد او ایلک خان مخته ولاړل.... اوس دهغوې تر مخه داسې یوه کمره راغله چې دپخوانیو کمرو په نسبت ډیره روښانه وه ، حماد لکه د یوه ځناور په څیر په زوره زوره ساه واخسته او ایلک خان ته یې وویل «ایلک خانه ! هوښیاره اوسه..... ماته ددې کمرې څخه تیز انساني بوې راځي».
ایلک خان ورته هم په اشارې سره وویل: « یا امیره ! همدا د مندر دستر پروهت کمره ده»
حماد او ایلک خان همدې کمرې ته ور وکتل ،هلته دمندر ستر پروهت د یوه بُت تر مخه ناست وو ، یوه ښایسته او ډیره حسینه خدمتګاره ښځه یې تر څنګ وه چې دبُت په سر یې ګلان شیندل او شمعې یې پرې روښانه کولې.د پروهت سر ټیټ و اوداسې څرګندیده چې په سکون او انجماد کې په مراقبې کې ډوب شوی وي ، دپروهت تر مخه او دبُت ښیې لورې ته ،چیرې چې انساني ځان په بُت باندې دقربانۍ له پاره ځآریده ، یو قربان ځآی هم موجود و. په زمکه کې یو ډیر ستر موګې ښخ کړل شوې و او اوما یې په هغې پورې کلکه تړلې وه. ایلک خان همغې لورې ته اشاره وکړه او ویې ویل: « یاامیره ! دغه مخته چې کومه نجلۍ وینې چې په رسیو تړل شوې ، همدا اوما ده».
حماد وکتل چې هغه یوه ډیره حسینه او ښایسته ، دښه قد خاونده او سترګې ورونکې پیغله وه. په تاخانه کې بنده او په تورو تیارو کې غمژنه ولاړه وه ، هغه اندیښمنه وه ، دکوټې په تیارو کې لکه دماتې شوې ډیوې په څیر ګرځیدلې وه. سترګې یې بندې وې ، داسې معلومیده لکه د ډیرې مودې راهیسې چې خوب ته نه وي پریښوول شوي او اوس قربان ځآي ته په ورختلو باندې هم د کلک خوب کولو اراده لري.
حماد او ایلک خان یو بل ته وکتل ، په سترګو سترګو کې یې پریکړه وکړه ،بیا دواړه د یوه توپان په څیر دننه ورننوتل ،حماد د تاخانې دروازه ددننه څخه وتړله ، دمندر دیوداسې چې کله دوې دواړه وکتل نو وجود یې په لړزان راغې ، حماد یې په لور توره وخوځوله او ورته یې وویل:
»که چیرې دخولې څخه دې لږ څه اواز هم وویست نو په دې توره به دې ستونې پریکړم.« هغه دیوداسې ګونګه شوه اودبُت تر څنګ په لړزیدلي وجود ولاړه پاته شوه.
اوما سترګې پرانیستې ، کله یې چې په تاخانې کې ایلک خان وکوت ، نو حیرانه شوه ، لږه شیبه مخته یې په مخ د غم او مرګ څپې تلې راتلې خو اوس یې مخ دخوشحالۍ نه وغوړید ، داسې بریښیده لکه د ایلک خان په کتلو سره یې هلته د وجود په هډوکو کې سمدلاسه شفا پیدا شوې وي.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ارتکاز او ذکر کې ډوب پروهت خپل سر و ځرخاوه او د ایلک خان په لور یې د کتلو په وخت کې په سختې لهجې وویل: «تاسو دواړه څوک یاست او ولې دلته د مقدسې خونې ته را ننوتي یاست ؟»

حماد د پروهت خبره هسې واخسته او ایلک خان ته یې وویل: «ایلک خانه ! د اوما رسۍ پرانیزه او په ځآی یې د مندر دیوداسې و تړه او په خوله کې یې ورته د خپلو کالیو ټخه څه ورومنډه ترڅو اواز ونه شی کړاې» .

ایلک خان ور مخته شو او لړزانده دیوداسې یې د بُت د اړخ څخه را ونیوله او هلته په قربان ځآی کې یې د اوما په ځآي وتړله او د اوما رسۍ یې را پرانیستې«....

پروهت یو ځل بیا په خپلو غضبناکو سترګو حماد ته وکتل او په خپل قهرجن اواز یې وپوښتل ....«ما له تاسې وپوښتل چې تاسو څوک یاست چې په خپل سر مندر ته را ننوتي یاست. زه وینم چې ستاسو د ظاهر او باطن ترمنځ یو شرارت شتون لري او هغه انسان ، چې د هغه په روح کې شیطان وی ، هغه دې مندر ته نه شی داخلیدې«.

حماد په داسې بڼه هغه پروهت ته ورنژدې شو ، لکه څنګه چې یو وحشي د خپل یوه ښکار په لور ور نژدې کیږي. تر دې وخته پورې پروهت د خپله ځایه راپورته شوې و ، حماد یې هم مخته ولاړ و.

»ته نه شې کولې مونږ دې مندر ته د راننوتلو څخه منه کړې«

پروهت په ډیره حیرانتیا سره د ایلک خان په لور وکتل او ویې ویل: «اوه .....ته خو همغه یې چې داوما سره دې د دې وطن د خاورې سره د خیانت اراده کړې وه او بیا و نیول شوې. تو خو هلته متهرا کې بندي وې ، د هغه ځایه څه ډول را خلاص شوې یې. حماد د پروهت په خوله یوه درنده سپیړه ورکړه او ورته یې وویل:« په دې خاطر د متهرا د بندیخانې څخه را وتښتید چې ستا په څیر یې روح ناولې نه و«

پروهت ډیر په غضب سره و غړمبید او ویې ویل « هلکه ! د خپلې ژبې او د خپلې خولې مزې دې وتړه او که نه په همدې تاخانې کې به دې داسې ټوټې ټوټې کړم چې...» بیا یې د ایلک خان په لور وکتل او لږ څه په سړه لهجه یې ورته وویل: « دا ستا ملګرې او زما د وطن دښمن دلته څه کوي .دمندر کومه دیوداسې یې چې نیولې ده هغه د ددیوتاګانو لویه عبات کونکې ده. که چیرې هغې ته لږ څه زیان هم ور ورسیږي نو دیوتاګان به تاسو یو هم ونه بښې. هغه بله نجلۍ چې اوما نومیږي او د کومې رسۍ یې چې پرانیستې دي د هغې په اړه پریکړه شوې چې هغه به په دیوتاګانو ځارول کیږي...واورئ ! دا ستاسو د لوبو کار نه دي ، دا به ستاسو په کار رانشي ، خو مونږ به یې په خپلو دیوتاګانو باندې ځار کړو او او دهغوې د غضب او قهر نه به خپلې خاورې ته نجات ورکړو«.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد نور هم قهروړي شو او پروهت یې د اوږې څخه و نیوه ، سخت ټکان یې ورکړ او ورته یې وویل : « ړونده انسانه ! ماته وګوره ! زه ستا د مرګ د هغه دیوتا په څیر راغلی یم چې ستا د دهرم له مخې خپلې متې یې په پوره توګه غځولې وي ، که چیرې ستا کوم بُت ، کوم دیوتا ، اویا کوم بل څه تا له ماڅخه خوندی کولی شی نو همغه ته ور غږ کړه« .

پروهت دا ځل لږ څه په عبثیاتو سره وویل :« اې هلکه واوره ! حوصله وکړه او په صبر سره زما خبره واوره ! همدا اوس دې خپله ملا سمه کړه او سترګې دې پرانیزه او ددې ځایه ووځه ، او که نه زه به دې داسې زخمي کړم چې خپل پیدا اینبت به دې هم له یاده ووځي«.

په دغه د اسرارو نه ډکې تاخانې کې حماد یو ځل بیا په قهر وویل :

»کاشکې چې ته دهندو دهرم د پروهت په ځآی کوم کشتری وای نو تر اوسه به مې ستا ښټ وهلې و. مونږ د مذهب دمشرانو درنښت کوو . زما د څو پوښتنو ځواب راکړه ، خو که چیرې انکار دې وکړ اویا دې درواغ وویل نو زه به دخپلې توري په کارولو مجبور کړل شم« .

پروهت د سختې کرکې په بڼه وویل :« ته تر اوسه هلک یې ، ورکیږه . په خپله لاره ځه ، زه ستا دهیڅ سوال ځواب نه شم ورکولې ، ته داسې پهلوان نه یې چې زه دې تر مخه مات شم او خپله ماتې ومنم «.

حماد دخپلې درنې تورې څوکه د پروهت په ستوني کې ور ښخه کړه او ورته یې وویل « ګورم چې ته څنګه زما د پوښتنو ځواب نه شې ویلې«

پروهت د ویرې او وحشت نه په لړزه شو ، تر ډیره پورې یې خبرې نه شوې کولې ، حالت یې داسې ګرځیدلې و لکه ژبه یې چې په ستوني کې نښتې وي ، بیا یې په ډیره ستونزمنه توګه خپله ژبه پرانیسته او په ترټرې ژبه یې وویل :

»ځوانه ! زه ستا خدمتګار او غلام یم ، ستا دهرې خبرې خیال به ساتم او د هرې پوښتنې ځواب به دې وایم ، خو ما مه وژنه«

حماد ترې په قهر سره وپوښتل :« ستا هغه نا ماتیدونکې غرور چیرې ولاړ«...

پروهت ورته په ډیره بې وسۍ سره وویل :« مهاراجه ! بښنه وکړه ، .....زه هم انسان یم ، له ماڅخه غفلت شوې دې«

حماد یې په ستوني باندی د تورې د څوکې فشار را کم کړ او ورته یې وویل :« دهغه څه پوښتنه چې کوم سهي ځواب به یې راکوې او که نه په همدې تاخانې کې به دې ښټ در پرې کړم او زه به په پوره خوندې توګه ددې ځآیه ووځم«.

پروهت په لړزانده اواز سره وویل :« وپوښته ، وپوښته مهاراجه ! زه به درته درواغ و نه وایم«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د پروهتې په سترګو کې سترګې ور ننویستلې او ورڅخه یې وپوښتل: «که چیرې د غزني کوم حکمران دلته په هند باندې حمله وکړي نو د کوهستان د شوالک ټول راجه ګان به یو ځای د هغه په مقابل کې څومره لښکر را ټول کړای شي ؟»

پروهتې په غمژن اواز سره وویل: «شاوخوا څلویښت زره کسان»

»د متهرا او تانیسر څخه د څومره کسانو د راټولو توقع کیدې شي ؟»

»شاوخوا پنځلس زره کسان«..

»د کشمیر او شمالي سیمو څخه....؟«

»شاوخوا پنځه ویشت زره کسان«...

حماد خاموشه شو ،بیا یو ځل بیا د پروهتې په څټ توره کېښوده او په غوریدونکي اواز یې وویل: «ته هم د هغې قربان ځای په لور ورځه ،چیرې دې چې زما د قوم یوه لور په خپلو بتانو د قربانۍ له پاره په رسیو کې تړلې وه. پروهته واوره چې ! ما به هرو مرو ته اوستا دا دیوداسی ښېنلې وای ، خو اوس تاسو دواړو ایلک خان و پیژانده په دې خاطر ستاسو د دواړو وژل را ته اړین دي«

پروهتې د قربانځای په لور د تللو په وخت کې په زوره زوره چغې کړې « تباهي ده ، تباهي ده«...

حماد پرې توره را تاوه کړه او په یوه ګذار یې د هغه څټ ور پرې کړ ، د بله اړخه ایلک خان هم په رسیو کې تړلې دیوداسی د ژوند نه لاس په سر کړې وه او سریې ترې پرې کړې و. په همدې وخت کې د مندر بیرونی برخه کې شور و غوغا واوریدل شوه. حماد ایلک خان ته وویل:

»ایلکه ایلکه ! اوما له ځانه سره را واخله اوزما تر شاشا راځه ،کیدې شی د دې پروهتې اواز بیرون پهره دارانو اوریدلې وی، هغوې به هرو مرو تاخانې ته راځي ، زه به د پاتخو سره نژدې هغوې تم کړم ، ته اوما له ځآنه سره راواخله او را ځه« .

حماد په یوه منډه تر پاتخو پورې راغی او په پاتخو کې شته مشالونه یې مړه کړل او په دریم پاتکي باندی منتظر پاته شو . ایلک او اوما هم خپل ځآنونه همتله ور ورسول ، تر دې وخته پورې څلور ساتونکې په منډه را ورسیدل او د تاخانو دروازه یې پرانیسته او د پاتخو څخه لاندې را کیوتل ، حماد ، ایلک او اوما د دیوال پورې نښتې و ، په دې خاطر ساتونکو ونه شو کتلای ، کله چې هغوې څلور واړه د پاتخو څخه ښکته شول نو ایلک خان غوښتل حمله پرې وکړي خو حماد یې لاس و نیو.

کله چې هغه څلور واړه د پاتخو څخه ښکته شول او د تاخانې په لور ولاړل نو حماد دروازه پرانیسته او بیرون یې وکتل ، بیرون هرې لورې ته خاموشی خپره وه . حماد ایلک ته په پټه وویل ....« تاسو دواړه زما شاته راځئ«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې واړو دروازه پرانیسته ، ددروازې څخه ووتل ، بیا حماد دروازه د شانه وتړله او د دهلیز دديوال سره څنګ کې په تیارو کې دجنوبي دهلیز په لور مخته ولاړل. حماد هغوې دواړو ته د تیښتې حکم وکړ او پخپله هم په پوره قوت سره په ځغاسته شو . هغه ځاي ته یې ځانونه ورسول چیرې یې چې او سپنیزه پنجه په غره کې ځړولې پرې ایښې وه . ایلکخان هم اوما له لاسه نیولې وه او په پوره منډه راون و.

ناڅاپه د مندر دشرقي برخې یوه ساتونکې شور وغوغا جوړه کړه: « هغوې وتښتیدل ....و تښتیدل..... یوا ځې دوه کسان دي ،.....اوما هم ورسره ده او تښتوي یې«...

دمندر دشرقي برخې ساتونکوټولو شور او غوغا پیل کړه.

خپلې رسۍ ته د ورسیدو سره سم حماد سمدلاسه سنګر و نیوه ، کمان یې دغشو نه ډک کړ او ایلک خان ته یې وویل ، « اوما له ځآنه سره کړه او لاندې یې کیباسه. زه به د تعقیبوونکو د مخنیوي هڅې وکړم«

ایلک خان د ډیر محبت څرګندونه وکړه او وویې ویل:

»یا امیره ! زه دې ددښمن تر مخه ځانته نه شم پریښوولې ، زه به ستا سره اوږه په اوږه دهغوې مقابله کوم«.

حماد په سخت اواز سره ورته وویل: « ایلک خانه ! دا زما حکم دې ، اوما له ځآنه سره واخله او لاندې یې ښکته کړه. او واوره ! چې د کیوتلو وخت کې چې کله ددوو رسیو جوړ راشي نو هلته کوم مناسب ځآي وګوره او اوما هملته په کوم ځآې کې ودروه ، هلته رسۍ په خپل ځاې پریږده ،ځکه چې زه د درکیوتلو په وخت کې خپله او سپنیزه پنجه هم له ځآنه سره درکیباسم. او په همغه وخت کې به تاسو ته ووایم چې څه وخت د رسۍ په مرسته نور هم ښکته ولاړ شئ او کوم وخت په غونډۍ باندې و دریږئ او رسۍ پریږدئ، اوس اوما له ځآنه سره واخله او لاندې یې ښکته کړه .....ګوره هغه ساتونکې په منډه منډه را روان دي ، زه به هغوې هملته لرې تم کړم«....

ایلک خان لمړۍ اوما سره مرسته وکړه او هغه یې د رسۍ له لارې لاندې کیوستله ، پخپله یې هم رسۍ و نیوله او لاندې کیوت ، درې څلور ګزه لاندې کیوتو سره ایلک خان اوما ته وویل: « اوما ته کرار کرار لاندې کیوزه ،زه به همدلته پاته شم او د امیر ساتنه به وکړم. که چیرې دحمله راوړونکو شمیره زیاته شوه نو زه به بیرته ور ستون شم او د هغه سره به مرسته وکړم« .

اوما ترې په پلټونکو سترګو وپوښتل « دا امیر څوک دې او د کومه ځایه راغلې دې ؟«

ایلک خان ورته په پټه توګه وویل: « دا په هندوستان کې د ټولو کارکوونکو له پاره نوې امیر ټاکل شوې دې ، دغزني د حکومت له اړخه دلته را استول شوې دې، دنیشاپور او سیدونکې دې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

او حماد بن خلدون نو میږي. اوس ته وخت مه ضایع کوه او ښکته ولاړه شه. زه همدلته پاته کیږم او دامیر څارنه به کوم. ته چې په څومره چټکتیا سره کیوتلې شې هغومره ژر کیوزه ، واوره ! که چیرې مونږ دواړو ته دلته کومه پیښه رامخته شوه یا زمونږ په درکیوتو کې ځنډ راپیدا شو ، نو هلته لاندې زمونږ دواړو آسونه تړلي دي د همغوې څنګ ته ورشه» .

او ما لاندې ښکته شوه او ایلک خان لږ څه نور هم پورته ولاړ او د حماد څارنه یې پیل کړه. هغې رسۍ پرې ایښې وه او د یوې راوتلې تیږې په سر ناست و او د حماد په لور یې کتل.

کله چې دمندر ساتونکې په منډو منډو د حماد لورې ته راغلل نو حماد د یوه تیږې شاته کیناست او په هغوې یې دغشو باران و اوراوو. تر ټولو مخکې راتلونکې پنځه کسه ساتونکې د هغه د غشو ښکار وګرځیدل او له منځه ولاړل. دوو نورو ساتونکو هم هغه وخت سر وخوړ چې د حماد په لور یې د راتلو هڅې کولې. د هغوې شاته څو نور ساتونکې وچې د حماد په لور د راتلو هڅې یې کولې هغوې بیرته شاته و تښتیدل او مندر ته ورننوتل.

په تیږه ناست ایلک خان وکتل چې د مندر پنځه ساتونکې د خپلو تورو سره یو ځای د حماد په لور د هغه تر شا حمله کونکې دي هغوې حماد ته ډیر را نژدې شوي وو ، کیدې شي چې دا د هغو ساتونکو چال وو چې حماد یې په خپله مخکینۍ برخه کې مصروف وساته او د فریب نه یې په کار اخستو سره د هغه تر شا پرې د حملې کولو هڅه وکړه.

ایلک خان په یوه ټوپ ځانته پورته وخیژاوه او چغه یې کړه « یا امیره ! شاته دې وګوره چې دښمن دربادنې حمله کونکې دې»

حماد دبرق په څیر را وګرځیدل او خپله توره او ډال یې سنبال کړل ، تر دې وخته پورې ایلکخان هم هلته وررسیدلې و. دواړو یو ځای ددغو ساتونکو حمله ناکامه کړه.

ددې پنځو کسانو سترګې د حماد د اوسپنې په پنجې ورننښتې وې ، ځکه ددې پنجې سره رسۍ هم نښتې وه ، د هغوې څخه یو ځان په ښویدو ښویدو هغې ته ورساوه او هغه یې په پښو ووهله او لاندې یې پرېیسته. پنجه لاندې و ښویده. ددې سره سم په فضا کې یوه هولناکه چیغه واوریدل شوه ، حماد او ایلک پوه شول چې دا د اوما چیغه ده .... په پښو باندې د پنجې د وهونکې ساتونکې په خلاف حماد دا سې غصیلي شوي و چې په یوه ګذار یې توره د هغه د پښتیو څخه تیره کړې وه. او همدلته یې ځاې په ځاې وژلې و. حماد را وګرزید او دریم محافظ یې هم د خپلې تورې خوراک وګرځاوه.

په دې وخت کې حماد وکتل چې دده د غشو څخه ویریدلې تښتیدلې ساتونکې چې مندر ته ننوتلې و یو ځل بیا په منډو منډو د هغه په لور را روان دی ، حماد لږ څه شاته شو او سمدلاسه یې

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل سنګر و نیوا او ایلک ته یې وویل: «دا دواړه سنبال کړه ایلکه ! زه به د مندر له لورې د راتلونکو سره معامله خلاصه کړم» .

حماد په زمکه ګونډه ووهله او بیا یې د مندر څخه په راتلونکو ساتونکو باندې د غشو باران پیل کړ ، هغوې یو ځل بیا وتښتیدل او مندر ته ننوتل. حماد را پورته شو ، خپله توره یې سنبال کړه او د ایلک خان سره په جنګ کې د ښمنو ساتونکو په لور ورغې ، په هغوې یې حمله وکړه او دواړه یې د تیغه تیر کړل.

حماد هغه ځای ته راغې چیرې چې او سپنیزه پنجه نښتې وه . خو هغه په ډیرې ناهیلۍ سره وویل: ایلکه ! رسۍ لاندې پریوتې ده .زه د او ما د ژوندانه څخه هم ناهیلي شوی یم. راځه چې په تیرو ښې ډدو اولاندې ښکته شو . هسې نه چې د مندر ساتونکې یو اوږد چکر ووهې او د شمال له اړخه د غره د غې لاندې برخې ته راشي او زمونږ مخه و نیسي او زمونږ د دواړو د ژوندانه هیلي هم له منځه ولاړې شي. زه ستا ممنون یم چې زه دې د شال له اړخه د دښمن د حملې څخه وژغورلم.

ایلک خان ورته په ډیره انکسارۍ سره وویل: « یا امیره ! دا زما فرض و ،تا ته زما د شکریې د اداء کولو ضرورت نه شته« .

دواړه کینې خوا ته راغلل او په تیږو یې پښې ایښودې او په ډیر احتیاط سره لاندې کیوتل. نژدې شل دیرش لویشتې لاندې ایلک خان غږ کړ « یا امیره ! ستا او سپنیزه پنجه دلته په دې غره کې نښتې ده. او رسۍ ترې لاندې ځانګې.

حماد وکتل چې ریښتیا هم پنجه په یوې ستړې تیږه کې نښتې وه ، بیا دواړو رسۍ و نیوله او په ډیره بیړه لاندې کیوتل.

کله چې دواړه ددوو رسیو جوړ ته را رسیدل نو حماد ایلک خان ته وویل « ایلک خانه ! په کوم نژدې تیږه باندې و دریږه تر څو دا پنجه د پاسه را خلاصه کړم.

ایلک خان په کینړ اړخ کې تیږو باندې خپله پښه کلکه کړه او و درید ، حماد د ښیې لورې تیږو باندې پښې کیښودې او ودرید . بیا یې د پنجې سره تړلې رسۍ په زوره و خرخوله او یوه جټکه یې ورکړه.

پاس په غره کې نښتې پنجه لاندې را پریوته ، دهغې رسۍ د حماد په لاسو کې وه ، هغه دوباره پنجه په تیږه کې و ښلوله او په دې توګه لاندې را ښکته شول.

لاندې د راکیوتلو سره سم هغوې وکتل چې او ما د دریاب په غاړه په تیږ لوړه زمکه باندې چپه پرته ده ، حماد ورمنډه کړه تر څو ووینې چې ژوندۍ ده او که مړه شوې ده. خو یې کتل چې نبض یې چلیږې ، خو بې هوشه وه. حماد ایلک خان ته وکتل او ورته یې وویل:

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

»ایلک ،ایلکه !اوما را واخله او د آسونو په لور راځه ،زه دا رسۍ تاووم او درځم. مونږ باید سمدلاسه ددې ځایه حرکت وکړو ، ددریاب نه اخوا بلې غاړې ته ولاړ شو. هر څومره زیات چې دلته تم کیږو همغومره خطرات زیاتیږي.

حماد په بیړه رسۍ را تاوه کړه ، ایلک خان اوما په خپلو لاسو کې را پورته کړه او د آسونو ځای ته یې راوسته. هلته یې ددریاب په غاړه په اوما اوبه و شیندلې تر څو په هوش کې راشي خو هغه همغسې بې هوښه پرته وه خو ساه یې اخستله. ایلک آس راپرانست ، اوما یې دزمکې څخه را پورته کړه او په آس یې له ځانه سره وا چوله او سپور شو اودحماد انتظار یې پیل کړ.

لږه شیبه وروسته حماد هم راغي ، خپله او سپنیزه پنجه یې د آس د زین سره را وځړوله ،رسۍ یې د زین سره وتړلې او په آس باندې سپور شو او ایلک ته یې وویل:

»زما شاشا ته راځه ، دا کوهستاني دریاب دومره ژور نه دې ، زیات نه زیات درې لاسه اوبه لرې ، اومونږ کولې شو دخپلو اسونو سره یو ځای ترې په آسانۍ سره هغه بلې غاړې ته تیر شو.

ددې خبرې سره سم حماد خپل آس دریاب ته ور وغورځاوه او ایلک یې هم تر شا شا په دریاب کې روان و.

ددریاب هغه بلې غاړې ته د ورسیدو سره سم دجنوب په لور روان شول او آسونه یې ترخپله وسه ځغلول ، دایلک په یوه لاس کې د آس واګې او په بل کې یې د اوما نبض نیولې و. هغه احساسوله چې د اوما نبض لا تر اوسه پورې کارکوي.

پنځه میله لرې یو ناڅاپه ایلک خان چغه کړه « حماده ، حماده !تم شه ، ....د اوما نبض ډوب شوې دې.» حماد آس تم کړ او لاندې ترې را ښکته شو ، ایلک خان هم اوما د آسه را ښکته کړه او په زمکه یې واچوله. خو کله چې ایلک خان د اوما په نبض لاس کیښود نو ناهیلې شو.ځکه دا اوما نبض ولاړ و او دخپلې ساه اخرې اه یې وړاندې کړې و.

ایلک نیغ و درید. او د حماد په لور یې په کتلو سره وویل « یا امیره !اوما ساه ورکړې ده» حماد هم راغي اودهغې نبض یې وکوت ، ویې کتل چې ریښتیا هم اوما مړه شوې وه. حماد هم ډیر غمګین شوي و. دایلکخان سترګې دغم او ویر نه ډکې وې ، دواړو یو ځای دخپلو تبرونو په واسطه زمکه ژوره کړه ، قبر یې وویست او اوما یې هملته ښخه کړه ، اودوباره یې خپل سفر پیل کړ.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴مه برخه

یوه ورځ په داسې حال کې چې لمر دغرب په تاخانو کې پټیدونکې و ، حماد او ایلک خان د سرسوتې ددریاب په غاړه غاړه دجنوب لورې ته روا وو. هغوې دبهیم سیم نه څو مایله لرې د خپلو آسونو څخه را ښکته شول ، آسونه یې ازاد پریښوول او پخپله اودسونه وکړله تر څو دماښام لمونځ اداکړي، دلمانځه د اداء کولو وروسته یې دوباره خپل سفر پیل کړ. خو دواړه ډیر غمژن او اندیښمن و.

د بدري نات حویلۍ ته د وررسیدو په وخت کې شپه پوره تیاره شوې وه، پخپله بدري نات او ګیان یې ښه راغلاست ته راغلل. د کور دننه دبدري نات ښځه ساوترې او لوریې بملا هم په منډه دروازې ته راغلل. خو دپشپال او رتنا درک نه لګیده.

کله چې حماد ایلک خان له ځانه سره یو ځآي کړ او د ګیان دکمرې په لور روان شول نو بدرې نات منعه کړل او ورته یې وویل « هلته نه ، بلکه دننه حویلۍ ته به ځئ«

حماد ورته په پوره انکسار سره وویل « زما له پاره همغه کمره مناسبه ده. اوبیا رتنا«.....

بدري نات یې دخبرو په منځ کې راټوپ کړ اوویې ویل « هغه دواړه خور او وروردلته نه شته «.

حماد ترې په اندیښنې سره وپوښتل « هغوې چیرې تللي...؟«

بدري نات ورته په غمژنه توګه وویل « هر څه به درته ووایم ، خو لمړۍ تاسو راته ووایاست چې اوما مو څه کړه ؟» په ځواب کې یې ورته حماد د نګرکوټ دمندر ټوله پیښه بیان کړه او داوما د مړینې داستان یې ورته واوروو. بدري نات ، ساوترۍ او بملا درې واړه ډیر پریشانه او غمژن شول.

ګیان د ټول داستان د اوریدو نه وروسته د حماد او ایلک خان آسونو ته د خورا اچولو په خاطر اصطبل ته ورغې ، بدري نات ، ساوترې او بملا ، حماد او ایلک خان له ځآنه سره واختستل او هغه کمرې ته ورغلل چیرې چې زخمي پشپال په کې پروت و. خو اوس په دې کمرې کې درې پاکې بسترې غوړیدلې وې، داسې معلومیده چې دحماد او ایلک خان د اوسیدو له پاره همدا ځآې ټاکل شوې و.

په مخامخ بستره باندی دکیناستو وروسته حماد بدري نات ته وویل « تا غوښتل د پشپال او رتنا په اړه را ته څه ووایې«

بدري نات دحماد ترمخه دایلک خان سره څنګ کې کیناست په دې وخت کې بدري نات په خپل غمژن اواز سره وویل: « رتنا خو د اجمیر د راجه پتهوراې خلکو له دې ځایه تښولې ده«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد د حیرانتیا نه په خپل ځای کې پورته شو او بیرته کیناست او ترې وېې پوښتل «څنګه او کله ....؟»

بدري نات ورته په خپل لړزان اواز سره وویل: «ددې ځایه ستا د تللو څو ورځې وروسته د پشپال زخمونه لږ څه را ښه شوي و. او هغه د اسماعیل سره د هغه د کلي په لور ولاړ. د هغه په نشت کې رتنا د خپل بل ماما او زما د ورور لیکهراج کورته ورغله. زما د همدې ورور زوی راجن د رتنا سره نکاح هم شوې ده. کیدې شي چې تاسو په دې خبر یاستئ چې راې پتهورا د یوې مودې راهیسي د رتنا پسې دې تر څو ځانته یې واده کړي، په همدې خاطر یې د هغې مور او پلار دواړه وژلي دي. هلته د لیکهراج په کور کې لا د رتنا دوه ورځې نه وې تیرې شوې چې د راې پتهورا کسان بهیم سیم ته داخل شول، بد قسمتۍ سره چې رتنا هغه وخت په کوڅه کې وه. د راې پتهورا کسانو هغه و کتله او وېې پیژندله. رتنا هم هغوې و پیژندل او په منډه یې ځان د خپل ماما کور ته ورساوه. خو د راجه کسان هغه کور ته ور ننوتل او رتنا یې د هغه ځایه په زور وویستله. زما ورور او د هغه د کورنیو نورو خلکو د راجه د خلکو سره مقابله وکړه خو هغوې یې ټول ووژل او رتنا یې ترې پورته کړه او اجمیر ته یې له ځانه سره یوړه.

ما د پشپال د راغوښتو له پاره خپل یو کس د اسماعیل کلي ته ولیږه، بله ورځ پشپال هم را ورسید او بیا دلته د تم کیدو پرته د اجمیر په لور روان شو. ویل یې: یا د رتنا عزت خوندي کوم او یا به د هغې په عزت باندې ځان ځار کړم. خو کله چې پشپال د هغه ځایه راستون شو نو د هغه د خبرو څخه داسې ډاګیزیده چې د مسلمانانو څخه یې ډیر اغیز اخستې دې«.

حماد ورته ډاګیزه کړه چې «پشپال مسلمان دې، او هغه زما په لاسو مسلمان شوې دې، هغه اسلام منلې دې«

بدري نات په عجیبه توګه ساوترې او بملاته وکتل او بیا یې خپله خبره د حماد په لور راوګرځوله « ما څو کسان اجمیر ته استولي و، هغوې بیرته راستانه شوي او وېې ویل چې یوه میاشت وروسته راجه پتهورا د خپلې لور سوئمبر لمانځي او بیا ددې راج کنیا د سوئمبر په دویمه ورځ راې پتهورا د رتنا سره واده کول غواړي. د بیرته راغلیو هغو خلکو وینا ده چې رتنا هلته په اجمیر کې د یوې بندۍ په څیر اوسیږي خو د پشپال درک تر اوسه نه دې معلوم چې هغه هلته په اجمیر کې په کوم ځای کې دې. دوې به یو ځل بیا اجمیر ته لیږم تر څو د رتنا د خلاصون له پاره څه وکړای شي.

حماد په ژورو فکرونو کې ډوب ناست و او وېې ویل:« رتنا او پشپال باید ځانته پرې نه ښوول شي، زه به سبا د ایلک خان سره یو ځای هغه لورې ته ورځم. زه به هڅه وکړم چې هغه د سوئمبر د لمانځلو نه مخته را خلاصه کړم. خو که بریالي نه شوم نو بیا به د کشترې په کالیو کې په دغه

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوئمبر کې برخه اخلم که چیرې سوئمبر مې و ګټه او د راجه لور کرشنا یې ماته واده کړه نو بیا به را ته د رتنا ازادول اسانه وی.

ساوترۍ او بملا بیرون ووتلې ، بدرۍ نات حماد ته وویل: «که چیرې تاسو دواړه هغې لورې ته ورځئ نو د احتیاط نه به کار اخلئ ، او که چیرې د چا سره مو جنګ پیدا شو نو د هغه د ملا لاندې ګذار مه کوئ ، ځکه په کشترې دهرم کې د ملا لاندې ځای باندې ګذار کول ګناه ده»

ایلک خان خاموشه شو ، ځکه ساوترۍ او بملا له خپله ځانه سره د خوراک څښاک شیان راوړې و او بیا ټول په همدې کوټه کې کیناستل او یو ځاې یې ډوډۍ و خوړه.

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵مه (وروستی) برخه

بله ورځ حماد او ایلک خان دواړه د اجمیر په لور روان شول. بدرې نات ورته مناسب کالي او لباس تهیه کړ. او اوس هغوې په دې کالیو کې د کشترې په څیر ښکاریدل. د بهیم سیم څخه د وتلو وروسته هغوې د هستناپور په لور مخه کړه ، یوه شپه هملته تم شول او ارام یې وکړ. بیا یې د هغه ځایه حرکت وکړ او په ډیره چټکتیا سره د ساتګړ، بهرت پور ، جې پور ، کشن ګړ، څخه تیر او د اجمیر ښار ته ورسیدل ، په دې وخت کې لمر د غروب په حال کې و. دوې د ښاره بیرون په یوه ځانته ځآې کې جوړ شوي سراې کې ځانته یوه کوټه و نیوله او د رتنا د ازادیدو له پاره یې په مختلفو تدبیرونو کار پیل کړ.

حماد او ایلک خان په اجمیر کې نژدې یوه میاشت و اوسیدل ، خو په دې ټوله موده کې هغوې نه رتنا پیدا کړاې شوه او نه یې د پشپال کوم درک خرکو موند . ان تر دې چې اجمیر ته په را رسیدو سره یې د رتنا مخ هم ونه شو کتلاې. ان تر دې چې هغه ورځ هم را ورسیده په کومه چې راجه د خپلې کرشنا سوئمبر لمانځه.

د راې پتهورا د محل سره نژدې چې د پهلوانانو د مقابلو او د ننبه ویشتونکو د جنګ له پاره چې کوم ډګر جوړ کړل شوې و ، د هغې نه بیرون په یوه خلاص میدان کې ، تر هغو چې ستر ګو کتلاې شو خیمې ښخې کړل شوې وې ، تر څنګ یې لویې لویې خیمې او شامیانې هم نصب کړل شوې وې. د راج فیل چې زرې ستر ستر څادرونه پرې غوړول شوې وو د خپلو پالونکو په اشارو په ازاده توګه هلته ګرځیده. د کلې کلې او ښار ښار څخه کشترې پهلوانان او ننبه ویشتونکې په دې سوئمبر کې د برخې اخستو له پاره دلته راغلې و. په دې ډله کې حماد هم شامل و. په داسې حال کې چې ایلک خان په خپلو لاسو کې نیزه نیولې وه او د حماد تر څنګ ولاړ و او دا ټول منظر یې کوت.

لږه شیبه وروسته راجه پتهورا د خپله محله راووت. په طلایې ګاډۍ کې سپور و . شاوخوا یې لعل رنګه پردې راځړول شوې وې ، ګاډۍ د میدان په هغه ځآې کې تم شوه چیرې چې د سور کاڼې څخه اویا اتیا فته لوړ مینار جوړ کړل شوې و . د دې مینار د پاسه لس فته پورته د لرګې څخه جوړه کړل شوې پیشو نصب کړل شوې وه. د لرګیو د دې جوړې کړل شوې پیشو د پاسه د سور رنګ یوه لرګیزه تخته اینبودل شوې وه. د دې تختې تر منځ یوه کوچنې شانته دایره وه او په سوئمبر کې برخه اخستونکو ننبه ویشتونکو به همدا سپین ګول دایروې شکله ځآې د خپلو غشو ننبه ګرځوله.

کله چې د طلایې رنګ د غه ګاډۍ په خپل ځاې کې و دریده نو تر ټولو لمړۍ راجه پتهورا ترې راښکته شو ، بیا راج کماري کرشنا ترې را ووتله. هغې د سور رنګه وریښمو کالي اغوستې وو او په

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ يې نازکه پوډر هم وهلي و. اخر د همدې ګاډۍ څخه رتنا هم په داسې حال کې را کېوته لکه چا چې په زور راکېوستې وي او یا یې ورته په ډېره سختۍ سره د ګاډۍ څخه د راوتلو حکم کړې وي. هغه غمژنه وه. د مړژواندي او رژېدلي ګلاب په څېر ګرځېدلې وه. د هغې په ښايسته مخ باندې د دردونکو احساساتو نښې نښانې د ورايه څرګندېدې.

راجه پتهورا ، راج کماري کرشنا او رتنا له ځآنه سره کړې او شانشين په لور ورغې. هلته يې د سوئمبر د پيلولو اعلان کاوه. د راج کماري کرشنا په لاسو کې درنګا رنګ ګلانو يوه غنچه وه او د راجه په ښي لورې کې ناسته وه ، او د خپل مخ څخه يې هغه نرې شال هم لرې کړې و.

دننداړچيانو يو هجوم راټول شوې وټولو غوښتل د راجکماري ښايست له نژدې ووينې ، راجه رتنا ته په خپل کيڼ لورې کې د کيناستو حکم وکړ هغه هم مجبوره وه چې د حکم سره سم عمل وکړې او هملته په ور ښوول شوې ځاې کې کيناسته. که څه هم هغه غمګينه وه خو د هغې حسن د را جکماري ښايست تر اغيز لاندې راوستې وا و د نندارچيانو په زړونو کې يې خاص اغيز شيندلې و.

حماد هملته درتنا تر څنګ ولاړ و ، هغه په دې خاطر په خپل مخ او سر باندې او سپنيز نقاب اېښودې و چې رتنا يې و نه پيژني اود خپل فطرت له مخې د هغه راز را ونه سپړي ، راجه پتهورا د لاس په اشارې سره د سوئمبر د پيليدو حکم وکړ. په سوئمبر کې برخه اخيستونکې ټول نښه ويشتونکې کشتريان په کتارولاړ و. د راجه پتهورا کارکوونکې هم هملته د شانشين تر څنګ ولاړ و او ددې نښه ويشتونکو تر منځ يې غشي ويشل.

هر نښه ويشتونکې به چې د شاه نشين څخه تيرېده نو د راجه مامورينو به ورته پنځه غشي ورکول ، هغوې به يو اوږود چکر واهه او بيا به د هغه برج څخه په لړ.واتڼ دشرق په لورې درېده د کوم د پاسه چې هغه تخته اېښوول شوې وه. هغه ځآې کې به چې په سوئمبر کې برخه اخستونکې دريدل هلته د لرګيو په يوه کوچنې شاه نشين باندې يو دروند او وزني کمان اېښوول شوې و او بيا به په همدې شاه نشين ددريدو وروسته دبرج د سرې تختې په ګول دايره باندې هدف ويشتل کيده.

حماد په داسې حال کې چې په خپلې څهرې يې خود را اچولې و د شاه نشين تر مخه تير شو ، رتنا هغه و نه شو پيژاندې ځکه چې هغه خپل د ټاټ لباس هم بدل کړې و. کله چې د راجه مامورينو ورته پنځه غشي ونيول نو هغه دغه ټول غشي راواخيستل ، ويې کتل او بيا يې تري يو خوښ کړ او نور يې بيرته هغو مامورينو ته ورکړل. راجه ددې وضعيت په کتلو سره ډېر حيران پاته و ، په دې خاطر يې د هغه څخه وپوښتل:

»اې نښه ويشتونکيه ! تا ولې يو اځې يو غشې راواخيست. په داسې حال کې چې دغه پنځه واړه غشي ستا حق دې. ټول واخله او ګټه ترې پورته کړه«.

WWW.LARAWBAR.COM

(c) ketabton.com: The Digital Library

حماد خپل سر ښکته کړ او په ټیټ اواز یې وویل: «مهاراجه! که چیرې زما فن، زما جنګي مهارت او ریاضت پوخ وي نو زما له پاره همدا یو غشي بس دي، په نورو څلورو به څه وکړم؟»

راجه ورته یو ځل بیا وویل: «ته یو زړه ور او میړنې ځوان ښکارې، د خپل مخ نه دې د غه نقاب لرې کړه چې زه دې ووینم».

حماد ورته په منت کونکي توګه وویل: «مهاراجه! ما د کرشن د بُت ترمخه سوګند کړې چې زه به د خپل مخ نه تر هغې نقاب نه لرې کوم ترڅو مې چې دا سوئمبر نه وي ګټلې، که چیرې ناکام شوم نو چاته د خپل مخ د ښوولو پرته به بیرته نګرکوټ ته ستنیږم. چیرې چې زما ګورور دغره په سر ولاړ او هره ورځ زما لارې څارې. خو که چیرې بریالې شوم نو د خپل مخ څخه به پخپله نقاب لرې کوم» راجه خاموشه شو.... حماد یې د دې خاموشۍ څخه ګټه پورته کړه او مخته ولاړ.

د هغه کمان په واسطه چې غشي ویشتل کیده هغه دومره سخت و چې عام انسان د هغې څخه غشي نه شو ویشتلای. خو بیا هم په سوئمبر کې برخه اخیستونکو ځوانانو بیا بیا هغه راواخست او خپل پنځه غشي یې د همغې په واسطه په نښې وویشتل. د حماد نوبت تر را رسیدو پورې یوائې دوه کسه ځوانان د غسې وول چې د خپلو پنځو پنځو غشو نه یې یوائې یو یو په نښې لګیدلي و کله چې د حماد نوبت راورسید نو هغه په شاه نشین باندې ایښودې کمان راواخیست، یو ځل یې کش کړ، د هغې جایزه یې واخیسته، بیا یې غشي په کې کېښود، نښه یې ونیوله. او په پټه ژبه یې وویل: «اې زما خدایه! په دې ازمیښت کې راته هم بریا په برخه کړه.» بیا حماد کمان را کش کړ، د سترګو یوه کږه زاویه یې ونیوله، خپله ساه یې تم کړه او تیز تلونکي غشي یې د نښې په لور ور خوشې کړ، غشي د نښې په منځ کې ولګید.

د حماد دغه لمړنې غشي په نښې په لګیدو سره په خلکو کې یو هیجان را پیدا شو هر ځای خلکو لاسونه پړکول او د خوشحالۍ نه یې ښکته پورته ټوپونه وهل. د شاه نشین په یوې لور کې ولاړ ایلک خان هم د حماد په دغه نښه ویشتلو باندې ډیر خوشحاله و، د حماد نه وروسته دوه نورو ځوانانو هم د نښې منځ وویشت. او په دې توګه د حماد تر څنګ څلور نور کسان هم د نښې ویشتلو دویم پړاو ته ورسیدل.

کله چې اخرې ځوان پخپل هدف د سهې ګذار کولو وروسته فارغه شو نو ننداريچیان د خپلو ځایو څخه پورته شول او د راجه د محل سره د ننښتې میدان په هغو تیرلوړه پاتخو کیناستل چیرې چې د نښو ویشتونکو تر منځ د تورې مقابله کیدونکې وه. په دې خاطر چې د حماد تر څنګ چې څلور نور ځوانان په نښه ویشتلو کې بریالې شوي و د هغوې څخه یوائې د یوه د انتخاب له پاره د تورې وهلو مقابله کیدونکې وه. او د همدې مقابلې ګټونکي ته ښایسته کرشنان واده کول وو.

WWW.LARAWBAR.COM
LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

راجه پتهورا د کرشنا او رتنا لاسونه و نيول او دهغې ميدان د پاسه د جوړ شوي شاه نشين په لور راغلل او کيناستل ، چيرې چې دغه مقابلې کيدونکې وې. دا ميدان دکوهي په څير ګول شکله و. دميدان څلورو خواو ته دخلکو دکيناستو له پاره دتيږو پاتخې جوړې کړل شوې وې. دتر ټولو ښکته پاتخې تر مخه يې چې دميدان دننه برخه راتله د اوسپنې د سيخونو جنګلې او تر څنګ يې اوسپنيزې پنجرې هم را تاوې شوي وې. ددغو مضبوطو سيخونو دجنګلو لوړوالې د دولسو يا پنځلسو لاسو څخه په هيڅصورت کم نه و. ددې پنجرو څخه يې په يوې کې يو زمرې بند پروت و خو نورې پنجرې خالي ولاړې وې.

حماد او هغه نور څلور کسه ځوانان يې دمرګ دغه کوهي ته راوستل ، لمړی يې حماد يوې لورې ته ودراوه اودهغو څلورو ځوانانو تر منځ يې مقابله پيل کړه. دهغوې څخه دوو دوو پخپلو کې د تورې وهلو مقابله وکړه ، خو دا مقابله دومره اوږده نه شوه ځکه دهغوې څخه دوه ځوانانو خپل مقابل لورې په اسانۍ سره لاندې کړې و. بيلونکې او نامراده ځوانان ټيټ سره يوې خواته ولاړل او و دريدل. اوس نو د بريالې شوو دوو ځوانانو ترمنځ مقابله پيل شوه. دې مقابلې کرار کرار په زړه پورې والې پيدا کړ او تر څنګ يې وخت هم واخيست. بالاخره د نيم ساعت کشمکش وروسته ددې دواړو ځوانانو څخه يې يو بريالي شو.

بريالي ځوان په ډيرې خوښۍ سره اوږده اوږده ساه اخيسته ، داسې بريښيده چې هغه به پوره ستومانه شوې و. د راجه مامورينو هغه يوې لورې ته کيناوه. اوس نو ناکامو شوو درې واړو ځوانانو په نوبت سره دحماد سره مقابله پيل کړه. حماد ډير کم وخت کې درې واړه تر پښو لاندې کړل. تر دې وخته پورې هغه ګټونکې ځوان هم تازه شوې و.

تر يوه وخته پورې دا مقابله و ځنډيده ځکه چې حماد ته هم د ساه اخيستلو او ارام ورکولو اړتيا وه . د څه وخت وروسته دحماد اودهغه بريالي شوي ځوان تر منځ مقابله پيل شوه. په لمړيو کې هغه ځوان په حماد باندی را غوړيدلې واو دخپلې دفاع نه په وتلو سره يې په حماد باندی جارحانه حملې پيل کړې وې.او حماد يې په خپل مخ کې په ميدان کې ګرد ګرځاوه. په ميدان کې ولاړ ايلک خان ډير پريشانه او غمژن ولاړ و . ځکه چې حماد يوازې دخپلې دفاع پورې ځان را نغاړلې و.

خو يو ناڅاپه نندارچيان حيران پاته شول ، ځکه حماد اوس د يوه وحشي په څير توپانې بڼه خپله کړې وه. ددفاع نه ووت او په جارحانه توګه يې په خپل حريف بريد پيل کړ. دهغه په حملو کې دومره تيزوالي او سختوالي راغلي و چې حريف يې دخپل ځان له پاره ډيرې خطرناکه او تباه کونکې وګڼلې. اوس نو حماد هغه تر خپلې مخې نڅاوه او په ټول ميدان کې يې ګرځاوه ، داسې

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه کوم وینه زبیښونکي حیوان چي خپل ښکار د میدان د یوې برخې نه بلې برخې ته په ځغاسته وړي.
په یوه ځاې کي حماد په خپل رقیب باندی ډیر خطرناکه ګذار وکړ چي هغه په ډیره ستونزمنه توګه په خپل ډال واخیست. حماد سمدلاسه خپل ډال را پورته کړ او غوښتل یی په هغه مرګون ګذار وکړي خو هغه د حماد ډال هم په خپل ډال باندی واخیست ، دا د حماد یو چال و ځکه کله چي دواړه ډالونه یو د بل سره ټکر شول نو حماد دخپل ډال په زور حریف دومره زیات شاته ټیل واهه چي هغه په هوا کي پورته شو او لاندي په زمکه را پریوت. کله چي حماد ورمخته شواو غوښتل یی ګذار پري وکړي نو هغه ځوان سمدلاسه خپله توره وغورځوله او په ملاسته ملاسته یی خپل مخ په خپل ډال کي پټ کړ ، ددي معنا دا وه چي هغه خپله ماتي منلي ده.
د حماد په بریالیتوب باندي میدان د شور او ځوګ نه ډک شو ، هري لوري ته د خوشالی نعري وی ، په دي هر څه کي ایلک خان تر ټولو مخته و. هغه خپل او سپنیزه نیزه په تخرګ کي نیولي وه او په دواړو لاسو یی چکچکي کولي او د خوشحالی او ډاډ څرګندونه یی کوله. کله چي د راجه مامورینو په هوا کي د لاسونو په خوځولو نندارچیان خاموشه کړل نو راجه پتهورا دخپله ځایه پورته شو او په لوړ اواز یی حماد ته په وینا کي وویل:
»اې ننبه ویشتونکیه ! ته یو زړه ور او بهادر انسان یی ، تا دا سوئمبر ګټلي دې او س ته زما د لور کرشنا خاوند یی ،دخپل مخ نه دي نقاب لرې کړه تر څو ووینم چي زما دلور راتلونکي میړه څه ډول شکل و صورت لري.
حماد خپل سر را پورته ړ او د مخ څخه یی نقاب لرې کړ ، راجه پتهورا وکوت او په ډیره خوشحالی یی وویل: بلکل همغسي څهره او انځور دي کوم چي ما دخپلي لور د راتلونکي میړه له پاره په ذهن کي ویستلي و.
اې بې جوړه پهلوانه ! خپل او دخپل پلار نوم دي را ته ډاګیزه کړه تر څو په دغه ډک میدان کي زه ستا او ستا د پلار په نوم ستا دغه فتحه اعلان کړم. ستاسو دعزت ډیربښت وکړم او ودې اعلان سره سم«.....
راجه پتهورا خپلي خبرې تم کړې ځکه دهغې دخبرو په منځ کي رتنا په ډیره غصه را پورته شوې وه او په خپل پوره قوت سره چغي کړې اوویی ویل « دا دوکه او فریب دي.... فریب دي..... دراج کنیا په سوئمبر کي د قاعدې مطابق یوازې کشتریان برخه اخستلي شي... دغه ځوان چي سوئمبر یی ګټلي دې دا نه کشترې دې او نه دهندو دهرم سره کوم اړیکه لري.....زه یی ډیر ښه پیژنم

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

....دا مسلمان دي او حماد بن خلدون نوميږي .....د نيشاپور او سيدونکي دي او دلته د سوداګرۍ کار وکسب کوي«...

درتنا په دې انکشاف سره ټوله ميله په خاموشۍ او غم بدله شوه. د کرشنا په مخ باندې هم تر څو لمحو پورې د غم ليکې را خپرې شوې وې خو ډير ژر يې خپل ځان سمبال کړ او د هغې په سترګو کې يو ځل بيا د پخوا په څير خندا او خوشالۍ نڅا کوله. راجه پتهورا تر څو لمحو پورې په حيرانتيا کې ولاړ او حماد ته يې کتل ، خو بيا معلومه نه شوه چې هغه به څه فکر کړې و چې د هغې کوهې شکله ميدان د پاتخو څخه راکيوت او کرار کرار مخته راغې.

کله چې راجه پتهورا نژدې د ولس پاټکي راکيوتې و نو يوناڅاپه د هجوم تر منځ پشپال هم را پيدا شو او د هغه شاه نشين خوا ته راغې چيرې چې راجه پتهورا ناست و . د هغې د کتلو سره سم رتنا را پورته شوه او په ډيره خوشحالۍ يې وويل: « را ځه وروره ! پشپال را نژدې شو نو په لاسو کې لوخې توري نيونکو ساتونکو د هغه مخه ونه نيوله ځکه هغه ته رتنا د ورور غږ کړې و «.

پشپال د رتنا خواته راغې ، د راتلو سره سم يې رتنا د لاسو څخه و نيوله او هملته يې په زمکه را وويشته او ورته يې وويل « ته زما خور نه يې ....ته زما د مور د ګيډې نه نه يې پيدا شوې..... که چيرې داسې واي نو نن به دې په دې ډک ميدان کې زما او خپل محسن داسې نه رسوا کاوه ...کمينې ،ذليلې ! هغې ستا د خلاصون په خاطر په دې سوئمبر کې برخه اخستې ده....هغه غوښتل سوئمبر وګټې او راجه ته ځان را نژدې کړې او د موقع او فرصت نه په ګټې سره تا له دې ځايه وتښتوي ......

د ماما څوکسه کارکوونکې هم دلته راغلي دي...هغوي له ما سره کتلي او ټول داستان يې راته ويلې دي ، او دا يې هم را ته ډاګيزه کړې چې حماد ولې او د څه له پاره په دې سوئمبرکې برخه اخلي. هغه دا ټوله ډرامه ستا د خلاصون په خاطر پيل کړې ده«....

پشپال رتنا په سوکانو او لغتو باندې ښه پسته کړې وه ، رتنا د درد د شدت له لاسه چيغې سورې وهلې ، دلاندې کيوتونکې راجه قدمونه هملته تم شول ، بيرته را ستون شو او په دريم پاټکي و دريد او خپلو ساتونکو ته يې په سخته لهجه وويل « تاسو څه ته ګورئ ، ختم يې کړئ ،هغې په داسې بربنډه توګه د راج محل په ناوې باندې تيرې کړې دي ، داسې ناوې چې په دې ورځو کې به د دې ولس له پاره ملکه وګرځي «.

ساتونکې ورمخته شول او په يوه ځل يې څو توري په پشپال باندې راپريښودې. رتنا د دردونو له لاسه شور وفرياد هم کاوه او ساتونکې يې هم په پشپال د حملې کولو څخه منعه کول. خو اوس به څه شوي و. د پشپال ټول وجود په وينو رنګ شوې و او په زمکه پروت و.

رتنا د پشپال سره په خپله غيږ کې کيښود او ورته يې وويل: «وروره ، وروره ! دا څه وشول«

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکي او راجه ټول حیران ولاړ وو. پشپال سترګې پرانیستې او په مړژواندې اواز یې وویل: »کاشکې... چې ته مې خور نه واې ، حماد زمونږ ددواړو محسن دې ، تا هغه سپک کړ...هغه یو سهي سلامت مندر دې... کاشکې ته دهغې مندر دیوداسی واې ،...هغه دنیکۍ او زړه ورتیا دیوتا دې. کاشکې ته دهغې دیوتا لمانځونکې واې.. ما خو فکر کړې و چې د ارج په ځاې دې دحماد سره واده وکړم خو تا زما په ټولو هیلو اوبه وشیندلې ،...که چیرې د هغې سره دې مینه نه شوه کولې نو بیا خو دې دهغې څخه د نفرت کولو هم حق نه درلود . ځکه چې هغه زمونږ ددواړو محسن دې«.
د پشپال ساه خرابه شوې وه. رتنا خپل دواړه نازک لاسونه جوړه کړل او ویې ویل: وروره !له ما خطا شوېده ، اخر زه هم انسانه یم ، زه له تانه بښنه غواړم«...
پشپال تم تم کیدو کې وویل: « اه ....نه یم خبر چې حماد ته به څه پیښیږي ، ..... که چیرې هغه ژوندې پاته شو نو نو بیا د همغه څه دخپلو ګناهونو بښنه وغواړه ....که چیرې هغه دې وبښي نو زما روح به ارام شي«...
رتنا ورښکته شوه او خپله خوله یې د پشپال په غوږ کیښوده او په ډیر خوږ اواز یې ورته وویل: « وروره !زه درسره ژمنه کوم چې د حماد څخه به بښنه غواړم. زه به ستا روح ارام وساتم. زه به دا ژمنه هم درسره وکړم چې زه به دهغه سره داسې مینه او محبت وکړم چې هغه به دخپل ژوند ټول ترخه یادونه له یاده و کاږي. وروره !زه به یې ددې ځایه د ازادیدو هڅې وکړم. وروره !تا غوښتل زه دهغې سره واده وکړم.زه به نن ستا تر مخه هغه ته د میره غږ وکړم ،بس وروره !اوس ته خوشحاله اوسه. د نن نه وروسته دارجن سره زما هیڅ ډول اړیکي اویا واسطه نه شته. زه دهغه سره خپله نکاح ماتوم.
د پشپال له اړخه کوم ځواب رانغې ، هغې واړو را واړوو ، خو پشپال مړ شوې و. رتنا په چغو چغو ژړل ، راجه پتهورا خپلو ساتونکو ته حکم وکړ ، هغوې راغلل او د پشپال لاش یې واخیست او دهغه ځایه یې یوړ، رتنا هم غوښتل ددې لاش سره یو ځاې ولاړه شي خو دراجه کسانو هغه ونیوله او په زور یې کینوله ، درتنا حالت ډیر خراب شوې و او په لوړ اواز یې سلګۍ وهلې ، خلک هم پریشانه شوي وو ، هغوې په هیڅ نه پوهیدل چې څنګه ژر داسې یو انقلاب مختته راغئ.

پای

WWW.LARAWBAR.COM

LARAWBAR

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لراوبر برېښنايي کتابتون

قدرمنو لوستونکو !

تاسو کولای شئ د لراوبر ویبپاڼې په برېښنايي کتابتون کې زيات شمېر ارزښتناک او په زړه پوري آثار په خپل تفريحي وخت کې مطالعه کړئ .

د لراوبر انلاين کتابتون ستاسو لپاره د لاندينيو موضوعګانو اړوند آثار پر ليکه کوي :

- **اسلام او مذهب**
- **ساينس او تخنيک**
- **سپورټ او روغتيا**
- **تاريخ او سياست**
- **هنر او ادبيات**
- **دماشومانو لپاره**
- **بېلابېل آثار**

www.Larawbar.net/library

WWW.LARAWBAR.COM

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library